

02012391110000080

17143

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1239

11 Οκτωβρίου 2000

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. Πρωτ.: 1073

Ετήσια Έκθεση Αρχής Προστασίας Δεδομένων για το έτος 1999.

Πρόλογος του Προέδρου της Αρχής Προστασίας Δεδομένων

Η παρούσα έκθεση είναι η δεύτερη έκθεση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων η οποία υποβάλλεται στον Πρωθυπουργό και στον Πρόεδρο της Βουλής. Η σύνταξη και η υποβολή της δεν συνιστά απλώς την εκπλήρωση της υποχρέωσής μας που απορρέει από τον νόμο. Σκοπός μας είναι, κατ' αρχήν, να παρουσιάσουμε τη δραστηριότητα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων στο Κοινοβούλιο και στην κοινή γνώμη διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό τη διαφάνεια και το δημοκρατικό έλεγχο της λειτουργίας της και των αποφάσεών της. Με την ανάλυση των υποθέσεων που αντιμετώπισε η Αρχή κατά τον προηγούμενο χρόνο επιδιώκουμε περαιτέρω την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση της Εθνικής Αντιπροσωπείας αλλά και της Κυβέρνησης για τα θέματα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των πολιτών. Αφετηρία μας είναι η αντίληψη ότι η προστασία των προσωπικών δεδομένων δεν είναι "προσωπικό θέμα/προσωπική υπόθεση" του κάθε ατόμου. Αποτελεί, αντίθετα, στοιχείο μιας σύγχρονης, δημοκρατικής κοινωνίας της πληροφορίας. Αφορά την ίδια την ουσία και τη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος στη χώρα μας.

Το 1999 υπήρξε καθοριστική χρονιά για τη λειτουργία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων. Η οργάνωση της Γραμματείας και η ενίσχυση των υποδομών της της επέτρεψαν να αρχίσει να ανταποκρίνεται ουσιαστικά στις αρμοδιότητες και στην αποστολή που της ανέθεσε η Πολιτεία... Λόγω του εύρους του πεδίου εφαρμογής του νόμου και, συνακόλουθα, του σχετικού πεδίου ελέγχου η Αρχή έθεσε ορισμένες προτεραιότητες με βασικό κριτήριο το "βαθμό επικινδυνότητας" για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των πολιτών από την επεξεργασία δεδομένων και την τήρησή τους σε αρχεία (π.χ. Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, αρχείο "Τειρεσίας" κ.λ.π.). Πέραν των ελέγχων, πρωταρχικό μέλημα της Αρχής υπήρξε η παροχή συνδρομής προς τους πολίτες για την άσκηση των δικαιωμάτων τους και η ανταπόκριση στις σχετικές καταγγελίες τους. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε η Αρχή σε δραστηριότητες προσανατολισμένες στην ενημέρωση των ενδιαφερομέ-

νων και των πολιτών σχετικά με το αντικείμενο και τις διατάξεις της νομοθεσίας που αφορά την προστασία προσωπικών δεδομένων. Η προσοχή της Αρχής στράφηκε επίσης στην παρατήρηση και αντιμετώπιση μειζόνων ζητημάτων που αναφύονται παράλληλα με την εξέλιξη των νέων τεχνολογιών και των εφαρμογών που αυτές καθιστούν δυνατές, όπως η προστασία των προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο του Διαδικτύου και ειδικότερα του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων κατέβαλε και καταβάλλει διαρκώς προσπάθειες για να εμπεδωθεί στο κράτος και στην κοινωνία όχι μόνο η γνώση του νόμου αλλά και η "συνείδηση προστασίας" των πληροφοριών που αφορούν τους ανθρώπους. Διαπιστώσαμε βαθμιαία αύξηση της ευαισθητοποίησης και της συμμόρφωσης προς τις επιταγές του νόμου, η οποία ωστόσο απέχει ακόμη πολύ από το να είναι ικανοποιητική: η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων εξακολουθεί να αντιμετωπίζεται από πολλούς είτε ως πηγή προσπορισμού κερδών είτε ως απεριόριστο και αναπόσπαστο προνόμιο της κρατικής εξουσίας. Πιστεύουμε, ωστόσο, ότι η Αρχή με τον ενημερωτικό και παιδευτικό της ρόλο αλλά και την συνεπή εφαρμογή των αρχών και κανόνων του νόμου θα συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή του.

Οι δυνατότητες παρέμβασης της Αρχής συναντούν αναπόφευκτα τα όριά τους στην έκταση των αρχείων και επεξεργασιών που πρέπει να ελέγξουμε αλλά και στη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας η οποία θέτει διαρκώς νέα ζητήματα. Οι προσπάθειές μας θα ευοδωθούν μόνο με την υποστήριξη της Πολιτείας, του Κοινοβουλίου αλλά και της Κυβέρνησης. Είναι αναγκαία η εγρήγορση όλων ώστε να παραμείνει ο άνθρωπος και ο πολίτης, ενεργό και δρων υποκείμενο και όχι αντικείμενο της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κωνσταντίνος Δαφέρμος

Επίτιμος Αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου

Μέρος Πρώτο

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων έχει ως αποστολή της την εποπτεία της εφαρμογής του ν.2472/97 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτή-

ρα, καθώς και την άσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κατά περίπτωση. Κεντρικό πρόβλημα κατά τη διενέργεια των ελέγχων είναι η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Αρχής Προστασίας Δεδομένων. Από θεσμική - κανονιστική άποψη η "ανεξαρτησία" της Αρχής θεμελιώνεται: α) στην επιλογή του μοντέλου της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής, και β) στην εμπλοκή του Κοινοβουλίου στη διαδικασία της επιλογής των μελών της Αρχής.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι προσανατολισμένη στο πρότυπο της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής. Έστω και εάν στο νόμο προσδιορίζεται ως "Ανεξάρτητη Δημόσια Υπηρεσία" αποτελεί μία από τις "γνησιότερες" εκδοχές του μοντέλου αυτού στην ελληνική έννομη τάξη. Διακηρύσσεται η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των μελών της και κατοχυρώνεται η μη υπαγωγή της λειτουργίας της σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο, ο οποίος νοείται ως ιεραρχικός έλεγχος από την εκτελεστική εξουσία. Για λόγους συνταγματικής τάξης προβλέπεται η υπαγωγή της στον Υπουργό Δικαιοσύνης ο οποίος νοείται αποκλειστικά ως κατασταλτικός έλεγχος νομιμότητας. Ως προς τις λειτουργικές και πρακτικές προϋποθέσεις της ανεξαρτησίας η Αρχή μπορεί - κατά παρέκκλιση από την κείμενη νομοθεσία - να επιλέγει η ίδια τα στελέχη της Γραμματείας της ενώ έχει δική της προϋπολογισμό. Η επάρκεια ή η ανεπάρκεια των μέσων είναι ωστόσο κρίσιμος παράγοντας για την αποτελεσματικότητα της Αρχής.

Η εμπλοκή του Κοινοβουλίου στη διαδικασία της επιλογής των μελών μιας αρχής αποτελεί για την ελληνική έννομη τάξη νέο στοιχείο. Η συμμετοχή των δύο κοινοβουλευτικών οργάνων, της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας και της Διάσκεψης των Προέδρων, στην επιλογή των μελών της Αρχής αποσκοπεί στην εξασφάλιση της διαφάνειας και στο δημοκρατικό έλεγχο σε σχέση με την προστασία προσωπικών δεδομένων. Η συμμετοχή των κοινοβουλευτικών οργάνων σε συνδυασμό με την υποχρέωση της Αρχής να ανακοινώνει στη Βουλή παραβάσεις της νομοθεσίας και να υποβάλλει στον Πρόεδρό της ετήσια έκθεση για την "εκτέλεση της αποστολής" της συνδέει την Αρχή με το Κοινοβούλιο, αυξάνει τη νομιμοποίησή της και ενισχύει τη θέση και την ανεξαρτησία της έναντι της εκτελεστικής εξουσίας. Λειτουργεί, τέλος, ως στοιχείο εξισορρόπησης για την έλλειψη κοινοβουλευτικού ελέγχου εκείνων των αρμοδιοτήτων της Αρχής που προσιδιάζουν σε εξουσίες, αρμοδιότητες και δραστηριότητες μιας δημόσιας υπηρεσίας.

Η σύνθεση της Αρχής, οργανωτικά και οικονομικά στοιχεία, βασικές παράμετροι της πληροφορικής και επικοινωνιακής υποδομής, καθώς και λειτουργικά προβλήματα και λύσεις παρουσιάζονται στις ακόλουθες ενότητες. Το πρώτο αυτό μέρος ολοκληρώνεται με μια συνοπτική παρουσίαση της έκθεσης.

1.1 Σύνθεση της Αρχής

Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων αποτελεί γνήσιο μοντέλο ανεξάρτητης αρχής. Συγκροτείται, σύμφωνα με το άρθρ. 16 παρ. 1 του Ν. 2472/97, από έναν δικαστικό λειτουργό βαθμού Συμβούλου της Επικρατείας ή αντίστοιχου και άνω και έξι μέλη ως εξής:

Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ΑΕΙ σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου.

Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ΑΕΙ σε γνωστικό αντικείμενο της πληροφορικής.

Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ΑΕΙ.

Τρία πρόσωπα κύρους και εμπειρίας στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο δικαστικός λειτουργός - Πρόεδρος και οι Καθηγητές - Μέλη μπορεί να είναι εν ενεργεία ή μη.

Ως Πρόεδρος της Αρχής, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, διορίστηκε με το Προεδρικό Διάταγμα της 24 Ιουλίου 1997, Αρ. Φύλλου ΦΕΚ 163, που εκδόθηκε με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ο Κωνσταντίνος Δαφέρμος, πρώην αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου με θητεία τεσσάρων ετών.

Με το Προεδρικό Διάταγμα της 24 Ιουλίου 1997 (Αρ. Φύλλου ΦΕΚ 163), διορίστηκε στη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου της Αρχής Προστασίας Δεδομένων ο Γεώργιος Δελιγιάννης, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, με θητεία τεσσάρων (4) ετών και με μερική απασχόληση, παράλληλη με την άσκηση των κύριων καθηκόντων του.

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Αρχής διορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές, οι οποίοι διαθέτουν τις αυτές ιδιότητες και προσόντα. Οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών μετέχουν στις συνεδριάσεις της Αρχής χωρίς δικαίωμα ψήφου εκτός της περίπτωσης προσωρινής απουσίας ή κωλύματος του αντίστοιχου τακτικού. Με απόφασή του ο Πρόεδρος της Αρχής αναθέτει ειδικά καθήκοντα στους αναπληρωτές. Η θητεία του κάθε αναπληρωτή είναι ίση με τη θητεία του αντίστοιχου τακτικού μέλους.

Τα μέλη της Αρχής διορίστηκαν με τη διαδικασία του άρθρ. 16 παρ. 3. Με το Προεδρικό Διάταγμα της 26/8/1997 (αρ. φύλλου ΦΕΚ 184), που εκδόθηκε με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, διορίστηκαν τα ακόλουθα Μέλη καθώς και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά:

Μιχάλης Σταθόπουλος, Καθηγητής Αστικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην Πρύτανης, τακτικό Μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Σωτήριος Λύτρας, Καθηγητής Δημόσιου Δικαίου ομοίως του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ευάγγελος Κιουντούζης, Καθηγητής Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό Μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Παύλος Σπυράκης, Καθηγητής Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πατρών.

Νικόλαος Αλιβιζάτος, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό Μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Νικηφόρος Διαιμαντούρος, Καθηγητής της Πολιτικής Επιστήμης ομοίως του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Αθανάσιος Παπαχρίστου, Καθηγητής Αστικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, τακτικό Μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Κ. Κωστής, Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Περικλής Πάγκαλος, Ειδικός Εμπειρογνώμονας των Δικτύων της Ευρωπαϊκής Ένωσης των Αντιρατσιστικών Ρευμάτων, τακτικό Μέλος, και αναπληρωτής αυτού ο Νικόλαος Φραγκάκης, Δικηγόρος.

Βλάσσης Παπαπετρόπουλος, τέως Πάρεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τακτικό Μέλος και αναπληρωτής αυτού ο Δημήτριος Γκρίτζαλης, επίκουρος καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Με το Προεδρικό Διάταγμα της 21 Απριλίου 1999 (ΦΕΚ 96/7-5-1999) έγινε αποδεκτή η παραίτηση του κ. Νικηφόρου Διαμαντούρου ως αναπληρωτή του Νικόλαου Αλιβι-

ζάτου και στη θέση του διορίστηκε η Ευαγγελία Μήτρου, διδάκτορας Νομικής για το υπόλοιπο της θητείας του.

Για τον Πρόεδρο και τα Μέλη ισχύει ο διορισμός με τετραετή θητεία, σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρ. 16. Η θητεία μπορεί να ανανεωθεί μόνο μια φορά. Επίσης η σύνθεση των έξι μελών της Αρχής ανανεώνεται κατά το ήμισυ ανά διετία. Μετά την πρώτη συνεδρίαση της Αρχής, με κλήρωση μεταξύ των έξι τακτικών μελών καθορίζεται ποια τρία μέλη θα έχουν τετραετή θητεία και ποια τρία θα έχουν διετή. Η πρώτη θητεία από την ψήφιση του 2472/97, για όλα τα μέλη ορίστηκε ως τετραετής με τροποποίηση του Νόμου.

Στους Δεληγιάννη, Λύτρα, Μήτρου, Φραγκάκη, Γκριτζαλή έχουν ανατεθεί ειδικά καθήκοντα.

Το άρθρ. 17 αναφέρεται στα κωλύματα και στα ασυμβίβαστα των μελών της Αρχής, το άρθρ. 18 στις υποχρεώσεις και στα δικαιώματα των μελών της Αρχής και το άρθρ. 19 στις αρμοδιότητες, τη λειτουργία και τις αποφάσεις της Αρχής. Ως χρόνος έναρξης λειτουργίας της Αρχής ορίστηκε, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης (ΦΕΚ967), η 10η Νοεμβρίου 1997.

1.2 Γραμματεία της Αρχής

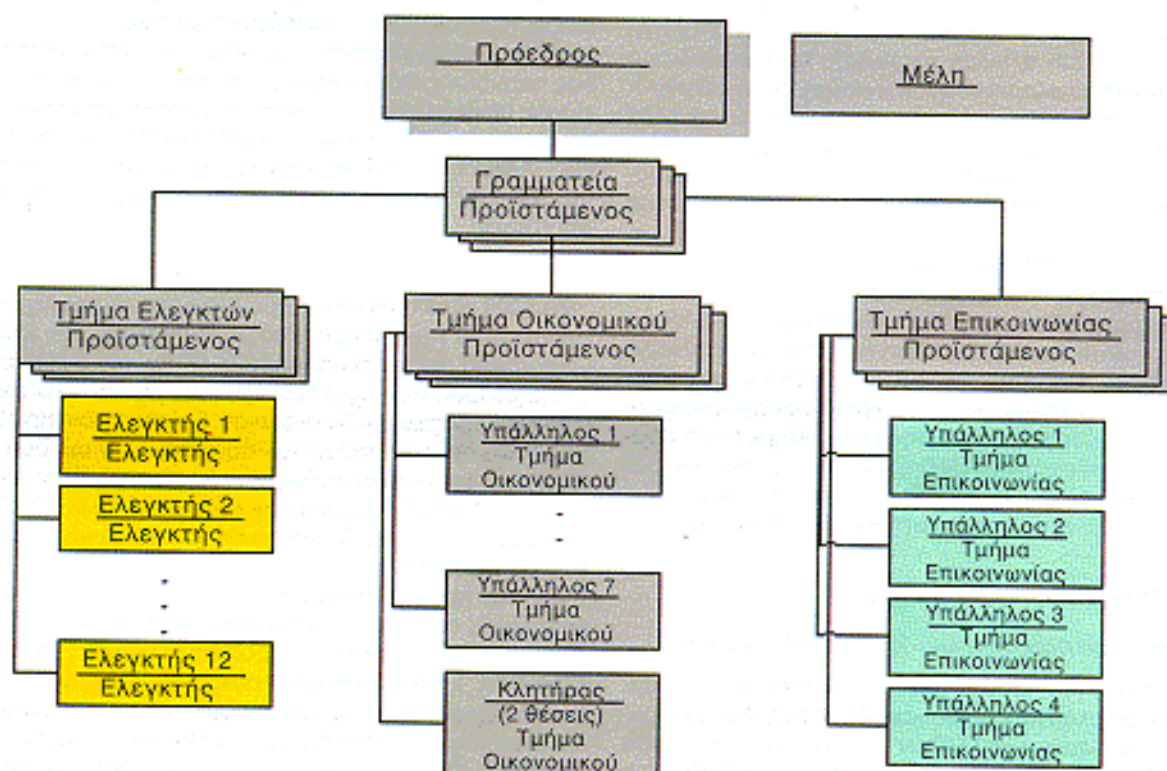
Κατά το έτος 1999, ολοκληρώθηκε σε μεγάλο ποσοστό η στελέχωση της Γραμματείας της Αρχής. Ειδικότερα στοιχεία οργάνωσης και στελέχωσης της Γραμματείας,

παρουσιάζονται στη συνέχεια.

1.2.1 Οργάνωση

Η Αρχή εξυπηρετείται από Γραμματεία που λειτουργεί σε επίπεδο Διευθύνσεως, σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 1 του Ν.2472/97. Η υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων της διέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν εκάστοτε για τους δημόσιους διοικητικούς υπαλλήλους. Στη βάση της παρ. 2, του άρθρου 20 του Ν.2472/97, η διαίρεση της Γραμματείας σε τμήματα και οι επί μέρους αρμοδιότητες τούτων, ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού κατά κλάδους και ειδικότητες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίστηκαν με το Προεδρικό Διάταγμα που εκδόθηκε με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση της Αρχής. Στο Προεδρικό Διάταγμα 207/98 (ΦΕΚ 164/15-7-1998, Τευχ.Α') αναφέρονται (άρθρ.2) τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων της Αρχής.

Πιο συγκεκριμένα, στο Προεδρικό Διάταγμα 207/98, καθορίζεται η διάρθρωση της Γραμματείας (άρθρ.1), η οποία συγκροτείται από τρία τμήματα ως ακολούθως: 1) Τμήμα Ελεγκτών, 2) Τμήμα Επικοινωνίας και 3) Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων (βλέπε Οργανόγραμμα). Ο προϊστάμενος της Γραμματείας προέρχεται υποχρεωτικά από το Τμήμα Ελεγκτών.

Οργανόγραμμα της Αρχής

Το Τμήμα των Ελεγκτών έχει ως βασικές αρμοδιότητες τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων σε αρχεία, την επεξεργασία στοιχείων σε μορφή εισηγήσεων για την υποβολή της έκδοσης κανονιστικών πράξεων σχετικά με τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων

στα οποία αναφέρεται το νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για την υποβολή της έκδοσης οδηγιών προς τον σκοπό της ενιαίας εφαρμογής των ρυθμίσεων. Επίσης ασχολείται με θέματα σχετικά με

τη συνδρομή στους υπευθύνους επεξεργασίας για την κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας, την εξέταση προσφυγών, τη σύνταξη μελετών και την υποβολή εισηγήσεων, την τήρηση και ενημέρωση των μητρώων της Αρχής και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την ασφάλειά τους και, τέλος, την ενεργή συμμετοχή στην έκδοση αποφάσεων χορήγησης αδειών τήρησης αρχείων και επεξεργασιών.

Στις βασικές αρμοδιότητες του Τμήματος Επικοινωνίας περιλαμβάνονται η συνδρομή της Αρχής στην άσκηση της επικοινωνιακής πολιτικής, η μέριμνα των δημοσίων σχέσεων, η κατάρτιση ενημερωτικών φυλλαδίων, καταχωρήσεων στον τύπο, καθώς και ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μηνυμάτων για την Αρχή, η κατάρτιση ανακοινώσεων για τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, η μετάφραση κάθε είδους κειμένου, η παρακολούθηση του τύπου, η διοργάνωση ενημερωτικών, επιστημονικών ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων και συνεδρίων, η κατάρτιση, σε συνεργασία με το Τμήμα Ελεγκτών, τυποποιημένων εντύπων και αιτήσεων για την υποβολή γνωστοποιήσεων και την ενημέρωση από τους υπεύθυνους επεξεργασίας και η δημιουργία και ενημέρωση βιβλιοθήκης.

Το Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων έχει ως βασικές αρμοδιότητες, τη γραμματειακή υποστήριξη της Αρχής, την τήρηση πρωτοκόλλων, πρακτικών των συνεδριάσεων, το χειρισμό θεμάτων υπηρεσιακής κατάστασης των μελών και του προσωπικού, τη διαχείριση οικονομικών υποθέσεων, την κατάρτιση του προϋπολογισμού, την έκδοση εντολών πληρωμής και εκκαθάρισης αποδοχών και αποζημιώσεων, την εκτίμηση και καταγραφή κάθε είδους αναγκών της Αρχής σε έπιπλα, μηχανικό εξοπλισμό κ.λπ., την εκποίηση ή καταστροφή άχρηστου υλικού και εξοπλισμού και τη διοικητική μέριμνα, καθαριότητα και τη φυσική ασφάλεια των εγκαταστάσεων της Αρχής.

Τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Γραμματείας κρίνονται από υπηρεσιακό συμβούλιο, που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής και αποτελείται από δύο (2) Μέλη της, έναν (1) υπάλληλο που ορίζεται από αυτήν και δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τα υπηρεσιακά συμβούλια του προσωπικού των δημόσιων υπηρεσιών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Το Υπηρεσιακό Συμβούλιο της Αρχής συγκροτήθηκε τον Δεκέμβριο του 1999.

1.2.2 Στελέχωση των Τμημάτων

1. Διαδικασία Προσλήψεων – Κριτήρια Αξιολόγησης.

Η πλήρωση των θέσεων της Γραμματείας γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την πρόσληψη δημοσίων υπαλλήλων (άρθρο 20 παρ.5 του Ν.2472/97). Ειδικά για τους υπαλλήλους του Τμήματος Ελεγκτών, η πρόσληψή τους γίνεται από την Αρχή, με επιλογή ή διαγωνισμό, ύστερα από προκήρυξη.

Ωστόσο, κατά την πρώτη εφαρμογή της διαδικασίας στελέχωσης προβλέπεται η πλήρωση των θέσεων προϊσταμένων υπηρεσιακών μονάδων της Γραμματείας να γίνεται ύστερα από προκήρυξη της Αρχής, είτε με μετάταξη υπαλλήλων βαθμού Α' ή αντίστοιχου του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, είτε με διορισμό (παρ.6 του άρθρου 20). Διορισμός γίνεται μόνο στις θέσεις που δεν πληρούνται με μετάταξη. Η επιλογή γίνεται

από την Αρχή και ο διορισμός των επιλεγόμενων με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η δε μετάταξη με απόφαση του ίδιου και του οικείου Υπουργού. Τον προϊστάμενο της Γραμματείας επιλέγει η Αρχή από τους υπαλλήλους του κλάδου Ελεγκτών, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη.

Οι λοιπές θέσεις της Γραμματείας πληρούνται στη βάση των προϋποθέσεων και της διαδικασίας της προηγούμενης παραγράφου. Προτιμούνται υποψήφιοι που έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα πληροφορικής. Ειδικότερα, η πρόσληψη των Ελεγκτών γίνεται από την Αρχή, με επιλογή ή διαγωνισμό, ύστερα από προκήρυξη της.

Η Αρχή προέβη στην αξιολόγηση και επιλογή των υποψηφίων στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων, τα οποία αντανakλούν το απαιτούμενο υψηλό επίπεδο τυπικών προσόντων. Πιο αναλυτικά, οι Ελεγκτές, που αποτελούν το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, απαιτείται να κατέχουν πτυχίο ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος νομικής ή πληροφορικής κατεύθυνσης, μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών που να σχετίζεται με την προστασία των δεδομένων ή με την ασφάλεια υπολογιστικών και επικοινωνιακών συστημάτων ή διδακτορικό τίτλο σπουδών σε σχετικό αντικείμενο, καθώς και σχετική προϋπηρεσία και τουλάχιστον άριστη γνώση μιας ξένης γλώσσας. Για το προσωπικό του Τμήματος Επικοινωνίας απαιτείται πτυχίο ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος κατεύθυνσης επικοινωνίας ή κοινωνικών ή ανθρωπιστικών σπουδών, μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών ή διδακτορικός τίτλος σπουδών κατά προτίμηση σε θέματα επικοινωνίας και σχετική προϋπηρεσία και άριστη γνώση τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας. Επίσης, για το Τμήμα Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων τέθηκαν αντίστοιχες με τις συγκεκριμένες θέσεις απαιτήσεις.

2. Προκηρύξεις Προσλήψεων και Διορισμοί.

Το 1999 ολοκληρώθηκαν δύο διαγωνισμοί πρόσληψης προσωπικού της Γραμματείας με το διορισμό των επιλεγέντων από την Αρχή υποψηφίων. Ο πρώτος αφορούσε το Τμήμα Ελεγκτών και ο δεύτερος τα Τμήματα Επικοινωνίας και Διοικητικού – Οικονομικού. Επίσης, ολοκληρώθηκε η διαδικασία μετάταξης των προϊσταμένων των δύο τελευταίων Τμημάτων, καθώς και δύο υπαλλήλων, μιας υπαλλήλου ΔΕ-Διοικητικού και ενός υπαλλήλου ΥΕ-Επιμελητών, οι οποίοι ανέλαβαν καθήκοντα από τον Απρίλιο έως και τον Ιούνιο του 1999.

Από τον πρώτο διαγωνισμό διορίστηκαν και ανέλαβαν καθήκοντα στα τέλη Φεβρουαρίου 1999 οκτώ Ελεγκτές, συμπεριλαμβανομένου του προϊσταμένου του Τμήματος Ελεγκτών. Στην αντίστοιχη προκήρυξη τέθηκαν υψηλά τυπικά προσόντα για τους υποψήφιους ελεγκτές με αποτέλεσμα να μην καλυφθούν όλες οι θέσεις των ελεγκτών (η προκήρυξη αφορούσε την πλήρωση δεκατριών θέσεων).

Κατά τη διάρκεια του 1999, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα προκήρυξε την πλήρωση των υπόλοιπων προβλεπόμενων, για τα Τμήματα της Επικοινωνίας και Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων, δεκατριών θέσεων. Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων αφορούσαν, ως πρώτο στάδιο, την εξέταση των τυπικών τους προσόντων τους βάσει αυτών της προκήρυξης και σε δεύτερο στάδιο, την εξέταση, όσων πληρούσαν τα τυπικά προσόντα, στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών

και, ως τρίτο και τελικό στάδιο, τη διενέργεια συνέντευξης με την επιτροπή αξιολόγησης του υποψηφίων. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι οι συνεντεύξεις, που ήταν δημόσιες, δεν επηρέασαν τη σειρά κατάταξης που είχε διαμορφωθεί από τα προηγούμενα στάδια. Ο διορισμός των επιλεγέντων υποψηφίων έγινε τον Δεκέμβριο του ίδιου έτους.

Για την πλήρη στελέχωση της Γραμματείας, σύμφωνα με το Ν. 2472/97, απομένει η πλήρωση των παραπάνω πέντε θέσεων του Τμήματος Ελεγκτών, η οποία θα επιδιωχθεί κατά τη διάρκεια του έτους 2000.

1.3 Οικονομικά Στοιχεία

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως ανεξάρτητη δημόσια Αρχή, έχει δικό της προϋπολογισμό τον οποίο εισηγείται ο Υπουργός Δικαιοσύνης, κατόπιν προτάσεως της Αρχής.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ανήλθε, για το οικονομικό έτος 1999, στις Δρχ 420.262.000. Οι βασικές κατηγορίες προβλεπόμενων δαπανών είναι: μισθοδοσία, πληρωμές για υπηρεσίες και προμήθειες αγαθών και κεφαλαιακού εξοπλισμού, πρόσθετες παροχές και πληρωμές για μετακίνηση δημοσίων ή μη λειτουργών και μεταβιβαστικές πληρωμές. Το ως άνω ποσό δαπανήθηκε στο σύνολό του. Ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός της Αρχής, για το οικονομικό έτος 2000, ανέρχεται στο ποσό των Δρχ. 481.000.000.

Μέχρι τώρα παρατηρήθηκαν δυσκολίες σχετικά με τον προϋπολογισμό, που οφείλονται στο ότι δεν καλύπτονται κωδικοί που θα ήταν πολύ χρήσιμοι για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των υπαλλήλων όπως δαπάνες για παρακολούθηση σεμιναρίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό και για την ενημερωτική δραστηριοποίηση της Αρχής.

Τέλος, το περιορισμένο ύψος του προϋπολογισμού δημιουργεί πολλές δυσκολίες στη λειτουργία της Αρχής, τουλάχιστον στη παρούσα φάση, διότι οι ανάγκες της είναι αυξημένες.

1.4 Υπολογιστική και Επικοινωνιακή Υποδομή

Για την υποβοήθηση του έργου της Αρχής, σε εξέλιξη βρίσκεται η ανάπτυξη του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, που θα υποστηρίζει μηχανογραφικά την εκτέλεση των λειτουργιών που προβλέπονται από το Ν.2472/97.

Το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα της Αρχής αποτελείται από δύο βασικά μέρη:

1. Το υλικό και το συστημικό λογισμικό και το
2. Λογισμικό εφαρμογών δηλαδή το σύνολο των προγραμμάτων που θα υποστηρίζουν και θα αυτοματοποιήσουν τις διαδικασίες της Αρχής.

Η Αρχή επιδιώκει τη βέλτιστη δυνατή οργάνωση των εσωτερικών διαδικασιών της με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας του προσωπικού. Το υλικό έχει δομηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να σχηματίζεται ένα εσωτερικό δίκτυο, το οποίο έχει σκοπό την παροχή πρόσβασης του προσωπικού σε κοινές υπηρεσίες και προγράμματα. Δεν έχουν αναπτυχθεί ακόμα όλα τα προγράμματα εφαρμογών. Με την ολοκλήρωσή τους θα αυτοματοποιηθούν διαδικασίες, όπως το πρωτόκολλο, η έκδοση προϋπολογισμών και μισθοδοσίας, η επεξεργασία των γνωστοποιήσεων κ.λ.π.

Επίσης, η Αρχή επιδιώκει την καλύτερη και ταχύτερη

εξυπηρέτηση των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό, αλλά και για τη διευκόλυνση του προσωπικού, η Αρχή διαθέτει εξοπλισμό πρόσβασης και αξιοποίησης των δυνατοτήτων που παρέχει το Διαδίκτυο. Για την επίτευξη των στόχων αυτών έχουν εγκατασταθεί προγράμματα που επιτρέπουν τα εξής:

- Την αναζήτηση πληροφοριών για την Αρχή και το έργο της μέσω του Διαδικτύου. Ο πολίτης, που επιθυμεί να ενημερωθεί για θέματα που σχετίζονται με την προστασία της ιδιωτικής ζωής και το έργο της Αρχής γενικότερα, μπορεί να συνδεθεί με την ιστοσελίδα της Αρχής. Η αρχική ιστοσελίδα της Αρχής έχει την ηλεκτρονική διεύθυνση [www.dpa.gr]. Στις ιστοσελίδες, ο χρήστης μπορεί να προμηθευθεί και τα έντυπα που απαιτείται να συμπληρωθούν για την υποβολή της γνωστοποίησης / αίτησης άδειας σύμφωνα με το Ν.2472/97. Να σημειωθεί ότι η υπηρεσία αυτή συνέβαλε ουσιαστικά στην αποσυμφόρηση του όλου συστήματος κατά τη φάση της διανομής του έντυπου υλικού.

- Την παροχή και λήψη υπηρεσιών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι ηλεκτρονικές ταχυδρομικές διευθύνσεις των υπαλλήλων της Αρχής βρίσκονται στις ιστοσελίδες της Αρχής. Με τον τρόπο αυτό, πολίτες που διαθέτουν πρόσβαση στο Διαδίκτυο έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν πληροφορίες, να λύσουν απορίες και γενικότερα να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν στην προστασία της ιδιωτικής ζωής απευθύνοντας ερωτήματα προς το προσωπικό της Αρχής με τη χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Οι δύο παραπάνω υπηρεσίες εκτιμάται ότι θα συμβάλλουν τα μέγιστα στην πλήρη αυτοματοποίηση της επαφής του πολίτη με την Αρχή, καθώς αναμένεται να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες, τόσο από τεχνικής όσο και από θεσμικής άποψης, για την παροχή της δυνατότητας ηλεκτρονικής υποβολής των γνωστοποιήσεων και αιτήσεων αδειών.

Λόγω της κρίσιμότητας των πληροφοριών που τηρούνται από την Αρχή, κρίθηκε αναγκαία η προμήθεια εξοπλισμού που θα διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα, ακεραιότητα και διαθεσιμότητα των πληροφοριών. Η ασφάλεια των πληροφοριών που τηρούνται στην Αρχή είναι υψίστης σημασίας και για τον λόγο αυτό εκπονήθηκε μελέτη ανάλυσης επικινδυνότητας του πληροφοριακού συστήματος. Αποτέλεσμα της μελέτης αυτής είναι η πολιτική ασφάλειας της Αρχής, η οποία περιλαμβάνει όλους τους μηχανισμούς και τις πρακτικές που πρέπει να ενεργοποιηθούν ώστε να προστατευθεί αποτελεσματικά το πληροφοριακό σύστημα.

1.5 Λειτουργικά Προβλήματα και Λύσεις

Στο πλαίσιο ασκήσεως των αρμοδιοτήτων της, η Αρχή έκρινε ότι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της και την προστασία των προσωπικών δεδομένων, συγκεκριμένα ο Ν. 2472/97, χρειάζεται ορισμένες τροποποιήσεις για να αντιμετωπισθούν κατά καλύτερο τρόπο πρακτικά προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την εφαρμογή του. Βασικός σκοπός των τροποποιήσεων είναι η αποφυγή γραφειοκρατικών διαδικασιών, ώστε να επικεντρωθεί η Αρχή στις ουσιαστικές της αρμοδιότητες και να επικουρεί αποτελεσματικότερα τον πολίτη σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Τα προβλήματα παρουσιάστηκαν κυρίως λόγω της προβλεπόμενης από το ισχύον νομικό πλαίσιο, καθολικής

υποχρέωσης γνωστοποίησης του είδους των αρχείων που τηρούν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας. Έτσι παρουσιάστηκε το φαινόμενο να κατακλυσθεί η Αρχή από δηλώσεις γνωστοποίησης αρχείων που οι υπεύθυνοι επεξεργασίας είναι υποχρεωμένοι να τηρούν εκ του νόμου, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τη γνωστοποίηση των αρχείων πελατών, προμηθευτών και προσωπικού που τηρούν όλοι οι επιχειρηματίες, καθώς επίσης και των σωματείων για τα προσωπικά στοιχεία των μελών τους.

Η δεύτερη περίπτωση αφορά την υποχρέωση γνωστοποίησης και αίτησης παροχής άδειας των πλέον συνηθισμένων αρχείων με ευαισθητά δεδομένα, όπως τα αρχεία των ιατρών και των δικηγόρων. Με αυστηρή εφαρμογή του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου θα έπρεπε όλοι οι γιατροί και οι δικηγόροι της χώρας να καταθέσουν στην Αρχή αίτηση άδειας για την λειτουργία του αρχείου τους, πράγμα που θα συνεπαγόταν γραφειοκρατική επιβάρυνση αμφίβολης ουσιαστικής και πρακτικής σημασίας.

Με τις τροποποιήσεις που προτείνονται, εξαιρούνται από την υποχρέωση γνωστοποίησης συνήθεις κατηγορίες αρχείων, όπως τα αρχεία πελατών, προμηθευτών και του προσωπικού, για τα εκ του νόμου τηρούμενα σε αυτά προσωπικά στοιχεία, καθώς επίσης και τα αρχεία με τα στοιχεία των μελών των σωματείων. Τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα δεν εξαιρούνται από την υποχρέωση γνωστοποίησης.

Επίσης με τροποποίηση εξαιρούνται τα αρχεία ιατρών, δικηγόρων και συμβολαιογράφων από την υποχρέωση γνωστοποίησης και αίτησης άδειας, διότι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας καλύπτονται εκ της φύσεως του λειτουργήματός τους, με ειδικό επαγγελματικό απόρρητο. Δεν εξαιρούνται τα αρχεία των κλινικών, νοσοκομείων, κέντρων υγείας, ασφαλιστικών εταιρειών, κέντρων αποθεραπείας και αποτοξίνωσης κλπ., τα οποία περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα.

Οι παραπάνω εξαιρέσεις συνοδεύονται από ειδικούς κανόνες επεξεργασίας για κάθε κατηγορία οι οποίοι ήδη εκπονούνται από την Αρχή σε συνεργασία με τις αρμόδιες επαγγελματικές ενώσεις, συλλόγους και φορείς και τους οποίους θα είναι υποχρεωμένος να τηρεί ο εκάστοτε υπεύθυνος επεξεργασίας. Οι συγκεκριμένοι κανόνες εξειδικεύουν το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας των πληροφοριών προσαρμόζοντας τις γενικές διατάξεις του νόμου στις ιδιαίτερες ανάγκες επεξεργασίας και στο είδος των δεδομένων που επεξεργάζεται κάθε κατηγορία. Παράλληλα με την τροποποίηση του νόμου θεσπίζονται περαιτέρω δεσμεύσεις για τον υπεύθυνο επεξεργασίας όπως η περιοριστική αναγραφή των αποδεκτών των προσωπικών δεδομένων.

Τέλος, με τις συγκεκριμένες τροποποιήσεις ρυθμίζονται ορισμένα διοικητικά θέματα της Αρχής και προτείνεται η προσθήκη νέου άρθρου στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας με σκοπό την καλύτερη προστασία των προσωπικών δεδομένων στην περίπτωση της διαταγής πληρωμής. Η συγκεκριμένη διάταξη προβλέπει ενημέρωση του οφειλέτη μέσω επιδόσεως της διαταγής πληρωμής, ώστε να μπορεί να ενεργήσει και να αποφεύγει καταχωρήσεις προσωπικών δεδομένων που γίνονται εν αγνοία του.

1.6 Συνοπτική Παρουσίαση της Εκθεσης

Μετά την παρουσίαση της Αρχής, αναφορικά με τη συγκρότησή της, την οργάνωση και στελέχωση της Γραμ-

ματείας, οικονομικά στοιχεία και στοιχεία υποδομής, καθώς και με λειτουργικά προβλήματα και σχετικές λύσεις, ακολουθούν οι βασικές δραστηριότητες στο δεύτερο μέρος της έκθεσης, ειδικές πρωτοβουλίες σε σημαντικούς τομείς στο τρίτο μέρος και οι διεθνείς εξελίξεις στο τέταρτο μέρος. Στα παραρτήματα περιέχονται οι οδηγίες 95/46/EK και 97/66/EK, οι νόμοι 2472/97 και 2774/99, οι κανονιστικές πράξεις που εξέδωσε η Αρχή, καθώς και η σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το Διαδίκτυο.

Οι βασικές δραστηριότητες της Αρχής αφορούν στη διενέργεια διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, την κατάρτιση κανονιστικών πράξεων, την εξέταση προσφυγών και τη γνωμοδότηση επί ζητημάτων επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, τη χορήγηση αδειών, την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων και των υπεύθυνων επεξεργασίας και την παραλαβή και εξέταση γνωστοποιήσεων τήρησης αρχείων και επεξεργασιών.

Με την ελεγκτική αρμοδιότητά της, η Αρχή επιδιώκει την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή καθόρισε τις σχετικές προτεραιότητες και διενήργησε εκτεταμένους ελέγχους σε εταιρείες προώθησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως, παροχής υπηρεσιών διαπίστωσης της πιστοληπτικής ικανότητας και σε αρχεία του Δημοσίου. Η διενέργεια ελέγχων του Δημοσίου επικεντρώθηκε σε φορείς ιδιαίτερα ευαίσθητου χαρακτήρα, όπως στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, καθώς και στο εθνικό τμήμα του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν.

Οι δύο κανονιστικές πράξεις που εξέδωσε η Αρχή αναφέρονται στην ενημέρωση των υποκειμένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας και στις συνήθεις κατηγορίες αρχείων και επεξεργασιών, αντίστοιχα. Αποτέλεσμα των εκατοντάδων προσφυγών και αιτήσεων που επιλήφθηκε η Αρχή, καθώς και δικών της πρωτοβουλιών είναι η λήψη σημαντικών αποφάσεων και η έκδοση γνωμοδοτήσεων σχετικών με την προστασία προσωπικών δεδομένων, όπως αναφορικά με τη λειτουργία της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., με τους ειδικούς όρους επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων των φορολογουμένων από το ΚΕΠΥΟ ως προς την ανακοίνωσή τους προς τους ΟΤΑ και με την ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας προς τρίτους.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Αρχή Ελέγχου Σένγκεν, η Αρχή εξέτασε εκατοντάδες σχετικές προσφυγές, οι οποίες διεκπεραιώθηκαν σχεδόν στο σύνολό τους. Σε ένα μεγάλο ποσοστό διαπιστώθηκε καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα του Σένγκεν, που οδήγησε στην απλή ενημέρωση των αιτούντων ή την υποβολή αιτήματος διαγραφής, το οποίο ικανοποιήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις. Στην άσκηση της αρμοδιότητας αυτής, η Αρχή αντιμετωπίζει προβλήματα καθυστέρησης στη διαβίβαση πληροφοριών και διόρθωση δεδομένων και επίδειξης αυστηρότητας αναφορικά με την καταχώριση αλλοδαπών από τις αρμόδιες αρχές.

Η Αρχή ολοκλήρωσε την εξέταση μεγάλου αριθμού αιτήσεων χορήγησης άδειας τήρησης αρχείου ή επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων και εξέδωσε ή ανανέωσε σχετικές άδειες. Επίσης, χορήγησε την πρώτη άδεια διαβίβασης προσωπικών δεδομένων στις ΗΠΑ.

Η Αρχή έχει ως επικοινωνιακούς στόχους την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση όλων των πολιτών που διαμένουν στην Ελλάδα, ως προς τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και το ρόλο τους ως υπευθύνων επεξεργασίας ή υποκειμένων των δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή προχώρησε στην έκδοση ενημερωτικού εντύπου και στην παραγωγή τηλεοπτικού μηνύματος, καθώς και στη δημιουργία ιστοσελίδων και συμμετείχε με μέλη ή στελέχη της στις εργασίες διεθνών οργάνων, σε ενημερωτικά σεμινάρια και συνέδρια.

Για να ανταποκριθεί στον σημαντικό ρόλο της στην Κοινωνία της Πληροφορίας, η Αρχή επιδιώκει να αναπτύξει πληθώρα δραστηριοτήτων που θα της επιτρέψουν να έχει μία δυναμικά εξελισσόμενη και προσαρμοζόμενη στις τεχνολογικές αλλαγές υποδομή, ικανά στελέχη, μηχανισμούς και μέσα συνεργασιών με ενδιαφερόμενους, διεθνείς συνεργασίες και συμβολή στην ανάπτυξη τεχνολογιών φιλικών προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Μεταξύ των βασικών υποχρεώσεων των υπεύθυνων επεξεργασίας είναι η υποβολή γνωστοποίησης αρχείων και επεξεργασιών προς την Αρχή. Για τη διευκόλυνσή τους και την αποφυγή οικονομικής επιβάρυνσής τους, η Αρχή κατάρτισε και διένειμε έντυπα γνωστοποίησης, συνοδευόμενα από οδηγίες συμπλήρωσης και κατηγοριοποίησης των σκοπών επεξεργασίας.

Η Αρχή ανέπτυξε επίσης σημαντικές πρωτοβουλίες σχετικές με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στους τομείς της Κοινωνίας της Πληροφορίας, της άμεσης προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών, των Τηλεπικοινωνιών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη σημασία της ταχύτητα ανάπτυξης Κοινωνίας της Πληροφορίας στη συλλογή και επεξεργασία τεράστιων όγκων προσωπικών δεδομένων, η Αρχή συγκρότησε και συμμετείχε σε ομάδες εργασίας με σκοπό την ανάλυση των κινδύνων και των προβλημάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων που αναφύονται στις υπηρεσίες Διαδικτύου και στο ηλεκτρονικό εμπόριο και την αναζήτηση λύσεων στον τομέα αυτό.

Ανταποκρινόμενη στο άμεσο ενδιαφέρον πολλών πολιτών, η Αρχή ασχολήθηκε με ζητήματα σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων για τους σκοπούς της απευθείας προώθησης πωλήσεων και διαφήμισης και διαπίστωσε πιστοληπτικής ικανότητας. Στο τελικό κείμενο της απόφασης καθοριστικές είναι οι βασικές αρχές της ρητής συγκατάθεσης των υποκειμένων και της ενημέρωσης, καθώς και η δυνατότητα των εταιρειών για την πρώτη επαφή εφόσον τα δεδομένα προέρχονται από δημόσια προσβάσιμες πηγές και περιέχονται με τη σύμφωνη γνώμη των υποκειμένων.

Επίσης, η Αρχή, στο πλαίσιο των γνωμοδοτικών της αρμοδιοτήτων, συνέβαλλε στις εργασίες εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 97/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, που ολοκληρώθηκαν με την ψήφιση του νόμου 2774/99 σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα. Ακόμα, η Αρχή ασχολήθηκε και με προβλήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων που ανέκυψαν στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Τέλος, η Αρχή συμμετέχει σε διεθνή όργανα – επιτροπές και παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων. Αναφορικά με την εφαρμογή της οδηγίας 95/46/ΕΚ από τις χώρες της

Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπιστώνεται το παράδοξο ότι οι χώρες με τη μεγαλύτερη παράδοση στην προστασία των προσωπικών δεδομένων παρουσιάζουν αξιοσημείωτη καθυστέρηση στη σχετική εναρμόνιση της νομοθεσίας τους. Εκπρόσωποι της Αρχής συμμετέχουν και στην ομάδα εργασίας που προβλέπεται από το άρθρο 29 της οδηγίας, την οποία απασχολεί το θέμα του επιπέδου προστασίας δεδομένων στις Ηνωμένες Πολιτείες και της διαβίβασης προσωπικών δεδομένων από την Ένωση προς τις Η.Π.Α. Συμμετοχή έχει να επιδείξει η Αρχή και στην Κοινή Αρχή Ελέγχου του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν καθώς και στην Κοινή Εποπτική Αρχή για τον έλεγχο της Europol (ΚΕΑ).

Αξιοσημείωτες εξελίξεις στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων έλαβαν χώρα και στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας, καθώς και σε υπό προσχώρηση στην Ε.Ε και τρίτες χώρες όπως οι ΗΠΑ, ο Καναδάς, η Ιαπωνία και η Αυστραλία.

1.7 Δραστηριότητα της Αρχής και Διαφάνεια

Η προστασία του πολίτη από την παράνομη επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων αλλά και η συνδρομή προς αυτόν σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνεται παραβίαση των σχετικών δικαιωμάτων του αποτελεί πρωταρχικό ρόλο της Αρχής. Θεμελιώδες στοιχείο προκειμένου να αντεπεξέλθει η Αρχή στο ρόλο της, πέραν των εγγυήσεων ανεξαρτησίας που απορρέουν από τον ίδιο το νόμο, αποτελεί η εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας στις σχέσεις της με τον πολίτη η οποία διασφαλίζεται μέσω των σχέσεών της με τα συντεταγμένα όργανα της πολιτείας.

1) Στις σχέσεις με τον πολίτη η διαφάνεια εξασφαλίζεται κυρίως μέσω της δημοσιότητας των αποφάσεων της Αρχής αλλά και της δυνατότητας συνεχούς επικοινωνίας του πολίτη με σκοπό την έκθεση των προβλημάτων του και την παροχή πληροφοριών.

• Με απόφασή της η Αρχή ρύθμισε το θέμα της δημοσιότητας των αποφάσεων της και της πρόσβασης του πολίτη σε αυτές. Χαρακτηριστικό της απόφασης είναι η στάθμιση του δικαιώματος πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα και της προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Εκτός από τους κανονισμούς που κυρώνονται με προεδρικό διάταγμα, τις ετήσιες εκθέσεις και τις κανονιστικές πράξεις, για τα οποία προβλέπεται δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στην εν λόγω απόφαση γίνεται διάκριση μεταξύ αποφάσεων γενικού περιεχομένου (οδηγίες, συστάσεις, γνωμοδοτήσεις κλπ) και αμιγώς ατομικών αποφάσεων. Στις τελευταίες η πρόσβαση είναι ελεύθερη στο μέτρο που δεν αποκαλύπτονται προσωπικά δεδομένα και δεν θίγεται η ιδιωτική ζωή των πολιτών.

• Η άμεση επαφή με τον πολίτη αποτελεί άλλο χαρακτηριστικό της διαφάνειας που διέπει τη λειτουργία της Αρχής. Η Αρχή έχει εγκαιनिώσει ανοιχτό δίαυλο επικοινωνίας με σκοπό την έκθεση προβλημάτων εκ μέρους των πολιτών, την παροχή πληροφοριών σε σχέση με τους τρόπους διεκδίκησης των δικαιωμάτων τους και τη συνδρομή για την επιτυχή έκβαση των σχετικών ενεργειών. Η Αρχή υποδέχεται στα γραφεία της και εξυπηρετεί καθημερινά μεγάλο αριθμό πολιτών συμβάλλοντας με αυτόν τον τρόπο στη διαμόρφωση μιας νέας αντίληψης για σχέσεις

κράτους-πολίτη.

2) Η διαφάνεια της λειτουργίας της Αρχής εξασφαλίζεται μέσω της σχέσής της με το Κοινοβούλιο. Συγκεκριμένα η σχέση της Αρχής με το Κοινοβούλιο εκφράζεται σε τρία επίπεδα:

Ο διορισμός των μελών της Αρχής υπόκειται στη γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Η Αρχή ανακοινώνει στη Βουλή παραβιάσεις των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Η Αρχή συντάσσει κάθε χρόνο Έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της, την οποία υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής.

Στο πλαίσιο των παραπάνω σχέσεων της Αρχής με το Κοινοβούλιο, ο Πρόεδρος της Αρχής ανέπτυξε ενώπιον της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας το έργο της Αρχής και ενημέρωσε τα μέλη της Επιτροπής σχετικά με τον ρόλο της Αρχής και τις δυνατότητες αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών.

Μέρος Δεύτερο

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις βασικές δραστηριότητες της Αρχής συγκαταλέγονται η διενέργεια διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών, η κατάρτιση κανονιστικών πράξεων και συστάσεων, η εξέταση προσφυγών, η εξέταση αιτήσεων και η χορήγηση αδειών τήρησης αρχείων ή επεξεργασιών ευαίσθητων δεδομένων, διασύνδεσης και διαβίβασης εκτός χώρων της Ε.Ε., η ενημέρωση και η συμβολή στην ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και η διαμόρφωση και σύνταξη υποδειγμάτων και σχετικών πληροφοριών για τη διευκόλυνση των υπεύθυνων επεξεργασίας αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους, της γνωστοποίησης και της ενημέρωσης.

Οι ενότητες, που ακολουθούν, αντιστοιχούν στις προαναφερόμενες κατηγορίες βασικών δραστηριοτήτων. Η τελευταία ενότητα αναφέρεται στις προτάσεις της Αρχής για την ανάληψη ειδικών πρωτοβουλιών.

2.1 Διενέργεια Διοικητικών Ελέγχων

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 1 η του Ν. 2472/97 η Αρχή ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας διοικητικούς ελέγχους σε αρχεία. Στον έλεγχο της Αρχής υπόκεινται τα αρχεία τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα.

Οι έλεγχοι διενεργούνται από εντεταλμένους υπαλλήλους του κλάδου των Ελεγκτών, οι οποίοι συνοδεύονται σε περιπτώσεις που κρίνονται σημαντικές από μέλη της Αρχής. Οι διενεργούντες τον έλεγχο έχουν, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 10, δικαίωμα πρόσβασης σε κάθε αρχείο χωρίς να μπορεί να τους αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο. Κατά την άσκηση των ελεγκτικών τους αρμοδιοτήτων είναι ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι.

Η ελεγκτική αρμοδιότητα της Αρχής στοχεύει στην προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών μέσω της διακρίβωσης της τήρησης των προϋποθέσεων νομιμότητας κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας του δημόσιου και

του ιδιωτικού τομέα. Ο έλεγχος επικεντρώνεται στο σύνολο των πρακτικών που εφαρμόζει ο ελεγχόμενος επαγγελματίας, εταιρεία ή φορέας σχετικά με τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων που τηρεί. Ερευνάται τόσο η ουσιαστική νομιμότητα του περιεχομένου του αρχείου όσο και η τήρηση των τεχνικών προϋποθέσεων φυσικής, οργανωτικής και λειτουργικής υφής για την επίτευξη της απαιτούμενης ασφάλειας. Σκοπός δεν είναι μόνο η επιβολή τυχόν κυρώσεων αλλά και η αρωγή των υπευθύνων επεξεργασίας στη χάραξη συγκεκριμένων πολιτικών για τήρηση αρχείων ώστε να ανταποκρίνονται στις επιταγές του νόμου για την ουσιαστική διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων των πολιτών.

2.1.1 Διαδικασία Διεξαγωγής Διοικητικού Ελέγχου Αρχείου

Κατά τη διενέργεια διοικητικού ελέγχου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ελέγχεται αφενός ως προς τη νομιμότητα λειτουργίας του αρχείου, το είδος και τον σκοπό των προσωπικών δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και αφετέρου ως προς το επίπεδο ασφαλείας του πληροφοριακού συστήματος, τους κανόνες και τις διαδικασίες που εφαρμόζει με σκοπό τη διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων από οποιαδήποτε αθέμιτη μορφή επεξεργασίας. Ο έλεγχος διεξάγεται σε **τρία στάδια**:

- Το πρώτο στάδιο αφορά την επίδοση της εντολής ελέγχου από τους ελεγκτές της Αρχής στον ελεγχόμενο φορέα και την ενημέρωση σχετικά με το νομικό πλαίσιο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της προστασίας του πολίτη, τον σκοπό του ελέγχου και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ελεγχόμενου.

- Το δεύτερο στάδιο αφορά τη διενέργεια του ελέγχου. Στο στάδιο αυτό εξετάζονται και καταγράφονται ο αριθμός και το είδος των τηρούμενων αρχείων, ο σκοπός τήρησης κάθε αρχείου, το περιεχόμενό του, οι πηγές και οι αποδέκτες των δεδομένων των αρχείων. Εξετάζονται επίσης, η τήρηση ευαίσθητων δεδομένων, οι διασυνδέσεις αρχείων, η διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και τα χαρακτηριστικά και τα μέτρα ασφαλείας του πληροφοριακού συστήματος. Πιο συγκεκριμένα, ο έλεγχος του πληροφοριακού συστήματος, σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 10 του ν. 2472/1997, αφορά στα: α) βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος (άρθρο 6, παρ.2η), β) μέτρα ασφαλείας του αρχείου ή της επεξεργασίας (άρθρο 6, παρ.2η), γ) επαγγελματικά πρόσωπα των προσώπων που εκτελούν την επεξεργασία (άρθρο 10, παρ. 2), δ) επίπεδο ασφαλείας που εξασφαλίζουν τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα που έχει λάβει ο υπεύθυνος επεξεργασίας για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, ανάλογα με τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και ε) η φύση των δεδομένων που αποτελούν αντικείμενο της επεξεργασίας (άρθρο 10, παρ. 3).

- Το τρίτο στάδιο αφορά σύνταξη του πορίσματος και την υποβολή αυτού στην ολομέλεια της Αρχής, στην κλήση του ελεγχόμενου προς παροχή πληροφοριών, διευκρινίσεων και διατύπωση θέσεων και στη λήψη αποφάσεως.

2.1.2 Διενεργηθέντες Έλεγχοι

Το έτος 1999, η Αρχή προέβη στη διενέργεια είκοσι (20) διοικητικών ελέγχων αρχείων εταιρειών, φορέων ή φυσικών προσώπων. Η επιλογή των ελεγχθέντων αρχείων έγινε

νε με βάση τα ακόλουθα κριτήρια. Σκοπός τηρήσεώς του αρχείου, σημασία της λειτουργίας του αρχείου στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα και ιδιαιτερότητα του σε σχέση με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Κατά κύριο λόγο οι έλεγχοι επικεντρώθηκαν στην επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από φορείς του ιδιωτικού τομέα, στην πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως (direct marketing) και στη διαχείριση πληροφοριών χρηματοπιστωτικής ικανότητας. Διενεργήθηκαν έλεγχοι τόσο σε εταιρείες ή φυσικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στους παραπάνω τομείς όσο και σε φορείς του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα οι οποίοι, όπως προέκυψε από τους αρχικούς ελέγχους, εμπλέκονται στη διακίνηση πληροφοριών ως πηγές, αποδέκτες ή παντός είδους “μεσάζοντες” σε διάφορα στάδια της διαδικασίας επεξεργασίας ή διακίνησης προσωπικών δεδομένων.

Έλεγχοι διενεργήθηκαν και σε αρχεία του Δημοσίου. Το Δημόσιο ως υπεύθυνος επεξεργασίας συλλέγει και επεξεργάζεται τεράστιο όγκο προσωπικών πληροφοριών, τα οποία τις περισσότερες φορές ανήκουν στην κατηγορία των ευαίσθητων δεδομένων. Κρίθηκε ότι η Αρχή οφείλει να επικεντρώσει το ελεγκτικό της ενδιαφέρον στα αρχεία του Δημοσίου εκ παραλλήλου με τον οποιονδήποτε έλεγχο σε αρχεία του ιδιωτικού τομέα ώστε να εντοπίσει παράνομες επεξεργασίες. Οι δυσχέρειες σε ένα τέτοιο εγχείρημα είναι προφανείς και οφείλονται σε παράγοντες όπως ο όγκος των τηρουμένων στοιχείων, η έλλειψη εξοικείωσης του Δημοσίου σε πρακτικές εφαρμογής φυσικών, οργανωτικών και λειτουργικών μέτρων ασφάλειας δεδομένων, η δυνατότητα πρόσβασης και επεξεργασίας εκ μέρους του Δημοσίου σε μεγάλο όγκο πληροφοριών σε συνδυασμό με τους αυξημένους κινδύνους για την ιδιωτική ζωή που συνεπάγεται η επεξεργασία αυτή όταν γίνεται από φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας καθώς και στο γεγονός ότι δεν είναι σύνηθες φαινόμενο να περιέρχεται το Δημόσιο στη θέση του ελεγχόμενου.

Στη συνέχεια παρατίθενται τα φυσικά και νομικά πρόσωπα και οι φορείς του Δημοσίου που ελέγχθηκαν στη βάση της προαναφερόμενης κατηγοριοποίησης.

Εταιρείες Πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως

1. CIL Hellas ΕΠΕ
2. InfoJust – Κωνσταντίνος Στρογγυλάκης
3. CITIBANK
4. Μαieuτήριο ΙΑΣΩ
5. Δήμος Αμαρουσίου
6. INFORM Π. ΛΥΚΟΣ Α.Ε.

Εταιρείες Διαχείρισης πληροφοριών χρηματοπιστωτικής ικανότητας

1. Οργανισμός Εμπορικών Πληροφοριών ALPHA-MI ΑΕ
2. ΡΟΤΑ Κέντρο Πληροφόρησης Α.Ε.
3. ΑΛΦΑ-ΣΙΓΜΑ ΑΕΒΕ
4. ΑΡΩΓΗ Α.Ε. – RUNNER
5. IMPACT DIRECT ΑΕ
6. Γεώργιος Κοσμίδης
7. ICAP ΑΕ Ερευνών και Επενδύσεων Συμβάσεων Επιχειρήσεων.

Οι παραπάνω φορείς δραστηριοποιούνται, πλην της διαχείρισης πληροφοριών χρηματοπιστωτικής ικανότητας, και στη δημιουργία και διακίνηση πελατολογίων για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως.

Δημόσιος τομέας

1. Υπουργείο Δημόσιας Τάξης – Εθνικό τμήμα Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν
2. Υπουργείο Δημόσιας Τάξης – Διεύθυνση Κρατικής Ασφαλείας
3. Υπουργείο Δημόσιας Τάξης – Διεύθυνση Δημοσίας Ασφαλείας
4. Υπουργείο Δημόσιας Τάξης – Διεύθυνση Πληροφορικής
5. Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν. 2331/95 για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.
6. Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ)
7. Εθνικό Κέντρο Βιβλίου

2.1.3 Συμπεράσματα και Παρατηρήσεις επί Διενεργηθέντων Διοικητικών Ελέγχων Αρχείων

Αναφορικά με τον έλεγχο αρχείων με σκοπό την άμεση εμπορία ή διαφήμιση και τη διαπίστωση πιστοληπτικής ικανότητας, οι παρατηρήσεις και τα σχετικά συμπεράσματα μπορούν να συνοψισθούν στα ακόλουθα.

Ο έλεγχος επιμερίσθηκε σε δύο κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας: εταιρείες ή φυσικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στην άμεση εμπορία και προώθηση και στη διαπίστωση της πιστοληπτικής ικανότητας και εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, όπως τράπεζες και μαιευτήρια, φυσικά πρόσωπα ή και σε φορείς του δημοσίου τομέα, όπως δήμοι, όπου διέρρευσαν πιθανόν προσωπικά δεδομένα. Οι σχετικοί έλεγχοι δεν έχουν ολοκληρωθεί με την έννοια ότι δεν έχει ελεγχθεί το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων.

Άμεση εμπορία – πληροφορίες πιστοληπτικής ικανότητας

Από τους μέχρι τώρα διενεργηθέντες ελέγχους διαπιστώθηκε ότι αυτοί που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά στη δημιουργία πελατολογίων και στη συλλογή και παροχή πληροφοριών πιστοληπτικής ικανότητας λειτουργούσαν (πλην ενός) νόμιμα, όσον αφορά τη σύσταση και την επιχειρηματική δραστηριότητά τους, πλην όμως η συλλογή και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των αρχείων τους, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του νόμου 2472/97. Ωστόσο η δημιουργία του αρχείου προϋπήρχε της εφαρμογής του σχετικού νομικού πλαισίου.

Από τα μέχρι σήμερα συμπεράσματα των ελέγχων προέκυψε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η επεξεργασία δεν είναι ασύμβατη με τις ανάγκες της κοινωνικής και οικονομικής πραγματικότητας, όπως την προώθηση του εμπορίου και την προστασία των συναλλασσόμενων από αφερέγγυους οφειλέτες. Η Αρχή μπροστά στο δίλημμα να απαγορεύσει τελείως τη λειτουργία των αρχείων των σχετικών εταιρειών ή φυσικών προσώπων ή να επιβάλει αυστηρές προϋποθέσεις επεξεργασίας έκρινε ότι η πρώτη λύση θα είχε ως συνέπεια την παύση λειτουργίας νόμιμων εταιρειών και την επιβίωση παράνομων μηχανισμών που θα λυμαίνονταν τον χώρο και θα ήσαν ουσιαστικά ανέλεγκτοι. Επωφελούμενη από τη σχετική εμπειρία άλλων ευρωπαϊκών χωρών επέλεξε τη δεύτερη λύση.

Σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση των ελέγχων στις εταιρείες που ασχολούνται με την εμπορία δεδομένων για σκοπούς απευθείας διαφήμισης, προώθησης πωλήσεων και διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας, η Αρχή επεξεργάσθηκε σε σειρά συνεδριάσεων της οδηγίες, οι οποί-

ες θα ρυθμίζουν την νόμιμη επεξεργασία δεδομένων των ανωτέρω κατηγοριών. Η έκδοση της απόφασης αναμένεται στις αρχές του επομένου έτους και η Αρχή προσανατολίζεται στις εξής ρυθμίσεις:

Α) Όσον αφορά την εμπορία προσωπικών δεδομένων για σκοπούς απευθείας διαφήμισης ή και προώθησης πωλήσεων η επεξεργασία θα θεωρείται νόμιμη υπό περιοριστικούς όρους. Η συλλογή των πληροφοριών θα πρέπει να γίνεται είτε με την συγκατάθεση του προσώπου, είτε από καταλόγους που απευθύνονται στο ευρύ κοινό (τηλεφωνικοί κατάλογοι, κατάλογοι εμπορικών εκθέσεων) εφόσον τα πρόσωπα έχουν συγκατατεθεί να συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία τους σ' αυτούς, ή έχουν δημοσιοποιήσει τα στοιχεία τους για παρεμφερείς σκοπούς. Νόμιμη θα θεωρείται επίσης η συλλογή αν γίνεται από πηγές δημόσια προσβάσιμες και μόνον αν τηρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις για την πρόσβαση σ' αυτές. Τα στοιχεία που δικαιούται κάποιος να συλλέγει για τους παραπάνω σκοπούς, θα περιορίζονται στο ονοματεπώνυμο, διεύθυνση και επάγγελμα, ενώ αυτός που συλλέγει τις πληροφορίες είναι υποχρεωμένος να συμβουλευτεί το ειδικό Μητρώο της Αρχής στο οποίο εγγράφονται, κατόπιν αιτήσεώς τους, όσοι δεν επιθυμούν να συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία τους σε ενέργειες που αφορούν την απευθείας προώθηση πωλήσεων και διαφήμιση, εξαιρώντας τα στοιχεία των προσώπων αυτών από οποιαδήποτε συλλογή δεδομένων.

Μόλις αποσταλεί η πρώτη επιστολή στο υποκείμενο, ο αποστολέας πρέπει να ενημερώνει τον αποδέκτη για την πηγή από την οποία άντλησε τις πληροφορίες και να ζητάει την συγκατάθεσή του για την χρησιμοποίηση των στοιχείων του. Επίσης στην απόφαση της Αρχής θα γίνεται αναφορά στον νόμο περί προστασίας του καταναλωτή σχετικά με την απαγόρευση μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων μέσω τηλεφώνου, φάξ, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλων ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας χωρίς την ρητή συναίνεση του καταναλωτή.

Β) Σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για σκοπούς διαπίστωσης της πιστοληπτικής ικανότητας, η Αρχή θα θέσει περιοριστικούς όρους για την επεξεργασία τους χωρίς την συγκατάθεση του υποκειμένου. Συγκεκριμένα θα επιτρέπεται η συλλογή των εξής δεδομένων: αιτήσεων πτωχεύσεων, αποφάσεων επί αιτήσεων πτωχεύσεων, διαταγών πληρωμής, προγραμμάτων πλειστηριασμού ακινήτων, κινητών, μεταβολών προσωπικών εταιρειών, Α.Ε, ΕΠΕ και Κοινοπραξιών, υποθηκών και προσημειώσεων υποθηκών, κατασχέσεων και επιταγών βάσει Ν.Δ. 1923, ακάλυπτων επιταγών, διαμαρτυρημένων συναλλαγματικών και γραμματίων εις διαταγήν.

Για τις παραπάνω κατηγορίες θα ισχύουν ειδικά χρονικά όρια τήρησης και περιορισμοί για την καταχώρηση μεταβολών που θα προκύπτουν αναφορικά με τα δεδομένα όπως π.χ. η άμεση καταχώριση της εξόφλησης μιας ακάλυπτης επιταγής.

Μετά την συλλογή οι υπεύθυνες εταιρείες θα υποχρεούνται να ενημερώνουν τα υποκείμενα των δεδομένων για την καταχώριση των στοιχείων. Στην περίπτωση που τα υποκείμενα εκφράσουν την αντίρρηση τους και ζητήσουν την διαγραφή των πληροφοριών, οι εταιρείες θα είναι υποχρεωμένες να διαγράψουν τα στοιχεία και να ενημερώσουν τα υποκείμενα για τις τυχόν επιπτώσεις που θα έχει η διαγραφή για τη συναλλακτική τους συμπεριφορά. Αποδέκτες των ανωτέρω δεδομένων θα είναι μόνο επιχει-

ρηματίες που θα χρησιμοποιούν τα δεδομένα για νόμιμη χρήση. Σημειώνεται ότι οι εταιρείες θα δικαιούνται να συλλέγουν μόνο τα "δυσμενή στοιχεία" που αναφέρονται ανωτέρω. "Ευμενή στοιχεία" που αναφέρονται στην περιουσιακή κατάσταση, όπως π.χ. η ακίνητη περιουσία, θα μπορούν να συλλέγονται μόνο με τη συγκατάθεση του υποκειμένου. Κατ' αυτό τον τρόπο αποφεύγεται η δημιουργία συνολικών προφίλ οικονομικής κατάστασης ερήμην των υποκειμένων των πληροφοριών.

Με την παραπάνω απόφασή της η Αρχή σκοπεύει να θέσει τους όρους επεξεργασίας πληροφοριών που αφορούν την πιστοληπτική ικανότητα, με γνώμονα πάντα την προστασία του πολίτη από την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη παράλληλα και το δικαίωμα του επιχειρηματικού κόσμου της χώρας, να έχει νόμιμη πρόσβαση σε πληροφορίες απαραίτητες για την ασφάλεια των συναλλαγών.

Μαιευτήρια

Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων σε εταιρείες άμεσης προώθησης προϊόντων, διαπιστώθηκε ότι πολλές απ' αυτές δραστηριοποιούνται στο χώρο προώθησης προϊόντων στα μαιευτήρια. Το πλαίσιο της εμπορικής δραστηριοποίησης τέτοιων εταιρειών στο συγκεκριμένο χώρο, παραβίαζε σε πολλές περιπτώσεις τις διατάξεις του Ν.2472/97. Λαμβάνοντας υπόψη τη διαπίστωση αυτή διενεργήθηκαν έλεγχοι σε μαιευτήρια. Κατόπιν σχετικής έρευνας η Αρχή ξεκίνησε τη διαδικασία έκδοσης ειδικών κανόνων επεξεργασίας για την προώθηση προϊόντων σε μαιευτήρια. Η έκδοση της οδηγίας αναμένεται το επόμενο έτος.

Ανεξέλεγκτη Διαβίβαση Δεδομένων

Από τους ελέγχους που διενεργήθηκαν σε φορείς του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα για τους οποίους προέκυψε πιθανή ανεξέλεγκτη διαβίβαση πληροφοριών, η γενική διαπίστωση ήταν ότι παρουσιάζεται αυξημένη διακίνηση προσωπικών δεδομένων σε συνδυασμό με αδικαιολόγητη έλλειψη, αφενός μεν, ενημέρωσης όσων κάνουν χρήση των δεδομένων αυτών, αφετέρου δε, "συνειδησης προστασίας της προσωπικής ζωής" των πολιτών που αποτελούν τα υποκείμενα επεξεργασίας. Στις περιπτώσεις που υπήρξε κατάφωρη παραβίαση διατάξεων του νόμου 2472/97 επιβλήθηκε πλήρης συμμόρφωση με τις γενικές προϋποθέσεις του νόμου και παύση κάθε περαιτέρω επεξεργασίας μέχρι συμμορφώσεως.

Οι σοβαρές αυτές διαπιστώσεις οδήγησαν στην ανάγκη (α) εντατικοποίησης των ελέγχων με κριτήριο την ορθολογική κάλυψη αντιπροσωπευτικών τύπων αρχείων από όλες τις επαγγελματικές κατηγορίες, και (β) εντατικοποίησης της ενημέρωσης και της συνδρομής τόσο των υπευθύνων επεξεργασίας όσο και των υποκειμένων την επεξεργασία πολιτών. Και στην περίπτωση αυτών των κατηγοριών αρχείων η Αρχή επιφυλάχθηκε να αποφανθεί καθόσον απαιτείται ολοκλήρωση του σχετικού προγράμματος διενέργειας ελέγχων, ώστε να υπάρξει κοινή απόφαση που θα αντιμετωπίζει το πρόβλημα συνολικά.

Στο πλαίσιο των ενεργειών για την αντιμετώπιση του παραπάνω προβλήματος, έχει προγραμματισθεί η εντατικοποίηση της ελεγκτικής δραστηριότητας της Αρχής προς την κατεύθυνση της διενέργειας ελέγχων σε κλινικές, νοσοκομεία, κέντρα υγείας, σε ασφαλιστικές εταιρείες και ασφαλιστικά ταμεία, σε εταιρείες εμπορίας πληροφο-

ριών και χρηματοπιστωτικά νομικά πρόσωπα, όπως τράπεζες και εταιρείες έκδοσης πιστωτικών καρτών, σε δικαστήρια και δημόσιες αρχές με σκοπό να διαπιστώσει το επίπεδο προστασίας των προσωπικών δεδομένων και τον τρόπο χρήσης αυτών ώστε να ευαισθητοποιήσει τους υπευθύνους επεξεργασίας προς την κατεύθυνση της διασφάλισης των προσωπικών δεδομένων αλλά και για να προτείνει τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας των πληροφοριακών συστημάτων επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων.

Αναφορικά με τον έλεγχο αρχείων του δημοσίου τομέα οι παρατηρήσεις και τα σχετικά συμπεράσματα παρατίθενται στη συνέχεια. Όσον αφορά τον προγραμματισμό των ελέγχων των αρχείων του δημοσίου τομέα, προτεραιότητα δόθηκε στον έλεγχο φορέων στους οποίους η λειτουργία των αρχείων απαιτεί άδεια συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων. Εξ αυτών οι έλεγχοι επικεντρώθηκαν κατ' αρχήν σε φορείς με δυνατότητα άσκησης ιδιαίτερα αυξημένης εξουσίας.

Έτσι εντός του 1999 η Αρχή διενήργησε ελέγχους στα αρχεία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης (Εθνικό τμήμα Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν και Διευθύνσεις Κρατικής Ασφαλείας, Δημοσίας Ασφαλείας και Πληροφορικής). Εξ αυτών χορηγήθηκε άδεια λειτουργίας υπό όρους και με περιορισμένη χρονική διάρκεια μόνο στο Εθνικό τμήμα Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (βλ. 2.1.4). Για τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης ο έλεγχος συνεχίζεται και διευρύνεται.

Από τους υπόλοιπους τέσσερις φορείς, Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν. 2331/95, Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ), Εθνικό Κέντρο Βιβλίου και Οργανισμό Προγνωστικών αγώνων Ποδοσφαίρου, στους δύο πρώτους δόθηκε άδεια υπό προϋποθέσεις, στον τρίτο διεξήχθη έλεγχος για τον λόγο ότι στη σχετική γνωστοποίηση αρχείου δηλώθηκε ότι τηρούνται ευαίσθητα δεδομένα και στον τέταρτο διεξήχθη έλεγχος σχετικά με το αρχείο που περιήλθε στην κατοχή του ΟΠΑΠ μετά από συμφωνία του Οργανισμού με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών.

Από τους υπόλοιπους τρεις φορείς, Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν. 2331/95, Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ) και Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, στους δύο πρώτους δόθηκε άδεια υπό προϋποθέσεις, ενώ στον τρίτο διεξήχθη έλεγχος για το λόγο ότι στη σχετική γνωστοποίηση αρχείου δηλώθηκε ότι τηρούνται ευαίσθητα δεδομένα.

Ειδικότερα για κάθε έναν από τους παραπάνω φορείς μπορούν να παρατηρηθούν τα εξής:

Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν. 2331/95

Η Επιτροπή για το ξέπλυμα χρήματος θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 7 του Ν.2331/95 και έχει ως έργο τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και διερεύνηση των πληροφοριών που διαβιβάζονται σ' αυτήν ως ύποπτες συναλλαγών νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 6 του Ν.2331/95.

Στο αρχείο που τηρεί η Επιτροπή περιλαμβάνονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, που αφορούν συμβάσεις ή συναλλαγές προσώπων με πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, καθώς και με το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, οι οποίες θεωρούνται ύποπτες νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Στην περίπτωση που κριθεί από την Επιτροπή ότι ορισμένη συναλλαγή ή σύμβαση είναι ύποπτη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, συντάσσεται αιτιολογημένο πόρισμα με **αποδέκτες** τους αρμόδιους εισαγγελείς και τις αρμόδιες δικαστικές αρχές της χώρας (άρθρο 7 παρ.5 Ν.2331/95). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις τα προσωπικά δεδομένα μπορεί να ανακοινωθούν και σε άλλες δημόσιες αρχές της χώρας (άρθρο 3 παρ.3 Π.Δ. 401/96). Μόνο το αποτέλεσμα της έρευνας – αν τέθηκε στο αρχείο ή εστάλη στον εισαγγελέα – ανακοινώνεται σ' αυτόν που διαβίβασε την πληροφορία (άρθρο 7 παρ.5 Ν.2331/95).

Πηγές και αποδέκτες προσωπικών δεδομένων, ευαίσθητων και μη, μπορεί να είναι και αντίστοιχοι **αλλοδαποί φορείς** με τους οποίους συνεργάζεται η Επιτροπή για την παροχή αμοιβαίας συνδρομής σχετικά με τον κοινό επιδιωκόμενο σκοπό (άρθρο 7 παρ.9 του Ν.2331/95). Η ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων στους αλλοδαπούς φορείς γίνεται μετά την υπογραφή διμερούς συμφωνίας (memorandum of understanding), όπου περιέχονται όροι εμπιστευτικότητας και τήρησης του απορρήτου των πληροφοριών, αλλά και μη χρησιμοποίησης ή περαιτέρω ανακοίνωσης αυτών σε τρίτους πριν την προηγούμενη συγκατάθεση του διαβιβάζοντος μέρους.

Η Επιτροπή προβαίνει σε συλλογή και επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και ευαίσθητων δεδομένων, καθ' ο μέρος συλλέγει πληροφορίες που αναφέρονται σε ποινικές δίωξεις και καταδίκες προσώπων. Η εκτελούμενη επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εγκληματολογικής πολιτικής, καθώς εκτελείται από δημόσια Αρχή και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, εμπίπτει κατά συνέπεια στο πεδίο της παραγράφου 2 παρ. ε του άρθρου 7 του Ν.2472/97. Επομένως, η ίδρυση και λειτουργία του σχετικού αρχείου επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, μετά από άδεια της Αρχής. Ο διοικητικός έλεγχος που διενεργήθηκε αφορούσε τη νομιμότητα της συλλογής και επεξεργασίας του συγκεκριμένου αρχείου, καθώς και θέματα ασφαλείας και απορρήτου κατά τη διεξαγωγή της επεξεργασίας. Η Αρχή ασχολήθηκε και με το ζήτημα του επιπέδου προστασίας των χωρών Τσεχίας και Η.Π.Α. στις οποίες η εν λόγω Επιτροπή διαβιβάζει προσωπικά δεδομένα και για τις οποίες είχε υποβληθεί αίτηση για παροχή άδειας διαβίβασης και έκρινε ότι η σχετική άδεια θα χορηγείται υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 9 παρ.1 και 2 του Ν.2472/97. Εν όψει μάλιστα της ανάγκης αποτελεσματικής και έγκαιρης ανταλλαγής πληροφοριών για την καταπολέμηση της συναφούς εγκληματικότητας, η Αρχή θεώρησε ότι είναι δυνατή η παροχή μιας εφ' άπαξ άδειας για κάθε χώρα, εφόσον πιστοποιείται η συνδρομή των προϋποθέσεων του νόμου.

Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ)

Το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ) είναι αυτοδιοικούμενος, μη κυβερνητικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός που δραστηριοποιείται στην αντιμετώπιση της τοξικοεξάρτησης. Λειτουργεί από το 1983 με την ίδρυση της θεραπευτικής κοινότητας «ΙΘΑΚΗ» και σήμερα αποτελείται από 42 Θεραπευτικές άλλες μονάδες. Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων αφορά ποικίλα αρχεία με απλά και ευαίσθητα δεδομένα. Ως κέντρο το ΚΕΘΕΑ χρησιμοποιεί αρκετά από τα ευαίσθητα στοιχεία, των οποίων η επεξεργασία γίνεται ανώνυμα, για τους σκο-

πούς της επιστημονικής έρευνας και πρόληψης στο χώρο της τοξικοεξάρτησης.

Τόσο από τη γνωστοποίηση όσο και από το διενεργηθέντα έλεγχο διαπιστώθηκε ότι το ΚΕΘΕΑ ασχολείται σε μεγάλη κλίμακα με την προστασία των προσωπικών δεδομένων και συνεχώς προσπαθεί να βελτιώνει τις διαδικασίες τόσο της ενημέρωσης και της πρόληψης όσο και της ενσωμάτωσης νέων μέτρων ασφαλείας. Κατά τον έλεγχο προέκυψε η αναγκαιότητα εκπόνησης μελέτης επικινδυνότητας και συμπλήρωσης του κώδικα δεοντολογίας που ακολουθείται.

Εθνικό Κέντρο Βιβλίου

Το Ε.ΚΕ.ΒΙ είναι ένα Ν.Π.Ι.Δ στραμμένο αποκλειστικά στον κόσμο του βιβλίου και της ανάγνωσης. Αυτόν οφείλει να αποκωδικοποιεί με τις έρευνες και τις μελέτες του και να τον υπηρετεί με τις προτάσεις του. Στο επίκεντρο της προσοχής του βρίσκονται οι αναγνώστες και οι αιτίες που επηρεάζουν την αναγνωστική συμπεριφορά τόσο από άποψη ποσοτική όσο και από άποψη ποιοτική: γιατί διαβάζουν, πόσο και τι διαβάζουν, οι τρόποι ανάγνωσης, οι τάσεις που διαφαίνονται κ.λ.π.

Το Ε.ΚΕ.ΒΙ τηρεί διάφορα αρχεία, τα οποία δεν περιέχουν ευαίσθητες πληροφορίες και δύο αρχεία με ευαίσθητα δεδομένα, που εξετάστηκαν λεπτομερώς:

1. Αρχείο Δεδομένων πανελλήνιας έρευνας για τον Αναλφαβητισμό

2. Αρχείο Δεδομένων πανελλήνιας έρευνας για την Αναγνωστική Συμπεριφορά

Τα ευαίσθητα δεδομένα αφορούν σε πολιτικές πεποιθήσεις, φυλετική ή εθνική προέλευση και θρησκευτικές πεποιθήσεις των συμμετεχόντων στις δύο έρευνες. Ο σκοπός της τήρησης των δύο αρχείων είναι η ολοκλήρωση μιας πανελλήνιας έρευνας για τον Αναλφαβητισμό και μιας πανελλήνιας έρευνας για την Αναγνωστική Συμπεριφορά. Πηγές των στοιχείων είναι τα ίδια τα υποκείμενα ενώ τα αποτελέσματα των δύο ερευνών δημοσιεύτηκαν, **ανώνυμα**, σε μορφή στατιστικών στοιχείων σε δύο έντυπα με τίτλους:

“Πανελλήνια Έρευνα Αναγνωστικής Συμπεριφοράς, Σύνοψη Αποτελεσμάτων”, Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, Αθήνα, 1999, ISBN 960-7894-21-9.

“Πανελλήνια Έρευνα για τον Αναλφαβητισμό”, Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, Αθήνα, 1998, ISBN 960-7894-15-4.

Για τα δύο παραπάνω αρχεία χορηγήθηκε από την Αρχή Άδεια Λειτουργίας Αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα (δείτε την αντίστοιχη Ενότητα 2.4).

Οργανισμός Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου (ΟΠΑΠ)

Στις 19.1.1999 διενεργήθηκε έλεγχος στον Οργανισμό Προγνωστικών Αγώνων Ποδοσφαίρου. Το αντικείμενο του ελέγχου αφορούσε τη διαβίβαση δεδομένων από την Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών (ΓΓΠΣ) προς τον ΟΠΑΠ, προκειμένου αυτός να προβεί σε αποστολή ενημερωτικών εντύπων σε όλη τη χώρα.

Η Αρχή με τη με αρ. 59/3.3.1999 απόφασή της απηύθυνε αυστηρή σύσταση στον ΟΠΑΠ να προβαίνει εφεξής σε νόμιμη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Επίσης, η Αρχή με την αρ. 60/3.3.1999 απόφασή της απηύθυνε αυστηρή προειδοποίηση προς τη Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών να μην προβαίνει σε παράνομες διαβιβάσεις προσω-

πικών δεδομένων.

2.2 Κατάρτιση Κανονιστικών Πράξεων

Η Αρχή ασχολήθηκε με την κατάρτιση των ακόλουθων κανονιστικών πράξεων, με πρακτικές επιπτώσεις, αφού έτσι ρυθμίζονται ή αποτελούν τη βάση για τη ρύθμιση ζητημάτων που αντιμετωπίζουν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας.

1. Κανονιστική πράξη της Αρχής, αρ. 1./1999 (βλ. παράρτημα) που αφορά τους τρόπους ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 2472/97.

2. Με τη δεύτερη κανονιστική πράξη καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.3 του Ν. 2472/97 οι συνθήκες κατηγορίες επεξεργασιών και αρχείων. Οι κατηγορίες αυτές αφορούν τα αρχεία ιατρών και φαρμακοποιών, τα αρχεία δικηγόρων και συμβολαιογράφων, τα πελατολόγια, τα αρχεία προσωπικού, τα δημοτολόγια, ληξιαρχεία και λοιπά δημόσια βιβλία, τα αρχεία σωματείων και, τέλος, τα αρχεία εκπαιδευτικών, εκπαιδευτηρίων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Μετά την κύρωσή τους με προεδρικό διάταγμα η Αρχή θα θεσπίσει ειδικούς κανόνες επεξεργασίας για τις ανωτέρω κατηγορίες. Ήδη εκπονούνται σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς ειδικοί κανόνες επεξεργασιών και αρχείων που αφορούν τα αρχεία ιατρών, τα αρχεία δικηγόρων και τα αρχεία προσωπικών δεδομένων που αφορούν το προσωπικό επιχειρήσεων και οργανισμών.

3. Στο τελικό τους στάδιο βρίσκονται κανονιστικές διατάξεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων οι οποίες θα ρυθμίζουν την απευθείας διαφήμιση και προώθηση πωλήσεων εμπορευμάτων και υπηρεσιών. Επίσης θα ρυθμίζονται τα θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε σχέση με την εμπορία δεδομένων πιστοληπτικής ικανότητας από εταιρείες εμπορίας πληροφοριών.

2.3 Εξέταση Προσφυγών – Γνωμοδοτήσεις

Η χρησιμότητα μιας νεοσύστατης Διοικητικής Αρχής φαίνεται φυσικά από το έργο το οποίο επιτελεί. Και συγκεκριμένα από το έργο το οποίο γίνεται άμεσα αντιληπτό στον πολίτη. Η προστασία των δικαιωμάτων της προσωπικότητας και της ιδιωτικής ζωής που είναι και ο πρωταρχικός σκοπός της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, πραγματώνεται με τη μεσολάβησή της στην επίλυση προβλημάτων στα οποία καλείται να παίξει τον ανεξάρτητο ρόλο, που της έχει ανατεθεί από το νόμο. Στη διάρκεια του έτους 1999, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων επιλήφθηκε 223 προσφυγών και αιτήσεων, εκ των οποίων 205 έχουν ήδη απαντηθεί ή επιλυθεί.

Μετά από αιτήματα πολλών δημοσίων υπηρεσιών και φορέων, αλλά και με δική της πρωτοβουλία, η Αρχή εξέδωσε ένα μεγάλο αριθμό γνωμοδοτήσεων που αναφέρονταν στην εφαρμογή των βασικών αρχών της προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Αιτήσεις για γνωμοδότηση αφορούσαν τους τομείς της υγείας, της εργασίας και της τοπικής αυτοδιοίκησης. Παράλληλα η Αρχή επιλήφθηκε καταγγελιών σχετικά με την εφαρμογή του νόμου στους τομείς του τραπεζικού, εργασιακού και τηλεπικοινωνιακού χώρου.

Η Αρχή εξέτασε και αιτήσεις ατόμων σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης σε προσωπικά δεδομένα. Σε πολλές περιπτώσεις το άτομο που ζητούσε

πρόσβαση δεν ήταν το υποκείμενο της επεξεργασίας και η Αρχή παρέπεμψε το ζήτημα στους αρμόδιους υπευθύνους επεξεργασίας παρέχοντας διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου.

Εξάλλου, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων "κατήργησε" ή διόρθωσε, σύμφωνα με το πνεύμα του νόμου, παλαιές τακτικές, που ακολουθούνταν σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., ενώ σε άλλες υπέδειξε ή επέβαλε την εφαρμογή νέων φιλικών προς την

ιδιωτική ζωή του ατόμου, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση ΚΕΠΥΟ / Δήμος Αθηναίων.

Μεταξύ των αρμοδιοτήτων της Αρχής Προστασίας Δεδομένων είναι και ο έλεγχος της εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν στην Ελλάδα. Για το λόγο αυτό, στην Αρχή απευθύνονται πολλές προσφυγές ατόμων, που έχουν καταχωρηθεί στο σχετικό Πληροφοριακό Σύστημα.

Η διαγραμματική απεικόνιση των προσφυγών και γενικότερων αιτημάτων πολιτών (σε ποσοστιαίες μονάδες) παρουσιάζεται στα επόμενα σχήμα:

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία για αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις της Αρχής και ακολουθήσουν περισσότερα λεπτομερή στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή της Συμφωνίας Σένγκεν και την αντίστοιχη αρμοδιότητα της Αρχής.

2.3.1 Αποφάσεις - Γνωμοδοτήσεις

Στις σημαντικότερες αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις της Αρχής συγκαταλέγονται οι εξής:

• Η απόφασή σχετικά με τη λειτουργία της Τελεστικής Α.Ε. σε θέματα επεξεργασίας δεδομένων πιστοληπτικής ικανότητας. Στη συγκεκριμένη απόφαση νομοιοποιήθηκε υπό όρους η λειτουργία της Τελεστικής Α.Ε., διότι κρίθηκε απαραίτητη η τήρηση και επεξεργασία δεδομένων πιστοληπτικής ικανότητας για τη λειτουργία του τραπεζικού και πιστοληπτικού συστήματος της χώρας. Παράλληλα όμως η Αρχή περιόρισε τους αποδέκτες των πληροφοριών στις τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της χώρας με σκοπό τον αποκλεισμό ευρύτερης εμπορικής χρήσης δεδομένων πιστοληπτικής ικανότητας. Η Τελεστική Α.Ε. κλήθηκε να επεξεργαστεί και να υποβάλλει στην Αρχή δια-

βάθμιση-ταξινόμηση των δεδομένων κατά κατηγορίες και υπαγωγή κάθε κατηγορίας σε διαφορετική διάρκεια διατήρησης των δεδομένων. Ήδη η Αρχή προχώρησε στην έκδοση σχετικής απόφασης.

• Μετά από ατομική προσφυγή, η Αρχή υποχρέωσε τον ΟΤΕ να αντικαταστήσει το μηνιαίο τέλος απορρήτου για τους συνδρομητές, οι οποίοι δεν επιθυμούν να συμπεριλαμβάνονται στους τηλεφωνικούς καταλόγους, με ένα εφάπαξ ποσόν. Ο ΟΤΕ αρνήθηκε να συμμορφωθεί, προσέβαλε την απόφαση και η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ήδη βάσει του Ν. 2774/99 τη σχετική αρμοδιότητα έχει η ΕΕΤΤ.

• Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων επέβαλε με απόφασή της συγκεκριμένους όρους επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων όσον αφορά στην ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων προς τους ΟΤΑ. Συγκεκριμένα βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 5γ του Ν. 2238/1994 προβλέπεται οι ΟΤΑ να λαμβάνουν μέσω ειδικά εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων τους από τους καταλόγους των φορολογουμένων τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες για την επι-

βολή φόρων τελών δικαιωμάτων και λοιπών εισφορών. Επειδή η συγκεκριμένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εμπίπτει στη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1β του Ν. 2472/1997 και επομένως δεν είναι απαραίτητη η συγκατάθεση του υποκειμένου, είναι νόμιμη η χορήγηση από το ΚΕΠΥΟ προς τους ΟΤΑ αυτών των συγκεκριμένων στοιχείων (Επώνυμο, Όνομα, Πατρώνυμο, Επαγγελματική διεύθυνση ή διεύθυνση κατοικίας, το ΑΦΜ και ο ΑΔΤ) υπό τους ακόλουθους όμως περιορισμούς:

α) ότι τα ανωτέρω στοιχεία θα αφορούν μόνο τους οφειλότες του αιτούντος ΟΤΑ,

β) ότι αυτά θα χρησιμοποιηθούν μόνο για το σκοπό, που προβλέπει η ανωτέρω ΥΑ (δηλ. ορθή συμπλήρωση της αίτησης για εγγραφή οφειλής)

δ) ότι θα χρησιμοποιηθούν μόνο από το συγκεκριμένο ΟΤΑ, που υπέβαλε την αίτηση προς τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων.

ε) ότι θα διατηρούνται στο αρχείο του ΟΤΑ μόνο μέχρι την καταβολή των οφειλομένων και στη συνέχεια θα διαγράφονται

στ) ότι υπεύθυνος για την παραλαβή και επεξεργασία των δεδομένων αυτών θα είναι ο εκάστοτε υπεύθυνος επεξεργασίας του αιτούντος ΟΤΑ, ο οποίος θα πρέπει απαραίτητως για το νόμιμο της χορηγήσεως και της γενικότερης επεξεργασίας των δεδομένων: 1) να δεσμεύεται με ρητή δήλωση του στην τήρηση των ανωτέρω τεσσάρων προϋποθέσεων και 2) να έχει ήδη προβεί σε γνωστοποίηση αρχείου προσωπικών δεδομένων στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων.

• Στο πλαίσιο της άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης σε αρχείο, Έλληνας πολίτης ζήτησε να λάβει όλες τις πληροφορίες που υπήρχαν σχετικά με το πρόσωπο του καταχωρημένες στα αρχεία του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως, το οποίο όμως του αρνήθηκε την πρόσβαση σε αυτά επικαλούμενο λόγους εθνικής ασφαλείας και ζητώντας παράλληλα την άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης σύμφωνα με το άρθρο 12.5 του Ν. 2472/97. Η Αρχή δέχεται ότι το δικαίωμα του προσφεύγοντος να πληροφορηθεί σχετικά με κάθε ενέργεια του υπεύθυνου επεξεργασίας που αφορά στα προσωπικά του δεδομένα αποτελεί θεμέλιο στο όλο οικοδόμημα της προστασίας της ιδιωτικότητας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, αφού με την άσκηση του αναγνωρίζεται αυτόματα ο απόλυτος δεσμός του ατόμου με την πληροφορία που το αφορά και επιτυγχάνεται δι' αυτού και η συνταγματικά κατοχυρωμένη προστασία της. Η άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης δίνει τη δυνατότητα στον προσφεύγοντα να ελέγξει τυχόν σφάλματα του υπεύθυνου επεξεργασίας, τα οποία του προξένησαν ενδεχόμενη βλάβη, ιδίως δε πιθανώς εσφαλμένη εκτίμηση και αξιοποίηση των συλλεγμένων πληροφοριών από τη διοίκηση. Σκοπός της διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 12 του Ν. 2472/97 δεν είναι η εξαίρεση όλων των επεξεργασιών που διεξάγει το ΥΔΤ ή οποιοδήποτε άλλο Υπουργείο, οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της προστασίας της εθνικής ασφαλείας, αλλά μόνον αυτών που μπορούν έστω και έμμεσα να τη βλάψουν, γεγονός που προκύπτει από τη φράση του νομοθέτη, ότι η υποχρέωση πληροφόρησης *“...μπορεί να αρθεί, εν όλω ή εν μέρει...”*, η Αρχή, μετά από εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και εγγράφων της σχετικής υποθέσεως, ήρε μερικά την υποχρέωση του ΥΔΤ προς πληροφόρηση του προσφεύγοντος και επέτρεψε την πρόσβαση του προσφεύγοντος στα προσωπικά του δεδομένα.

• Υπήρξαν περιπτώσεις που ζητήθηκε πρόσβαση σε αρχείο με δεδομένα τρίτων προσώπων και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των αρχείων αυτών ζήτησαν τη γνώμη της Αρχής προτού απαντήσουν. Οι περιπτώσεις αυτές πρέπει να διακριθούν σε σχέση με το αρχείο που τηρούν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και συγκεκριμένα αν αυτό το αρχείο είναι δημόσιο ή ιδιωτικό. Αν δηλαδή ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι πρόσωπο που ανήκει στον ευρύτερο τομέα της Διοίκησης ή είναι ιδιώτης.

Στις περιπτώσεις που ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η Διοίκηση τότε τίθεται σε ισχύ ο Ν. 2690/99, ο οποίος προβλέπει στο άρθρο 5 το δικαίωμα πρόσβασης σε διοικητικά έγγραφα καθώς και σε ιδιωτικά έγγραφα εφόσον έχει ειδικό έννομο συμφέρον αρκεί να μην παραβλάπτεται το απόρρητο και να μην αφορά την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή τρίτου. Σε τέτοιες περιπτώσεις, η Αρχή έκρινε ότι ως ιδιωτική και οικογενειακή ζωή θα πρέπει να θεωρηθεί ο σκληρός πυρήνας αυτής και όχι κάθε στοιχείο το οποίο την αφορά. Η έννοια της “ιδιωτικής ζωής” είναι στενότερη της έννοιας των προσωπικών δεδομένων” (Βλ. και άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. ζ IN FINE). Δεδομένα που άπτονται της δημόσιας παρουσίας του υποκειμένου συνιστούν “προσωπικά δεδομένα” και επομένως, προστατεύονται από το νόμο 2472/1997, δεν αφορούν όμως την “ιδιωτική ή οικογενειακή του ζωή”. Σε περιπτώσεις όπως αυτής των πρόσθετων αποδοχών των καθηγητών ΑΕΙ, οι οποίες απεικονίζονται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ), θεωρήθηκε ότι συνδέονται με δραστηριότητες σχετικές με την ενάσκηση των καθηκόντων των καθηγητών στο πλαίσιο του ΑΕΙ και δεν σχετίζονται με την “ιδιωτική” τους ζωή. Κατά συνέπεια, η Διοίκηση, στη συγκεκριμένη περίπτωση ο υπεύθυνος επεξεργασίας του ΕΜΠ, υποχρεούται από το νόμο να ανακοινώσει σε αιτούντες τρίτους τα στοιχεία αυτά. Μάλιστα αφού η υποχρέωση αυτή για ανακοίνωση απορρέει από το νόμο (2690/99 αρ.5), η μορφή αυτή επεξεργασίας των συγκεκριμένων οικονομικών δεδομένων είναι επιτρεπτή και χωρίς συγκατάθεση των υποκειμένων (άρθρο 5 παρ. 2 στοιχ. β του Ν. 2472/1997). Σε άλλη περίπτωση η Αρχή έκρινε ότι ένας ιατρικός σύλλογος επιτρέπεται να προβεί σε ανακοίνωση των προσωπικών δεδομένων ιατρού από τον πειθαρχικό φάκελο του εφόσον ισχύει η εξαίρεση του άρθρου 5.2ε Ν. 2472/97, δηλαδή το έννομο συμφέρον του τρίτου υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων του ιατρού, στον οποίο αναφέρονται οι καταγγελίες του πειθαρχικού του φακέλου, και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτού.

Στις περιπτώσεις που ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι ιδιώτης, τότε αυτός μπορεί κατ' αρχήν να αρνηθεί την ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων σε τρίτους εφόσον δεν έχει δοθεί η συγκατάθεσή τους και δεν ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 5.2 Ν. 2472/97. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ανακοινώσει τα προσωπικά δεδομένα τρίτων προσώπων στον αιτούντα μόνο σε περιπτώσεις που προβλέπει ειδικός νόμος τέτοια υποχρέωση. Ο Ν. 2472/97 δεν προβλέπει στο άρθρο 5 τέτοια υποχρέωση παρά μόνο εξαιρέσεις από την απαγόρευση ανακοίνωσης και εν γένει επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η Αρχή σε αίτημα του ΟΤΕ αν αυτός υποχρεούται να χορηγήσει στοιχεία των απολαβών των ανωτέρων υπαλλήλων του για τη διευκόλυνση του κοινοβουλευτικού ελέγχου, δεδομένου ότι ήδη δύο βουλευτές είχαν καταθέσει στη Βουλή συγκεκρι-

μένη επερώτηση, απάντησε ότι προκειμένου να καταστεί δυνατός ο κοινοβουλευτικός έλεγχος στη συγκεκριμένη περίπτωση, επιτρέπεται να ανακοινωθούν στους ερωτώντες βουλευτές τα ονόματα των μελών του προσωπικού του ΟΤΕ και των θυγατρικών εταιρειών που είχαν αποδοχές άνω των 10.000.000 δραχμές το έτος ή έλαβαν επίδομα υπεραποδοτικότητας κατά τρόπο όμως συγκεντρωτικό και όχι ατομικά για κάθε μέλος. Με τον τρόπο αυτό θεωρήθηκε ότι επιτυγχάνεται ο σκοπός της επεξεργασίας (κοινοβουλευτικός έλεγχος) και θίγονται κατά το ελάχιστο τα πρόσωπα τα οποία η ανακοίνωση αυτή αφορά πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων.

• Με απόφασή της η Αρχή ρύθμισε το θέμα του προσβάσιμου και δημοσιεύσιμου των κανονιστικών αποφάσεων της. Εκτός από τους κανονισμούς που κυρώνονται με προεδρικό διάταγμα, τις ετήσιες εκθέσεις και τις κανονιστικές πράξεις που δημοσιεύονται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στην εν λόγω απόφαση γίνεται διάκριση μεταξύ αποφάσεων γενικού περιεχομένου (οδηγίες, συστάσεις, γνωμοδοτήσεις κ.λ.π.) και αμιγώς ατομικών αποφάσεων. Στις δύο τελευταίες κατηγορίες η Αρχή θα κρίνει κατά περίπτωση το δημοσιεύσιμο, εν όλω ή εν μέρει, των αποφάσεων της.

2.4 Διενέργεια Διοικητικού Ελέγχου στο Εθνικό Τμήμα του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν και Εξέταση Σχετικών Προσφυγών

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων χαρακτηρίζεται από πολλούς ως Αρχή Σένγκεν. Ο χαρακτηρισμός αυτός οφείλεται είτε σε παραπληροφόρηση είτε σε προσπάθεια υποτίμησης του έργου της Αρχής. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων είναι βέβαια η εθνική αρχή ελέγχου του Σένγκεν αλλά υπό την έννοια ότι είναι αρμόδια για τον έλεγχο του Εθνικού Τμήματος του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν. Η αρμοδιότητα αυτή προκύπτει από το άρθρο 114 της Σύμβασης Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν (ΣΕΣ) που κυρώθηκε με το Ν. 2514/97. Σύμφωνα με το άρθρο 114 ΣΕΣ “κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος ορίζει αρχή ελέγχου, η οποία είναι αρμόδια, σύμφωνα με το αντίστοιχο εθνικό δίκαιο να ασκεί ανεξάρτητο έλεγχο του αρχείου του εθνικού τμήματος του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν και να διερευνά αν, από την επεξεργασία και τη χρήση των δεδομένων που έχουν καταχωρηθεί στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, δεν προσβάλλονται τα δικαιώματα του ενδιαφερομένου προσώπου”. Το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (Schengen Information System – SIS) που έχει δημιουργηθεί βάσει της ΣΕΣ (τίτλος IV) είναι ένα κοινό σύστημα πληροφοριών στο οποίο καταχωρίζονται πληροφορίες για καταζητούμενα ή ανεπιθύμητα άτομα και αναζητούμενα οχήματα, όπλα, έγγραφα και τραπεζογραμμάτια. Η επεξεργασία των δεδομένων αυτών γίνεται βάσει συγκεκριμένων αυστηρών προϋποθέσεων που ορίζονται στη Σύμβαση, από τα εθνικά τμήματα του SIS (Γραφεία SIRENE) με την υποστήριξη της Τεχνικής Υπηρεσίας Υποστηρίξεως του SIS που εδρεύει στο Στρασβούργο.

Πρωταρχική και βασική στιγμή του ελέγχου αποτελεί η άδεια που χορηγεί η Αρχή για τη λειτουργία του Αρχείου του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Schengen (N.SIS – National Schengen Information System) επί τη βάση του άρθρου 7 του Ν. 2472/97 σύμφωνα με το οποίο απαιτείται άδεια για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων όπως αυτά που περιέχονται στο προ-

αναφερόμενο αρχείο. Η Αρχή χορήγησε την υπό αριθ. 1/1998 άδεια συλλογής και επεξεργασίας. Η άδεια αυτή έληξε την 30-04-1999, η ισχύς της όμως παρατάθηκε με απόφαση της Αρχής (συνεδρίαση της 26-04-1999), η οποία κοινοποιήθηκε στον αιτούντα υπεύθυνο επεξεργασίας με το αριθ. πρωτ. ΑΠ047/27-04-1999 έγγραφο της Αρχής.

Προκειμένου να δοθεί η άδεια λειτουργίας, στο πλαίσιο της άσκησης των ελεγκτικών της αρμοδιοτήτων, η ομάδα ελέγχου πραγματοποίησε συνολικά τέσσερις επισκέψεις στα γραφεία του SIRENE, καθώς και στη Διεύθυνση Πληροφορικής του Υπουργείου, όπου είναι εγκατεστημένοι οι κεντρικοί υπολογιστές του N.SIS και το τμήμα ανάπτυξης εφαρμογών του ίδιου συστήματος. Επίσης, έγινε επίσκεψη και έλεγχος και στη Διεύθυνση Κρατικής Ασφάλειας, από όπου εισάγονται στοιχεία στο N.SIS, βάσει του άρθρου 96 της Συνθήκης.

Για την κατανόηση του πληροφοριακού συστήματος και της λειτουργίας του πρέπει να σημειωθεί ότι το N.SIS είναι ένα πλήρως κατανεμημένο πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί μόνο στα κτίρια του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης. Δεν υπάρχει άμεση σύνδεση του συστήματος με το Διαδίκτυο.

Η Αρχή κατά τη διενέργεια των ελέγχων αντιμετώπισε ζητήματα που αφορούν α) εν γένει τη νομιμότητα των καταχωρίσεων β) τα δικαιώματα των υποκειμένων των οποίων τα δεδομένα έχουν καταχωριστεί και γ) την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκαλούνται από τη λεγόμενη ιδιοποίηση δεδομένων.

2.4.1 Νομιμότητα των Καταχωρίσεων

Οι καταχωρίσεις στο Σύστημα Σένγκεν υπόκεινται στους κανόνες της Σύμβασης Εφαρμογής Schengen και ειδικότερα του άρθρου 105, το οποίο όμως λόγω της γενικότητας του υποχωρεί και εφαρμόζεται η ειδικότερη ρύθμιση του ελληνικού νόμου (2472/97 άρθρο 4.1) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 104.1 και 104.2 της συνθήκης Schengen: Συγκεκριμένα τα προσωπικά δεδομένα που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο N-SIS, ανεξαρτήτως της συγκαταθέσεως του υποκειμένου (αφού εδώ ισχύει το άρθρο 5.2.δ) πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών. Τη νομιμότητα στην περίπτωση του N-SIS, πρέπει να ελέγχει ο υπεύθυνος επεξεργασίας του αρχείου. Ο έλεγχος αυτός της νομιμότητας αφορά την ίδια τη συλλογή, καταχώριση και, εν γένει, επεξεργασία δεδομένων στην οποία προβαίνει ο εκτελών την επεξεργασία. Για να γίνεται νόμιμα η καταχώριση αυτή πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις της συμβάσεως και ιδία αυτές των άρθρων 94-101 αλλά προπάντων του άρθρου 4 του 2472/97. Αφορά δε το σύνολο των καταχωρίσεων και όχι μόνο αυτές του άρθρου 95. Σημειώνεται ότι η νομιμότητα πρέπει να ελέγχεται από το καταχωρούν μέλος σύμφωνα με το άρθρο 105 Schengen αλλά και σύμφωνα με τη σύμβαση 108/28.1.1981 άρθρο 5 του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και Σύσταση R (87) 15 /17.9.1987 του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη χρήση των προσωπικών δεδομένων στον αστυνομικό τομέα. Το νόμιμο της εγγραφής του περιεχομένου αυτής στο N-SIS θα πρέπει να ελέγχεται, ώστε να είναι βέβαιο ότι η συγκεκριμένη εγγραφή είναι ακριβής μεταφορά της εντολής και τα προσωπικά δεδομένα εγγράφονται

νόμιμα στο SIS σύμφωνα με τα άρθρα της συνθήκης. Η βασική αρχή όμως του Ν. 2472/97, όπως αυτή εμφανίζεται στο άρθρο 4.1, είναι δεσμευτική και για την περίπτωση του υπεύθυνου επεξεργασίας του N-SIS.

Ανεξάρτητα από τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που ασκεί η Αρχή, βάσει του νόμου 2521/1997 άρθρο 21 παρ 4, τοποθετήθηκαν με απόσπαση δικαστικοί λειτουργοί (ένας Εισαγγελέας Πρωτοδικών και ένας Πρόεδρος Πρωτοδικών) στα γραφεία του SIRENE με σκοπό τον έλεγχο της νομιμότητας των καταχωρίσεων στο εθνικό N-SIS. Η παρουσία των δικαστικών λειτουργιών που σκοπό έχει την επικουρία και συμμετοχή στον έλεγχο της νομιμότητας κάθε καταχωρίσεως εκτιμάται ως θετική από την Αρχή.

2.4.2 Δικαίωμα Πρόσβασης των υποκειμένων

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου τέθηκε το ζήτημα της απευθείας πρόσβασης των υποκειμένων στα καταχωρισμένα στο N-SIS προσωπικά δεδομένα που τα αφορούν. Βάσει του άρθρου 109: (1) το δικαίωμα κάθε προσώπου να έχει πρόσβαση στα δεδομένα που το αφορούν και τα οποία είναι καταχωρισμένα σε αρχείο στο SIS ασκείται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του συμβαλλόμενου μέρους στην επικράτεια του οποίου αυτό ασκεί το δικαίωμα προσβάσεως. Εφόσον προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, η εθνική αρχή ελέγχου του άρθρου 114.1 αποφασίζει, αν και με ποια διαδικασία ανακοινώνονται οι πληροφορίες. (2) Η ανακοίνωση πληροφοριών προς τον ενδιαφερόμενο απορρίπτεται αν είναι ικανή να βλάψει την εκτέλεση του νόμιμου έργου σε συνάρτηση με την καταχώριση ή για τους λόγους προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών τρίτων.

Κατά συνέπεια είναι δυνατόν κάθε άτομο, το οποίο είναι καταχωρισμένο στο SIS, να ζητά και να λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την καταχώριση αυτή. Τις πληροφορίες αυτές μπορεί να λαμβάνει και απευθείας από το ΥΔΤ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας του σχετικού αρχείου, διότι τούτο δεν απαγορεύεται από το εθνικό μας δίκαιο. Αντιθέτως στο άρθρο 12 παράγραφος 5 του Ν. 2472/97 προβλέπεται και ειδική διαδικασία, η οποία αποτελεί εξαίρεση στον κανόνα, βάσει της οποίας είναι δυνατόν να μην ανακοινωθούν απευθείας δεδομένα εφόσον τούτα αφορούν την εθνική ασφάλεια ή τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Παράλληλα, η Αρχή είναι αρμόδια βάσει του 114.2 της Σύμβασης Εφαρμογής να διερευνά τα δεδομένα που αφορούν κάθε άτομο, αυτή όμως η αρμοδιότητά της δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας από την υποχρέωση του έναντι του υποκειμένου.

Κάθε άτομο, τα στοιχεία του οποίου έχουν καταχωρισθεί ή θεωρεί ότι έχουν καταχωρισθεί στο SIS, μπορεί να

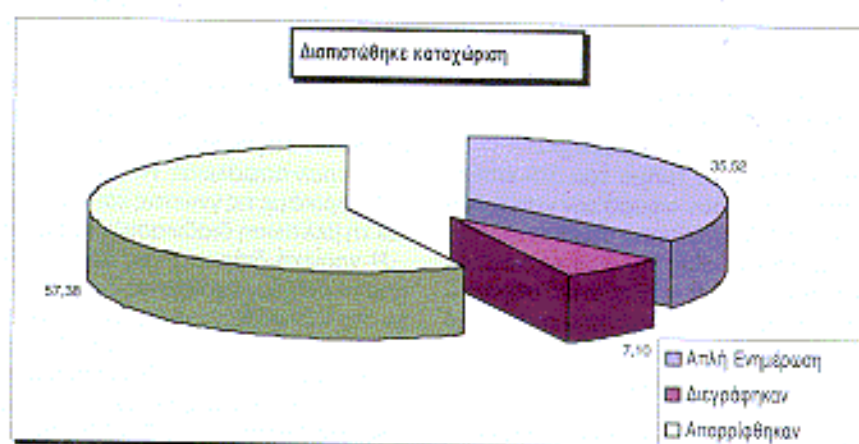
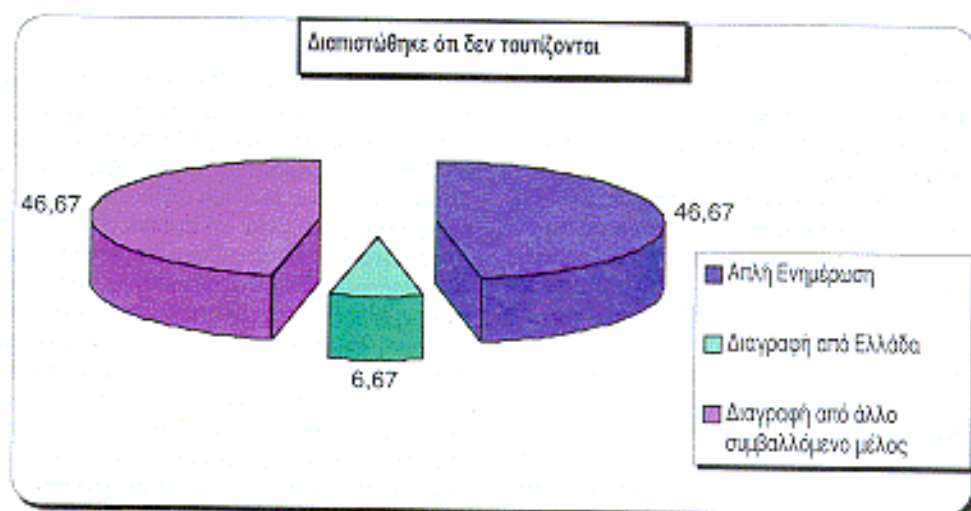
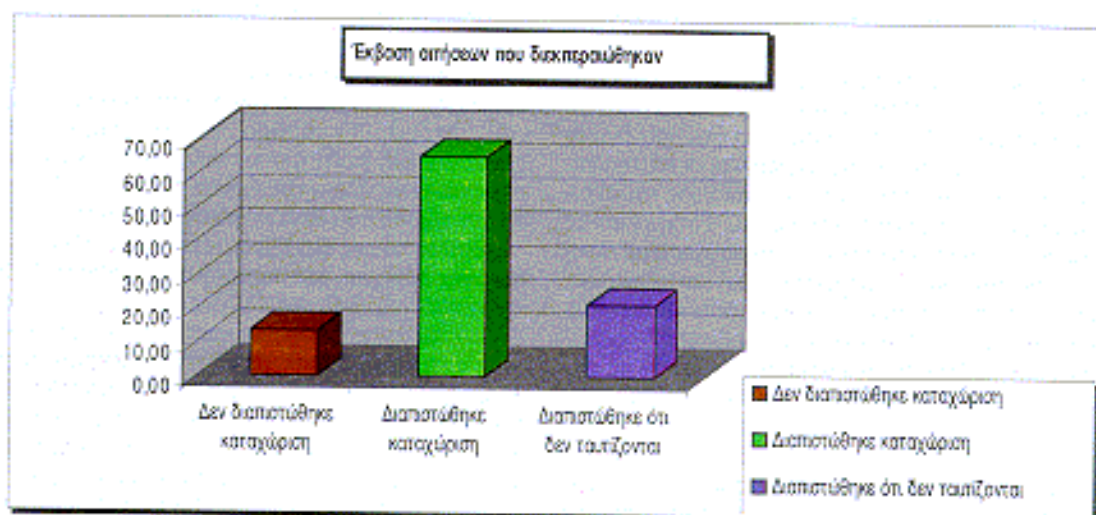
προσφύγει στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων ασκώντας τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης και να ζητήσει τη διόρθωση ή διαγραφή των δεδομένων, εφόσον η καταχώρισή τους δεν πληροί τις προϋποθέσεις της Σύμβασης. Η Αρχή ασκώντας την ελεγκτική της αρμοδιότητα μπορεί να ζητήσει τη διόρθωση ή διαγραφή καταχωρίσεων που έγιναν από το ελληνικό τμήμα του SIS ή, σε περίπτωση που η σχετική καταχώριση έχει γίνει από εθνικό τμήμα του SIS άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, να παραπέμψει την υπόθεση στην αντίστοιχη αρχή ελέγχου του Μέρους αυτού. Πέραν αυτών ο Πρόεδρος της Αρχής μετέχει στις συνεδριάσεις της Κοινής Αρχής Ελέγχου Σένγκεν που λαμβάνουν χώρα μια φορά τον μήνα στις Βρυξέλλες και έχουν στόχο την από κοινού αντιμετώπιση προβλημάτων που προκύπτουν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων των εθνικών αρχών ελέγχου καθώς και την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών.

Μέχρι σήμερα η Αρχή έχει δεχτεί 309 αιτήσεις πρόσβασης στο SIS και ελέγχου της νομιμότητάς του. Οι αιτήσεις προέρχονται κυρίως από πολίτες των βαλκανικών χωρών (με πρώτη την Αλβανία), χωρών της ανατολικής Ευρώπης και ασιατικών χωρών (ιδίως Ινδία και Πακιστάν). Αιτήσεις έχουν καταθέσει και πολλοί Έλληνες. Από πλευράς χώρας προέλευσης της καταχώρισης, οι προσφυγές αφορούν καταχωρίσεις που έχουν γίνει κυρίως από την Ιταλία και τη Γερμανία, χώρες με ιδιαίτερα αυξημένο το φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης. Ο λόγος της προσφυγής είναι συνήθως το γεγονός ότι μεταξύ των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την έκδοση πράσινης κάρτας, περιλαμβάνεται και βεβαίωση περί μη εγγραφής στο SIS. Μεγάλος αριθμός αιτήσεων αφορά επίσης περιπτώσεις ταυτοπροσωπίας, κατά τις οποίες ο αιτών υπήρξε θύμα κλοπής ή απώλειας του διαβατηρίου του το οποίο χρησιμοποιήθηκε παράνομα από τρίτον. Στις περιπτώσεις αυτές υφίσταται καταχώριση με τα στοιχεία του αιτούντος η οποία αφορά όμως άλλο πρόσωπο. Για τη διαπίστωση της ταυτοπροσωπίας χρησιμοποιείται, με παρέμβαση της Αρχής, η μέθοδος της αντιπαραβολής των δακτυλικών αποτυπωμάτων του αιτούντος με αυτά που τηρούνται στη σχετική καταχώριση και αφορούν το πρόσωπο που έκανε παράνομη χρήση του κλαπέντος ή απολεσθέντος διαβατηρίου. Στη συνέχεια, στον πίνακα και τα διαγράμματα παρατίθενται αριθμητικά και στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις προσφυγές και την έκβαση αυτών.

Αριθμητικά Στοιχεία

Κατατεθείσες Αιτήσεις	Αιτήσεις που εκκρεμούν	Αιτήσεις που διεκπεραιώθηκαν
309	29	280

2.4.3 "Ιδιοποίηση" Δεδομένων

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου του Ν.ΣΙΣ διαπιστώθηκε η ανάγκη ρύθμισης της περιπτώσεως σφετερισμού στοιχείων της ταυτότητας φυσικών προσώπων, π.χ. μέσω της κλοπής και ιδιοποίησης διαβατηρίων, η οποία προκαλεί προβλήματα στη φυσιολογική εξέλιξη της μετακίνησης των προσώπων αυτών σε άλλα κράτη μέλη ή σε τρίτες χώρες αλλά και προσβάλλει την προσωπικότητα.

Τούτο αποτελεί ένα πρόβλημα, το οποίο φυσιολογικά θα έπρεπε να επιλύεται με διαγραφή των προσωπικών αυτών δεδομένων από το ΣΙΣ αμέσως μετά τη διαπίστωση ότι ο πραγματικός ιδιοκτήτης των δεδομένων αυτών δεν είναι το ίδιο με το καταχωρισμένο πρόσωπο. Με το από 1.3.1999 υπ' αριθμό SCH/C (99) 21 έγγραφο κοινοποιήθηκε στην Αρχή (ΑΠ 771/11.3.1999) η "Έκθεση της Επιτροπής Προσανατολισμού ΣΙΣ προς την Κεντρική Ομά-

δα” με θέμα τη γνωμοδότηση της Κοινής Αρχής Ελέγχου αριθμός 98/2 σχετικά με την καταχώριση απόμων στο Σύστημα Πληροφοριών Schengen των οποίων τα στοιχεία Ταυτότητας έχουν αποτελέσει αντικείμενο σφετερισμού. Από τη σχετική γνωμοδότηση προκύπτει ότι για λόγους ασφαλείας δεν θα πρέπει να διαγράφονται οι καταχωρίσεις των προσώπων των οποίων τα στοιχεία της ταυτότητας αποτέλεσαν αντικείμενο σφετερισμού. Το ζήτημα της διαγραφής πρέπει να εξετάζεται ανά περίπτωση με αίτημα του νόμιμου δικαιούχου. Ως μεταβατική και μερική επί του παρόντος λύση του προβλήματος, δύο κράτη (Ολλανδία και Γερμανία) τηρούμενης της εθνικής νομοθεσίας, χορηγούν βεβαίωση στο νόμιμο δικαιούχο με την οποία πιστοποιείται η πραγματική ταυτότητά του. Το ΥΔΤ είναι το κατ’ εξοχήν αρμόδιο να κινήσει τις διαδικασίες (επικουρούμενου από την Αρχή), η οποία θα πληροφορηθεί τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίσθηκε το ζήτημα της εκδόσεως ειδικής βεβαίωσης με διεθνή ισχύ από τα δύο προαναφερθέντα κράτη (Ολλανδία και Γερμανία).

2.4.4 Συμπεράσματα των Ελέγχων στο Εθνικό Σύστημα Σένγκεν

Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετώπισε η Αρχή ως Αρχή Ελέγχου Σένγκεν κατά την άσκηση των παραπάνω αρμοδιοτήτων είναι τα εξής:

Σε πολλές περιπτώσεις το ελληνικό Γραφείο SIRENE καθυστερεί ιδιαίτερα να διαβιβάσει στην Αρχή τις αιτούμενες πληροφορίες. Προβάλλονται λόγοι εσωτερικής γραφειοκρατίας, ενώ είναι σαφές ότι το Γραφείο SIRENE έχει αυτόματη (on-line) πρόσβαση στο αρχείο του SIS.

Σε πολλές περιπτώσεις, οι διαβιβαζόμενες πληροφορίες δεν είναι πλήρεις, υπό την έννοια ότι είτε δεν περιλαμβάνουν το σύνολο των αιτούμενων πληροφοριών είτε δεν περιέχουν επαρκή αιτιολόγηση των λόγων που οδήγησαν στην καταχώριση. Κρίνεται ότι στις σχετικές απαιτήσεις θα έπρεπε να περιλαμβάνεται αναλυτική αναφορά τόσο στα πραγματικά περιστατικά που δικαιολογούν την καταχώριση όσο και στις σχετικές δικαστικές αποφάσεις ή εισαγγελικές παραγγελίες ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος της νομιμότητας εκ μέρους της Αρχής.

Παρατηρείται καθυστέρηση στη διόρθωση των δεδομένων, όταν η Αρχή προβαίνει σε σχετικό αίτημα.

Η Αρχή θεωρεί ότι το ελληνικό Τμήμα του SIS επιδεικνύει ιδιαίτερη αυστηρότητα όσον αφορά την καταχώριση αλλοδαπών πολιτών στο SIS. Κρίνεται ότι περιπτώσεις απόρριψης αίτησης ασύλου ή απλής παράνομης εισόδου στη χώρα, όταν δεν συνδέονται με εγκληματική συμπεριφορά, πρέπει να σταθμίζονται με διαφορετικό τρόπο από περιπτώσεις ύπαρξης καταδικαστικής απόφασης, εισαγγελικού εντάλματος ή γενικότερα εγκληματικής συμπεριφοράς. Η ευκολία με την οποία καταχωρίζονται περιπτώσεις της πρώτης κατηγορίας έχει συχνά σαν αποτέλεσμα τη διαμόρφωση καταστάσεων ανισότητας και κοινωνικής αδικίας.

2.5 Χορήγηση Αδειών

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν.2472/97 απαιτείται άδεια της Αρχής για τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και άδεια ίδρυσης και λειτουργίας σχετικού αρχείου. Το άρθρο 8 καθιερώνει σύστημα προηγούμενης άδειας της Αρχής σε περιπτώσεις διασύνδεσης αρχείων, όταν ένα από τα αρχεία που πρόκειται να δια-

συνδεθούν περιέχει ευαίσθητα δεδομένα ή όταν η διασύνδεση έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη ευαίσθητων δεδομένων ή όταν, για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης, πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού. Ακόμα, το άρθρο 9, το οποίο ρυθμίζει τη διασυνοριακή ροή προσωπικών δεδομένων, προβλέπει προηγούμενη άδεια της Αρχής για τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης αδειών για τη λειτουργία αρχείων που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα, η Αρχή ολοκλήρωσε τον έλεγχο του μεγαλύτερου όγκου των αιτήσεων από οργανισμούς που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και προχώρησε, με βάση συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, στην κατά προτεραιότητα υποβολή τους στην ολομέλειά της. Σε αρκετές περιπτώσεις, η Αρχή επέβαλε όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων, ενώ απηύθυνε υποδείξεις και συστάσεις προς τους υπευθύνους σχετικά με το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας.

Η Αρχή χορήγησε άδεια λειτουργίας στην Επιτροπή του άρθρου 7 του Ν. 2331/95 σχετικά με το αρχείο που τηρεί και αφορά τη συγκέντρωση, αξιολόγηση και διεύρυνση πληροφοριών που διαβιβάζονται σ’ αυτήν ως ύποπτες συναλλαγών νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Η άδεια εκδόθηκε για χρονικό διάστημα ενός έτους και υπό ορισμένους όρους σχετικά με το απόρρητο και την ασφάλεια της επεξεργασίας. Επίσης, η Αρχή γνωστοποίησε στην εν λόγω Επιτροπή ότι στις περιπτώσεις διαβίβασης δεδομένων σε χώρες εκτός Ε.Ε. η αιτούμενη άδεια θα χορηγείται υπό τους όρους του άρθρου 9 παρ.2 εδαφ. γ του Ν. 2472/97 και, συγκεκριμένα, υπό την προϋπόθεση ότι η διαβίβαση είναι απαραίτητη για την εκτέλεση συμβάσεων συνεργασίας με δημόσιες Αρχές της άλλης χώρας, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών ελευθεριών και την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων.

Η Αρχή ανανέωσε την άδεια για τη λειτουργία του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Schengen (NSIS – National Schengen Information System) με ορισμένους όρους, όπως την άμεση υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων στη περίπτωση αλλαγών προσωπικού και τη λήψη μέτρων ασφαλείας. Η Αρχή επέβαλε ακόμη συστάσεις αναφορικά με τις γνώσεις και δεξιότητες του προσωπικού και τη βελτίωση διαδικασιών πρόσβασης.

Η χρονική διάρκεια της άδειας τήρησης των αρχείων που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα, η οποία χορηγήθηκε στο Εθνικό Κέντρο Βιβλίου, ορίστηκε για το διάστημα μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2000. Παράλληλα τέθηκαν όροι για τη διατήρηση της άδειας που αφορούν την καλύτερη διασφάλιση των στοιχείων που περιέχονται στο Πληροφοριακό Σύστημα του Ε.ΚΕ.ΒΙ, την καταστροφή του αρχείου με την ολοκλήρωση των δύο ερευνών και τη διαβίβαση των στοιχείων των αρχείων για σκοπούς αποκλειστικά και μόνο επιστημονικής έρευνας.

Άδεια διαβίβασης για διασυνοριακή ροή δεδομένων στις ΗΠΑ

Η Αρχή εξέδωσε την πρώτη άδεια για διασυνοριακή διαβίβαση δεδομένων στις ΗΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 2472/97. Συγκεκριμένα επρόκειτο για τη διαβίβαση δεδομένων των εργαζομένων μια θυγατρικής εται-

ρείας στη μητρική της, η οποία εδρεύει στις ΗΠΑ. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της αμερικανικής πλευράς σχετικά με το επίπεδο προστασίας των ΗΠΑ εκκρεμούν, η Αρχή διαπίστωσε ότι το επίπεδο προστασίας στις ΗΠΑ δεν μπορεί να κριθεί ως ικανοποιητικό. Η άδεια δόθηκε με βάση την εξαίρεση του άρθρου 9 του ν. 2472/97, εφόσον υπήρχε έγγραφη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων για τη συγκεκριμένη διαβίβαση. Επιπροσθέτως, η Αρχή προκειμένου να λάβει την απόφασή της, συνεκτίμησε το γεγονός της ύπαρξης σύμβασης για την προστασία δεδομένων (data protection agreement) μεταξύ της ελληνικής εταιρείας και της μητρικής της και τη δέσμευση της μητρικής εταιρείας ότι θα προσχωρήσει στο σύστημα προστασίας των "αρχών του ασφαλούς λιμένα" στην περίπτωση που αυτό υιοθετηθεί και τεθεί σε εφαρμογή.

2.6 Επικοινωνία – Ενημέρωση - Ευαισθητοποίηση

Η Αρχή προέβη σε σειρά επικοινωνιακών ενεργειών κατά τη διάρκεια του έτους 1999 έχοντας ως κύριους επικοινωνιακούς στόχους την ενημέρωση, αφ' ενός των πολιτών για τα δικαιώματά τους σχετικά με την προστασία της προσωπικής τους ζωής, αφ' ετέρου, των υπευθύνων επεξεργασίας για τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το νόμο 2472/97 αλλά και την πληροφόρηση του κοινού για τις αρμοδιότητές της και παράλληλα αποβλέποντας στη συνεργασία με δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς του εσωτερικού και του εξωτερικού σε θέματα που την αφορούν.

Βασικός άξονας της επικοινωνιακής πολιτικής της Αρχής είναι η συνειδητοποίηση και η ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα που άπτονται των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών τους και, κατ' επέκταση, της ιδιωτικής τους ζωής. Για το σκοπό αυτό και προκειμένου να προσεγγίσει ένα όσο το δυνατόν ευρύτερο κοινό, η Αρχή ολοκλήρωσε τις ενέργειες για την κατάρτιση και έκδοση ενημερωτικού εντύπου, το οποίο θα διανέμεται στους πολίτες και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα προσωπικά δεδομένα, την προστασία που παρέχει ο Ν. 2472/97, τα δικαιώματα και τον τρόπο άσκησης αυτών, τις υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας και τις αρμοδιότητές της.

Επίσης, ολοκληρώθηκαν οι ενέργειες για το σχεδιασμό και την παραγωγή τηλεοπτικού μηνύματος. Σκοπός είναι η προβολή της Αρχής στο ευρύ κοινό και η ενημέρωσή του σχετικά με το δικαίωμά του κάθε πολίτη να γνωρίζει ποιός, πού, πότε, πώς και γιατί επεξεργάζεται προσωπικά του στοιχεία.

Αναφορικά με την ενημέρωση των πολιτών, έχει δημιουργηθεί "ανοιχτή-γραμμή επικοινωνίας", η οποία στοχεύει στην αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών. Δεδομένου ότι η Αρχή δέχεται καθημερινά μεγάλο αριθμό μηνυμάτων προς απάντηση και προκειμένου να αποσυμφορηθούν οι δίαυλοι επικοινωνίας με τους πολίτες, επιδιώκεται η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση της ιστοσελίδας της, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την Αρχή: σχετική νομοθεσία, αποφάσεις, κανονιστικές πράξεις, οργανόγραμμα της Γραμματείας έντυπα γνωστοποίησης και οδηγίες συμπλήρωσης, απαντήσεις σε συνήθη ερωτήματα, δελτία ανακοινώσεων στον Τύπο κ.λ.π. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο κάθε "πολίτης-επισκέπτης" της ιστοσελίδας έχει τη δυνα-

τότητα, αφ' ενός, να επιλέγει τις πληροφορίες που τον ενδιαφέρουν και, αφ' ετέρου, να επικοινωνεί άμεσα με το προσωπικό όλων των τμημάτων της Αρχής μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Πέραν της πληροφόρησης των πολιτών, το Τμήμα Επικοινωνίας ασχολείται και με την ενημέρωση των υπευθύνων επεξεργασίας, είτε αυτοί εντάσσονται στον ιδιωτικό είτε στον δημόσιο τομέα, σχετικά με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το νόμο 2472/97. Συγκεκριμένα, η ενημέρωση αυτή συνίσταται στην επεξήγηση σημείων του νόμου 2472/97 και των εντύπων γνωστοποίησης και στην επισήμανση της υποχρέωσης ενημέρωσης των υποκειμένων σχετικά με την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων. Για τον σκοπό αυτό, η Αρχή απέστειλε ενημερωτική επιστολή επισυνάπτοντας έντυπα γνωστοποίησης και οδηγίες, προς όλα τα Υπουργεία, τις Περιφέρειες, τις Νομαρχίες, τα Εμπορικά, Βιομηχανικά, Βιοτεχνικά και Επαγγελματικά Επιμελητήρια της χώρας.

Ενημερωτικά σεμινάρια από στελέχη της Αρχής προς τους ακόλουθους φορείς πραγματοποιήθηκαν στις εξής ημερομηνίες: 1) 4-4-1999, Ένωση Φοροτεχνικών Ελλάδος, 2) 18-11-1999, Λογιστικό Σύλλογο, 3) 18-11-1999, ΣΔΟΕ 4) 28-11-1999, ΕΦΕΕΑ, 5) 10-12-1999, Υπουργείο Οικονομικών, 6) 14-12-1999, ΕΦΕΕΑ, 7) 17-12-1999, Δήμο Αθηναίων, 8) 24-12-1999, Υπουργείο Γεωργίας, 9) 20-1-2000, Νομαρχία Αθηνών.

Επιπλέον, η Αρχή έχει αναλάβει τη μέριμνα των Δημοσίων Σχέσεων και της Επικοινωνίας με αντίστοιχες Αρχές του εξωτερικού, με αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλους διεθνείς οργανισμούς και όργανα που προβλέπονται από διεθνείς συμβάσεις καθώς και δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς του εσωτερικού. Η Αρχή μεριμνά για την άρτια εκπροσώπηση της στο εσωτερικό και εξωτερικό σε συνέδρια επί θεμάτων αρμοδιότητάς της και έχει αναλάβει τη διοργάνωση διεθνούς συνεδρίου με θέμα την προστασία των προσωπικών δεδομένων στο χώρο των Τηλεπικοινωνιών.

Τέλος, το Τμήμα Επικοινωνίας παρακολουθεί με τα δημοσιεύματα του καθημερινού Τύπου, γενικού και ειδικού, και των λοιπών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, για θέματα που ενδιαφέρουν την Αρχή. Η παρακολούθηση αυτή επικεντρώνεται σε θέματα που αφορούν τις δραστηριότητές της, καθώς και των αντίστοιχων Αρχών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα, αλλά και, γενικότερα, την ασφάλεια των πληροφοριών και την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων και από τις εφαρμογές της πληροφορικής. Τηρείται προς τούτο αρχείο δημοσιευμάτων Τύπου με χρονολογική σειρά και κατά θεματικές κατηγορίες.

Στο πλαίσιο της επικοινωνιακής στρατηγικής της, η Αρχή μεριμνά για την επικοινωνία με τον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο καταρτίζοντας και προωθώντας δελτία Τύπου και απαντώντας σε δημοσιεύματα.

Με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της λειτουργίας της, η Αρχή έχει ήδη αναλάβει τη δημιουργία βιβλιοθήκης με τίτλους από τη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία, τηρεί αρχείο ενημερωτικών εντύπων για θέματα της αρμοδιότητάς της, αρχείο αποφάσεων και εισηγήσεων των οργάνων στα οποία συμμετέχει ως μέλος, όπως η Κοινή Αρχή Ελέγχου Σένγκεν, η Κοινή Εποπτική Αρχή ΕΥΡΩΠΟΛ και η Επιτροπή του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρω-

παϊκού Καινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί στη σημαντική αποστολή της και στις προσδοκίες της Πολιτείας αλλά και των πολιτών, η Αρχή προτίθεται να συνεχίσει το έργο της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού τόσο σε γενικά όσο και σε ειδικά θέματα που αφορούν τους τομείς της αρμοδιότητάς της.

2.7 Γνωστοποίηση

Εκτός της ενημέρωσης των υποκειμένων, βασική υποχρέωση των υπεύθυνων επεξεργασίας είναι η υποβολή γνωστοποίησης ή αίτησης χορήγησης αδειας για την τήρηση και επεξεργασία απλών ή ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Μέχρι το τέλος του 1999, η Αρχή είχε δεχθεί περίπου εξήντα πέντε χιλιάδες (65.000) γνωστοποιήσεις τήρησης αρχείων ή επεξεργασιών από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, οργανισμούς του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, χρηματοπιστωτικού οργανισμούς, ενώσεις προσώπων και φυσικά πρόσωπα.

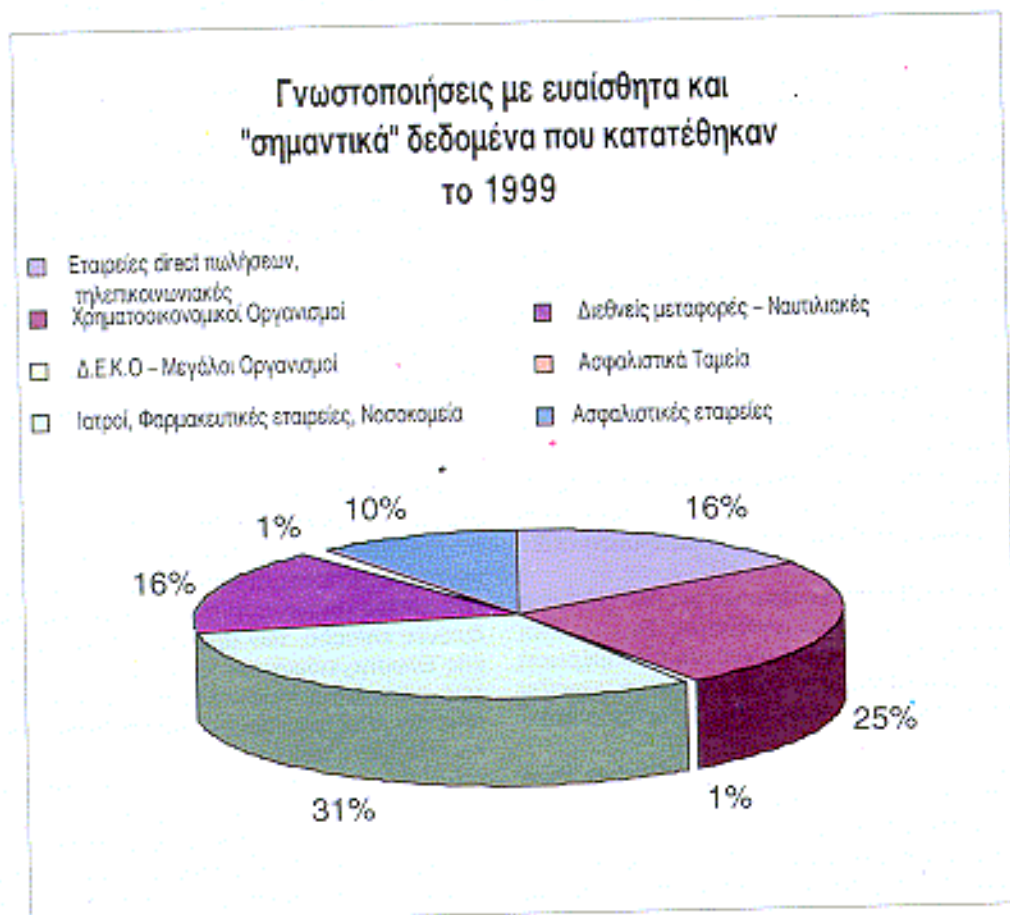
Σε αυτούς που έχουν ανταποκριθεί στην υποχρέωση

της γνωστοποίησης συγκαταλέγονται διάφορα Υπουργεία, όπως το ΥΠΕΧΩΔΕ, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, διάφορα Επιμελητήρια, Περιφέρειες και Νομαρχίες.

Οι πιο σημαντικές γνωστοποιήσεις από την άποψη της συλλογής και διακίνησης προσωπικών δεδομένων και οι αιτήσεις χορήγησης αδειών μπορούν να αναλυθούν περαιτέρω σύμφωνα με τις κατηγορίες που αναγράφονται στον παρακάτω πίνακα.

Κατηγορία	Αριθμός
Εταιρείες απευθείας πωλήσεων, τηλεπικοινωνιακές	212
Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί	328
Δ.Ε.Κ.Ο - Μεγάλοι Οργανισμοί	9
Ιατροί, Φαρμακευτικές εταιρείες, Νοσοκομεία	413
Διεθνείς μεταφορές - Ναυτιλιακές	212
Ασφαλιστικά Ταμεία	17
Ασφαλιστικές εταιρείες	132

Η σχηματική παράσταση των παραπάνω στοιχείων δίνεται στο σχεδιάγραμμα που ακολουθεί.

Από τις 1323 αιτήσεις που αφορούν "σημαντικά" και ευαίσθητα δεδομένα, οι 779 από αυτές έχουν αιτήσεις χορήγησης άδειας τήρησης αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα. Οι αιτήσεις χορήγησης αδειών μπορούν να αναλυθούν περαιτέρω σύμφωνα με τις κατηγορίες που αναγράφονται στον παρακάτω πίνακα.

Κατηγορία	Αριθμός
Χρηματοοικονομικοί Οργανισμοί	67
Ιατροί, Φαρμακευτικές εταιρείες, Νοσοκομεία	413
Διεθνείς μεταφορές - Ναυτιλιακές	150
Ασφαλιστικά Ταμεία	17
Ασφαλιστικές εταιρείες	132

Η σχηματική παράσταση των παραπάνω στοιχείων δίνεται στο παρακάτω σχεδιάγραμμα.

Η λήξη της προθεσμίας την 31η Δεκεμβρίου 1999 είχε

ως αποτέλεσμα μετά τη διάρκεια του ίδιου μήνα να γνωστοποιηθούν περίπου άλλα 40000 τηρούντα αρχεία.

Αιτήσεις για άδεια τήρησης αρχείου με ευαίσθητα δεδομένα κατά το έτος 1999

Ωστόσο, η διαδικασία των γνωστοποιήσεων συνοδεύτηκε από προβλήματα. Οι γνωστοποιήσεις που υποβάλλονταν από τους υπεύθυνους επεξεργασίας παρουσίαζαν σημαντικές ελλείψεις στοιχείων σε σχέση με τις απαιτήσεις του Νόμου. Επίσης, παρατηρήθηκε ότι τρίτοι, συνήθως πολίτες που ασκούσαν το επάγγελμα του λογιστή, προσέφεραν υπηρεσίες συμπλήρωσης γνωστοποιήσεων προς τους υπεύθυνους επεξεργασίας, επιβαρύνοντάς τους συνεπώς με κάποιο κόστος. Η Αρχή, αναγνωρίζοντας τα προβλήματα αυτά, συνέταξε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Νόμου, έντυπο γνωστοποίησης. Αυτό περιλάμβανε ένα σύνολο από πέντε έντυπα, τα οποία συμπληρώνονταν ανάλογα με το εύρος του αρχείου ή κάποια ειδικότερα χαρακτηριστικά. Εκτός των εντύπων αυτών καταρτίστηκε και ένα παράρτημα σκοπών επεξεργασίας, ένα παράρτημα κωδικών χωρών και συντάχθηκαν βοηθητικές οδηγίες συμπλήρωσης. Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται τα έντυπα καθώς και ο σκοπός του κάθε εντύπου.

Έντυπο 1.0	Γνωστοποίηση Τήρησης Αρχείου / Επεξεργασίας Προσωπικών Δεδομένων (Μέρος Ι)
Έντυπο 2.0	Γνωστοποίηση Σκοπού Τήρησης Αρχείου / Επεξεργασίας Προσωπικών Δεδομένων (Μέρος ΙΙ)
Έντυπο 3.0	Γνωστοποίηση Διευθύνσεων Τόπων Επεξεργασίας Προσωπικών Δεδομένων
Έντυπο 4.0	Δήλωση / Αίτηση Διασύνδεσης Αρχείων (Άρθρο 8 του Ν.2472/97)
Έντυπο 5.0	Αίτηση Άδειας Διαβίβασης Δεδομένων σε χώρες εκτός της Ε.Ε.

Τα παραπάνω έντυπα διανεμήθηκαν στους υπεύθυνους επεξεργασίας με τη βοήθεια Επιμελητηρίων, Περιφερειών, Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Επαγγελματικών Ενώσεων και Υπουργείων, καθώς και μέσω του Διαδικτύου. Για τη διευκόλυνση των υπεύθυνων επεξεργασίας, στελέχη της Αρχής ανέλυσαν σε ειδικά σεμινάρια τον τρόπο συμπλήρωσης των εντύπων. Ωστόσο, η συμπλήρωση των εντύπων παρουσίασε δυσκολίες, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις ατομικών ή μικρών επιχειρήσεων. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, η Αρχή προχώρησε στη σύνταξη απλουστευμένου εντύπου για απλές κατηγορίες αρχείων σε δύο εκδόσεις, έντυπα 6.0 και 7.0.

Το έντυπο 6.0 καταρτίστηκε για την τήρηση αρχείων ή την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που αφορά αποκλειστικά προσωπικά, το πελατολόγιο και τους προμηθευτές, και ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εγγεγραμμένος σε κάποιο από τα Επιμελητήρια Ελλάδος, τα οποία είναι μέλη της Ένωσης. Η Αρχή ήρθε σε συνεννόηση με την Ένωση Ελληνικών Επιμελητηρίων μέσω της οποίας διευκολύνθηκε η κατάθεση και η παραλαβή των εντύπων 6.0 στις κατά τόπους περιφέρειες. Η παραλαβή των συμπληρωμένων απλών εντύπων επιτυγχάνονταν σε συνεργασία με την Ένωση Ελληνικών Επιμελητηρίων, επιτρέποντας την κατάθεση τους σε αυτή. Αντίθετα, στην περίπτωση συμπλήρωσης του εντύπου 7.0, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορούσε να καταθέσει το έντυπο της γνωστοποίησης απευθείας στην Αρχή. Κατ' αυτόν τον τρόπο, διευκολύνονταν και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας, που δεν ήταν εγγεγραμμένοι σε κάποιο Επιμελητήριο, ως προς την υποβολή της γνωστοποίησης έχοντας να συμπληρω-

σουν προς τούτο ένα απλοποιημένο έντυπο.

Μεταξύ, μετά την τροποποίηση του νόμου 2472/97 δεν υφίσταται η υποχρέωση υποβολής γνωστοποίησης αρχείων και επεξεργασιών που αφορούν μόνο σε δεδομένα προσωπικού, πελατών και προμηθευτών.

2.8 ΣΥΝΟΨΗ

Μεταξύ των βασικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσει η Αρχή περιλαμβάνονται η διενέργεια διοικητικών ελέγχων αρχείων και επεξεργασιών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, η κατάρτιση κανονιστικών πράξεων, η εξέταση προσφυγών και η γνωμοδότηση, η χορήγηση αδειών, η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων και των υπεύθυνων επεξεργασίας και η παραλαβή και εξέταση γνωστοποιηθέντων τήρησης αρχείων και επεξεργασιών, καθώς και η διευκόλυνση της υποβολής των σχετικών εντύπων.

Η ελεγκτική αρμοδιότητα της Αρχής στοχεύει στην προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών μέσω της διακρίβωσης της τήρησης των προϋποθέσεων νομιμότητας κατά τη συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Κάθε έλεγχος ολοκληρώνεται σε τρία στάδια, στην ενημέρωση του υπεύθυνου επεξεργασίας για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, για τον σκοπό του ελέγχου και για το θεσμικό πλαίσιο, που ισχύει στην εξέταση, μεταξύ άλλων, των σκοπών επεξεργασίας, των πηγών και αποδεκτών των δεδομένων και των πληροφορικών και επικοινωνιακών υποδομών ως προς τα μέτρα ασφάλειας που εφαρμόζονται και, τέλος, στη σύνταξη πορίσματος και συζήτηση στην ολομέλεια της Αρχής σχετικά με τα αποτελέσματα του ελέγχου πριν τη λήψη σχετικής απόφασης.

Οι διενεργηθέντες έλεγχοι αφορούσαν κυρίως εταιρείες προώθησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως, παροχής υπηρεσιών διαπίστωσης της πιστοληπτικής ικανότητας και αρχεία του Δημοσίου. Η Αρχή επέβαλε αυστηρές προϋποθέσεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από τις εταιρείες άμεσης εμπορίας και διαπίστωσης της πιστοληπτικής ικανότητας. Η διαρροή δεδομένων που διαπιστώθηκε οδήγησε σε εντατικοποίηση των ελέγχων και της ενημέρωσης καθώς και της συνδρομής των υπεύθυνων επεξεργασίας και των υποκειμένων των δεδομένων.

Η διενέργεια ελέγχων του Δημοσίου επικεντρώθηκε σε φορείς με δυνατότητα άσκησης ιδιαίτερα αυξημένης κρατικής εξουσίας, όπως στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Επίσης διενεργήθηκαν έλεγχοι στα αρχεία της Επιτροπής του άρθρου 7 του Ν. 2331/95, του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων και του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου.

Η διενέργεια διοικητικού ελέγχου στο εθνικό τμήμα του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν κατέδειξε, μεταξύ άλλων, ζητήματα σχετικά με τη νομιμότητα των καταχωρίσεων, την ιδιοποίηση των προσωπικών δεδομένων και το δικαίωμα πρόσβασης των υποκειμένων. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε η ανάγκη ρύθμισης της περιπτώσεως σφετερισμού στοιχείων της ταυτότητας φυσικών προσώπων, η οποία επιδρά δυσμενώς στην προσωπικότητα και τη φυσιολογική εξέλιξη της μετακίνησης των προσώπων αυτών σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτες χώρες. Επίσης, αναφορικά με το δικαίωμα πρόσβασης, κάθε άτομο που είναι καταχωρισμένο στο πληροφοριακό

σύστημα είναι δυνατό να ζητά και να λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την καταχώριση αυτή.

Η ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων επεξεργασίας αποτέλεσε αντικείμενο της πρώτης κανονιστικής πράξης που εξέδωσε η Αρχή. Η δεύτερη κανονιστική πράξη περί των συνήθων κατηγοριών αρχείων και επεξεργασιών αποτέλεσε τη βάση για την έναρξη εργασιών με σκοπό τη σύνταξη ειδικών κανόνων επεξεργασίας για κάθε μία από τις κατηγορίες αυτές. Επίσης, η Αρχή ασχολήθηκε με την κατάρτιση κανονιστικής πράξης για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την άμεση προώθηση προϊόντων ή υπηρεσιών, τη διαφήμιση και τη διαπίστωση πιστοληπτικής ικανότητας.

Κατά το έτος 1999, η Αρχή επιλήφθηκε εκατοντάδων προσφυγών και αιτήσεων σχετικών με την τήρηση αρχείων και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Επίσης, μετά από αιτήματα πολλών δημοσίων υπηρεσιών και φορέων, αλλά και με δική της πρωτοβουλία, η Αρχή εξέδωσε έναν μεγάλο αριθμό γνωμοδοτήσεων που αναφέρονταν στην εφαρμογή των βασικών αρχών της προστασίας της ιδιωτικής ζωής.

Η απόφαση της Αρχής σχετικά με τη λειτουργία της εταιρίας ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. νομιμοποίησε τη λειτουργία αυτής, αφού κρίθηκε απαραίτητη η τήρηση και επεξεργασία δεδομένων πιστοληπτικής ικανότητας για το τραπεζικό και πιστοληπτικό σύστημα της χώρας. Παράλληλα όμως η Αρχή περιόρισε τους αποδέκτες των δεδομένων στις τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της χώρας.

Με άλλη της απόφαση, η Αρχή υποχρέωσε τον ΟΤΕ να αντικαταστήσει το μηνιαίο τέλος απορρήτου για τους συνδρομητές, οι οποίοι δεν επιθυμούν να συμπεριλαμβάνονται στους τηλεφωνικούς καταλόγους, με ένα εφάπαξ ποσό. Η υπόθεση αυτή, όμως, εκκρεμεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατόπιν προσβολής της απόφασης της Αρχής από τον ΟΤΕ.

Ειδική απόφαση της Αρχής αφορά τους ειδικούς όρους επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων σχετικά με την ανακοίνωση προσωπικών στοιχείων των φορολογουμένων από το ΚΕΠΥΟ προς τους ΟΤΑ, στην περίπτωση που τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν οφειλές προς τους αιτούντες ΟΤΑ.

Με την ευκαιρία αίτησης Έλληνα πολίτη για την πληροφόρηση των στοιχείων του, τα οποία ήταν καταχωρισμένα στα αρχεία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τις εξαιρέσεις που προβλέπει ο νόμος καθώς και το ότι δεν θα μπορούσε να προκύψει έμμεση έστω βλάβη της εθνικής ασφάλειας, επέτρεψε την πρόσβαση του προσφεύγοντος στα προσωπικά του δεδομένα.

Η Αρχή εξέδωσε επίσης μεγάλο αριθμό γνωμοδοτήσεων που αφορούσαν την ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας προς τρίτους. Οι γνωμοδοτήσεις της Αρχής βασίζονται στη διάκριση μεταξύ Διοίκησης και ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Το δικαίωμα πρόσβασης σε διοικητικά και ιδιωτικά έγγραφα, στην περίπτωση της Διοίκησης ως υπεύθυνου επεξεργασίας, διέπεται από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν.2690/99), ο οποίος το προβλέπει εφόσον υφίσταται ειδικό έννομο συμφέρον αρκεί να μην παραβλάπεται το απόρρητο και να μην αφορά την ιδιωτική και οικογενειακή ζωή τρίτου. Στις περιπτώσεις αυτές, η Αρχή έκρινε ότι ως ιδιωτική και οικογενειακή ζωή θα πρέπει να

θεωρηθεί ο σκληρός πυρήνας αυτής και όχι κάθε στοιχείο που την αφορά. Δεδομένα που άπτονται της δημόσιας παρουσίας του υποκειμένου συνιστούν 'προσωπικά δεδομένα' και προστατεύονται από το Ν.2472/97, δεν αφορούν όμως την ιδιωτική ή οικογενειακή του ζωή.

Αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι ιδιώτης ή ανήκει στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, τότε αυτός μπορεί να αρνηθεί την ανακοίνωση προσωπικών στοιχείων σε τρίτους, εφόσον δεν έχει δοθεί η συγκατάθεσή τους και δεν ισχύουν οι εξαιρέσεις του άρθρου 5.2 του ν.2472/97. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ανακοινώσει προσωπικά δεδομένα μόνο σε περιπτώσεις που προβλέπει ειδικός νόμος τέτοια υποχρέωση.

Με απόφασή της, η Αρχή ρύθμισε το θέμα του προσβάσιμου και δημοσιεύσιμου των αποφάσεών της. Αποφάσεις σχετικές με κανονισμούς και κανονιστικές πράξεις και ετήσιες εκθέσεις είναι δημοσιεύσιμες. Αναφορικά με γενικές και αμιγώς ατομικές αποφάσεις, η Αρχή θα κρίνει κατά περίπτωση το δημοσιεύσιμο αυτών, εν όλο ή εν μέρει.

Μεταξύ των αρμοδιοτήτων της Αρχής είναι και ο έλεγχος της εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν. Η Αρχή παρέλαβε εκατοντάδες σχετικές προσφυγές, οι οποίες διεκπεραιώνονται. Σε ένα ποσοστό 60% διαπιστώθηκε καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα, που οδήγησε στην απλή ενημέρωση των αιτούντων ή την υποβολή αιτήματος διαγραφής το οποίο ικανοποιήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις. Για το υπόλοιπο 30% είτε δεν διαπιστώθηκε καταχώριση είτε τα στοιχεία των αιτούντων δεν ταυτίζονταν πλήρως με τα στοιχεία ατόμων καταχωρισμένων στο πληροφοριακό σύστημα Σένγκεν.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Αρχή Ελέγχου Σένγκεν, αντιμετώπισε διάφορα προβλήματα. Σε αυτά συγκαταλέγονται η παρατηρούμενη καθυστέρηση που χαρακτηρίζει το ελληνικό Γραφείο SIRENE κατά τη διαβίβαση προς την Αρχή αιτούμενων πληροφοριών, η έλλειψη πληρότητας των πληροφοριών αυτών, η καθυστέρηση στη διόρθωση δεδομένων, καθώς και η αυστηρότητα την οποία επιδεικνύει το ελληνικό Τμήμα του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν όσον αφορά την καταχώριση αλλοδαπών.

Για την τήρηση αρχείων και την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων απαιτείται η χορήγηση άδειας από την πλευρά της Αρχής. Η Αρχή ολοκλήρωσε τον έλεγχο του μεγαλύτερου όγκου των αιτήσεων από οργανισμούς που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και εξέδωσε ή ανανέωσε την άδεια τήρησης αρχείων ή επεξεργασιών, μεταξύ άλλων, του Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν, της Επιτροπής του άρθρου 7 του Ν.2331/95 και του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου. Επίσης, η Αρχή χορήγησε την πρώτη άδεια διαβίβασης προσωπικών δεδομένων στις ΗΠΑ.

Η Αρχή, έχοντας ως κύριους επικοινωνιακούς στόχους την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των υποκειμένων των δεδομένων καθώς και των υπεύθυνων επεξεργασίας ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, ανέπτυξε μια σειρά σχετικών ενεργειών. Προχώρησε στην έκδοση ενημερωτικού εντύπου και στην παραγωγή τηλεοπτικού μηνύματος καθώς και στη δημιουργία ιστοσελίδων. Επίσης, η Αρχή συμμετείχε με μέλη ή στελέχη της στις εργασίες διεθνών οργάνων και σε ενημερωτικά σεμινάρια, συνέδρια και συναντήσεις εργασίας και απέστειλε ενημερωτικό υλικό, μεταξύ άλλων, σε Επιμελητήρια, Υπουργεία, Περιφέρειες και Νομαρχίες.

Ο ρόλος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων καθίσταται όλο και πιο σημαντικός και κρίσιμος, ιδιαίτερα λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Η κρίσιμότητα του ρόλου της Αρχής επιτείνεται και από την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών όπως της γενετικής και της τεχνητής νοημοσύνης, σε συνδυασμό με τις επικοινωνίες, που διευρύνουν κατά πολύ το φάσμα των προσωπικών στοιχείων και την ένταση με την οποία αυτά μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συλλογής και επεξεργασίας. Για να μπορέσει να ανταποκριθεί στο σημαντικό ρόλο της, η Αρχή επιδιώκει να αναπτύξει πληθώρα δραστηριοτήτων που θα της επιτρέψουν να έχει μία δυναμικά εξελισσόμενη και προσαρμοζόμενη στις τεχνολογικές αλλαγές υποδομή, στελέχη ικανά μηχανισμούς και μέσα συνεργασιών με ενδιαφερόμενους και διεθνείς φορείς και να συμβάλει στην ανάπτυξη φιλικών προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων τεχνολογιών.

Στις βασικές υποχρεώσεις των υπεύθυνων επεξεργασίας είναι και η υποβολή γνωστοποιήσεων αρχείων και επεξεργασιών προς την Αρχή. Για την αντιμετώπιση των δυσκολιών σύνταξης αυτών από τους υπεύθυνους επεξεργασίας και της κατάθεσής τους, η Αρχή κατάρτισε και διένειμε, και με τη βοήθεια του Διαδικτύου, έντυπα γνωστοποίησης, συνοδευόμενα από οδηγίες συμπλήρωσης και κατηγοριοποίησης των σκοπών επεξεργασίας.

Μέρος Τρίτο

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

3.1 Εισαγωγή

Στο πλαίσιο των βασικών της δραστηριοτήτων, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων ανέπτυξε ιδιαίτερες πρωτοβουλίες σε επιμέρους τομείς. Οι τομείς αυτοί δραστηριοποίησης περιγράφονται σε αντίστοιχες ενότητες στη συνέχεια. Πιο συγκεκριμένα, η πρώτη ενότητα αναφέρεται σε ζητήματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων στην Κοινωνία της Πληροφορίας και η δεύτερη ενότητα στις διαδικασίες διαμόρφωσης κανόνων επεξεργασίας δεδομένων άμεσης προώθησης προϊόντων και διαπίστωσης της πιστοληπτικής ικανότητας. Στην τρίτη ενότητα περιγράφονται ζητήματα σχετικά με τον τηλεπικοινωνιακό τομέα και, τέλος, στην τέταρτη σχετικά με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

3.1.1 Διαδίκτυο

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων, αναγνωρίζοντας το ρόλο των νέων τεχνολογιών στην επεξεργασία και διακίνηση προσωπικών δεδομένων, επιδιώκει και υποστηρίζει την κατάρτιση σχετικών κανόνων επεξεργασίας και κωδίκων δεοντολογίας. Στις νέες τεχνολογίες συγκαταλέγεται και το Διαδίκτυο, το οποίο γνωρίζει πλέον ραγδαία ανάπτυξη και στην Ελλάδα. Για το λόγο αυτό, η Αρχή συγκρότησε ομάδα εργασίας, αποτελούμενη από εξειδικευμένους πληροφορικούς και νομικούς επιστήμονες του Τμήματος Ελεγκτών. Ο στόχος της ομάδας εργασίας είναι ο προσδιορισμός των επί μέρους τομέων που αφορούν το Διαδίκτυο για τους οποίους θα προταθούν συστάσεις και κανόνες επεξεργασίας.

Ήδη πολλοί διεθνείς Οργανισμοί όπως ο ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) και το Συμβούλιο της Ευρώπης, καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν προσεγγίσει την ανωτέρω προβληματική και έχουν απευ-

θύνει συστάσεις στους τομείς αυτούς για την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Προς αυτήν την κατεύθυνση, στο πλαίσιο των εργασιών της Εθνικής Επιτροπής Ηλεκτρονικού Εμπορίου, εκπονήθηκε μελέτη από ομάδα εργασίας με συμμετοχή στελεχών της Αρχής Προστασίας Δεδομένων.

Η σχετική με το Διαδίκτυο προβληματική εμπεριέχεται, ως ένα βαθμό, στις αντίστοιχες εργασίες για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Παρόλα αυτά κρίνεται απαραίτητη η ιδιαίτερη αναφορά στο Internet, αφού αυτό αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά μέσα επικοινωνίας, ανεξαρτήτως της αξιοποίησής του για την ανάπτυξη εφαρμογών ηλεκτρονικού εμπορίου.

Σύμφωνα με τους νόμους 2472/97 και 2774/99, τα υποκείμενα προσωπικών δεδομένων έχουν το δικαίωμα της ενημέρωσης και της πρόσβασης σε αυτά, καθώς και της διόρθωσης και διαγραφής τους στην περίπτωση μη νόμιμης επεξεργασίας. Επίσης, κάθε επιτρεπτή επεξεργασία πρέπει να συμμορφώνεται με το νόμιμο σκοπό, συμπεριλαμβανομένης και της διαβίβασης ή διασύνδεσης των προσωπικών δεδομένων. Αυτές οι βασικές αρχές ισχύουν και για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στο Διαδίκτυο.

Οι υπηρεσίες του Διαδικτύου, οι οποίες απασχολούν, σε πρώτη φάση, την ομάδα εργασίας, είναι αυτές του παγκόσμιου ιστού, του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, της μεταφοράς αρχείων, των ιδεατού τερματικού, καθώς και υπηρεσίες newsgroups, mailing lists και chatting (or IRC, Internet Relay Chat).

Στη συνέχεια θα παρουσιασθούν τα πρώτα αποτελέσματα της σχετικής εργασίας, τα οποία παρατίθενται ανά υπηρεσία Διαδικτύου στην οποία αναφέρονται.

World Wide Web (WWW)

Η υπηρεσία WWW είναι πολύ απλή στη χρήση της, προϋποθέτει δε την ύπαρξη δύο ειδών λογισμικών προγραμμάτων, των εξυπηρετητών (web servers) και των προγραμμάτων πλοήγησης (browsers ή web client). Με τη βοήθεια του browser, οι ιστοσελίδες, οι οποίες είναι αποθηκευμένες στους εξυπηρετητές, εμφανίζονται στην οθόνη του χρήστη. Κάθε μία σελίδα χαρακτηρίζεται από τη διεύθυνσή της, που είναι μοναδική σε όλο το δίκτυο και κωδικοποιείται με τη βοήθεια της γλώσσας HTML. Η HTML επιτρέπει τη συμπερίληψη, σε κάθε σελίδα, πληροφοριών σε διάφορες μορφές, όπως απλό κείμενο, γραφικά, εικόνες, ήχο, video, καθώς και συνδέσμους (links) με άλλες σελίδες. Οι σύνδεσμοι, από την πλευρά τους, επιτρέπουν την οργάνωση ενός συνόλου σελίδων σε υποσύνολα με κριτήριο τη συνεκτικότητά τους και επίσης τη διάταξη των υποσυνόλων, καθώς και των μεμονωμένων σελίδων. Από την άλλη πλευρά, ο χρήστης μπορεί να καλεί τις αντίστοιχες σελίδες με τη βοήθεια των συνδέσμων, χωρίς να απαιτείται η πληκτρολόγηση των διευθύνσεών τους.

Ο χρήστης, κατά τη λήψη υπηρεσιών WWW, καλείται να απαντήσει σε διάφορα ερωτήματα σχετικά με το άτομό του, όπως σχετικά με τα ενδιαφέροντά του, την απασχόλησή του κ.ο.κ., τα οποία τίθενται από τους Web servers. Η επίσκεψη συγκεκριμένων ιστοσελίδων και Web sites από έναν χρήστη, η σειρά, καθώς και ο χρόνος κλήσεων αυτών είναι στοιχεία που συλλέγονται από τους εξυπηρετητές παγκόσμιου ιστού. Αυτά τα προσωπικά δεδομένα παράγονται, λοιπόν, κατά τη χρήση της εφαρμογής WWW και αποθηκεύονται από τα Web sites, συνήθως κωδικοποιη-

μένα ως cookies, στους υπολογιστές των χρηστών. Υπάρχουν ακόμα και εταιρείες (όπως doubleclick, engage technologies κ.α.), οι οποίες συλλέγουν και επεξεργάζονται τα προσωπικά αυτά δεδομένα με στόχο τη δημιουργία μορφότυπων (profiles) και την εμπορική εκμετάλλευσή τους.

Τα προσωπικά δεδομένα, τα οποία καλείται ο χρήστης να δώσει, μπορούν να είναι απλά οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή, πλέον αυτών, και δεδομένα που αφορούν τη διεύθυνση κατοικίας, τις καταναλωτικές προτιμήσεις κ.α. Δίνεται, έτσι, η δυνατότητα να δημιουργηθούν οι προαναφερόμενοι μορφότυποι χρηστών και καταναλωτών.

Το Διαδίκτυο είναι παγκόσμιο και, επομένως, προσβάσιμο από οποιαδήποτε χώρα του πλανήτη. Κατά τη μεταφορά δεδομένων στο Διαδίκτυο, η διαδρομή που ακολουθείται μπορεί να περιλαμβάνει διάφορες χώρες, ακόμα και όταν τα δεδομένα έχουν αποστολέα και παραλήπτη της ίδιας χώρας. Επομένως, είναι μάλλον αδύνατον να γνωρίζουμε την ακριβή διαδρομή που ακολουθούν τα (προσωπικά) δεδομένα κατά τη μεταφορά τους, καθώς και τα ενδιάμεσα συστήματα στα οποία αποθηκεύονται ή αυτούς που έχουν πρόσβαση σε αυτά. Αυτό συνεπάγεται αδυναμία σαφούς καταμερισμού ευθυνών ή εξακρίβωσης στην περίπτωση παράβασης διατάξεων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, ιδιαίτερα μάλιστα όταν το θεσμικό πλαίσιο των διαφόρων χωρών χαρακτηρίζεται από διαφορετικά επίπεδα προστασίας.

Για τους ανωτέρω λόγους θα πρέπει οι χρήστες να είναι προσεκτικοί με τα προσωπικά στοιχεία που γνωστοποιούν σε ερωτώντες, κατόχους Web sites, ή δημοσιοποιούν σε σελίδες του παγκόσμιου ιστού. Δηλαδή να αποφεύγουν να αποκαλύπτουν προσωπικά στοιχεία, εφόσον δεν επιθυμούν τη δημοσιοποίησή τους και την ενδεχόμενη εκμετάλλευσή τους στο πλαίσιο της άμεσης προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών. Επίσης, θα πρέπει οι χρήστες να χρησιμοποιούν τις πιο πρόσφατες εκδόσεις λογισμικού παγκόσμιου ιστού, αφού αυτές ενσωματώνουν, κατά πάσα πιθανότητα, τις πιο αποτελεσματικές τεχνικές ασφάλειας. Εφόσον, βέβαια, είναι διαθέσιμοι μηχανισμοί ασφάλειας, τότε αυτοί οι μηχανισμοί συνιστάται να χρησιμοποιούνται για την προστασία της ιδιωτικότητας και της ακεραιότητας των προσωπικών δεδομένων.

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και Newsgroups

Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο είναι η συχνότερα χρησιμοποιούμενη υπηρεσία του Διαδικτύου. Η υπηρεσία αυτή καθιστά δυνατή τη δημιουργία μηνυμάτων και την αποστολή τους, όμως δεν εγγυάται κατά κανόνα και την παράδοσή τους στον παραλήπτη ή τη μη παράδοσή τους σε κάποιον άλλον. Για τη μεταβίβαση των μηνυμάτων από τον αποστολέα στον παραλήπτη είναι απαραίτητες οι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και οι διευθύνσεις Διαδικτύου τους, οι οποίες καταχωρούνται και ανακτώνται με τη βοήθεια υπηρεσιών καταλόγου (πχ. Domain Name System, X.500).

Οι λίστες αλληλογραφίας (mailing lists) είναι επίσης μια υπηρεσία του Διαδικτύου, η οποία βασίζεται στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η υπηρεσία αυτή δίνει τη δυνατότητα σε χρήστες να απευθύνουν μηνύματα σε όλα τα μέλη μιας ομάδας που ανήκουν, καθώς και να παραλαμβάνουν κάθε μήνυμα που αποστέλλει ένα μέλος της ομάδας.

Τα Newsgroups είναι παγκόσμια συστήματα διανομής,

τα οποία επιτρέπουν την οργανωμένη ανταλλαγή απόψεων πάνω σε θέματα κοινών ενδιαφερόντων, που κυμαίνονται από θέματα φιλοσοφίας και επιστημών μέχρι είδη αθλητισμού. Οι ομάδες ενδιαφερόντων είναι οργανωμένες ιεραρχικά ως προς τη θεματολογία ή τον γεωγραφικό τόπο. Έτσι, σε ένα πρώτο επίπεδο υπάρχουν τα σύνολα ομάδων με ενδιαφέροντα κοινωνικού, επιστημονικού (πχ υπολογιστών) ή επιχειρηματικού περιεχομένου. Σε ένα δεύτερο επίπεδο, αυτά χωρίζονται σε ειδικότερα υποσύνολα, όπως σε υποσύνολα σχετικά με γεννητικούς αλγόριθμους, με δίκτυα ή με ασφάλεια πληροφοριών, στην περίπτωση του συνόλου για τους υπολογιστές. Υπάρχουν διάφορα προγράμματα λογισμικού που επιτρέπουν τη χρήση της εφαρμογής των Newsgroups. Επίσης, οι browsers επιτρέπουν τη χρήση της υπηρεσίας αυτής, εφόσον περιέχουν την αντίστοιχη λειτουργία.

Η επικοινωνία, κατά τη χρήση των ανωτέρω υπηρεσιών, εκτίθεται σε αρκετούς κινδύνους. Σε αυτούς συγκαταλέγονται μεταξύ άλλων, από την πλευρά των προσωπικών δεδομένων, η υποκλοπή του περιεχομένου ή των δεδομένων κίνησης που χαρακτηρίζουν μια επικοινωνιακή σχέση, η παραποίηση πληροφοριών που μεταβιβάζονται ή αποθηκεύονται σε ενδιάμεσα συστήματα ή εξυπηρετητές συνδεδεμένους με το Διαδίκτυο, καθώς και η πλαστοπροσωπία των συμμετεχόντων στην επικοινωνία. Επίσης, η αμφισβήτηση δημιουργίας ή αποστολής ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

Ιδιαίτερα από την σκοπιά της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, ο κίνδυνος της υποκλοπής του περιεχομένου ή των δεδομένων κίνησης πρέπει να αντιμετωπισθεί με κατάλληλα μέτρα ασφάλειας, οργανωτικά, τεχνικά και θεσμικά.

Όπως και στην περίπτωση της εφαρμογής του παγκόσμιου ιστού, έτσι και η χρήση των ανωτέρω εφαρμογών επιτρέπει τη δημιουργία μορφώσεων των χρηστών, αναφορικά με τα ενδιαφέροντα και τις απόψεις τους για τα διάφορα θέματα (Newsgroups, mailing lists), με τους οργανισμούς, τις χώρες και τα άτομα με τα οποία επικοινωνούν, καθώς και το χρόνο, τη συχνότητα και τον όγκο πληροφοριών της επικοινωνίας. Αυτή καθαυτή η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αποκαλύπτει πολλές φορές εκτός του επωνύμου του κατόχου της, την εταιρεία στην οποία εργάζεται και τη χώρα όπου κατοικεί. Συχνά αποτελεί τον κωδικό στη βάση του οποίου διαμορφώνονται προσωπικοί μορφώτυποι από τις σελίδες που επισκέπτεται στον παγκόσμιο ιστό, από τις mailing lists στις οποίες συμμετέχει, τα newsgroups που διαβάζει και τα προσωπικά χαρακτηριστικά άλλων χρηστών με τους οποίους επικοινωνεί.

Εξ αιτίας όλων των προαναφερόμενων κινδύνων και των αδυναμιών των παρεχόμενων υπηρεσιών επισημαίνεται η αναγκαιότητα χρήσης τους με μεγάλη προσοχή και με επίγνωση των δυνατών επιπτώσεων. Εφόσον εφαρμόζονται επαρκείς μηχανισμοί ασφάλειας, οι υπηρεσίες του Διαδικτύου καθίστανται ασφαλείς. Αυτό όμως δεν έχει ακόμα επιτευχθεί στην πράξη.

Ιδιαίτερα, η δημιουργία και αποστολή μηνυμάτων, καθώς και η συμμετοχή σε ομάδες κοινών ενδιαφερόντων μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο υποκλοπής, πλαστογραφίας, πλαστοπροσωπίας ή και παραποίησης. Υπάρχει δημόσια διαθέσιμο λογισμικό ασφάλειας για την αυθεντικοποίηση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το οποίο συνιστάται να αξιοποιείται για την αντιμετώπιση των ανωτέ-

ρω κινδύνων.

Επίσης, επισημαίνεται η αναγκαιότητα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τις δυνατές επιπτώσεις που μπορεί να έχουν η αποστολή απόψεων σε mailing lists ή newsgroups, αφού αυτά τα ηλεκτρονικά κείμενα παραμένουν για πολύ μεγάλα χρονικά διαστήματα προσβάσιμα από τον καθένα.

Υπηρεσία τηλεσυνομιλίας

Πρόκειται για μια υπηρεσία που επιτρέπει την ταυτόχρονη συζήτηση διαφόρων χρηστών που συμμετέχουν στην ίδια ομάδα επικοινωνίας. Η υπηρεσία αυτή βασίζεται, επίσης, στο Διαδίκτυο καθώς και σε έναν ή περισσότερους εξυπηρετητές για την επεξεργασία και διαχείριση του όγκου των πληροφοριών που ανταλλάσσονται. Οι χρήστες χρησιμοποιούν για την ταυτοποίησή τους ψευδώνυμα ή υποκοριστικά. Αρκετά προγράμματα επιτρέπουν και την αποστολή ήχου, εικόνας και λειτουργίες τηλεδιάσκεψης.

Για την αποτροπή συσχέτισης ενός ψευδωνύμου ή υποκοριστικού με το πραγματικό όνομα ενός χρήστη συνιστάται η προσεκτική επιλογή τους. Επίσης, συνιστάται η προσεκτική συμπλήρωση των πεδίων που ζητούνται από τα σχετικά προγράμματα, καθώς και η κατάλληλη ρύθμισή τους για την αποτροπή της μετάδοσης εικόνας αν δεν είναι επιθυμητή, όταν ενεργοποιούνται υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης.

Μεταφορά αρχείων

Τα πρωτόκολλα μεταφοράς αρχείων χρησιμοποιούνται για την αντιγραφή αρχείων από έναν υπολογιστή σε κάποιον άλλο, οι οποίοι είναι συνδεδεμένοι στο Διαδίκτυο. Η ύπαρξη λογισμικού στους υπολογιστές που εμπλέκονται στην επικοινωνία αποτελεί προϋπόθεση. Ο χρήστης, πριν εγκαταστήσει την υπηρεσία αυτή, πρέπει να ζητήσει την εγκατάσταση σύνδεσης μεταξύ των δύο υπολογιστών, αυτού που αποστέλλει και αυτού που παραλαμβάνει. Για την εγκατάσταση της σύνδεσης απαιτείται το όνομα του χρήστη σε κάθε υπολογιστή, καθώς και οι αντίστοιχες εμπιστευτικές πληροφορίες επαλήθευσης της ταυτότητας όπως τα συνθηματικά.

Και στην περίπτωση της μεταφοράς αρχείων παράγονται προσωπικά δεδομένα, που σχετίζονται με τις διευθύνσεις, το χρόνο και τη συχνότητα της επικοινωνίας, τον όγκο των δεδομένων κ.α.. Επίσης, το περιεχόμενο των αρχείων ενδέχεται να αναφέρεται σε προσωπικές πληροφορίες.

Για την αντιμετώπιση των σχετικών κινδύνων συνιστάται η χρήση ανώνυμων υπηρεσιών μεταφοράς αρχείων, όπου είναι δυνατή. Επίσης, συνιστάται η χρήση ασφαλών πρωτοκόλλων μεταφοράς αρχείων όπως το SFTP, καθώς και η εφαρμογή μηχανισμών εμπιστευτικότητας και ακεραιότητας όπως των cksum και sum.

Συμπεράσματα και Προτάσεις

Σε όλες τις υπηρεσίες του Διαδικτύου, όπως τον παγκόσμιο ιστό (WWW), το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τις mailing lists, τα newsgroups, τις ομάδες συζήτησης, τη μεταφορά αρχείων κλπ χρησιμοποιούνται προσωπικά δεδομένα, όπως η διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το όνομα και το επώνυμο των χρηστών, ενδιαφέροντα και πολλά ακόμα.

Προσωπικά δεδομένα, που εγκαταλείπουν τον υπολογι-

στή μας, μπορούν να ταξιδίσουν μέσω πολλών χωρών, με διαφορετικές ή χωρίς καθόλου νομοθετικές ρυθμίσεις, μέχρι να φθάσουν στον προορισμό τους, να αποθηκευτούν και να καταστούν διαθέσιμα σε εξουσιοδοτημένους ή όχι τρίτους. Επίσης, μπορούν να διαβιβάζονται ταχύτατα από μία θέση σε οποιαδήποτε άλλη και να συσχετίζονται με άλλα δεδομένα. Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ιδιαίτερα, είναι από τις πιο συχνά χρησιμοποιούμενες και πιο ευάλωτες. Κίνδυνος ελλοχεύουν κατά τη δημιουργία και διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων

Σίγουρα οι διαθέσιμοι μηχανισμοί ασφάλειας, εφόσον εφαρμοσθούν, μπορούν να αποτρέψουν την εμφάνιση των κινδύνων, οι οποίοι προέρχονται από μη έχοντες εξουσιοδοτημένο ρόλο στην επικοινωνία και την ηλεκτρονική συναλλαγή. Ωστόσο, κίνδυνοι προέρχονται και από εκείνους που εμπλέκονται στην επικοινωνία είτε ως παρέχοντες κάποια υπηρεσία είτε ως συμμετέχοντες σ' αυτή. Αυτοί που παρέχουν υπηρεσίες Διαδικτύου, αναζήτησης ιστοσελίδων, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, οι έμπιστες τρίτες οντότητες, οι τηλεπικοινωνιακοί οργανισμοί και οι λοιποί ενδιαμέσσοι συλλέγουν τεράστιες ποσότητες δεδομένων, τα οποία είναι απαραίτητα για την αποκατάσταση της σύνδεσης μεταξύ των επικοινωνούντων, την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους, τη συντήρηση της σύνδεσης στην επιθυμητή ποιότητα, την αποσύνδεση και τη χρέωση της επικοινωνίας.

Οι ενδεχόμενες επιπτώσεις από την εμφάνιση των κινδύνων μπορούν να περιορισθούν, εφόσον χρησιμοποιούνται τεχνολογίες ενίσχυσης της ιδιωτικότητας (privacy enhancing technologies) ή φιλικές προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Οι τεχνολογίες αυτές σχεδιάζονται έτσι ώστε να χρησιμοποιούνται οι λιγότερες δυνατές προσωπικές πληροφορίες ή η χρήση των προσωπικών πληροφοριών να βρίσκεται στον έλεγχο των χρηστών. Τεχνικές ανωνυμίας αποτελούν ασφαλείς από την οπτική αυτή πλευρά την πλέον αποτελεσματική λύση. Ήδη κατά τη σχεδίαση πληροφορικών και επικοινωνιακών συστημάτων τίθεται το ερώτημα, κατά πόσο είναι απαραίτητα τα προσωπικά δεδομένα σε όλες τις επιμέρους διαδικασίες ή κατά πόσο θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ψευδώνυμα ή ακόμα καλύτερα τεχνικές ανωνυμίας. Ιδιαίτερα, η δυνατότητα ανώνυμης ή με χρήση ψευδώνυμων, αμοιβαία αποδεκτής από τους συμμετέχοντες στην επικοινωνία, ανταλλαγής πληροφοριών, διενέργειας ηλεκτρονικών συναλλαγών και ηλεκτρονικής πληρωμής είναι άκρως σημαντική από την σκοπία της προστασίας των προσωπικών στοιχείων και ενδιαφερόντων. Βέβαια, ο πιο αποτελεσματικός τρόπος διατήρησης της ανωνυμίας επιτυγχάνεται όταν δεν δημιουργούνται καν προσωπικά δεδομένα, όπως στις ανώνυμες τηλεκάρτες και ανώνυμες κάρτες πληρωμών. Όταν παράγονται προσωπικά δεδομένα και αυτά στη συνέχεια ανωνυμοποιούνται, τότε η ποιότητα αυτής της διαδικασίας εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως από τη χρονική στιγμή της ανωνυμοποίησης, την ανθεκτικότητα της διαδικασίας στην αντιστροφή της, το μέγεθος του συνόλου στο οποίο εντάσσεται ένα άτομο και τη δυνατότητα διασύνδεσης και συσχέτισης μεμονωμένων δοσοληψιών του ιδίου προσώπου.

Η ομάδα εργασίας επιδιώκει να ολοκληρώσει την κατάρτιση συστάσεων και κανόνων επεξεργασίας σχετικών με τις υπηρεσίες του Διαδικτύου εντός του ερχόμενου έτους.

3.1.2 Ηλεκτρονικό Εμπόριο

Στο πλαίσιο των εργασιών της Εθνικής Επιτροπής Ηλεκτρονικού Εμπορίου για την εισαγωγή και προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου στον ελληνικό δημόσιο τομέα και στο ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων συμμετείχε με εκπροσώπους της στην ομάδα εργασίας για τη προστασία της ιδιωτικής ζωής στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Η προσέγγιση των προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του ηλεκτρονικού εμπορίου και αφορούν την ιδιωτική ζωή και ειδικότερα την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων έγινε επί της πραγματικής δημιουργίας και ολοκλήρωσης μιας ηλεκτρονικής συναλλακτικής σχέσης. Ελέγχθηκαν δηλαδή τα στάδια αυτά της εξέλιξης μιας διαδικτυακής συμβατικής σχέσεως μεταξύ ενός αγοραστή-πελάτη και ενός πωλητή-εμπόρου κατά τα οποία συλλέγεται ποσότητα προσωπικών πληροφοριών. Στο ηλεκτρονικό εμπόριο, η συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ξεπερνά τα συνηθισμένα επίπεδα μιας τυπικής διαπροσωπικής συναλλαγής. Η ηλεκτρονική συναλλαγή προϋποθέτει την συμμετοχή τρίτων προσώπων, τα οποία υποστηρίζουν και παρέχουν τα ηλεκτρονικά συστήματα και τις υπηρεσίες αυτές, που είναι απαραίτητες για την δημιουργία του "ψηφιακού" περιβάλλοντος.

Η συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων δεν πρέπει στις περιπτώσεις αυτές να ξεπερνά το σκοπό για τον οποίο αυτά συλλέγονται. Εξάλλου η ποσότητα των προσωπικών δεδομένων που συλλέγονται και αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας θα πρέπει να είναι συγκεκριμένη και να περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα. Τα προσωπικά δεδομένα μπορούν να διακριθούν σε εσωτερικές πληροφορίες που μπορούν να συλλέγονται από το περιεχόμενο της συμβάσεως, δηλαδή σε πληροφορίες που περιέχει αυτή καθ' αυτή η ηλεκτρονική σύμβαση (αγορά λογισμικού από το διαδίκτυο) και οι οποίες είναι δυνατόν να κρυπτογραφούνται και σε εξωτερικές πληροφορίες (δεδομένα διασύνδεσης) δηλαδή τις υπόλοιπες πληροφορίες που δεν αποτελούν μέρος της συμβάσεως αλλά είναι απαραίτητο στοιχείο για την ηλεκτρονική ύπαρξη και λειτουργικότητά της στον ψηφιακό κόσμο.

Κατά την πρώτη επαφή του υποψήφιου ηλεκτρονικού πελάτη με τον υποψήφιο ηλεκτρονικό έμπορο, η ταυτότητα και τα εν γένει προσωπικά δεδομένα του υποψήφιου αγοραστή γίνονται γνωστά:

1. στον Παροχέα Υπηρεσιών Διαδικτύου (Internet Service Provider ή ISP, π.χ. OTENET), ο οποίος κρατά τα προσωπικά του δεδομένα για τη χρέωση, ενδεχόμενους ελέγχους ασφάλειας κλπ, σύμφωνα φυσικά με τη σχετική σύμβαση που έχει συνάψει με το χρήστη.

2. στη Μηχανή Αναζήτησης (π.χ. YAHOO), η οποία καταρχήν δεν γνωρίζει παρά τη διεύθυνση Διαδικτύου του υποψήφιου πωλητή και όχι το πρόσωπο στο οποίο αντιστοιχεί αυτή, μπορεί όμως να συγκεντρώνει πληροφορίες σχετικές με αυτήν και να φτιάχνει σχετικό προφίλ, που με τη σειρά του είναι εκμεταλλεύσιμο. Αν η μηχανή αναζήτησης επιθυμεί να χρεώνει τις υπηρεσίες της στο χρήστη, τότε θα χρειάζεται συγκεκριμένα προσωπικά στοιχεία και, επομένως, θα είναι πλέον δυνατή η αποκάλυψη της ταυτότητας του.

3. Στον οργανισμό τηλεπικοινωνιών (carrier provider ή CP, π.χ. ΟΤΕ), ο οποίος καταρχήν δεν γνωρίζει τον υποψήφιο αγοραστή αλλά μόνο το IP address του, για το

οποίο μπορεί να δημιουργήσει σχετικό προφίλ. Μελλοντικά, σε ευφυή δίκτυα θα είναι δυνατόν να εντοπίζεται η πραγματική ταυτότητα του χρήστη. Επίσης, στις περιπτώσεις χρήσης του frame relay, ο CP μετρά την ποσότητα των δεδομένων που περνούν από τον αγωγό του και τη χρεώνει στον συγκεκριμένο χρήστη ή στην πηγή (αποστολέα), αν υπάρχει τέτοια συμφωνία, με αποτέλεσμα να γίνεται γνωστή και η πηγή.

4. Σε Hackers, κάτι πολύ δύσκολο να ελεγχθεί δεδομένης της εγγενούς σε αυτή τη δραστηριότητα παρανομίας.

5. Στις δημόσιες αρχές και στις διεθνείς αστυνομικές και ελεγκτικές αρχές για την έρευνα εγκληματικών πράξεων όπως ψηφιακή απάτη, πορνογραφία, ξέπλυμα χρήματος, ποινικά και φορολογικά παραπτώματα.

Στο στάδιο κατά το οποίο ο υποψήφιος αγοραστής εισέρχεται στην ιστοσελίδα (Web site) του πωλητή δεν γίνεται απαραίτητα επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Αν όμως η συναλλαγή γίνεται σε ασφαλές περιβάλλον με τη μεσολάβηση έμπιστων τρίτων (Trusted Third Parties, TTP), τότε είναι απαραίτητη η ανταλλαγή πιστοποιητικών, η οποία λαμβάνει χώρα αμέσως με την πρώτη επίσκεψη του χρήστη στη σελίδα του εμπόρου, με αποτέλεσμα να απελευθερώνονται προσωπικά δεδομένα. Επειδή η παροχή της πιστοποίησης της αυθεντικότητας των δεδομένων του χρήστη είναι απαραίτητη τη στιγμή που αυτός αποδέχεται τη συναλλαγή, η ανταλλαγή πιστοποιητικών θα πρέπει να λαμβάνει χώρα μόνον στην τελική φάση της συναλλαγής, οπότε είναι απαραίτητη η δήλωση βούλησης του χρήστη και όχι στο στάδιο της πρώτης επίσκεψης στο site, που κατά κανόνα έχει χαρακτήρα έρευνας της αγοράς ή εικονικού περιπάτου. Εξάλλου, στο πνεύμα των ανωτέρω, θα πρέπει να μην υπάρχει υποχρέωση του χρήστη για ανταλλαγή δεδομένων στο πρώτο στάδιο της επίσκεψης της σελίδας. Διαφορετικά θα πρέπει το site του εμπόρου να υποστηρίζει τη δυνατότητα της ανωνυμίας ή χρήσης ψευδώνυμου, καθώς και να προσφέρει τη σχετική πληροφόρηση εκ των προτέρων για τη δυνατότητα αυτή.

Στο στάδιο κατά το οποίο ο χρήστης κάνει ερωτήσεις και παραγγελίες διαφημιστικού υλικού απαιτείται η αποκάλυψη ή η αποστολή της e-mail address και αυτόματα η αποκάλυψη του γραμματοκιβωτίου. Υποστηρίζεται η άποψη ότι η διεύθυνση του e-mail αποτελεί προσωπικό δεδομένο ανεξαρτήτως της ανωνυμίας η οποία μπορεί να τηρείται. Θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να υπάρχει ενημέρωση του χρήστη σχετικά με τη χρήση της διεύθυνσής του και του χρόνου συγκράτησης των σχετικών δεδομένων από τον έμπορο, οπωσδήποτε προ της αποκάλυψής της προς αυτόν.

Επίσης, ζήτημα τίθεται αναφορικά με τη θέση που πρέπει να έχει η ενημέρωση (του άρθρου 11 ν. 2472/97) για τη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του χρήστη. Σύμφωνα με απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων, η ενημέρωση γίνεται με ειδική, σαφή και ευδιάκριτη επισήμανση στην αρχική σελίδα της ιστοσελίδας (Web site), εφόσον η συλλογή γίνεται μέσω του Διαδικτύου (Internet). Φυσικά, η δυνατότητα του χρήστη να επισκεφθεί την πρώτη (home page), αλλά ακόμα και οποιαδήποτε άλλη σελίδα του εμπόρου με άμεση αναγραφή της διεύθυνσής του, σημαίνει ότι η ύπαρξη της ευδιάκριτης επισήμανσης στην πρώτη σελίδα δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη την ενημέρωση των χρηστών, αν αυτοί επισκεφθούν μια οποιαδήποτε άλλη σελίδα απευθείας και όχι μέσω της πρώτης

σελίδας. Η απόφαση της Αρχής θεωρεί ως αρχική σελίδα την πρώτη σελίδα του site που επισκέπτεται ο χρήστης, η οποία μπορεί να είναι και ενδιάμεσο κομμάτι της ψηφιακής κατασκευής του εμπόρου. Η ενημέρωση θα πρέπει να εμφανίζεται στην οθόνη του με ευανάγνωστα γράμματα και χωρίς διαφημιστικές ή άλλες παρεμβολές.

Τέλος, θα πρέπει να υπάρχει ανεμπόδιστη πληροφόρηση σχετικά με τον τύπο των πληροφοριών, το περιεχόμενο, τον τόπο και τους σκοπούς της συλλογής, επεξεργασίας και εκμετάλλευσης στο site του εμπόρου. Δευτερεύοντες σκοποί επεξεργασίας ή άλλη χρήση από αυτή για την οποία δόθηκε η συγκατάθεση θα απαγορεύεται ρητά, όπως επίσης και η δημιουργία αγοραστικού προφίλ ως κριτηρίου για τη λήψη αποφάσεων σχετικών με κάποιο πρόσωπο. Η ηλεκτρονική συγκατάθεση θα πρέπει εξάλλου να είναι ρητή και συνειδητή ενέργεια του χρήστη και να μην μπορεί αυτή να τροποποιηθεί χωρίς να εντοπιστεί ο κύριός της, να έχει πρωτοκολληθεί το περιεχόμενο της συγκατάθεσης ώστε να μπορεί ανά πάσα στιγμή να αναζητηθεί. Ο χρήστης- συμβαλλόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να ελέγχει ανά πάσα στιγμή την ύπαρξη (αποθήκευση) προσωπικών δεδομένων του και τη χρήση αυτών. Στην τεχνολογία cookies, όταν εφαρμόζεται και από όποιον είτε ISP είτε ιδιοκτήτης του Web site, να υπάρχει η δυνατότητα να γίνεται γνωστή η χρήση της τεχνολογίας αυτής. Επίσης, η αποστολή προσωπικών δεδομένων σε τρίτο πρέπει να γίνεται γνωστή εκ των προτέρων.

Η τελική εισήγηση της ομάδας εργασίας που αναμένεται να ολοκληρωθεί στα τέλη Μαρτίου 2000 θα αποτελέσει τμήμα της συνολικής πρότασης της επιτροπής για το ηλεκτρονικό εμπόριο και γνώμονα για τις μελλοντικές εξελίξεις στον τομέα της προστασίας της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές συναλλαγές.

3.2 Επεξεργασία Δεδομένων Άμεσης Προώθησης προϊόντων και Διαπίστωσης της Πιστοληπτικής Ικανότητας

Ένα από τα σοβαρότερα θέματα που απασχόλησαν την Αρχή είναι η επεξεργασία δεδομένων με σκοπό την απευθείας προώθηση πωλήσεων ή τη διαφήμιση και τη διαπίστωση της πιστοληπτικής ικανότητας. Η Αρχή αποφάσισε να εκδώσει κοινή απόφαση όπου θα συγκεκριμενοποιείται το νόμιμο πλαίσιο επεξεργασίας για τους ανωτέρω σκοπούς. Έναυσμα για την ενασχόληση της Αρχής με το παραπάνω θέμα αποτελέσαν και τα συχνά παράπονα πολιτών σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων τους από εταιρείες που κατ' επάγγελμα ασχολούνται με τη συλλογή και διακίνηση τέτοιων πληροφοριών. (Η Αρχή ασχολήθηκε με τη συγκεκριμενοποίηση του πλαισίου λειτουργίας αφού διενήργησε μια σειρά ελέγχων σε εταιρείες με παρόμοιο κύκλο δραστηριοτήτων.) Στο τελικό κείμενο της απόφασης περιλαμβάνονται τα εξής:

A. Σκοπός: Άμεση εμπορία

Θεωρείται νόμιμη η συλλογή δεδομένων για σκοπούς απ' ευθείας διαφήμισης και απ' ευθείας προώθησης πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 εδ. α του Ν. 2472/97 είτε γίνεται εξ' επαγγέλματος είτε όχι (στη δεύτερη περίπτωση μόνον για προώθηση ή διαφήμιση ιδίων προϊόντων ή υπηρεσιών), υπό τις εξής προϋποθέσεις:

1) Το υποκείμενο έδωσε τη συγκατάθεσή του σύμφωνα με τα αρ. 2 εδ. ια και 5 παρ. 1 του Ν. 2472/97. Η συγκατά-

θεση είναι απαραίτητη στις περιπτώσεις της έρευνας καταναλωτικής συμπεριφοράς με σκοπό την άμεση ή έμμεση διαφήμιση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών.

II) Το υποκείμενο δεν έχει δώσει την συγκατάθεσή του οπότε η επεξεργασία είναι νόμιμη κατ' εξαίρεση σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.2, εδ. ε, διότι

α) είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας

β) το έννομο συμφέρον αυτού υπερέχει προφανώς του συμφέροντος του υποκειμένου, ενόψει του ότι τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων των οποίων επιτρέπεται η επεξεργασία (βλ. παρακ. υπό III.3) δεν θίγονται ουσιαστικά, δηλαδή δεν θίγονται σε τέτοιο βαθμό, ώστε να δικαιολογείται η απαγόρευση των εν θέματι δραστηριοτήτων και

γ) πάντως δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες του υποκειμένου.

Για τις παραπάνω αξιολογήσεις λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

1) Στη σημερινή εποχή γίνεται όλο και συχνότερα χρήση των νέων μεθόδων της άμεσης εμπορίας, η οποία υλοποιείται μέσω της εκτεταμένης επεξεργασίας πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα. Η εν λόγω επεξεργασία αποτελεί έκφραση της άσκησης του ατομικού δικαιώματος οικονομικής ελευθερίας υπό τις νέες συνθήκες της τεχνολογικής εξέλιξης, η οποία πρέπει να σταθμίζεται σε κάθε περίπτωση με τα δικαιώματα που απορρέουν από το νομικό πλαίσιο προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

2) Η προστασία των φυσικών προσώπων πρέπει σύμφωνα με το σκεπτικό της Οδηγίας 95/46/EK (Προοίμιο εδ. (1), (2), (3)) να συνάδει με την οικονομική και κοινωνική πρόοδο.

3) Τα δικαιώματα του υποκειμένου δεν θίγονται ουσιαστικά και σε τέτοιο βαθμό που να δικαιολογεί την απαγόρευση των εν λόγω δραστηριοτήτων χωρίς τη συγκατάθεσή του, διότι η συλλογή των δεδομένων γίνεται μόνον υπό τους κάτωθι στο σημείο III αναφερόμενους όρους.

4) Ο Έλληνας νομοθέτης δίνει στο υποκείμενο των δεδομένων το δικαίωμα εξαίρεσης των προσωπικών του δεδομένων από όλες τις ενέργειες εμπορίας τους (άρ.13 παρ.3 Ν. 2472/97), νομιμοποιώντας εξ αντιδιαστολής την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων με σκοπό την πώληση και διαφήμιση αγαθών και υπηρεσιών εξ αποστάσεως.

III) Για να γίνει χρήση της εξαίρεσης του αρ.5 παρ.2 εδ. ε πρέπει να συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

α) τα δεδομένα να προέρχονται από καταλόγους που απευθύνονται στο ευρύ κοινό (πχ τηλεφωνικός κατάλογος του ΟΤΕ) και να υπάρχει η βεβαιότητα ότι τα υποκείμενα που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτόν έχουν δώσει την συγκατάθεσή τους, ή από πηγές δημόσια προσβάσιμες που προορίζονται για την παροχή πληροφοριών στο ευρύ κοινό, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν τηρηθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις για την πρόσβαση σ' αυτές, ή το ίδιο το υποκείμενο να δημοσιοποίησε τα προσωπικά του δεδομένα για συναφείς σκοπούς (π.χ διανομή διαφημιστικών φυλλαδίων, συμμετοχή σε καταλόγους εμπορικών εκθέσεων κ.λ.π.).

β) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας να έχει συμβουλευθεί το προβλεπόμενο από το άρθρο 19 παρ.4 εδ. δ του Ν. 2472 Μητρώο της Αρχής στο οποίο καταχωρίζονται τα πρόσωπα που δεν επιθυμούν να περιλαμβάνονται σε αρχεία, τα

οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην συμπεριλάβει τα ανωτέρω πρόσωπα στα δημιουργούμενα αρχεία.

γ) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία δεδομένα για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού. Ως τέτοια θεωρούνται μόνον το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση και το επάγγελμα.

δ) Ο σκοπός της επεξεργασίας να περιορίζεται στη διαφήμιση ή στην προώθηση πωλήσεως αγαθών ή στη παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην αντίκειται στα χρηστά ήθη.

Η υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας να ενημερώσει το υποκείμενο κατά το στάδιο της συλλογής και της πρώτης διαβίβασης των δεδομένων ασκείται σύμφωνα με τις αποφάσεις και τους κανονισμούς της Αρχής, που αφορούν τους τρόπους ενημέρωσης των υποκειμένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Ως υπεύθυνος επεξεργασίας κατά το στάδιο της συλλογής θεωρείται τόσο ο εντολοδόχος όσο και ο εντολέας στην περίπτωση που η επεξεργασία γίνεται κατ' εντολή. Ο εντολοδόχος παύει να θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας μόνο στην περίπτωση κατά την οποία μετά την πρώτη διαβίβαση διαγράψει τα δεδομένα από τα δικά του αρχεία.

Είναι αυτονόητο ότι για την άμεση εμπορία προσωπικών δεδομένων ισχύουν οι περιορισμοί των άρθρων 9 παρ. 10 και 14 παρ. 6 του Ν. 2251/94.

Άρθρο 9 παρ. 10 Ν. 2251/94: Η μετάδοση διαφημιστικού μηνύματος απευθείας στον καταναλωτή μέσω τηλεφώνου, τηλεμοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αυτόματης κλήσης ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας επιτρέπεται μόνον αν συναινεί ρητά ο καταναλωτής.

Άρθρο 14 παρ. 6 Ν. 2251/94: Η χρησιμοποίηση των τεχνικών επικοινωνίας πρέπει να γίνεται κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να μην προσβάλλεται η ιδιωτική ζωή του καταναλωτή. Απαγορεύεται χωρίς τη συναίνεση του καταναλωτή η χρησιμοποίηση τεχνικών επικοινωνίας για την πρόταση σύναψης σύμβασης όπως τηλεφώνου αυτόματης κλήσης, τηλεμοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας.

Αποδέκτες των προσωπικών δεδομένων, τα οποία συλλέγονται με σκοπό σχετιζόμενο με την άμεση εμπορία μπορούν να είναι πρόσωπα, τα οποία χρειάζονται τα δεδομένα για την άσκηση νόμιμης δραστηριότητας.

Με την πρώτη επαφή του αποδέκτη με το υποκείμενο των δεδομένων, ο πρώτος είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει το υποκείμενο για την πηγή από την οποία άντλησε τα προσωπικά του δεδομένα καθιστώντας σαφές ότι πρόκειται για διαφήμιση ή ενέργεια που αποσκοπεί στην προώθηση πωλήσεων αγαθών ή υπηρεσιών, και να του δίνει την δυνατότητα εξαίρεσης των προσωπικών του δεδομένων από κάθε περαιτέρω χρήση αυτών για τον ανωτέρω σκοπό.

Διευκρινίζεται ότι η απουσία απάντησης του υποκειμένου μετά την πρώτη επαφή δεν θεωρείται συγκατάθεση. Σύμφωνα με το άρθρο 2 εδ. ια του Ν. 2472/97, η συγκατάθεση είναι ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως που εκφράζεται κατόπιν πλήρους ενημέρωσης του υποκειμένου από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Β. Σκοπός: Διαπίστωση πιστοληπτικής ικανότητας

Ι) Το νόμιμο της συλλογής των πληροφοριών από τις εταιρείες εμπορίας πληροφοριών (εφεξής εταιρείες) χωρίς συγκατάθεση του υποκειμένου. Η εξ επαγγέλματος συλλογή πληροφοριών για τα υπό 1 δεδομένα χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου είναι νόμιμη με βάση την εξαίρεση του άρθρου 5 παρ. 2 εδ. ε του Ν.2472/97 γιατί πρώτον είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος το οποίο επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο τρίτος αποδέκτης των δεδομένων. Το συγκεκριμένο έννομο συμφέρον συνίσταται στην άσκηση του δικαιώματος οικονομικής ελευθερίας με βάση πληροφορίες που εξασφαλίζουν την εμπορική πίστη, την αξιοπιστία και την ασφάλεια των συναλλαγών. Είναι εύλογο ότι χωρίς τη δυνατότητα πρόσβασης σε ορθές και επίκαιρες πληροφορίες, οι οποίες αφορούν την πιστοληπτική ικανότητα των συναλλασσομένων η ικανοποίηση του εν λόγω εννόμου συμφέροντος δυσχεραίνεται σημαντικά. Δεύτερον το συγκεκριμένο έννομο συμφέρον υπερέρχει προφανώς των συμφερόντων του υποκειμένου που δεν θίγονται ουσιαστικά και πάντως η ικανοποίησή τους δεν θίγει τις θεμελιώδεις ελευθερίες των υποκειμένων. Για να συμβεί αυτό η συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων πρέπει να πραγματοποιείται υπό τους ακόλουθους τουλάχιστον περιορισμούς:

1) Τα δεδομένα που επιτρέπεται να συλλέξουν οι εταιρείες χωρίς συγκατάθεση του υποκειμένου είναι μόνο:

- α) Αιτήσεις πτωχεύσεων
- β) Αποφάσεις επί αιτήσεων πτωχεύσεων
- γ) Διαταγές πληρωμής
- δ) Προγράμματα πλειστηριασμού ακινήτων
- ε) Προγράμματα πλειστηριασμού κινητών
- στ) Μεταβολές προσωπικών εταιρειών
- ζ) Μεταβολές Α.Ε., ΕΠΕ και Κοινοπραξιών
- η) Υποθήκες και προσημειώσεις υποθηκών
- θ) Κατασχέσεις και επιταγές βάσει Ν.Δ. 1923
- ι) Ακάλυπτες επιταγές

ια) Διαμαρτυρημένες συναλλαγματικές και γραμμάτια εις διαταγή

2) Μετά τη συλλογή των υπ. αρ. 1 δεδομένων και πριν από κάθε διαβίβαση ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να ενημερώσει ατομικά τα υποκείμενα βάσει του άρθρου 11 του ν. 2472/97, ώστε να ασκήσουν τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13 του ανωτέρω νόμου. Σε περίπτωση που το υποκείμενο ασκώντας το δικαίωμα αντίρρησης ζητήσει τη διαγραφή των δεδομένων του, ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να προχωρήσει στη διαγραφή ενημερώνοντας το υποκείμενο για τις τυχόν επιπτώσεις που θα έχει η διαγραφή στην εν γένει συναλλακτική του συμπεριφορά. Στην περίπτωση που το υποκείμενο αμφισβητήσει την νομιμότητα της εγγραφής και αφού ακολουθηθεί η διαδικασία των άρθρων 12 και 13, το βάσιμο του αιτήματος θα κρίνεται από την Αρχή. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να ενημερώσει τον αποδέκτη των δεδομένων για τυχόν άρνηση του υποκειμένου να δώσει συγκατάθεση για τη συλλογή ορισμένων δεδομένων του.

ΙΙ) Άλλα δεδομένα μπορούν να συλλεχθούν μόνο με συγκατάθεση του υποκειμένου.

ΙΙΙ) Πρέπει να τονισθεί ότι τα ανωτέρω υπό Ι αναφερόμενα αφορούν τα λεγόμενα “δυσμενή” δεδομένα. Για την

επεξεργασία των “ευμενών” (π.χ. κατοχή πιστωτικής κάρτας ή μπλόκ επιταγών, αναφορά σε υπάρχουσα ακίνητη περιουσία κλπ.) απαιτείται πάντοτε η συγκατάθεση του υποκειμένου. Αυτό έχει μεγάλη σημασία για την περίπτωση της επεξεργασίας συνολικών ή μερικών μορφότυπων (προφίλ) πιστοληπτικής ικανότητας. Ως ευμενή θεωρούνται τα δεδομένα που παρουσιάζουν την θετική εικόνα του υποκειμένου και όχι οι διαγραφές ή οι διορθώσεις των “δυσμενών”, πράγμα που είναι αυτονόητη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας.

ΙV) Αποδέκτης των δεδομένων μπορεί να είναι μόνο επιχειρηματίας, ο οποίος ασκεί νόμιμη δραστηριότητα και μόνο εφόσον τα δεδομένα δεν προορίζονται για μεταπώληση αλλά αφορούν υποκείμενα με τα οποία ο επιχειρηματίας συναλλάσσεται.

Υ) Με την πρώτη επαφή του αποδέκτη με το υποκείμενο των δεδομένων και στην περίπτωση κατά την οποία δεν έχει προηγηθεί συγκατάθεση του υποκειμένου για τη διαβίβαση, ο αποδέκτης είναι υποχρεωμένος να ενημερώσει το υποκείμενο για την πηγή των πληροφοριών και για τον σκοπό της διαβίβασης.

ΥΙ) Όσον αφορά τα χρονικά όρια τήρησης των δεδομένων, θα ισχύουν οι περιορισμοί που έχουν επιβληθεί στην Τειρεσίας ΑΕ. Είναι αυτονόητο ότι όσον αφορά την καταχώριση των μεταβολών που προκύπτουν αναφορικά με τα δεδομένα, θα ισχύουν επίσης οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν στην Τειρεσίας Α.Ε, π.χ. θα πρέπει να καταχωρίζεται αμέσως η εξόφληση μιας ακάλυπτης επιταγής.

Γ. Κοινοί κανόνες για τους υπεύθυνους επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων για τους σκοπούς της άμεσης εμπορίας και της διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας

Εκτός των ανωτέρω η Αρχή θέτει ως προϋπόθεση νόμιμης λειτουργίας των εταιρειών ή άλλων υπευθύνων επεξεργασίας (στην περίπτωση που γίνεται επεξεργασία δεδομένων για προώθηση ή διαφήμιση ιδίων προϊόντων ή υπηρεσιών) για τους ανωτέρω σκοπούς επεξεργασίας τα εξής:

1. να έχουν εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Ν. 2472/97 (γνωστοποίηση, ενδεχόμενη απόκτηση αδείας για επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων).

2. στην περίπτωση της κατ’ επάγγελμα εμπορίας προσωπικών πληροφοριών να έχουν εκδώσει εσωτερικό κανονισμό επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, ο οποίος θα έχει την έγκριση της Αρχής.

3.3 Προστασία των Προσωπικών Δεδομένων στον Τηλεπικοινωνιακό Τομέα

Στις 22.12.99 δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Α 287/22.12.99) ο Ν. 2774 για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα. Οι όροι και οι κανόνες της συνταγματικά ανεκτής επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έχουν εισαχθεί στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 2472/97 “για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (ΦΕΚ Α’ 50/10.04.97) που ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο τις ρυθμίσεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφο-

ρία των δεδομένων αυτών. Οι νέες προηγμένες ψηφιακές τεχνολογίες στα δημόσια τηλεπικοινωνιακά δίκτυα δημιουργούν ωστόσο ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής του χρήστη. Για το λόγο αυτό κρίθηκε αναγκαία η θέσπιση ειδικών νομοθετικών, κανονιστικών και τεχνικών διατάξεων. Η νομοθετική παρέμβαση στον ειδικό αυτό τομέα υπαγορεύεται όχι μόνο από τη διαπίστωση αυτή αλλά και από την υποχρέωση προσαρμογής της εσωτερικής έννομης τάξης προς την Οδηγία 97/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και προστασίας της ιδιωτικής ζωής στον τηλεπικοινωνιακό τομέα. Οι κανόνες αυτοί συμπληρώνουν και εξειδικεύουν τους κανόνες του Ν. 2472/97.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων, σύμφωνα με το Ν. 2472/97 άρθρο 19 παρ. 1θ, γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας της αυτής πρότεινε την τροποποίηση επτά συνολικά άρθρων η οποία έγινε δεκτή στο σύνολό της, με πιο σημαντική την τροποποίηση του άρθρου 5 που αφορά την αναλυτική αποστολή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων και χρέωσης όπου η Αρχή πρότεινε:

α) την υποχρέωση διαγραφής των 3 τελευταίων ψηφίων των κληθέντων αριθμών τηλεφώνου εφ' όσον το ζητήσει ο συνδρομητής / χρήστης (γερμανική ρύθμιση),

β) την υποχρέωση διαγραφής ολόκληρου του τηλεφωνικού αριθμού, αμέσως μετά την αποστολή του λογαριασμού, εφ' όσον το ζητήσει ο συνδρομητής / χρήστης. Στην περίπτωση αυτή, δεν θα υφίσταται για την Εταιρία υποχρέωση απόδειξης της ορθότητας των στοιχείων λογαριασμών και τέλος

γ) την πρόβλεψη ότι σε περίπτωση συσκευής σε οικία με πολλούς κατοίκους ή σε επαγγελματική εγκατάσταση με πολλούς χρήστες, για την αποστολή αναλυτικού λογαριασμού να απαιτείται έγγραφη βεβαίωση του συνδρομητή ότι οι χρήστες (υπαρκτοί ή εν δυνάμει) έχουν ενημερωθεί ή θα ενημερωθούν.

3.4 Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τα ΜΜΕ είναι συχνά απαραίτητη για να επιτευχθεί ο σκοπός τους, δηλαδή η ενημέρωση του κοινού. Το δικαίωμα στην πληροφόρηση και το δικαίωμα στην ελεύθερη έκφραση προστατεύονται συνταγματικά, ενώ εξάλλου για την προστασία της ιδιωτικής ζωής από την ενδεχόμενη προσβολή της από τα ΜΜΕ έχουν θεσπισθεί ειδικοί νόμοι και έχει συσταθεί ανεξάρτητη διοικητική αρχή (ΕΡΣ) για την ευρύτερη προστασία και των πολιτών και έλεγχο των ραδιοηλεκτρικών μέσων. Κατά συνέπεια, η αρμοδιότητα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων περιορίζεται αισθητά, μόνο σε θέματα που *in concreto* αφορούν σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της.

Στις 5 Δεκεμβρίου 1999 παρουσιάστηκε από μεγάλο τηλεοπτικό σταθμό της πρωτεύουσας στο πλαίσιο δημοσιογραφικής εκπομπής η εικόνα της ερωτικής πράξης γνωστού καλλιτέχνη καθώς και αποσπάσματα ημερολογίου γνωστού επιχειρηματία, από τα οποία προέκυπταν πληροφορίες για την ερωτική τους ζωή χωρίς αυτοί να έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 2472/97, όπου καθορίζεται το περιεχόμενο των όρων,

που χρησιμοποιεί, «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (επεξεργασία) -είναι-κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση, η αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση, ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση, ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή». Κατά συνέπεια η κατοχή, καταχώριση σε αρχείο και τηλεοπτική χρήση εικόνων ερωτικής ζωής, όπως και σελίδων προσωπικού ημερολογίου, εμπίπτουν στην έννοια της επεξεργασίας του νόμου 2472/97, δεδομένου ότι αποτελούν σε κάθε περίπτωση χρήση ή διάδοση προσωπικών δεδομένων πανελλήνιας μάλιστα, στην υπό κρίση περίπτωση, εμβέλειας. Την εφαρμογή εξάλλου των διατάξεων του Ν.2472/97 στον τύπο και τη ραδιοηλεκτρονική επιβάλλουν τόσο η ρητή αναφορά του νόμου στην επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων κατά την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος (άρθρ.7 παρ. 2ζ), όσο και, κυρίως, η αδιάστικτη διατύπωση του άρθρου 3.1 του νόμου, σύμφωνα με την οποία «Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο» Η διάταξη αυτή, ειδικά σε ό,τι αφορά στη ραδιοηλεκτρονική θα πρέπει να συνδυασθεί με τη διάταξη του άρθρου 3.12 του Ν. 2328/95 σύμφωνα με την οποία «...οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί υποχρεούνται να διατηρούν στο αρχείο τους μαγνητοφωνήσεις και μαγνητοσκοπήσεις όλων των εκπομπών τους, όπως αυτές μεταδίδονται ή αναμεταδίδονται στην τελική τους μορφή με τυχόν διακοπές για μετάδοση ειδήσεων κ.ο.κ και ως τρεις τουλάχιστον μήνες από την ημέρα της μεταδόσεως».

Στη δυνατότητα εφαρμογής των σχετικών διατάξεων στον τύπο και τη ραδιοηλεκτρονική κατά την επεξεργασία ήχου και εικόνας στο πλαίσιο δημοσιογραφίας -με συγκεκριμένους περιορισμούς- ρητά αναφέρεται τέλος και η με αριθ. 95/46 Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Προοίμιο άρ.14, 16, άρθρο 9), που μετέφερε στο ελληνικό δίκαιο ο Ν. 2472/97.

Από το σύνολο των διατάξεων του άρθρου 3 του Ν. 2328/1995 περ. β, άρθρου 3 περ. 2δ του Ν. 1730/1987, το οποίο έχει ισχύ και για την ιδιωτική τηλεόραση -κατ εφαρμογή του άρθρου 3&1 περ. α του Ν. 2328/1995 και του άρθρου 4.1 του Ν.2328/95, όπως τροποποιήθηκε από την παρ.1 του άρθρου 16 του Ν. 2644/98 προκύπτει σαφής αρμοδιότητα του ΕΣΡ για την επιβολή κυρώσεως σε περίπτωση προσβολής του ιδιωτικού βίου των πολιτών έννοια, στην οποία γίνεται γενικά δεκτό ότι ανήκει η σφαίρα της ερωτικής τους δραστηριότητας. Οι διατάξεις αυτές ωστόσο δεν επηρεάζουν την αρμοδιότητα της Αρχής, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του Ν. 2472/97. Και τούτο, γιατί σκοπός του Ν. 2472/97 είναι να αποτρέψει την παράνομη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και όχι να ορίσει κανόνες λειτουργίας των ραδιοηλεκτρικών μέσων, όπως συμβαίνει με τους νόμους που ρυθμίζουν τα ραδιοηλεκτρικά μέσα δημοσία ή ιδιωτικά. Έτσι το ΕΣΡ δεν έχει αρμοδιότητα να

αποφανθεί για τη νόμιμη ύπαρξη ή όχι αρχείου ευαίσθητων δεδομένων, ενώ και οι κυρώσεις που επιβάλλονται στις δύο περιπτώσεις δεν συμπίπτουν.

Η συλλογή ευαίσθητων δεδομένων στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής έρευνας που προαναφέρθηκε και ιδιαίτερα η κατοχή, καταχώριση σε αρχείο και τηλεοπτική χρήση των δεδομένων αυτών κατά τις επίμαχες εκπομπές από την οποία (χρήση) προκύπτει και η κατοχή των δεδομένων αυτών είναι παράνομη διότι από τα άρθρα 5.1 και 9.1 σε συνδυασμό με το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος που ανάγει σε πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας το σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου, απορρέει, ως ιδιαίτερη εκδήλωση του δικαιώματος της προσωπικότητας το δικαίωμα της πληροφορικής αυτοδιάθεσης που απαγορεύει τη χρήση προσωπικών δεδομένων από οποιοδήποτε, χωρίς τη συγκατάθεση του προσώπου (υποκειμένου), στο οποίο τα δεδομένα αυτά αναφέρονται. Από το Σύνταγμα απορρέει επίσης -σε ευθεία αντιστοίχιση με την αξίωση του κοινού για ενημέρωση (που δεν απορρέει ρητά από το Σύνταγμα, είναι όμως αναγκαία για την ενεργοποίηση του δικαιώματος συμμετοχής καθενός στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5.1 του Συντάγματος)- το δικαίωμα του τύπου να ενημερώνει το κοινό. Δικαίωμα που ασκεί ο δημοσιογράφος κατά την παρουσίαση τηλεοπτικής εκπομπής πληροφορώντας το κοινό για σημαντικά ζητήματα που το ενδιαφέρουν. Αντιθέτως δεν προκύπτει από το Σύνταγμα in abstracto επικράτηση του ενός δικαιώματος πάνω στο άλλο. Κατά συνέπεια, η κρίση ποιο από τα συνταγματικά αυτά δικαιώματα επικρατεί και σε ποια έκταση δεν είναι κρίση γενική αλλά κρίση in concreto ενόψει των δεδομένων κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης.

Η κρίση, αν η συγκεκριμένη επεξεργασία ασκήθηκε νόμιμα ή αντίθετα παραβιάστηκε κατ' αυτή το δικαίωμα της πληροφορικής αυτοδιάθεσης των συγκεκριμένων προσώπων και της ιδιωτικής ζωής, υπακούει τόσο στο κριτήριο του κατά πόσο η επεξεργασία αυτή εξυπηρέτησε το συμφέρον πληροφόρησης της κοινής γνώμης που υπερτερεί στη συγκεκριμένη περίπτωση του δικαιώματος της ιδιωτικής ζωής, όσο και στο κατά πόσο η συγκεκριμένη προσβολή ήταν -στο πλαίσιο της αρχής της αναλογικότητας- αναγκαία για την άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης. Στην υπό κρίση υπόθεση, κατά συνέπεια, η νομιμότητα της επεξεργασίας με τη μορφή συλλογής, και ιδιαίτερα κατοχής, καταχώρισης σε αρχείο και τηλεοπτικής χρήσης των επίμαχων ερωτικών σκηνών και της ανάγνωσης των σελίδων του προσωπικού ημερολογίου υπόκειται στην κρίση αν το δικαίωμα ενημέρωσης του κοινού απαιτούσε στη συγκεκριμένη περίπτωση και τη χρήση αυτών των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Με βάση τα πραγματικά περιστατικά τόσο η κατοχή και η καταχώριση σε αρχείο όσο και η τηλεοπτική χρήση ευαίσθητων δεδομένων κατά την παρουσίαση της επίμαχης εκπομπής της 5.12.1999 αποτελούν επεξεργασία, που υπερβαίνει κατά την άσκηση του δικαιώματος ενημέρωσης του κοινού τα από την συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας, που βρίσκεται στο πλαίσιο των διατάξεων του Ν. 2472/1997 ευθεία κατοχύρωση στο άρθρο 4.1β, επιβαλλόμενα όρια, αφού η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού δεν απαιτούσε και την καταχώριση σε αρχείο και την αυτούσια προβολή ερωτικών σκηνών, ούτε την αυτούσια ανάγνωση σελίδων προσωπικού ημερολογίου. Και τούτο,

γιατί η αξίωση του κοινού για ενημέρωση δεν φτάνει μέχρι του σημείου να απαιτεί να λαμβάνει αυτό γνώση ευαίσθητων δεδομένων, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την προβολή της αξίας του ανθρώπου με εξευτελισμό ή διαπόμπευση, έστω και αν αυτά είχαν ή όχι σημασία για τη θεμελίωση του αξιόποινου χαρακτήρα συγκεκριμένων πράξεων. Παρόμοιος εξευτελισμός θα συνιστούσε κύρωση που βαίνει πέραν από τις ποινές που προβλέπονται από την έννομη τάξη και δεν είναι ανεκτός από αυτή. Την άποψη αυτή διέπουν άλλωστε και οι αρχές δεοντολογίας του δημοσιογραφικού επαγγέλματος που αποτελούν κώδικες επαγγελματικής ηθικής των δημοσιογράφων της ΕΣΗΕΑ, στο άρθρο 2 εδ. β του οποίου επιτάσσεται, ότι ο δημοσιογράφος δικαιούται και οφείλει να σέβεται την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και την ιδιωτική ζωή του ανθρώπου και του πολίτη.

Η τηλεοπτική χρήση άλλωστε δεν ήταν το αναγκαίο ούτε το μόνο μέσο ευαισθητοποίησης των δημόσιων οργάνων, ενώ ούτε η ευαισθητοποίηση των οργάνων αυτών συνιστά νόμιμο λόγο χρήσης των ευαίσθητων δεδομένων, για τα οποία πρόκειται. Κατά συνέπεια υπήρξε παράνομη επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, τόσο αναφορικά με προσωπικά δεδομένα του καλλιτέχνη όσο και του επιχειρηματία. Αναφορικά με την επεξεργασία των δεδομένων στα ΜΜΕ η απόφαση της Αρχής, που θα εκδοθεί επί της ανωτέρω υποθέσεως θα αποτελέσει αντικείμενο σοβαρού προβληματισμού σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο, δεδομένου, ότι στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι απόψεις διίστανται σχετικά με την αρμοδιότητα των Αρχών σε θέματα επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα ΜΜΕ.

Η ανάγκη δε της in concreto προσέγγισης παρομοίων θεμάτων μπορεί να οδηγήσει σε πληθώρα προσφυγών πολιτών, των οποίων η ιδιωτική ζωή θίγεται ή προσεβλήθη από παρόμοιες εκπομπές. Για το λόγο αυτό η Αρχή προσανατολίζεται στη διατύπωση γενικότερων ερμηνευτικών θέσεων που θα καθορίζουν το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σε περιπτώσεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από τα ΜΜΕ.

3.5 ΣΥΝΟΨΗ

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων ανέπτυξε σημαντικές πρωτοβουλίες στους τομείς της Κοινωνίας της Πληροφορίας, της άμεσης προώθησης προϊόντων και υπηρεσιών και της διαπίστωσης της πιστοληπτικής ικανότητας, των Τηλεπικοινωνιών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Η Κοινωνία της Πληροφορίας είναι, από την οπτική πλευρά της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, ένας κρίσιμος τομέας, αφού οδηγεί στη συλλογή και επεξεργασία τεράστιων όγκων προσωπικών δεδομένων. Η κρισιμότητα αυτού του τομέα επιτείνεται από την ύπαρξη λογισμικών προγραμμάτων ανάλυσης και εμπλουτισμού των προσωπικών δεδομένων. Για το λόγο αυτό, η Αρχή συγκρότησε και συμμετείχε σε ομάδες εργασίας με σκοπό την ανάλυση των προβλημάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων που αναφέρονται στις υπηρεσίες Διαδικτύου και στο ηλεκτρονικό εμπόριο.

Κατά τη λήψη υπηρεσιών Διαδικτύου, όπως ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, παγκόσμιου ιστού, μεταφοράς αρχείων, ομάδων συζήτησης και άλλων, χρησιμοποιούνται προσωπικά δεδομένα, όπως η διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το όνομα, το επώνυμο και ενδιαφέροντα των χρηστών. Οι υπηρεσίες Διαδικτύου εκτίθενται σε

διάφορους κινδύνους. Σε αυτούς συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, η υποκλοπή του περιεχομένου ή των δεδομένων κίνησης, η παραποίηση των δεδομένων κατά τη μετάδοση ή αποθήκευσή τους, η πλαστοπροσωπία, καθώς και η δημιουργία μορφότυπων των χρηστών. Με τη βοήθεια μηχανισμών ασφάλειας, φυσικής, οργανωτικής και λειτουργικής υφής, μπορεί να αποτραπεί η εμφάνιση πολλών από τους κινδύνους. Ωστόσο, οι κίνδυνοι, που προέρχονται από τους έχοντες εξουσιοδοτημένο ρόλο στην επικοινωνιακή σχέση, μπορούν να αντιμετωπισθούν με την εφαρμογή τεχνολογιών φιλικών προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Παρόμοιοι κίνδυνοι υφίστανται και κατά τη διενέργεια ηλεκτρονικών συναλλαγών. Σε όλα τα στάδια της εξέλιξης μιας ηλεκτρονικής συναλλακτικής σχέσης εμπλέκονται εκτός των άμεσα ενδιαφερομένων και τρίτοι, οι οποίοι υποστηρίζουν και παρέχουν τις υποδομές που είναι απαραίτητες. Τόσο από τους ίδιους τους συναλλασσόμενους όσο και από τους τρίτους τους έχοντες εξουσιοδοτημένο ρόλο, καθώς και από τους τρίτους χωρίς εξουσιοδοτημένο ρόλο μπορεί να προέλθουν προβλήματα αμφισβήτησης αποστολής ή λήψης ηλεκτρονικών εγγράφων, υποκλοπής, παραποίησης και δημιουργίας μορφότυπων χρηστών. Οι κίνδυνοι αυτοί μπορούν να αντιμετωπισθούν με την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων ασφάλειας, τη χρήση τεχνολογιών φιλικών προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την εμπλοκή έμπιστων τρίτων οντοτήτων και τη διαμόρφωση κατάλληλου θεσμικού πλαισίου.

Επίσης, ζητήματα σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων για τους σκοπούς της απευθείας προώθησης πωλήσεων και διαφήμισης και διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας απασχόλησαν την Αρχή Προστασίας Δεδομένων. Κίνητρο για την ενασχόληση αυτή αποτέλεσαν συχνά παράπονα πολιτών σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων τους από εταιρείες που κατ'επάγγελμα ασχολούνται με τη συλλογή και διακίνηση προσωπικών πληροφοριών. Η Αρχή, αφού διενήργησε σειρά ελέγχων σε σχετικές εταιρείες, ασχολήθηκε με την κατάρτιση πλαισίου λειτουργίας αυτών. Στο τελικό κείμενο της απόφασης, το οποίο αναμένεται να εκδοθεί στις αρχές του ερχόμενου έτους, περιέχονται ως βασικές αρχές η ρητή συγκατάθεση των υποκειμένων, καθώς και η δυνατότητα των εταιρειών για τη πρώτη επαφή, εφόσον τα δεδομένα προέρχονται από δημόσια προσβάσιμες πηγές και περιέχονται με τη σύμφωνη γνώμη των υποκειμένων. Αναφορικά με την επεξεργασία δεδομένων διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας, ως βασικές αρχές περιέχονται η υποχρέωση ενημέρωσης των υποκειμένων και το δικαίωμά τους της αντίρρησης. Ακόμα, η Αρχή θέτει ως προϋπόθεση νόμιμης λειτουργίας των υπεύθυνων επεξεργασίας την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον νόμο 2472/97, καθώς και την έκδοση εσωτερικών κανονισμών επεξεργασίας.

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων, στο πλαίσιο των γνωμοδοτικών αρμοδιοτήτων της, συνέβαλλε στις εργασίες εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 97/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, που ολοκληρώθηκαν με την ψήφιση του νόμου 2774/99 σχετικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα.

Τέλος, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων ασχολήθηκε και με προβλήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων που ανέκυψαν στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Η

προστασία των προσωπικών δεδομένων δεν μπορεί να καταργεί το δικαίωμα της ελευθερίας στην έκφραση και στην ενημέρωση. Οποιαδήποτε επέμβαση της Αρχής με σκοπό την προστασία προσωπικών δεδομένων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον αφού εκτός των άλλων διαπιστωθεί δυσαναλογία της συγκεκριμένης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων με τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή της ενημέρωσης των πολιτών.

Μέρος Τέταρτο

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

4. Εισαγωγή

Η αποτελεσματική προστασία των προσωπικών δεδομένων λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης και της διασυνοριακής ροής των πληροφοριών, προϋποθέτει και την κατά το δυνατόν εναρμόνιση των αντιστοίχων διατάξεων. Αυτό ισχύει τόσο για τις νομοθεσίες των εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης κρατών, όσο και για τα μέτρα που λαμβάνουν διεθνείς οργανισμοί (π.χ. το Συμβούλιο της Ευρώπης και ο ΟΟΣΑ) δεσμεύοντας τα μέλη τους. Η Αρχή παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις και συμμετέχει στα θεσμικά όργανα της Ένωσης όχι μόνον για λόγους ενημέρωσης, αλλά και για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση ζητημάτων προστασίας προσωπικών δεδομένων, όπως αυτά που προκύπτουν κατά τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η διεθνής κινητικότητα αναδεικνύει την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε ένα από τα κυρίαρχα θέματα της παγκοσμιοποίησης και παρά τις διαφορές αντίληψης και νομοθετικής παράδοσης, αφήνει ένα μήνυμα αισιοδοξίας για την ανεύρεση διεθνώς αποδεκτών κανόνων προστασίας.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αναφορικά με την Κοινή Αρχή Ελέγχου ΣΕΝ-ΓΚΕΝ και τη EUROPOL, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, σε άλλους διεθνείς οργανισμούς, καθώς και σε χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.1 Ευρωπαϊκή Ένωση

4.1.1 Εφαρμογή της Οδηγίας

Παρόλο που η οδηγία 95/46/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης υφίσταται από το 1995 δεν έχει εφαρμοστεί ακόμη από όλα τα κράτη μέλη. Είναι χαρακτηριστικό ότι πολλά από τα κράτη που δεν έχουν εφαρμόσει την οδηγία, υπήρξαν από τα πρώτα στα οποία υπήρχε θεσμικό πλαίσιο προστασίας προσωπικών δεδομένων όπως π.χ. η Γερμανία και η Γαλλία. Πάντως στα κράτη που δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί η οδηγία έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες για την εφαρμογή της και αναμένεται ότι θα ολοκληρωθούν μέσα στο επόμενο έτος. Σε μερικές χώρες χρειάζεται επιπλέον ειδική νομοθετική διεργασία όπως η έκδοση ειδικών διαταγμάτων για την εφαρμογή του νόμου. Τα κράτη μέλη, τα οποία μέχρι τέλους του 1999 δεν έχουν εφαρμόσει την οδηγία είναι η Δανία, η Ισπανία, η Γερμανία, η Γαλλία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία. Η Ελλάδα ως γνωστόν είναι από τις πρώτες χώρες που έχουν εφαρμόσει την οδηγία με το Ν. 2472/97.

Η εφαρμογή της οδηγίας έχει ιδιαίτερη σημασία για ορισμένα ειδικότερα θέματα για τα οποία δεν υπήρχε ειδικότερη πρόβλεψη στους νόμους της πρώτης γενεάς, όπως κυρίως οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαβίβαση δεδομέ-

νων σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πράγμα που αποτελεί σύμφωνα με την οδηγία το θεσμικό γνώμονα για τη διαμόρφωση μιας κοινής πολιτικής της Ένωσης στον ανωτέρω τομέα. Η εφαρμογή της οδηγίας από όλα τα κράτη μέλη είναι ιδιαίτερης σημασίας για τους λόγους της συστηματικής προστασίας των προσωπικών δεδομένων και σηματοδοτεί επίσης την ενιαία αντιμετώπιση της προστασίας των δικαιωμάτων του πολίτη στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.1.2 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων και Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κατά τη διάρκεια της διακυβερνητικής διάσκεψης για την αναθεώρηση των Συνθηκών ανακινήθηκε το θέμα των κανόνων προστασίας δεδομένων στα θεσμικά όργανα της Κοινότητας από την ελληνική και την ολλανδική κυβέρνηση. Στο τέλος της διάσκεψης συμφωνήθηκε να συμπεριληφθεί ειδική πρόβλεψη στη συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που επεξεργάζονται θεσμοί και σώματα της Ένωσης (Άρθρα 213β, 286 στην τελική ρύθμιση), η οποία έχει ως εξής:

α) Από πρώτης Ιανουαρίου 1999 οι διατάξεις της Κοινότητας για την προστασία του ατόμου αναφορικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και την ελεύθερη διακίνηση τέτοιου είδους δεδομένων θα εφαρμόζεται στα θεσμικά όργανα και σώματα που έχουν συσταθεί βάσει της Συνθήκης.

β) Πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο α, το Συμβούλιο, ενεργώντας με την διαδικασία του άρθρου 189 β θα εγκαταστήσει ένα ανεξάρτητο Σώμα αρμόδιο για την επιτήρηση εφαρμογής των σχετικών διατάξεων στα θεσμικά όργανα και σώματα της κοινότητας, το οποίο θα λαμβάνει τα σχετικά μέτρα όπως αρμόζει.

Η Επιτροπή προετοίμασε ένα πρώτο σχέδιο για ρυθμίσεις στη βάση του άρθρου 286 της Συνθήκης. Το σχέδιο περιλαμβάνει, από τη μια πλευρά, ουσιαστικούς κανόνες για την προστασία προσωπικών δεδομένων (που προέρχονται κυρίως από τις Οδηγίες 95/46 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων και 97/66 για την προστασία στον τομέα των τηλεπικοινωνιών) και, από την άλλη, θεσπίζει το ανωτέρω αναφερόμενο ανεξάρτητο Σώμα. Το σχέδιο συζητήθηκε αλλά δεν κατέληξε ακόμη σε πρόταση της Επιτροπής.

4.1.3 Κώδικες Δεοντολογίας

Η οδηγία 95/46 ΕΚ προτρέπει τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν σχετικούς φορείς στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας, διότι αυτοί μπορούν να συνεισφέρουν σε καλύτερη εφαρμογή των εθνικών νομοθεσιών λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εξελίξεων στους διάφορους τομείς.

Τόσο η επιτροπή του άρθρου 31 όσο και η ομάδα του άρθρου 29 εξετάζουν τους υποβαλλόμενους κώδικες υπό το πρίσμα των δύο ακόλουθων προϋποθέσεων:

α) ότι βρίσκονται σε συμφωνία με τις οδηγίες και τις εθνικές νομοθεσίες που εφαρμόζουν αυτές τις οδηγίες.

β) ότι διαθέτουν επαρκή ποιότητα και εσωτερική συνοχή ώστε να ενισχύουν τις ρυθμίσεις των οδηγιών και των εθνικών κανόνων προστασίας προσωπικών δεδομένων ανταποκρινόμενοι στα ιδιαίτερα προβλήματα προστασίας κάθε ειδικού τομέα και προσφέροντας αποτελεσμα-

τικές λύσεις.

Μέχρι στιγμής υπό συζήτηση βρίσκονται τα σχέδια κανόνων δεοντολογίας που έχουν υποβληθεί από την ευρωπαϊκή ομοσπονδία των εταιρειών απευθείας προώθησης πωλήσεων (FEDMA) και από την IATA (International Air Transport Associations).

4.1.4 Δραστηριότητες της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29

Η ομάδα εργασίας (working group) του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ έχει συμβουλευτικές αρμοδιότητες προς την επιτροπή του άρθρου 31 της αυτής οδηγίας, επί όλων των θεμάτων που άπτονται της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και σ' αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι των εθνικών Αρχών των χωρών μελών της Ένωσης. Η ελληνική Αρχή συμμετέχει στην ομάδα από τη σύστασή της το 1997. Κατά τη διάρκεια του 1999, το κύριο θέμα, που απασχόλησε την ομάδα, ήταν η διαπίστωση του ικανοποιητικού επιπέδου προστασίας τρίτων χωρών και ιδιαίτερα το προτεινόμενο από το Αμερικανικό Υπουργείο Εμπορίου σύστημα των "αρχών του ασφαλούς λιμένα". Η ομάδα ασχολήθηκε επανειλημμένα με το ζήτημα εκδίδοντας 5 γνωμοδοτήσεις εκ των οποίων η τελευταία με ημερομηνία 6 Δεκεμβρίου.

Στη συγκεκριμένη γνωμοδότηση η ομάδα εργασίας τονίζει, από τη μια πλευρά, ότι παρακολούθησε εκ του σύνεγγυς τις συζητήσεις της Επιτροπής με το υπουργείο Εμπορίου των ΗΠΑ, τους αποδίδει σημασία και θεωρεί χρήσιμη την προσέγγιση του ασφαλούς λιμένα. Από την άλλη πλευρά εκφράζει τις ανησυχίες της για πολλά ασαφή σημεία και ειδικά για την εφαρμογή των αρχών, την αξιοπιστία του συστήματος της αυτορύθμισης και τις δυνατότητες ελέγχου και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση που κάποιος υπεύθυνος επεξεργασίας παραβεί τις αρχές τις οποίες έχει αυτοδεσμευθεί να τηρήσει. Η ομάδα εργασίας σημειώνει μεν ότι επιτελέστηκε πρόσδος εκφράζει δε τη λύπη της για το γεγονός ότι τα περισσότερα σχόλια που διατύπωσε στα προηγούμενα έγγραφα τοποθέτησής της δεν φαίνεται να έχουν ληφθεί υπόψη στην πιο πρόσφατη έκδοση των εγγράφων της αμερικανικής πλευράς.

Επιγραμματικά θα μπορούσε να περιγράψει κάποιος το σύστημα των αρχών του ασφαλούς λιμένα ως εξής: Οι αρχές του ασφαλούς λιμένα αποτελούνται από τις αρχές της κοινοποίησης (η οποία αντιστοιχεί στο δικαίωμα της ενημέρωσης), της επιλογής (η οποία αναφέρεται στη δυνατότητα επεξεργασίας της πληροφορίας για σκοπούς διαφορετικούς από αυτούς της συλλογής της), της περαιτέρω διαβίβασης, της ασφάλειας, της ακεραιότητας των δεδομένων, της πρόσβασης και της εφαρμογής. Οι αρχές αυτές συμπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων με το κείμενο 15 συχνών ερωτήσεων (ΣΕ), οι οποίες, αφενός, διευκρινίζουν ασάφειες που προέκυψαν ή είναι πιθανόν να προκύψουν κατά την ερμηνεία των αρχών και, αφετέρου, εξειδικεύουν το περιεχόμενο των αρχών σε συγκεκριμένους τομείς.

Σύμφωνα με το παραπάνω σύστημα κάθε οργανισμός που θέλει να αυτοδεσμευθεί για την τήρηση του ασφαλούς λιμένα εγγράφεται με δική του πρωτοβουλία σε ειδικό κατάλογο που τηρείται στο Υπουργείο Εμπορίου. Αυτό σημαίνει αυτομάτως ότι σε περίπτωση που θα υιοθετηθεί το σύστημα των αρχών, οι οργανισμοί αυτοί θα μπορούν να λαμβάνουν ελεύθερα προσωπικά δεδομένα

από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το πρώτο πρόβλημα το οποίο παρουσιάζεται είναι ότι το Υπουργείο δεν θα ελέγχει αν όντως ο αυτοδεσμευόμενος οργανισμός παρουσιάζει τα εχέγγυα ή έχει λάβει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να τηρεί πράγματι τις αρχές. Ο οργανισμός αναλαμβάνει μόνος του την ευθύνη δηλώνοντας ότι είτε συμμετέχει σε ειδικά προγράμματα προστασίας της ιδιωτικότητας (privacy) ή ότι θα συμμορφώνεται με τις οδηγίες των εκάστοτε ευρωπαϊκών αρχών προστασίας.

Η δυνατότητα της εμπλοκής των Αρχών Προστασίας παρουσιάζει πολλά προβλήματα, διότι πολλές Αρχές εξέφρασαν επιφυλάξεις, μέσω των εκπροσώπων τους, ότι δεν είναι επιτρεπτό από το Σύνταγμά τους να επεκτείνουν τις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες και πέραν του εθνικά κυρίαρχου χώρου. Το πρόβλημα αυτό συνδέεται στενά και με το θέμα της επιβολής κυρώσεων στους παραβάτες των αρχών του ασφαλούς λιμένα λαμβανομένου υπόψη, ότι δεν υπάρχει ειδική αρχή ελέγχου στις ΗΠΑ, ούτε γενική νομοθεσία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε ομοσπονδιακό επίπεδο.

Προ του κινδύνου να καταλήξουν οι διαπραγματεύσεις σε αδιέξοδο, λόγω του μείζονος προβλήματος της ελλείψεως Αρχής ελέγχου και κατά συνέπεια της αδυναμίας επιβολής κυρώσεων, δραστηριοποιήθηκε η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου των ΗΠΑ (Federal Trade Commission) διευκρινίζοντας ότι σε περίπτωση παράβασης των αρχών, θα παραπέμπεται ο παραβάτης σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις περί ψευδούς δήλωσης και απάτης. Η παραπομπή θα γίνεται είτε μετά από προσφυγή του υποκειμένου των δεδομένων, είτε μετά από διαπίστωση των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας ότι όντως υπήρξε παράβαση των αρχών του ασφαλούς λιμένα και με διαβίβαση του αιτήματος στην επιτροπή. Για το σκοπό αυτό συζητείται η σύσταση ενός πάνελ εκπροσώπων των Αρχών Προστασίας, το οποίο θα εξετάζει τα εκφραζόμενα παράπονα των υποκειμένων των δεδομένων με στόχο την ενιαία αντιμετώπισή τους και το οποίο θα βρίσκεται σε επαφή με την Επιτροπή Εμπορίου.

Το σύστημα των αρχών του ασφαλούς λιμένα σε περίπτωση που υιοθετηθεί θα σημαίνει ουσιαστικά και την αποδοχή του ικανοποιητικού επιπέδου ενός συστήματος προστασίας βασιζόμενου στην αυτορρύθμιση, δίχως όμως αυτό να σημαίνει ότι θα υιοθετηθούν παρόμοιες λύσεις και για άλλες χώρες οι οποίες θα δέχονται δεδομένα από την Ευρωπαϊκή Ένωση αφού το επίπεδο προστασίας εξετάζεται πάντα κατά περίπτωση σύμφωνα με τα άρθρα 25 και 26 της οδηγίας 95/46 ΕΚ.

Σε άλλες γνωμοδοτήσεις της, η ομάδα του άρθρου 29 έκρινε ως ικανοποιητικό το επίπεδο προστασίας της Ελβετίας και της Ουγγαρίας ενώ εξετάζεται το θεσμικό πλαίσιο της Πολωνίας, της Σλοβενίας και του Χονγκ-Κονγκ. Οι δύο χώρες των οποίων το επίπεδο προστασίας κρίθηκε ως ικανοποιητικό διαθέτουν νομοθεσία προστασίας ανάλογη με αυτή των ευρωπαϊκών κρατών, προσανατολισμένη στις ρυθμίσεις των οδηγιών και λειτουργούσες ανεξάρτητες Αρχές ελέγχου.

Η ομάδα του άρθρου 29 έχει συγκροτήσει υποεπιτροπές εργασίας στις οποίες συμμετέχουν και εκπρόσωποι της ελληνικής αρχής. Η σημαντικότερη υποομάδα είναι το Internet Task Force, όπου εξετάζονται θέματα προστασίας δεδομένων στο Διαδίκτυο από τεχνικής και νομικής απόψεως. Με βάση τις εργασίες της συγκεκριμένης υποομάδας το γκρουπ εξέδωσε γνωμοδότηση όπου επιβε-

βαιώνεται η εφαρμογή της οδηγίας 95/46 στο Διαδίκτυο και επισημαίνονται οι κίνδυνοι και οι ιδιαιτερότητες της επεξεργασίας δεδομένων στο Διαδίκτυο. Μία δεύτερη σημαντική γνωμοδότηση αφορά την προστασία δεδομένων που προέρχονται από δημόσια προσβάσιμες πηγές και την ιδιαίτερη προστασία που χρήζουν τα εν λόγω δεδομένα κατά την επεξεργασία τους στο Διαδίκτυο. Τα κείμενα των ανωτέρω γνωμοδοτήσεων είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση

<http://europa.eu.int/comm/dg15/en/media/dataprot/index.htm>.

4.2 Σένγκεν - Europol

Η λειτουργία του Συστήματος Πληροφόρησης Σένγκεν προϋποθέτει υποχρεωτικά τη σύσταση και τη λειτουργία της Κοινής Αρχής Ελέγχου (ΚΑΕ) με σκοπό τη προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, στην οποία έχει ανατεθεί να μεριμνά ειδικότερα για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης σε ό,τι αφορά τη λειτουργία της τεχνικής υπηρεσίας υποστήριξης του ΣΙΣ (άρθρο 115). Μέλη της ΚΑΕ είναι οι εκπρόσωποι των Αρχών ελέγχου των κρατών που συμμετέχουν στο σύστημα. Η ελληνική αρχή εκπροσωπείται στις συνεδριάσεις της ΚΑΕ από τον Πρόεδρό της.

Σύμφωνα με το εγκριθέν πρόγραμμα δράσης η ΚΑΕ ανέπτυξε κατά την περίοδο 1998-99 τις εξής δραστηριότητες: διεκπεραίωσε γενικό έλεγχο των γραφείων SIRENE και προέβη σε σειρά από συστάσεις με σκοπό την ενίσχυση της ασφάλειας, διενήργησε τον ειδικό έλεγχο του Κεντρικού Συστήματος Πληροφόρησης, παρακολούθησε εκ του σύνεγγυς τις εργασίες ανάπτυξης του SIS, έθεσε σε εφαρμογή ενημερωτική εκστρατεία για το SIS και τα δικαιώματα των πολιτών και εξέδωσε σχετικές γνωμοδοτήσεις.

Η ΚΑΕ κατάρτισε επίσης τον κατάλογο των κεκτημένων της ενόψει της ενσωμάτωσης του κεκτημένου Σένγκεν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόκειται πράγματι για τον ορισμό του συνόλου των αποφάσεων που ελήφθησαν στο πλαίσιο του Σένγκεν, οι οποίες θα αποτελέσουν μέρος του συνόλου των κανόνων που διέπουν την λειτουργία της ΚΑΕ. Ο κατάλογος, παρότι εκπονήθηκε κατόπιν αιτήματος της Κεντρικής Ομάδας, δεν συμπεριλήφθηκε ως έχει στο κεκτημένο Σένγκεν, μπορεί όμως να επικυρωθεί με λήψη μεταγενέστερης απόφασης. Η Εκτελεστική επιτροπή έχει ήδη υιοθετήσει αποφάσεις που αφορούν την ΚΑΕ, ειδικότερα εκείνες που αναγνωρίζουν το καθεστώς ανεξαρτησίας της, τον αυτόνομο προϋπολογισμό, τα ετήσια κονδύλια, την πρόσβαση της ΚΑΕ στα έγγραφα και τις πληροφορίες Σένγκεν οι οποίες ήδη αποτελούν κοινοτικό κεκτημένο.

Η ΚΑΕ ενέκρινε ένα σημείωμα που υπενθυμίζει το κεκτημένο της ΚΑΕ σε θεσμικό και λειτουργικό επίπεδο, το οποίο διαβίβασε στην Κεντρική Ομάδα και την Εκτελεστική επιτροπή ώστε το εν λόγω σημείωμα να εξεταστεί από την ομάδα "κεκτημένο". Το ζήτημα συζητήθηκε στις αρχές του 1999 και εκκρεμεί ως σήμερα.

Η Αρχή συνέχισε και το διαρρεύσαν έτος 1999 να εκπροσωπείται τόσο στην Κοινή Εποπτική Αρχή για τον έλεγχο της Europol (ΚΕΑ) με δύο τακτικά - και δύο αναπληρωματικά - μέλη, όσο και στην Επιτροπή προσφυγών της ΚΕΑ (ΕΠ) με ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος. Οι δύο αυτές Επιτροπές συνεδρίασαν το 1999 τρεις φορές η κάθε μία σε συνεχόμενες ημερομηνίες. Την ΚΕΑ

απασχόλησαν θέματα οργανωτικά – κυρίως η θέσπιση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της – και θέματα ουσιαστικά, λειτουργίας της ιδίως μετά την επίσημη έναρξη λειτουργίας της Ευροπoι το καλοκαίρι του περασμένου χρόνου.

Σήμερα την ΚΕΑ απασχολούν:

α) Στον οργανωτικό τομέα: το ζήτημα της ίδρυσης Κοινής Γραμματείας για τις τρεις Κοινές Εποπτικές Αρχές Ευροπoι, Schengen, Τελωνεία.

β) στο λειτουργικό τομέα: ο τρόπος ελέγχου της Ευροπoι για να διαπιστωθεί ότι λειτουργεί στον τομέα συλλογής και επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων σύννομα.

Στο ίδιο διάστημα η ΕΠ έχει ασχοληθεί αποκλειστικά με οργανωτικά θέματα για την επιτυχή αντιμετώπιση των πρώτων προσφυγών που θα κατατεθούν σ' αυτή.

4.3 Συμβούλιο της Ευρώπης

Το Συμβούλιο της Ευρώπης συνέχισε τις εργασίες που αποβλέπουν στην ανάγκη τροποποίησης της Συνθήκης 108, της οποίας το κείμενο αποτέλεσε πρότυπο για τη σύνταξη κειμένων άλλων οργανισμών σχετικά με την προστασία των δεδομένων. Η συμβουλευτική επιτροπή της συνθήκης διαπίστωσε την ανάγκη αναθεώρησής της με σκοπό την προσαρμογή της στα νέα δεδομένα που δημιούργησε η τεχνολογική εξέλιξη τα τελευταία χρόνια. Για το σκοπό αυτό προετοιμάστηκε ένα πρόσθετο πρωτόκολλο της συνθήκης 108.

Επιπροσθέτως ανταποκρινόμενοι στο αίτημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για έναρξη διαπραγματεύσεων με σκοπό την προσχώρηση στη Συνθήκη, η Επιτροπή κατέταξε ένα προσχέδιο τροποποίησης της Συνθήκης 108.

Η ειδική ομάδα εργασίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων συνέχισε τη δραστηριότητά της στο προσχέδιο εισήγησης, το οποίο αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων για ασφαλιστικούς σκοπούς, ξεκινώντας με οδηγίες που αφορούν κυρίως την προστασία των δεδομένων κατά τα στάδια της συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων στη λεωφόρο της πληροφορικής.

Η Κοινότητα εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή συμμετέχει και στη συμβουλευτική επιτροπή της Συνθήκης και στην ομάδα εργασίας 'προστασία δεδομένων', στην περίπτωση που τα συζητούμενα θέματα εμπίπτουν στις αρμοδιότητες, οι οποίες απορρέουν από τις οδηγίες 95/46 και 97/66 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό συνέβη και στις προαναφερθείσες περιπτώσεις. Αυτή η συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης αποβλέπει στην εξασφάλιση πλήρους συμβατότητας με τις οδηγίες της Κοινότητας.

4.3 Άλλοι Διεθνείς Οργανισμοί

4.3.1 Οργανισμός για την οικονομική συνεργασία και ανάπτυξη (ΟΟΣΑ)

Ο ΟΟΣΑ έχει συστήσει από τον Φεβρουάριο του 1998 ένα φόρουμ εμπειρογνομόνων για την προστασία της ιδιωτικότητας στην παγκοσμιοποιημένη και διαδικτυωμένη κοινωνία, με τη συμμετοχή εκπροσώπων εθνικών αρχών προστασίας και της Επιτροπής. Αντικείμενο των εργασιών ήταν κυρίως οι διαφορετικές προσεγγίσεις της προστασίας της ιδιωτικότητας από την πλευρά των κυβερνήσεων, εκπροσώπων της βιομηχανίας και των κατα-

ναλωτών. Η προεδρία του φόρουμ συμπέρανε ότι οι κατευθυντήριες αρχές του ΟΟΣΑ του 1980 για την προστασία της ιδιωτικότητας είναι επίκαιρες και για τη ροή δεδομένων μέσω ανοικτών δικτύων, αλλά για ορισμένα ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή τους στο χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου απαιτούνται διευκρινίσεις και συγκεκριμενοποιήσεις. Με βάση τα πορίσματα των εμπειρογνομόνων η συνδιάσκεψη υπουργών του ΟΟΣΑ, στην Οτάβα του Καναδά, υιοθέτησε μία διακήρυξη στην οποία επαναβεβαιώνεται η σημασία των κατευθυντηρίων οδηγιών του 1980, ενώ παράλληλα διαβεβαίωσε ότι θα ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι κατευθυντήριες οδηγίες να εφαρμόζονται και στην περιοχή των παγκοσμιοποιημένων δικτύων (OECD Ministerial Declaration on the protection of Privacy on Global Networks).

Επίσης, υπό επεξεργασία είναι και κατευθυντήριες οδηγίες για την προστασία του καταναλωτή ώστε αυτός να απολαμβάνει την ίδια προστασία των προσωπικών του δεδομένων όταν πραγματοποιεί αγορές on-line, με αυτή που απολαμβάνει και κατά τις συμβατικές αγορές.

4.3.2 Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (WTO)

Στο πλαίσιο της συζήτησης της πρότασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το ηλεκτρονικό εμπόριο άρχισαν, τον Μάιο του 1999, επαφές και με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου. Το τελικό κείμενο θέσεων θα υποβληθεί στην Επιτροπή Εξωτερικού Εμπορίου, που συστάθηκε από το άρθρο 113 της Συνθήκης, στις αρχές του 1999.

4.3.3 Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας (WIPO)

Ο Οργανισμός ανέπτυξε δραστηριότητες για την προετοιμασία συστάσεων σε συγκεκριμένα θέματα προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας σχετικά με θέματα του domain name στο Διαδίκτυο, συμπεριλαμβανομένου και του συστήματος επιλύσεως διαφορών. Οι συστάσεις δίνουν έμφαση, όσον αφορά την προστασία προσωπικών δεδομένων, την ανάγκη μια ισόρροπης προσέγγισης μεταξύ των νομίμων συμφερόντων των κατόχων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και του θεμελιώδους δικαιώματος της προστασίας της ιδιωτικότητας.

4.4 Εξελίξεις σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η οδηγία δεν ρυθμίζει μόνον την επεξεργασία δεδομένων εντός της Ένωσης αλλά ορίζει, στα άρθρα 25 και 26, τους όρους σύμφωνα με τους οποίους επιτρέπεται να γίνει διαβίβαση των δεδομένων εκτός της ΕΕ. Η βασική αρχή, όπως ορίζεται στα παραπάνω άρθρα, είναι ότι επιτρέπεται η διαβίβαση μόνο αν η τρίτη χώρα παρουσιάζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας. Σε διαφορετική περίπτωση, και εφ' όσον δεν ισχύει καμία από τις εξαιρέσεις οι οποίες αναφέρονται στην οδηγία, τα κράτη μέλη μπορούν να παρεμποδίσουν τη διαβίβαση των δεδομένων στην τρίτη χώρα.

4.4.1 Υπό Προσχώρηση Χώρες

Για όλες τις υπό προσχώρηση χώρες η στρατηγική προσχώρησης στοχεύει στην ένταξη στο κοινωνικό κεκτημένο (acquis communautaire). Στην περίπτωση της προστασίας των δεδομένων, η προσχώρηση εξαρτάται από τη δημιουργία των αναγκαίων διοικητικών δομών, όπως οι ανεξάρτητες αρχές ελέγχου και η ύπαρξη ανάλογου θε-

σμικού πλαισίου, το οποίο θα εγγυάται την αποτελεσματική εφαρμογή του κοινωνικού κεκτημένου.

Αρκετές από τις υπό προσχώρηση χώρες διαθέτουν ήδη νομοθεσία προστασίας προσωπικών δεδομένων (Ουγγαρία, Εσθονία, Λιθουανία και Σλοβενία) ενώ άλλες ψήφισαν σχετικούς νόμους, όπως η Πολωνία της οποίας ο νόμος τέθηκε σε ισχύ το 1998 και με τον οποίο δημιουργήθηκε η “γενική επιτροπεία για την προστασία των προσωπικών δεδομένων”. Η Δημοκρατία της Σλοβακίας ψήφισε ανάλογη νομοθεσία τον Φεβρουάριο του 1998. Σχετική νομοθεσία προετοιμάζεται και σε άλλες υπό προσχώρηση χώρες, όπως στη Βουλγαρία, τη Λετονία, τη Ρουμανία και τη δημοκρατία της Τσεχίας. Στη Σλοβενία υπάρχει ήδη σχέδιο νόμου το οποίο βρίσκεται υπό συζήτηση.

4.4.2 Τρίτες χώρες

Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής.

Η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου των ΗΠΑ ανέλαβε ορισμένες πρωτοβουλίες σε θέματα προστασίας της ιδιωτικότητας, ιδιαίτερα με την επισήμανση της αναγκαιότητας ειδικής προστατευτικής νομοθεσίας αναφορικά με το Διαδίκτυο και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Επίσης, ο αντιπρόεδρος Gore ανακοίνωσε μία σειρά βημάτων στην κατεύθυνση ενός Electronic Bill of Rights εκφράζοντας την υποστήριξη της εκτελεστικής εξουσίας σε θέματα προστασίας των ιατρικών δεδομένων και των προσωπικών δεδομένων που αφορούν την οικονομική ζωή.

Ειδικά προβλήματα παρουσιάζει η προστασία δεδομένων σχετικά με την ελεύθερη ροή δεδομένων μεταξύ των δύο πλευρών του Ατλαντικού ελλείψει ενός συνολικού θεσμικού πλαισίου, το οποίο θα εγγυάται υψηλά επίπεδα προστασίας ώστε να μην υπάρχουν προβλήματα για τη διαβίβαση από χώρες της ΕΕ προς τις ΗΠΑ. Προς διευθέτηση του σημαντικού αυτού ζητήματος άρχισε διάλογος μεταξύ της Επιτροπής και του Υπουργείου Εμπορίου των ΗΠΑ από τις αρχές του 1998, ο οποίος εντατικοποιήθηκε και μέσω αρκετών συναντήσεων υψηλού επιπέδου. Η ομάδα εργασίας και η επιτροπή που συγκροτήθηκε με βάση τα άρθρα 29 και 31 αντίστοιχα της οδηγίας 95/46 ΕΚ ενημερώνονται διαρκώς για την εξέλιξη των διαβουλεύσεων και ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα ανωτέρω άρθρα της οδηγίας. Η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου των ΗΠΑ επεξεργάστηκε και έθεσε προς συζήτηση ένα σύστημα αρχών προστασίας προσωπικών δεδομένων στο οποίο θα συμμετέχουν εκουσίως εταιρείες και οργανισμοί. Οι αρχές αυτές θα αποτελούν σύμφωνο με τις εκτιμήσεις του Υπουργείου Εμπορίου των ΗΠΑ ένα είδος “ασφαλούς λιμένα” για τα προσωπικά δεδομένα (safe harbor principles). Πρόκειται ουσιαστικά για ένα σύστημα προστασίας το οποίο θα στηρίζεται στην αυτορρύθμιση.

Συγκεκριμένα, η επιτροπή του άρθρου 31 ασχολήθηκε για πρώτη φορά με το ζήτημα τον Νοέμβριο του 1998, εκφράζοντας την άποψη ότι το σύστημα των αρχών του ασφαλούς λιμένα αποτελεί μια θετική εξέλιξη προς την επιθυμητή κατεύθυνση αλλά χρήζει διευκρινίσεων και θεσμικών εγγυήσεων για να κριθεί το επίπεδο προστασίας ως ικανοποιητικό όπως απαιτείται από την οδηγία.¹

Καναδάς.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση παρουσίασε νόμο προστασίας προσωπικών δεδομένων για τον ιδιωτικό τομέα. Ο νόμος συζητήθηκε στο κοινοβούλιο τον Δεκέμβριο του 1998. Η πρώτη προσέγγιση δείχνει ότι με την ψήφιση του νόμου θα πληρούνται τα κριτήρια της ικανοποιητικής προστασίας, με ορισμένες επιφυλάξεις για τη διαβίβαση δεδομένων από τον Καναδά σε τρίτες χώρες.

Ιαπωνία.

Υπήρξαν επαφές μεταξύ της Κοινότητας σε επίπεδο Επιτροπής και του Ιαπωνικού Υπουργείου Διεθνούς Εμπορίου. Το ιαπωνικό Υπουργείο εξέδωσε οδηγίες για τους τομείς υπευθυνότητάς του. Κάθε τομέας κλήθηκε να προσαρμόσει την πολιτική προστασίας των δεδομένων στο μοντέλο των γενικών οδηγιών, τακτική που αναμένεται να ακολουθήσουν και μεμονωμένες εταιρείες. Εκπρόσωποι της Επιτροπής αντάλλαξαν απόψεις για θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων με το ιαπωνικό Υπουργείο. Προετοιμάζεται σχετική νομοθεσία για τον τομέα παροχής οικονομικών υπηρεσιών και για την προστασία δεδομένων ιατρικού χαρακτήρα.

Αυστραλία.

Η κυβέρνηση της Αυστραλίας εξετάζει την επέκταση της προστατευτικής νομοθεσίας και στον ιδιωτικό τομέα δεδομένου ότι το υπάρχον νομικό πλαίσιο αφορά αποκλειστικά τον δημόσιο τομέα. Τον Φεβρουάριο του 1998 συμφωνήθηκε η υιοθέτηση αρχών σε εθνικό επίπεδο για την ορθή χρήση των προσωπικών πληροφοριών. Η κυβέρνηση της κοινοπολιτείας επεξεργάζεται σε συνεργασία με διάφορους φορείς την υιοθέτηση ενός πλαισίου κανόνων δεοντολογίας για την προστασία της ιδιωτικότητας σε εθελοντική βάση. Παράλληλα, η πολιτεία της Βικτόρια επεξεργάζεται νομοσχέδιο για την προστασία της ιδιωτικής σφαίρας η οποία όμως θα εφαρμόζεται μόνο σ' εκείνους τους τομείς ή τις εταιρείες, όπου δεν έχει αναπτυχθεί κατάλληλο σύστημα αυτορρύθμισης.

4.5 Εαρινή Σύνοδος των Προέδρων των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας

Από τις 14 ως τις 16 Απριλίου 1999 έλαβε χώρα στο Ελσίνκι Φινλανδίας η Εαρινή Σύνοδος των Προέδρων των Αρχών Προστασίας Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη Σύνοδο έλαβαν μέρος με καθεστώς παρατηρητή αντιπροσωπείες της νορβηγικής και της ισλανδικής Αρχής.

Τα θέματα τα οποία απασχόλησαν τους εκπροσώπους των Αρχών ήταν τα παρακάτω:

- 1) Στρατηγική ανάπτυξη των φορέων προστασίας προσωπικών δεδομένων
- 2) Οριζόντια συνεργασία των Αρχών Προστασίας Δεδομένων
- 3) Σένγκεν και θέματα προστασίας δεδομένων
- 4) Europol, Interpol και προστασία δεδομένων
- 5) Το γαλλικό Πρόγραμμα Δράσης για την προστασία δεδομένων στο Διαδίκτυο
- 6) Πληροφοριακό υλικό για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την θέση σε ισχύ της Οδηγίας
- 7) Κώδικες συμπεριφοράς

¹ Για περισσότερες λεπτομέρειες για το σύστημα αρχών του ασφαλούς λιμένα βλ. παρ. στις δραστηριότητες της ομάδας του άρθρου 29

- 8) Το μέλλον των ελέγχων και διακρατική συνεργασία
- 9) Σύσταση για την επεξεργασία δεδομένων σχετικά με τους υπαλλήλους επιχειρήσεων στο Διαδίκτυο και την ηλεκτρονική επίβλεψη των υπαλλήλων
- 10) Θέματα ηθικής στα γενετικά πειράματα
- 11) Η βάση δεδομένων του τομέα υγείας της Ισλανδίας μετά τη Διακήρυξη του Σαντιάγκο
- 12) Διαχείριση υπηρεσιών υγείας και προστασία προσωπικών δεδομένων στην Ολλανδία
- 13) Διεθνής διαβίβαση δεδομένων
- 14) Το σύστημα ηλεκτρονικών ταυτοτήτων της Φιλανδίας
- 15) Ηλεκτρονική υπογραφή

Οι εισηγήσεις των συμμετεχόντων κινήθηκαν, όπως φαίνεται από τη θεματολογία, γύρω από πέντε (5) βασικές θεματικές ενότητες: α) θέματα συνεργασίας και συντονισμού της δράσης των εθνικών Αρχών Προστασίας Δεδομένων, β) διακρατικοί φορείς αστυνομικής συνεργασίας και προστασία δεδομένων, γ) διαδίκτυο, ηλεκτρονικό εμπόριο και προστασία δεδομένων, δ) υπηρεσίες υγείας, βιο-ηθική και προστασία δεδομένων, και ε) ηλεκτρονικές μορφές επεξεργασίας και ελέγχου από τον ιδιωτικό ή τον δημόσιο τομέα και προστασία δεδομένων.

Οι εισηγητές και οι συμμετέχοντες εξέθεσαν αφ' ενός μεν τη γενική θεωρητική προσέγγιση σχετικά με τις συγκεκριμένες θεματικές ενότητες αφ' ετέρου δε συγκεκριμένα προβλήματα εφαρμογής που τυχόν αντιμετώπισαν οι αρχές προστασίας σε εθνικό επίπεδο.

Από την πλευρά της ελληνικής Αρχής εθίγησαν, υπό μορφή παρεμβάσεως, τα εξής θέματα:

Η μέχρι τότε πορεία της Αρχής

Προβλήματα σχετικά με τη διεκπεραίωση των προσφυγών κατά του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν

Εξελίξεις στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου και της ηλεκτρονικής υπογραφής

Επίσης εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από ελληνικής πλευράς για συμμετοχή στο διαρκές ελεγκτικό workshop που δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία ελεγκτών της ολλανδικής και της ισπανικής Αρχής, για την ανταλλαγή εμπειριών σε σχέση με τη διεξαγωγή ελέγχων και την υποβολή προτάσεων, με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και τη μελέτη της ελεγκτικής διαδικασίας.

Από τα λοιπά ζητήματα που εξετάστηκαν, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε το θέμα της ηλεκτρονικής υπογραφής, όπου παρουσιάστηκαν οι τελευταίες εξελίξεις και έγινε εκτενής ανάπτυξη στο Σχέδιο Οδηγίας στον τομέα αυτόν. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε επίσης η ανάπτυξη εκ μέρους της ισλανδικής αντιπροσωπίας του τρόπου λειτουργίας της Εθνικής Ηλεκτρονικής Βάσης Δεδομένων στον Τομέα της Υγείας που δημιουργήθηκε στην Ισλανδία. Η βάση δεδομένων αυτή περιλαμβάνει στοιχεία για τη γενετική ταυτότητα του συνόλου του πληθυσμού της Ισλανδίας, γεγονός που δημιουργεί σοβαρά προβλήματα τόσο ηθικής όσο και προστασίας των δεδομένων αυτών.

4.6 ΣΥΝΟΨΗ

Το τμήμα της έκθεσης δραστηριοτήτων σχετικά με τις διεθνείς εξελίξεις περιέχει πληροφορίες τόσο για τις δραστηριότητες της Αρχής στα διεθνή φόρα όσο και ενημερωτικά στοιχεία για τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

Αρχικά γίνεται αναφορά στην εφαρμογή της οδηγίας 95/46/EK από τις χώρες της Ένωσης όπου διαπιστώνεται το παράδοξο, οι χώρες που έχουν τη μεγαλύτερη παράδοση στην προστασία των προσωπικών δεδομένων να παρουσιάζουν αξιοσημείωτη καθυστέρηση στην εναρμόνιση της νομοθεσίας τους με σκοπό την εφαρμογή της οδηγίας. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι εξελίξεις στις δραστηριότητες της Ένωσης σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων στα όργανά της και την εξέταση των ειδικών κανόνων δεοντολογίας, στην κατάρτιση των οποίων δίνει μεγάλη σημασία η ανωτέρω οδηγία.

Εκτεταμένη αναφορά γίνεται στις δραστηριότητες της ομάδας εργασίας που προβλέπεται από το άρθρο 29 της οδηγίας και στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των Αρχών Προστασίας και ιδιαίτερα στο θέμα που απασχόλησε κυρίως την ομάδα, δηλαδή την κρίση του επιπέδου προστασίας των Ηνωμένων Πολιτειών ως ικανοποιητικού.

Η Αρχή συμμετείχε τόσο στην Κοινή Αρχή Ελέγχου (ΚΑΕ) του Πληροφοριακού Συστήματος Σένγκεν όσο και στην Κοινή Εποπτική Αρχή για τον έλεγχο της Eurorol (ΚΕΑ), οι δραστηριότητες των οποίων παρουσιάζονται εν συντομία.

Στην συνέχεια παρατίθενται οι εξελίξεις στα πλαίσια διεθνών οργανισμών όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, ο ΟΟΣΑ, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στις ενέργειες των υπό προσχώρηση στην Ε.Ε. χωρών, με σκοπό την εναρμόνιση της νομοθεσίας τους με αυτή των χωρών μελών της Ε.Ε. όπως επίσης και στις εξελίξεις σε τρίτες χώρες όπως οι ΗΠΑ, ο Καναδάς, η Ιαπωνία και η Αυστραλία.

Η αναφορά στις διεθνείς εξελίξεις κλείνει με σύντομη παρουσίαση των θεμάτων που απασχόλησαν την Εαρινή Σύνοδο των Προέδρων των Αρχών Προστασίας τον Μάρτιο του 1999 στο Ελσίνκι της Φινλανδίας.

Μέρος Πέμπτο

ΑΞΙΟΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Ο ρόλος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων καθίσταται όλο και πιο σημαντικός και κρίσιμος, ιδιαίτερα λόγω της ραγδαίας αποδοχής και χρήσης πληροφορικών και επικοινωνιακών εφαρμογών στο πλαίσιο της σύγκλισης των τεχνολογιών υπολογιστικής, επικοινωνιών, μέσων μαζικής ενημέρωσης και ψυχαγωγίας και εν γένει της αναπτυσσόμενης Κοινωνίας της Πληροφορίας. Η κρισιμότητα του ρόλου της Αρχής επιτείνεται και από την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, όπως της γενετικής και της τεχνητής νοημοσύνης, σε συνδυασμό με τις επικοινωνίες, που διευρύνουν κατά πολύ το φάσμα των προσωπικών στοιχείων και την ένταση με την οποία αυτά μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συλλογής και επεξεργασίας.

Για να μπορέσει η Αρχή να ανταποκριθεί στο σημαντικό ρόλο της και στις προσδοκίες που εναποθέτουν σ' αυτήν η Πολιτεία αλλά και οι πολίτες και οι κοινωνικές και οικονομικές οντότητες γενικότερα, επιδιώκει να αναπτύξει πληθώρα δραστηριοτήτων που θα της επιτρέψουν να έχει μία δυναμικά εξελισσόμενη και προσαρμοζόμενη στις τεχνολογικές αλλαγές υποδομή, στελέχη ικανά και μηχανισμούς και μέσα συνεργασιών με ενδιαφερόμενους και συμβολή στην ανάπτυξη φιλικών προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων τεχνολογιών. Πιο συγκεκριμένα,

η Αρχή οφείλει να αναπτύξει, και πρέπει να υποστηριχθεί για το λόγο αυτό από την Πολιτεία και στο πλαίσιο του 3ου ΚΠΣ, δραστηριότητες που μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως ακολούθως:

1. **Συνεργασία** σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό, περιφερειακό, **βαλκανικό** και εθνικό επίπεδο με ενδιαφερόμενους φορείς – οργανισμούς, ενώσεις επιστημόνων και επιχειρήσεων.

Ιδιαίτερα, προώθηση της συνεργασίας στον τομέα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων με χώρες της Βαλκανικής, της Αν. Μεσογείου και του Ευξείνου Πόντου. Σημαντική είναι η ανάληψη από την Αρχή πρωτοβουλιών για την προώθηση και νομοθετική ρύθμιση θεμάτων προστασίας των προσωπικών δεδομένων σε χώρες γειτονικές με τις οποίες η Ελλάδα έχει αναπτυγμένες οικονομικές, πολιτικές και πολιτιστικές σχέσεις.

Συμμετοχή σε δραστηριότητες και πρωτοβουλίες και συνεργασία με παγκόσμιους οργανισμούς όπως ΟΟΣΑ, χώρες όπως οι ΗΠΑ, Καναδάς και Αυστραλία, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες.

Προώθηση της συνεργασίας με επιχειρήσεις παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών ασφάλειας.

Προώθηση της συνεργασίας με επιστημονικές ενώσεις, ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα και κέντρα.

2. Επέκταση και βελτίωση υφιστάμενης υπολογιστικής και επικοινωνιακής **υποδομής** της Αρχής:

On-line υποβολή γνωστοποιήσεων και αιτήσεων χορήγησης αδειών για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και την διεκπεραίωση αυτών στη βάση εφαρμογών ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Προμήθεια και ανάπτυξη ειδικού λογισμικού για τη διενέργεια ελέγχων και ενδεχομένως για την επέκταση των παρεχομένων υπηρεσιών.

Προμήθεια ειδικού hardware για την υποστήριξη του ελεγκτικού ρόλου της Αρχής και για ενδεχόμενες νέες αρμοδιότητες, όπως της υποστήριξης της αξιολόγησης του βαθμού ασφάλειας προϊόντων υπολογιστικής και επικοινωνιών και υπηρεσιών και εφαρμογών της Κοινωνίας της Πληροφορίας.

3. Διαρκής κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της Αρχής. Η διαρκής κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της Αρχής, ιδιαίτερα του ειδικού επιστημονικού δυναμικού από νομικής και τεχνικής άποψης, είναι καθοριστικής σημασίας για τη λειτουργία της Αρχής στο προσδοκώμενο επίπεδο. Αυτή καθίσταται ακόμα πιο αναγκαία από τη ραγδαία εξέλιξη και ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και δομών και διαδικασιών οικονομικής και κοινωνικής οργάνωσης.

Οργάνωση και συμμετοχή σεμιναρίων ειδικού περιεχομένου.

Συμμετοχή σε συνέδρια, ημερίδες και άλλες σχετικές εκδηλώσεις.

Δημιουργία βιβλιοθήκης νομικών και τεχνικών τίτλων σχετικών με την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

4. Ευαισθητοποίηση - ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων για τα ζητήματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων

Οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την προστασία των προσωπικών δεδομένων σε συνεργασία με κέντρα κατάρτισης όπως το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης.

Δημιουργία και συνεχής τροφοδοσία ηλεκτρονικού κέντρου πληροφόρησης με επίκαιρο περιεχόμενο.

Συμμετοχή σε διάφορες εκθέσεις όπως στην INFO-SYSTEMS.

Έκδοση έντυπου ενημερωτικού υλικού και δημιουργία και προβολή διαφημιστικών ταινιών.

Προσδιορισμός και ανάπτυξη άλλων επικοινωνιακών δραστηριοτήτων.

5. Συμβολή στην προώθηση **φιλικών προς την προστασία προσωπικών δεδομένων τεχνολογιών**

Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για χρήση τεχνολογιών φιλικών προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων

Παρότρυνση και συνεργασία με συλλογικούς φορείς επιχειρήσεων, ερευνητικών και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων τις για την προώθηση της ανάπτυξης τεχνολογικών προϊόντων και υπηρεσιών και εφαρμογών φιλικών προς την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

6. Ανάληψη δράσεων για **τομείς υψηλού κινδύνου**.

Έκδοση κανονιστικών πράξεων, υποστήριξη στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας, στη διαμόρφωση ασφαλών τεχνικών πλαισίων λειτουργίας και δημιουργία και εφαρμογή ελεγκτικών μηχανισμών)

Άμεση Προώθηση Προϊόντων και Υπηρεσιών, Τραπεζικός Τομέας, Ασφαλιστικός Τομέας, Δημόσιο Σύστημα Υγείας, Internet και Ηλεκτρονικό Εμπόριο, Τηλεπικοινωνίες, Τουρισμός, Ναυτιλία, κ.ά.

7. Διεύρυνση αρμοδιοτήτων και **ρόλου της Αρχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας**

Η ερευνητική και ενημερωτική συμβολή της Αρχής στα θέματα ασφάλειας της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

Επίσης, διερεύνηση ενδεχόμενου ρόλου της Αρχής ως συνιστώσας της υποδομής δημόσιου κρυπτογραφικού κλειδιού και ως κέντρο αξιολόγησης και πιστοποίησης του παρεχόμενου βαθμού ασφάλειας τεχνολογικών προϊόντων, υπηρεσιών και εφαρμογών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Νόμοι

1.1 Νόμος 2472/97

“Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα”

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α’ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

α) “Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων.

β) “Ευαίσθητα δεδομένα”, τα δεδομένα που αφορούν τη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα,

τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ένωση, σωματείο και συνδικαλιστική οργάνωση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια και τη ερωτική ζωή, καθώς και τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες.

γ) “Υποκείμενο των δεδομένων”, το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός η περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική.

δ) “Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“επεξεργασία”), κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλειδωμά), η διαγραφή, η καταστροφή.

ε) “Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα” (“αρχείο”), σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία τηρούνται είτε από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο.

στ) “Διασύνδεση”, μορφή επεξεργασίας που συνίσταται στην δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα αρχείου ή αρχείων που τηρούνται από άλλον ή άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας ή που τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό.

ζ) “Υπεύθυνος επεξεργασίας”, οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο.

η) “Εκτελών την επεξεργασία”, οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπεύθυνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.

θ) “Τρίτος”, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, εκτός από το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας.

ι) “Αποδέκτης”, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, στον οποίο ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τρίτο ή όχι.

ια) “Συγκατάθεση” του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επιγνώσει, και

με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα.

ιβ) “Αρχή”, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα που θεσπίζεται στο κεφάλαιο Δ΄ του παρόντος νόμου.

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών.

Ο παρών νόμος εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον αυτή εκτελείται:

α) Από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία, εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια ή σε τόπο όπου βάσει του δημοσίου διεθνούς δικαίου εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο.

β) Από υπεύθυνο επεξεργασίας μη εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια ή σε τόπο όπου εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο, όταν η επεξεργασία αφορά υποκείμενα εγκατεστημένα στην Ελληνική Επικράτεια. Στην περίπτωση αυτή, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να υποδείξει με γραπτή δήλωσή του προς την Αρχή εκπρόσωπο εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, ο οποίος υποκαθίσταται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του υπεύθυνου, χωρίς ο τελευταίος αυτός να απαλλάσσεται από τυχόν ιδιαίτερη ευθύνη του. Το αυτό ισχύει και όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας καλύπτεται από ετεροδικία, ασυλία, ή άλλο λόγο που κωλύει την ποινική δίωξη.

γ) Από υπεύθυνο επεξεργασίας που δεν είναι εγκατεστημένος στην επικράτεια Κράτους- Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά τρίτης χώρας και για τους σκοπούς της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσφεύγει σε μέσα, αυτοματοποιημένα ή όχι, ευρισκόμενα στην Ελληνική Επικράτεια, εκτός εάν τα μέσα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο με σκοπό τη διέλευση από αυτήν. Στην περίπτωση αυτή, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να υποδείξει με γραπτή δήλωσή του προς την Αρχή εκπρόσωπο εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, ο οποίος υποκαθίσταται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του υπεύθυνου, χωρίς ο τελευταίος αυτός να απαλλάσσεται από τυχόν ιδιαίτερη ευθύνη του. Το αυτό ισχύει και όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας καλύπτεται από ετεροδικία, ασυλία ή άλλο λόγο που κωλύει την ποινική δίωξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 4

Χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.

γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση.

δ) Να διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, η Αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, να επιτρέπει τη διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφ' όσον κρίνει ότι δεν θίγονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τα δικαιώματα των υποκειμένων τους ή και τρίτων. Η τήρηση των διατάξεων της παραγράφου αυτής βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεγεί ή υφίστανται επεξεργασία κατά παράβαση της προηγούμενης παραγράφου καταστρέφονται με ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας. Η Αρχή, εάν εξακριβώσει αυτεπαγγέλτως ή μετά από σχετική καταγγελία παράβαση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, επιβάλλει την διακοπή της συλλογής ή της επεξεργασίας και την καταστροφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έχουν ήδη συλλεγεί ή τύχει επεξεργασίας.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις επεξεργασίας

1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:

α) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο.

β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο.

γ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.

δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα.

ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέρχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

3. Η Αρχή μπορεί να εκδίδει ειδικούς κανόνες επεξεργασίας για τις πλέον συνήθεις κατηγορίες επεξεργασιών και αρχείων, οι οποίες προφανώς δεν θίγουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα. Οι κατηγορίες αυτές προσδιορίζονται με κανονισμούς που καταρτίζει η Αρχή και κυρώνονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Άρθρο 6

Γνωστοποίηση αρχείων

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Αρχή, τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας.

2. Με τη γνωστοποίηση της προηγούμενης παραγράφου ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει απαραίτητως να δηλώνει:

α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή τον τίτλο του, καθώς και τη διεύθυνσή του, καθώς και το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή τον τίτλο και τη διεύθυνση των προσώπων που χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 10. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είναι εγκατεστημένος στην Ελληνική επικράτεια ή σε τόπο όπου εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο, θα πρέπει επιπροσθέτως να δηλώνεται το ονοματεπώνυμο ή η επωνυμία ή ο τίτλος και η διεύθυνση του εκπροσώπου του στην Ελλάδα.

β) Τη διεύθυνση όπου είναι εγκατεστημένο το αρχείο ή ο κύριος εξοπλισμός που υποστηρίζει την επεξεργασία.

γ) Την περιγραφή του σκοπού της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο αρχείο.

δ) Το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται ή πρόκειται να υποστούν επεξεργασία ή περιέχονται ή πρόκειται να περιληφθούν στο αρχείο.

ε) Το χρονικό διάστημα για το οποίο προτίθεται να εκτελεί την επεξεργασία ή να διατηρήσει το αρχείο.

στ) Τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους ανακοινώνει ή ενδέχεται να ανακοινώνει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

ζ) Τις ενδεχόμενες διαβιβάσεις και το σκοπό της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες.

η) Τα βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος και των μέτρων ασφαλείας του αρχείου ή της επεξεργασίας.

θ) Στην περίπτωση που η επεξεργασία ή το αρχείο εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες για τις οποίες η Αρχή έχει εκδώσει ειδικούς κανόνες επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας καταθέτει στην Αρχή δήλωση με την οποία βεβαιώνει ότι η επεξεργασία θα διεξάγεται ή το αρχείο θα τηρείται σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες που έχει θεσπίσει η Αρχή, η οποία προσδιορίζει ειδικότερα τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης.

3. Τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου καταχωρίζονται στο Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών που τηρεί η Αρχή.

4. Κάθε μεταβολή των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 πρέπει να γνωστοποιείται εγγράφως και χωρίς καθυστέρηση από τον υπεύθυνο στην Αρχή.

Άρθρο 7

Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων

1. Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση.

β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν τούτο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.

γ) Η επεξεργασία αφορά αποκλειστικά δεδομένα του υποκειμένου, τα οποία δημοσιοποιεί ή του είναι αναγκαία για την αναγνώριση ή άσκηση ή υπεράσπιση δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου.

δ) Η επεξεργασία αφορά θέματα υγείας και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας, υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας.

ε) Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εθνικής ασφάλειας, καθώς επίσης και για την εξυπηρέτηση των αναγκών της εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής, όταν εκτελείται από δημόσια Αρχή και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες και μέτρα ασφάλειας.

στ) Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται.

ζ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, και πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Η άδεια της αρχής χορηγείται μόνο εφόσον η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παρabiάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.

3. Η Αρχή χορηγεί άδεια συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας σχετικού αρχείου, ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας. Εφ' όσον η Αρχή διαπιστώσει ότι πραγματοποιείται επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, η γνωστοποίηση αρχείου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του παρόντος νόμου, επέχει θέση αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας. Η Αρχή μπορεί να επιβάλλει όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του

δικαιώματος ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων. Πριν χορηγήσει την άδεια, η Αρχή καλεί σε ακρόαση τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκπρόσωπο του και τον εκτελούντα την επεξεργασία.

4. Η άδεια εκδίδεται για ορισμένο χρόνο, ανάλογα με τον σκοπό της επεξεργασίας. Μπορεί να ανανεωθεί ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας.

5. Η άδεια περιέχει απαραίτητως:

α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή τον τίτλο καθώς και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του.

β) Τη διεύθυνση όπου είναι εγκατεστημένο το αρχείο.

γ) Το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επιτρέπεται να περιληφθούν στο αρχείο.

δ) Το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγείται η άδεια.

ε) Τους τυχόν όρους και προϋποθέσεις που έχει επιβάλει η Αρχή για την ίδρυση και λειτουργία του αρχείου.

στ) Την υποχρέωση γνωστοποίησης του ή των αποδεκτών ευθύς ως εξατομικευθούν.

6. Αντίγραφο της άδειας καταχωρίζεται στο Μητρώο Αδειών που διατηρεί η Αρχή.

7. Κάθε μεταβολή των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 5 γνωστοποιείται χωρίς καθυστέρηση στην Αρχή. Κάθε άλλη μεταβολή, πλην της διεύθυνσης του υπεύθυνου ή του εκπροσώπου του, συνεπάγεται την έκδοση νέας άδειας, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Άρθρο 8

Διασύνδεση αρχείων

1. Διασύνδεση αρχείων επιτρέπεται μόνον υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.

2. Κάθε διασύνδεση γνωστοποιείται στην Αρχή με δήλωση την οποία υποβάλλουν από κοινού οι υπεύθυνοι επεξεργασίας ή ο υπεύθυνος επεξεργασίας που διασυνδέει δύο ή περισσότερα αρχεία που εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς.

3. Εάν ένα τουλάχιστον από τα αρχεία που πρόκειται να διασυνδεθούν περιέχει ευαίσθητα δεδομένα, ή εάν η διασύνδεση έχει ως συνέπεια την αποκάλυψη ευαίσθητων δεδομένων, ή εάν για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης, πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού, η διασύνδεση επιτρέπεται μόνον με προηγούμενη άδεια της Αρχής (άδεια διασύνδεσης).

4. Η άδεια διασύνδεσης της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται ύστερα από ακρόαση των υπεύθυνων επεξεργασίας των αρχείων και περιέχει απαραίτητως:

α) Τον σκοπό για τον οποίο η διασύνδεση θεωρείται αναγκαία.

β) Το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορά η διασύνδεση.

γ) Το χρονικό διάστημα για το οποίο επιτρέπεται η διασύνδεση.

δ) Τους τυχόν όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών και ιδίως του δικαιώματος ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων.

5. Η άδεια διασύνδεσης μπορεί να ανανεωθεί ύστερα από αίτηση των υπεύθυνων επεξεργασίας.

6. Οι δηλώσεις της παρ. 2 του παρόντος άρθρου καθώς και αντίγραφα των αδειών διασύνδεσης καταχωρίζονται στο Μητρώο Διασυνδέσεων που τηρεί η Αρχή.

Άρθρο 9**Διασυνοριακή ροή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**

1. Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ελεύθερη. Η διαβίβαση προς χώρα που δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία έχουν υποστεί ή πρόκειται να υποστούν επεξεργασία μετά τη διαβίβασή τους, επιτρέπεται ύστερα από άδεια της Αρχής. Η Αρχή παρέχει την άδεια μόνον εάν κρίνει ότι εν λόγω χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας. Προς τούτο, λαμβάνει υπ' όψη ιδίως τη φύση των δεδομένων, τους σκοπούς και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τους σχετικούς γενικούς και ειδικούς κανόνες δικαίου, τους κώδικες δεοντολογίας, τα μέτρα ασφαλείας για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το επίπεδο προστασίας των χωρών προέλευσης, διέλευσης και τελικού προορισμού των δεδομένων.

2. Η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς χώρα που δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η οποία δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, με άδεια της Αρχής, εφ' όσον συντρέχει μία ή περισσότερες από τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) Το υποκείμενο των δεδομένων έδωσε τη συγκατάθεσή του για τη διαβίβαση, εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που να αντίκειται στο νόμο ή τα χρηστά ήθη.

β) Η διαβίβαση είναι απαραίτητη i) για τη διασφάλιση ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων, εφ' όσον αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του, ή ii) για τη συνομολόγηση και εκτέλεση σύμβασης μεταξύ αυτού και του υπεύθυνου επεξεργασίας ή μεταξύ του υπεύθυνου επεξεργασίας και τρίτου προς το συμφέρον του υποκειμένου των δεδομένων, εφ' όσον το υποκείμενο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του, ή iii) για την εκτέλεση προσυμβατικών μέτρων που έχουν ληφθεί κατ' αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων.

γ) Η διαβίβαση είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση εξαιρετικής ανάγκης και τη διαφύλαξη υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, ιδίως για την εκτέλεση συμβάσεων συνεργασίας με δημόσιες αρχές της άλλης χώρας, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών ελευθεριών και την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων.

δ) Η διαβίβαση είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον του δικαστηρίου.

ε) Η μετάδοση πραγματοποιείται από δημόσιο μητρώο, το οποίο κατά το νόμο προορίζεται για την παροχή πληροφοριών στο κοινό και είναι προσβάσιμο στο κοινό ή σε κάθε πρόσωπο που αποδεικνύει έννομο συμφέρον, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις για την πρόσβαση στο μητρώο.

3. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων η Αρχή ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις αντίστοιχες Αρχές των άλλων κρατών μελών, όταν θεωρεί ότι μία χώρα δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας.

Άρθρο 10**Απόρρητο και ασφάλεια της επεξεργασίας**

1. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από

πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ' εντολήν του.

2. Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου.

3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας. Η Αρχή παρέχει εκάστοτε οδηγίες για τον βαθμό ασφαλείας των δεδομένων καθώς και για τα μέτρα προστασίας που είναι αναγκαία να λαμβάνονται για κάθε κατηγορία δεδομένων, εν' όψει και των τεχνολογικών εξελίξεων.

4. Αν η επεξεργασία διεξάγεται για λογαριασμό του υπεύθυνου από πρόσωπο μη εξαρτώμενο από αυτόν, η σχετική ανάθεση γίνεται υποχρεωτικά εγγράφως. Η ανάθεση προβλέπει υποχρεωτικά ότι ο ενεργών την επεξεργασία την διεξάγει μόνο κατ' εντολήν του υπεύθυνου και ότι οι λοιπές υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου βαρύνουν αναλόγως και αυτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ**ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ****Άρθρο 11****Δικαίωμα ενημέρωσης**

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

α) την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του.

β) τον σκοπό της επεξεργασίας.

γ) του αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων.

δ) την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης

2. Εάν για τη συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο υπεύθυνος επεξεργασίας ζητεί την συνδρομή του υποκειμένου, οφείλει να το ενημερώνει ειδικώς και εγγράφως για τα στοιχεία της παρ. 1 του παρόντος άρθρου καθώς και για τα δικαιώματά του, σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως και 13 του παρόντος νόμου. Με την αυτή ενημέρωση ο υπεύθυνος επεξεργασίας γνωστοποιεί στο υποκείμενο εάν υποχρεούται ή όχι να παράσχει τη συνδρομή του, με βάση ποιες διατάξεις, καθώς και για τις τυχόν συνέπειες της αρνήσεώς του.

3. Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.

4. Με απόφαση της Αρχής, ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας, η υποχρέωση ενημέρωσης, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 3 του παρόντος άρθρου, μπορεί να αρθεί, εν όλω ή εν μέρει, εφ' όσον η συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφαλείας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.

5. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων εκ των άρθρων 12 και 13, η υποχρέωση ενημέρωσης δεν υφίσταται όταν η συλλογή γίνεται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς και αφορά δημόσια πρόσωπα.

Άρθρο 12 **Δικαίωμα πρόσβασης**

1. Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως.

2. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους.

β) Τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών.

γ) Την εξέλιξη της επεξεργασίας για το χρονικό διάστημα από την προηγούμενη ενημέρωση ή πληροφόρησή του.

δ) Τη λογική της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας.

Το δικαίωμα πρόσβασης μπορεί να ασκείται από το υποκείμενο των δεδομένων και με τη συνδρομή ειδικού.

3. Το δικαίωμα της προηγούμενης παραγράφου και τα δικαιώματα του άρθρου 13 ασκούνται με την υποβολή της σχετικής αίτησης στον υπεύθυνο της επεξεργασίας και ταυτόχρονη καταβολή χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου, ο τρόπος καταβολής του και κάθε άλλο συναφές ζήτημα ρυθμίζονται με απόφαση της Αρχής. Το ποσό αυτό επιστρέφεται στον αιτούντα εάν το αίτημα διόρθωσης ή διαγραφής των δεδομένων κριθεί βάσιμο είτε από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας είτε από την Αρχή, σε περίπτωση προσφυγής του σ' αυτήν. Ο υπεύθυνος έχει υποχρέωση στην περίπτωση αυτή να χορηγήσει στον αιτούντα, χωρίς καθυστέρηση δωρεάν και σε γλώσσα κατανοητή, αντίγραφο του διορθωμένου μέρους της επεξεργασίας που τον αφορά.

4. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε (15) ημερών ή εάν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνηθεί να ικανοποιήσει το αίτημα του ενδιαφερόμενου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι μπορεί να προσφύγει σε αυτήν.

5. Με απόφαση της Αρχής, ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας, η υποχρέωση πληροφόρησης, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, μπορεί να αρθεί, εν όλω ή εν μέρει, εφ' όσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Στην περίπτωση αυτή ο Πρόεδρος της Αρχής ή ο αναπληρωτής του προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες και έχει ελεύθερη πρόσβαση στο αρχείο.

6. Δεδομένα που αφορούν την υγεία γνωστοποιούνται στο υποκείμενο μέσω ιατρού.

Άρθρο 13 **Δικαίωμα αντίρρησης**

1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προβάλλει οποτεδήποτε αντιρρήσεις για την επεξεργασία δε-

δομένων που το αφορούν. Οι αντιρρήσεις απευθύνονται εγγράφως στον υπεύθυνο επεξεργασίας και πρέπει να περιέχουν αίτημα για συγκεκριμένη ενέργεια, όπως διόρθωση, προσωρινή μη χρησιμοποίηση, δέσμευση, μη διαβίβαση ή διαγραφή. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει την υποχρέωση να απαντήσει εγγράφως επί των αντιρρήσεων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών. Στην απάντησή του οφείλει να ενημερώσει το υποκείμενο για τις ενέργειες στις οποίες προέβη ή, ενδεχομένως, για τους λόγους που δεν ικανοποίησε το αίτημα. Η απάντηση σε περίπτωση απόρριψης των αντιρρήσεων πρέπει να κοινοποιείται και στην Αρχή.

2. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εμπροθέσμως ή η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή και να ζητήσει την εξέταση των αντιρρήσεων του. Εάν η Αρχή πιθανολογήσει ότι οι αντιρρήσεις είναι εύλογες και ότι συντρέχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης του υποκειμένου από την συνέχιση της επεξεργασίας, μπορεί να επιβάλλει την άμεση αναστολή της επεξεργασίας έως ότου εκδώσει οριστική απόφαση επί των αντιρρήσεων.

3. Καθένας έχει δικαίωμα να δηλώσει στην Αρχή ότι δεδομένα που τον αφορούν δεν επιθυμεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιονδήποτε, για λόγους προώθησης πωλήσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως. Η Αρχή τηρεί μητρώο με τα στοιχεία ταυτότητας των ανωτέρω. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των σχετικών αρχείων έχουν την υποχρέωση να συμβουλευούνται πριν από κάθε επεξεργασία το εν λόγω μητρώο και να διαγράφουν από το αρχείο τους τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 14 **Δικαίωμα προσωρινής δικαστικής προστασίας**

1. Καθένας έχει δικαίωμα να ζητήσει από το αρμόδιο κάθε φορά δικαστήριο την άμεση αναστολή ή μη εφαρμογή πράξης ή απόφασης που τον θίγει, την οποία έχει λάβει διοικητική αρχή, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο αποκλειστικά με αυτοματοποιημένη επεξεργασία στοιχείων, εφόσον η επεξεργασία αυτή αποβλέπει στην αξιολόγηση της προσωπικότητάς του και ιδίως της αποδοτικότητάς του στην εργασία, της οικονομικής φερεγγυότητάς του, της αξιοπιστίας του και της εν γένει συμπεριφοράς του.

2. Το δικαίωμα του παρόντος άρθρου μπορεί να ικανοποιηθεί και όταν δεν συντρέχουν οι λοιπές ουσιαστικές προϋποθέσεις της προσωρινής δικαστικής προστασίας, όπως προβλέπονται κάθε φορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' **ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ** **ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Άρθρο 15 **Σύσταση - αποστολή - νομική φύση**

1. Συνιστάται Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Αρχή), με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά.

2. Η Αρχή αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια αρχή, έχει δικό της προϋπολογισμό και εξυπηρετείται από δική της γραμματεία. Η Αρχή δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η Αρχή υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στην Αθήνα.

3. Τον προϋπολογισμό της Αρχής εισηγείται ο Υπουργός Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Αρχής. Ποσοστό των κάθε είδους εσόδων του Δημοσίου από την εφαρμογή του παρόντος νόμου, συμπεριλαμβανομένων των παραβόλων και προστίμων που επιβάλλει η Αρχή, διατίθεται για τις ανάγκες της Αρχής. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται κάθε φορά με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

Άρθρο 16 **Συγκρότηση της Αρχής**

1. Η Αρχή συγκροτείται από έναν δικαστικό λειτουργό βαθμού Συμβούλου της Επικρατείας ή αντίστοιχου και άνω, ως Πρόεδρο, και έξι μέλη ως εξής:

α) Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ΑΕΙ σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου.

β) Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ΑΕΙ σε γνωστικό αντικείμενο της πληροφορικής.

γ) Έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή Α.Ε.Ι.

δ, ε, στ) Τρία πρόσωπα κύρους και εμπειρίας στον τομέα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο δικαστικός λειτουργός - Πρόεδρος και οι καθηγητές - μέλη μπορεί να είναι εν ενεργεία ή μη.

2. Ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και διορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Εάν για τη θέση του Προέδρου επιλεγεί εν ενεργεία δικαστικός λειτουργός, απαιτείται απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου. Με την ίδια διαδικασία επιλέγεται και διορίζεται ο αναπληρωτής του Προέδρου.

3. Τα μέλη της Αρχής διορίζονται με την εξής διαδικασία: ο Υπουργός Δικαιοσύνης υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής πρόταση για το διορισμό των έξι τακτικών μελών της Αρχής και των ισάριθμων αναπληρωτών τους. Η πρόταση περιλαμβάνει διπλάσιο αριθμό υποψηφίων. Ο Πρόεδρος της Βουλής διαβιβάζει την πρόταση στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, η οποία διατυπώνει γνώμη. Τα τακτικά μέλη της Αρχής και οι αντίστοιχοι αναπληρωτές τους επιλέγονται από τη Διάσκεψη των Προέδρων. Οι επιλεγέντες διορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής διορίζονται με θητεία. Η θητεία τους είναι τετραετής και μπορεί να ανανεωθεί μία μόνο φορά. Κανείς δεν μπορεί να υπηρετήσει συνολικά περισσότερο από οκτώ (8) χρόνια. Η σύνθεση των έξι μελών της Αρχής ανανεώνεται κατά το ήμισυ ανά διετία. Μετά την πρώτη συγκρότηση της Αρχής, γίνεται κλήρωση μεταξύ των έξι τακτικών μελών της, ώστε τρία να έχουν τετραετή θητεία και τρία διετή.

5. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής διορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές, οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν τις αυτές ιδιότητες και προσόντα. Οι αναπληρωτές του Προέδρου και των μελών μετέχουν στις συνεδριάσεις της Αρχής μόνο σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή κω-

λύματος του αντίστοιχου τακτικού. Με απόφασή του ο Πρόεδρος της Αρχής αναθέτει ειδικά καθήκοντα στους αναπληρωτές. Η θητεία του κάθε αναπληρωτή είναι ίση με τη θητεία του αντίστοιχου τακτικού.

Άρθρο 17 **Κωλύματα - ασυμβίβαστα μελών της Αρχής**

1. Δεν μπορεί να διορισθεί μέλος της Αρχής:

α) Υπουργός, υφυπουργός, γενικός γραμματέας υπουργείου ή αυτοτελούς γενικής γραμματείας και βουλευτής.

β) Διοικητής, διευθυντής, διαχειριστής, μέλος του διοικητικού συμβουλίου ή ασκών διευθυντικά καθήκοντα εν γένει σε επιχείρηση η οποία παράγει, μεταποιεί, διαθέτει ή εμπορεύεται υλικά χρησιμοποιούμενα στην πληροφορική ή τις τηλεπικοινωνίες ή παρέχει υπηρεσίες σχετικές με την πληροφορική, τις τηλεπικοινωνίες ή την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και οι συνδεδεμένοι με σύμβαση έργου με τέτοια επιχείρηση.

2. Εκπίπτει αυτοδικαίως από την ιδιότητα του μέλους της Αρχής όποιος, μετά το διορισμό του:

α) Αποκτά μία από τις ιδιότητες που συνιστούν κώλυμα διορισμού, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

β) Προβαίνει σε πράξεις ή αναλαμβάνει οποιαδήποτε εργασία ή έργο ή αποκτά άλλη ιδιότητα που, κατά την κρίση της Αρχής, δεν συμβιβάζονται με τα καθήκοντά του ως μέλους της Αρχής.

3. Στην διαπίστωση των ασυμβίβαστων της προηγούμενης παραγράφου προβαίνει η Αρχή, χωρίς συμμετοχή του μέλους της, στο πρόσωπο του οποίου ενδέχεται να συντρέχει το ασυμβίβαστο. Η Αρχή αποφασίζει ύστερα από ακρόαση του εν λόγω μέλους. Την διαδικασία κινεί είτε ο Πρόεδρος της Αρχής είτε ο Υπουργός Δικαιοσύνης.

4. Απώλεια της ιδιότητας βάσει της οποίας μέλος της Αρχής διορίστηκε, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16 του παρόντος νόμου, συνεπάγεται την αυτοδίκαιη έκπτωσή του αν οφείλεται σε αμετάκλητη πειθαρχική ή ποινική καταδίκη.

Άρθρο 18 **Υποχρεώσεις και δικαιώματα μελών της Αρχής**

1. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής υπακούουν στη συνείδησή τους και το νόμο. Υπόκεινται στο καθήκον εχεμύθειας. Ως μάρτυρες ή πραγματογνώμονες μπορούν να καταθέτουν στοιχεία που αφορούν αποκλειστικά και μόνο την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου από υπεύθυνους επεξεργασίας. Το καθήκον εχεμύθειας υφίσταται και μετά την με οποιονδήποτε τρόπο αποχώρηση των μελών της Αρχής.

2. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται οι μηνιαίες αποδοχές του Προέδρου και των μελών της Αρχής καθώς και η αποζημίωση τους για κάθε συνεδρίαση, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη. Στους αναπληρωτές καταβάλλεται το ένα τρίτο (1/3) των μηνιαίων αποδοχών των μελών της Αρχής και αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση στην οποία μετέχουν. Οι διατάξεις για τις δαπάνες κινήσεως των μετακινουμένων προσώπων με εντολή του Δημοσίου για εκτέλεση υπηρεσίας που ισχύουν κάθε φορά έχουν εφαρμογή και για την μετακίνηση των μελών και των υπαλλήλων της Γραμματείας της Αρχής. Ο Πρόεδρος της Αρχής εκδίδει τις σχετικές εντολές μετακίνησης.

3. Για κάθε παράβαση των υποχρεώσεών τους που

απορρέουν από τον παρόντα νόμο, τα μέλη της Αρχής υπέχουν πειθαρχική ευθύνη. Την πειθαρχική αγωγή ασκεί ενώπιον του πειθαρχικού συμβουλίου ο Υπουργός Δικαιοσύνης για τον Πρόεδρο και τα μέλη της Αρχής και ο Πρόεδρος της Αρχής για τα μέλη της. Το πειθαρχικό συμβούλιο συντίθεται από έναν Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως πρόεδρο, έναν Αρεοπαγίτη, ένα Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και δύο Καθηγητές Α.Ε.Ι. σε γνωστικό αντικείμενο του δικαίου. Χρέη γραμματέα του συμβουλίου εκτελεί υπάλληλος της Αρχής. Ο πρόεδρος, τα μέλη και ο γραμματέας του συμβουλίου ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές. Για τα μέλη του συμβουλίου που είναι δικαστικοί λειτουργοί απαιτείται απόφαση του οικείου ανώτατου δικαστικού συμβουλίου. Το συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης με τριετή θητεία. Το συμβούλιο συνεδριάζει με την παρουσία τεσσάρων τουλάχιστον μελών, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε ο πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του, και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου. Αν υπάρχουν περισσότερες από δύο γνώμες, οι ακολουθούντες την ασθενέστερη οφείλουν να προσχωρήσουν σε μία από τις επικρατέστερες. Το πειθαρχικό συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό την απαλλαγή ή την παύση του εγκαλουμένου. Η αμοιβή του προέδρου, των μελών και του γραμματέα του συμβουλίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διατάξεως.

4. Μέλος της Αρχής που, κατά παράβαση του παρόντος νόμου, γνωστοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι προσίτα σε αυτό λόγω της υπηρεσίας του ή αφήνει άλλον να λάβει γνώση αυτών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών. Αν όμως τέλεσε την πράξη με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλο αθέμιτο όφελος ή να βλάψει άλλον, επιβάλλεται κάθειρξη. Αν η πράξη του πρώτου εδαφίου τελέστηκε από αμέλεια επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών και χρηματική ποινή.

Άρθρο 19

Αρμοδιότητες, λειτουργία και αποφάσεις της Αρχής

1. Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες:

α) Εκδίδει οδηγίες προς τον σκοπό ενιαίας εφαρμογής των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

β) Καλεί και επικουρεί τα επαγγελματικά σωματεία και τις λοιπές ενώσεις φυσικών ή νομικών προσώπων που διατηρούν αρχεία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην κατάρτιση κωδίκων δεοντολογίας για την αποτελεσματικότερη προστασία της ιδιωτικής ζωής και των εν γένει δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων στον τομέα της δραστηριότητάς τους.

γ) Απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.

δ) Χορηγεί τις άδειες που προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος νόμου και καθορίζει το ύψος των σχετικών παρβόλων.

ε) Καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές.

στ) Επιβάλλει τις κατά το άρθρο 21 του παρόντος νόμου διοικητικές κυρώσεις.

ζ) Αναθέτει σε μέλος ή μέλη της τη διενέργεια διοικητικών εξετάσεων.

η) Ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας διοικητικούς ελέγχους σε κάθε αρχείο. Έχει προς τούτο δικαίωμα προσβάσεως στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και συλλογής κάθε πληροφορίας για τους σκοπούς του ελέγχου, χωρίς να μπορεί να της αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο. Κατ' εξαίρεση, η Αρχή δεν έχει πρόσβαση στα στοιχεία ταυτότητας συνεργατών που περιέχονται σε αρχεία που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Τον έλεγχο διενεργεί μέλος ή μέλη της Αρχής ή υπάλληλος της Γραμματείας, ειδικά προς τούτο εντεταλμένος από τον Πρόεδρο της Αρχής. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφαλείας παρίσταται αυτοπροσώπως ο Πρόεδρος της Αρχής.

θ) Γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ι) Εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων, στα οποία αναφέρεται ο παρών νόμος.

ια) Ανακοινώνει στη Βουλή παραβάσεις των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ιβ) Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Στην έκθεση επισημαίνονται και οι τυχόν ενδεικνυόμενες νομοθετικές μεταβολές στον τομέα της προστασίας του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η έκθεση υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Αρχής στον Πρόεδρο της Βουλής και τον Πρωθυπουργό και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με ευθύνη της Αρχής, η οποία μπορεί να δώσει και άλλου είδους δημοσιότητα στην έκθεση.

ιγ) Εξετάζει παράπονα σχετικά με την εφαρμογή του νόμου και την προστασία των δικαιωμάτων των αιτούντων όταν αυτά θίγονται από την επεξεργασία δεδομένων που τους αφορούν και αιτήσεις με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η εξακρίβωση της νομιμότητας των επεξεργασιών αυτών και ενημερώνει τους αιτούντες για τις σχετικές ενέργειές της.

ιδ) Συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης σε ζητήματα σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

2. Η Αρχή συνεδριάζει τακτικώς ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συνεδριάζει εκτάκτως ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου ή αίτηση δύο τουλάχιστον μελών της. Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται με πλειοψηφία τουλάχιστον τεσσάρων μελών της. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου ή του αναπληρωτή του.

3. Η Αρχή καταρτίζει τον κανονισμό λειτουργίας της, με τον οποίο ρυθμίζονται ιδίως η κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της, η προηγούμενη ακρόαση των ενδιαφερομένων, θέματα πειθαρχικής διαδικασίας και ο τρόπος διεξαγωγής των κατά την περίπτωση η' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου ελέγχων.

4. Η Αρχή τηρεί τα ακόλουθα μητρώα:

α) Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών, στο οποίο περι-

λαμβάνονται τα αρχεία και οι επεξεργασίες που γνωστοποιούνται στην Αρχή.

β) Μητρώο Αδειών, στο οποίο περιλαμβάνονται οι άδειες που εκδίδει η Αρχή για την ίδρυση και λειτουργία αρχείων που περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα.

γ) Μητρώο Διασυνδέσεων, στο οποίο περιλαμβάνονται οι δηλώσεις και οι άδειες που εκδίδει η Αρχή για τη διασύνδεση αρχείων.

δ) Μητρώο προσώπων που δεν επιθυμούν να περιλαμβάνονται σε αρχεία, τα οποία έχουν ως σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως.

ε) Μητρώο Αδειών Διαβίβασης, στο οποίο καταχωρίζονται οι άδειες διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

στ) Μητρώο Απόρρητων Αρχείων, στο οποίο καταχωρίζονται, με απόφαση της Αρχής ύστερα από αίτηση του εκάστοτε υπεύθυνου επεξεργασίας, αρχεία που τηρούν τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης καθώς και η Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Στο Μητρώο Απόρρητων Αρχείων καταχωρίζονται και οι διασυνδέσεις με ένα τουλάχιστον αρχείο της περίπτωσης αυτής.

5. Καθένας έχει πρόσβαση στα υπό στοιχεία α, β, γ, δ και ε μητρώα της προηγούμενης παραγράφου. Ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου και με απόφαση της Αρχής είναι δυνατό να επιτραπεί εν όλω ή εν μέρει, η πρόσβαση και στο Μητρώο Απόρρητων Αρχείων. Ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του και με απόφαση της Αρχής είναι δυνατόν να απαγορευθεί, εν όλω ή εν μέρει, η πρόσβαση στο Μητρώο Αδειών Διαβίβασης, εφ' όσον από αυτήν θα προέκυπτε κίνδυνος για την ιδιωτική ζωή τρίτου, την εθνική ασφάλεια, τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της χώρας που απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις.

6. Ο Πρόεδρος εκπροσωπεί την Αρχή ενώπιον κάθε άλλης αρχής, καθώς και σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και άλλων διεθνών οργανισμών και οργάνων που προβλέπονται από διεθνείς συμβάσεις ή στις οποίες μετέχουν εκπρόσωποι αντίστοιχων αρχών άλλων χωρών. Ο Πρόεδρος μπορεί να αναθέτει την εκπροσώπηση της Αρχής σε μέλος της, αναπληρωτή ή και υπάλληλο του κλάδου ελεγκτών της Γραμματείας.

7. Στον Πρόεδρο της Αρχής ανήκει η ευθύνη της λειτουργίας της καθώς και της λειτουργίας της Γραμματείας. Ο Πρόεδρος μπορεί να εξουσιοδοτεί μέλος της Αρχής ή τον προϊστάμενο της Γραμματείας ή προϊστάμενο υπηρεσίας της Γραμματείας να υπογράφει με "εντολή Προέδρου" έγγραφα, εντάλματα πληρωμής ή άλλες πράξεις. Ο Πρόεδρος είναι ο διοικητικός προϊστάμενος του προσωπικού της Γραμματείας, ασκεί την επ' αυτού πειθαρχική εξουσία και μπορεί να επιβάλλει πειθαρχική ποινή το πολύ προστίμου ίσου προς το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών του εγκαλουμένου.

8. Οι κανονιστικές αποφάσεις της Αρχής δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι λοιπές αποφάσεις της Αρχής ισχύουν από την έκδοση ή την κοινοποίησή τους.

9. Ένδικο βοηθήματα κατά των αποφάσεων της Αρχής

μπορεί να ασκεί και το Δημόσιο. Το ένδικο βοήθημα ασκεί ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός.

10. Κάθε δημόσια αρχή παρέχει τη συνδρομή της στην Αρχή.

Άρθρο 20 **Γραμματεία της Αρχής**

1. Η Αρχή εξυπηρετείται από Γραμματεία. Η Γραμματεία λειτουργεί σε επίπεδο Διευθύνσεως. Η υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων της διέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν εκάστοτε για τους δημόσιους διοικητικούς υπαλλήλους.

2. Η οργάνωση της Γραμματείας, η διαίρεση της σε τμήματα και γραφεία και οι επί μέρους αρμοδιότητες τούτων, ο αριθμός των θέσεων του προσωπικού κατά κλάδους και ειδικότητες και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, η οποία διατυπώνεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη συγκρότησή της. Με το αυτό διάταγμα προβλέπεται συγκρότηση, ως υπηρεσιακής μονάδας της Γραμματείας, τμήματος Ελεγκτών, η πρόσληψη και η υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων του οποίου ρυθμίζεται κατά παρέκκλιση από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Ο προϊστάμενος της Γραμματείας προέρχεται υποχρεωτικά από τον κλάδο ελεγκτών. Ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού της Γραμματείας δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30).

3. Η πλήρωση των θέσεων της Γραμματείας γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την πρόσληψη δημόσιων υπαλλήλων. Ειδικά για τους υπαλλήλους του κλάδου ελεγκτών της Γραμματείας η πρόσληψή τους γίνεται από την Αρχή, με επιλογή ή διαγωνισμό, ύστερα από προκήρυξή της.

4. Τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της Γραμματείας κρίνονται από υπηρεσιακό συμβούλιο, που συγκροτείται με απόφαση του Προέδρου της Αρχής και αποτελείται από δύο (2) μέλη της, έναν (1) υπάλληλο που ορίζεται από αυτήν και δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους των υπαλλήλων. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τα υπηρεσιακά συμβούλια του προσωπικού των δημόσιων υπηρεσιών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

5. Οι τακτικοί υπάλληλοι της Γραμματείας της Αρχής υπάγονται ως προς την επικουρική ασφάλισή τους στο Ταμείο Αρωγής Προσωπικού Υπηρεσιών Αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης. Όσοι προέρχονται από άλλες υπηρεσίες μπορούν να διατηρήσουν τα ταμεία ασφαλίσεως της προηγούμενης υπηρεσίας τους. Οι υπάλληλοι της Γραμματείας ασφαλιζονται υποχρεωτικώς στο Ταμείο Νομικών, υπό τους αυτούς όρους με τους οποίους ασφαλιζονται και οι λοιποί έμμισθοι ασφαλισμένοι του. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής έχουν εφαρμογή και επί των υπαλλήλων που μετατάσσονται στη Γραμματεία της Αρχής από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

6. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η πλήρωση των θέσεων προϊσταμένων υπηρεσιακών μονάδων της Γραμματείας, εκτός του Τμήματος Ελεγκτών, γίνεται ύστερα από προκήρυξη της Αρχής, είτε με μετάταξη υπαλλήλων βαθμού Α' ή αντίστοιχου του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, είτε με διορισμό. Διορισμός γίνεται μόνο στις θέσεις που δεν θα πληρωθούν με

μετάταξη. Η επιλογή των μετατασσομένων ή διορισόμενων γίνεται από την Αρχή. Ο διορισμός των επιλεγομένων από την Αρχή γίνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και η μετάταξη με απόφαση του ίδιου και του οικείου Υπουργού. Για την μετάταξη δεν απαιτείται γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου της υπηρεσίας από την οποία μετατάσσεται ο υπάλληλος. Τον προϊστάμενο της Γραμματείας επιλέγει η Αρχή από τους υπαλλήλους του κλάδου ελεγκτών, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη.

7. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος οι λοιπές θέσεις της Γραμματείας πληρούνται με τις προϋποθέσεις και την διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου. Προτιμούνται υποψήφιοι που έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα πληροφορικής. Για τους υπαλλήλους του κλάδου ελεγκτών ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 3 του παρόντος άρθρου.

8. Ο χρόνος της προηγούμενης υπηρεσίας των μετατασσομένων από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας για κάθε συνέπεια.

9. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 18 εφαρμόζονται και επί των υπαλλήλων της Γραμματείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 21 Διοικητικές κυρώσεις

1. Η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης.
- β) Πρόστιμο ποσού από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές.
- γ) Προσωρινή ανάκληση άδειας.
- δ) Οριστική ανάκληση άδειας.
- ε) Καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων.

2. Οι υπό στοιχεία β, γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται πάντοτε ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του. Είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα της παράβασης που καταλογίζεται. Οι υπό στοιχεία γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρής ή καθ' υποτροπήν παράβασης. Πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί σωρευτικά και με τις υπό στοιχεία γ, δ και ε κυρώσεις. Εάν επιβληθεί η κύρωση της καταστροφής αρχείου, για την καταστροφή ευθύνεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρχείου, στον οποίο μπορεί να επιβληθεί και πρόστιμο για μη συμμόρφωση.

3. Τα ποσά των προστίμων της παρ. 1 μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Αρχής.

4. Οι πράξεις της Αρχής με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα συνιστούν εκτελεστό τίτλο και επιδίδονται στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον τυχόν εκπρόσωπό του. Η είσπραξη των προστίμων γίνεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Άρθρο 22 Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος παραλείπει να γνωστοποιήσει στην Αρχή, κατά το άρθρο 6 του παρόντος νόμου τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή οποιαδήποτε μεταβολή στους όρους και τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της άδειας που προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, τιμωρείται με φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

2. Όποιος κατά παράβαση του άρθρου 7 του παρόντος νόμου διατηρεί αρχείο χωρίς άδεια ή κατά παράβαση των όρων και προϋποθέσεων της άδειας της Αρχής, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

3. Όποιος κατά παράβαση του άρθρου 8 του παρόντος νόμου προβαίνει σε διασύνδεση αρχείων χωρίς να την γνωστοποιήσει στην Αρχή, τιμωρείται με φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

Όποιος προβαίνει σε διασύνδεση αρχείων χωρίς την άδεια της Αρχής, όπου αυτή απαιτείται ή κατά παράβαση των όρων της άδειας που του έχει χορηγηθεί, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

4. Όποιος χωρίς δικαίωμα επεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο σε αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή λαμβάνει γνώση των δεδομένων αυτών ή τα αφαιρεί, αλλοιώνει, βλάπτει, καταστρέφει, επεξεργάζεται, μεταδίδει, ανακοινώνει, τα καθιστά προσιτά σε μη δικαιούμενα πρόσωπα ή επιτρέπει στα πρόσωπα αυτά να λάβουν γνώση των εν λόγω δεδομένων, ή τα εκμεταλλεύεται με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή και αν πρόκειται για ευαίσθητα δεδομένα με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλες διατάξεις.

5. Υπεύθυνος επεξεργασίας που δεν συμμορφώνεται με τις αποφάσεις της Αρχής που εκδίδονται για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 12, για την ικανοποίηση του δικαιώματος αντίρρησης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13, καθώς και με πράξεις επιβολής των διοικητικών κυρώσεων των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 21 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών. Με τις ποινές του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται ο υπεύθυνος επεξεργασίας που διαβιβάζει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα κατά παράβαση του άρθρου 9 καθώς και εκείνος που δεν συμμορφώνεται προς την δικαστική απόφαση του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.

6. Αν ο υπάιτιος των πράξεων των παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, ή να βλάψει τρίτον, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον δύο εκατομμυρίων

(2.000.000) δραχμών έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών.

7. Αν από τις πράξεις των παρ. 1 έως και 5 του παρόντος άρθρου προκλήθηκε κίνδυνος για την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος ή για την εθνική ασφάλεια, επιβάλλεται κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών.

8. Αν οι πράξεις των παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου τελέσθηκαν από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.

9. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, αν υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είναι φυσικό πρόσωπο, ευθύνεται ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου ή ο επικεφαλής της δημόσιας αρχής ή υπηρεσίας ή οργανισμού αν ασκεί και ουσιαστικά τη διοίκηση ή διεύθυνση αυτών.

10. Για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής καθώς και οι προς τούτο ειδικά εντεταλμένοι υπάλληλοι του τμήματος ελεγκτών της Γραμματείας, είναι ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι και έχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπει σχετικά ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας. Μπορούν να διενεργούν προανάκριση και χωρίς εισαγγελική παραγγελία, όταν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα ή υπάρχει κίνδυνος από την αναβολή.

11. Για τα εγκλήματα της παρ. 5 του παρόντος άρθρου καθώς επίσης και σε κάθε άλλη περίπτωση όπου προηγήθηκε διοικητικός έλεγχος από την Αρχή, ο Πρόεδρος αυτής ανακοινώνει γραπτώς στον αρμόδιο εισαγγελέα οτιδήποτε αποτέλεσε αντικείμενο έρευνας από την Αρχή και διαβιβάζει σε αυτόν όλα τα στοιχεία και τις αποδείξεις.

12. Η προανάκριση για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου περατώνεται μέσα σε δύο (2) το πολύ μήνες από την άσκηση της ποινικής δίωξης και εφόσον υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου σε δίκη, η δικάσιμος ορίζεται σε ημέρα που δεν απέχει περισσότερο από τρεις (3) μήνες από το πέρας της προανάκρισης ή αν η παραπομπή έγινε με βούλευμα δύο (2) μήνες από τότε που αυτό έγινε αμετάκλητο. Σε περίπτωση εισαγωγής της υπόθεσης με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο δεν επιτρέπεται η προσφυγή κατά του κλητηρίου θεσπίσματος.

13. Δεν επιτρέπεται αναβολή της δίκης για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου παρά μόνον μία φορά για εξαιρετικά σοβαρό λόγο. Στην περίπτωση αυτή ορίζεται ρητή δικάσιμος, που δεν απέχει περισσότερο από δύο (2) μήνες και η υπόθεση εκδικάζεται κατ' εξαίρεση πρώτη.

14. Τα κακούργηματα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου των εφετών.

Άρθρο 23 **Αστική ευθύνη**

1. Φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που κατά παράβαση του παρόντος νόμου, προκαλεί περιουσιακή βλάβη, υποχρεούται σε πλήρη αποζημίωση. Αν προκάλεσε ηθική βλάβη, υποχρεούται σε χρηματική ικανοποίηση. Η ευθύνη υπάρχει και όταν ο υπόχρεος όφειλε να γνωρίζει την πιθανότητα να επέλθει βλάβη σε άλλον.

2. Η κατά το άρθρο 932 ΑΚ χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για παράβαση του παρόντος νόμου

ορίζεται κατ' ελάχιστο στο ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών, εκτός αν ζητήθηκε από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό ή η παράβαση οφείλεται σε αμέλεια. Η χρηματική αυτή ικανοποίηση επιδικάζεται ανεξαρτήτως από την αιτούμενη αποζημίωση για περιουσιακή βλάβη.

3. Οι απαιτήσεις του παρόντος άρθρου εκδικάζονται κατά τα άρθρα 664 - 676 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ανεξάρτητα από την τυχόν έκδοση ή μη απόφασης της Αρχής ή την τυχόν άσκηση ποινικής δίωξης, καθώς και από την αναστολή ή αναβολή της για οποιοδήποτε λόγο. Η απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΤΕΛΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 24 **Υποχρεώσεις υπεύθυνου επεξεργασίας**

1. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας αρχείων τα οποία λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποχρεούνται να υποβάλλουν την κατά το άρθρο 6 γνωστοποίηση λειτουργίας στην Αρχή μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής.

2. Την ίδια υποχρέωση έχουν και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας αρχείων με ευαίσθητα δεδομένα, τα οποία λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, προκειμένου να εκδοθεί η κατά την παρ. 3 του άρθρου 7 άδεια.

3. Για αρχεία που λειτουργούν και επεξεργασίες που εκτελούνται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου οι υπεύθυνοι επεξεργασίας οφείλουν να προβούν στην κατά την παρ. 1 του άρθρου 11 ενημέρωση των υποκειμένων μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής. Η ενημέρωση, εφόσον αφορά μεγάλο αριθμό υποκειμένων μπορεί να γίνει και δια του τύπου. Στην περίπτωση αυτή τις λεπτομέρειες καθορίζει η Αρχή. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 11 έχουν εφαρμογή και εν προκειμένω.

4. Για τα εξ ολοκλήρου μη αυτοματοποιημένα αρχεία οι προθεσμίες των προηγούμενων παραγράφων είναι ενός (1) χρόνου.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 11, 12, 13, και 19 παρ. 1 του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στο ποινικό μητρώο και στα υπηρεσιακά αρχεία που τηρούνται από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας της ποινικής δικαιοσύνης και στο πλαίσιο της λειτουργίας της.

Άρθρο 25 **Έναρξη λειτουργίας της Αρχής**

1. Μέσα σε εξήντα (60) μέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, διορίζεται ο Πρόεδρος της Αρχής και ο αναπληρωτής του. Μέσα στην ίδια προθεσμία ο Υπουργός Δικαιοσύνης υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής πρόταση για τον διορισμό των τεσσάρων τακτικών μελών της Αρχής και των ισάριθμων αναπληρωτών τους.

2. Ο χρόνος της έναρξης λειτουργίας της Αρχής ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που εκδίδεται το αργότερο μέσα σε τέσσερις (4) μήνες μετά τη συγκρότηση της Αρχής. Από τον διορισμό των μελών της και έως την κατά τις παρ. 6 και 7 του άρθρου 20 του παρόντος νόμου πλήρωση των θέσεων της Γραμματείας της, η Αρ-

χή εξυπηρετείται από προσωπικό το οποίο αποσπάται προσωρινά σε αυτήν, με απόφασή της, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη.

3. Έως ότου η Αρχή λειτουργήσει σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, η εκκαθάριση των δαπανών της γίνεται από τη Διεύθυνση Οικονομικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

4. Η κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης για τον χρόνο έναρξης λειτουργίας της Αρχής δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και σε τέσσερις (4) τουλάχιστον ημερήσιες πολιτικές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας που εκδίδονται στην Αθήνα και την Θεσσαλονίκη και σε δύο (2) τουλάχιστον ημερήσιες οικονομικές εφημερίδες.

Άρθρο 26 **Έναρξη ισχύος**

1. Η ισχύς των διατάξεων των άρθρων 15, 16, 17, 18 και 20 του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η ισχύς των λοιπών διατάξεων αρχίζει από την κατά το προηγούμενο άρθρο έναρξη λειτουργίας της Αρχής.

1.2 Τροποποίηση της διατάξεως του Ν.2472/97

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων, μετά την ψήφιση του ν. 2819/2000 (ΦΕΚ 84/15.3.2000/τεύχος Α), ο οποίος τροποποιεί διατάξεις του ν. 2472/1997, που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, ενημερώνει ως προς τα ακόλουθα:

Στο νέο άρθρο 7Α ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες οι τηρούντες αρχεία με προσωπικά δεδομένα απαλλάσσονται από την υποχρέωση γνωστοποίησης και λήψης αδειας. Οι περιπτώσεις αυτές είναι οι παρακάτω:

α. Όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά για σκοπούς που συνδέονται άμεσα με τη σχέση εργασίας ή έργου και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρέωσης που επιβάλλει ο νόμος ή για την εκτέλεση της σύμβασης και το υποκείμενο έχει προηγουμένως ενημερωθεί, όπως οι επεξεργασίες που αφορούν αρχεία προσωπικού.

β. Όταν η επεξεργασία αφορά πελάτες ή προμηθευτές, εφόσον τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση. Δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση γνωστοποίησης οι ασφαλιστικές εταιρείες για όλους τους κλάδους ασφάλισης, οι φαρμακευτικές εταιρείες, οι εταιρείες εμπορίας πληροφοριών και τα χρηματοπιστωτικά νομικά πρόσωπα, όπως οι τράπεζες και οι εταιρείες έκδοσης πιστωτικών καρτών.

γ. Όταν η επεξεργασία γίνεται από σωματεία, εταιρείες, ενώσεις προσώπων και πολιτικά κόμματα και αφορά δεδομένα των μελών ή εταίρων τους, εφόσον αυτοί έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Δεν λογίζονται ως τρίτοι τα μέλη ή οι εταίροι, εφόσον η διαβίβαση γίνεται προς αυτούς για τους σκοπούς των ως άνω νομικών προσώπων ή ενώσεων, ούτε τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές, εφόσον τη διαβίβαση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση.

δ. Όταν η επεξεργασία γίνεται από ιατρούς ή άλλα πρό-

σωπα που παρέχουν υπηρεσίες υγείας και αφορά ιατρικά δεδομένα, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από το ιατρικό απόρρητο ή άλλο απόρρητο που προβλέπει νόμος ή κώδικας δεοντολογίας και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης τα δικαστήρια και οι δημόσιες αρχές δεν λογίζονται ως τρίτοι, εφόσον τη διαβίβαση ή κοινοποίηση επιβάλλει νόμος ή δικαστική απόφαση. Δεν εμπίπτουν στην απαλλαγή της παρούσας διάταξης τα νομικά πρόσωπα ή οι οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, όπως κλινικές, νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κέντρα αποθεραπείας και αποτοξίνωσης, ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες, καθώς και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν η επεξεργασία διεξάγεται στο πλαίσιο προγραμμάτων τηλεϊατρικής ή παροχής υπηρεσιών μέσω δικτύου.

ε. Όταν η επεξεργασία γίνεται από δικηγόρους, συμβολαιογράφους, άμισθους υποθηκοφύλακες και δικαστικούς επιμελητές και αφορά την παροχή νομικών υπηρεσιών προς πελάτες τους, εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεσμεύεται από υποχρέωση απορρήτου που προβλέπει νόμος και τα δεδομένα δεν διαβιβάζονται ούτε κοινοποιούνται σε τρίτους, εκτός από τις περιπτώσεις που αυτό είναι αναγκαίο και συνδέεται άμεσα με την εκπλήρωση εντολής του πελάτη.

Σε όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις ο υπεύθυνος επεξεργασίας υπόκειται σε όλες τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο παρών νόμος και υποχρεούται να συμμορφώνεται με ειδικούς κανόνες επεξεργασίας που η Αρχή εκδίδει.

Οι προθεσμίες για την υποβολή γνωστοποίησης αρχείου με μη ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, την υποβολή αίτησης για λήψη αδειας για αρχείο με ευαίσθητα δεδομένα και για την ενημέρωση των υποκειμένων παρατείνονται έως την 21η Ιανουαρίου 2001.

1.3 Νόμος 2774/97

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΟΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Σκοπός του παρόντος νόμου αυτού η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής και η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα. Ο Ν. 2472/97 (ΦΕΚ 50 Α΄ /10.4.1997) εφαρμόζεται για κάθε ζήτημα σχετικό με την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που δεν ρυθμίζεται ειδικότερα από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Εκτός των ορισμών που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 του Ν. 2472/97 για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως:

α) "συνδρομητής", κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει συνάψει σύμβαση με φορέα παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για την παροχή των υπηρεσιών αυτών.

β) "χρήστης", κάθε φυσικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί διαθέσιμη στο κοινό τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία για προ-

σωπικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς, χωρίς να είναι απαραίτητα συνδρομητής της.

γ) “δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο” τα συστήματα μετάδοσης, ο εξοπλισμός μεταγωγής και τα λοιπά μέσα που επιτρέπουν την μεταφορά σημάτων μεταξύ συγκεκριμένων τερματικών σημείων με τη χρήση καλωδίου, ραδιοκυμάτων, οπτικών ή άλλων ηλεκτρομαγνητικών μέσων, τα οποία χρησιμοποιούνται εν μέρει ή εν όλω, για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιών υπηρεσιών.

δ) “τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες” οι υπηρεσίες των οποίων η παροχή συνίσταται εν όλω ή εν μέρει στη μετάδοση και περαιτέρω διαβίβαση σημάτων μέσω τηλεπικοινωνιακών δικτύων εξαιρουμένων των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών.

Άρθρο 3

Υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που συνδρομητές κατά τους ορισμούς του νόμου αυτού είναι νομικά πρόσωπα, όπως ορίζεται ειδικότερα στα παρακάτω άρθρα.

2. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε δημόσια τηλεπικοινωνιακά δίκτυα ιδίως μέσω του ψηφιακού δικτύου ενοποιημένων υπηρεσιών (Integrated Services Digital Network - ISDN) και των δημοσίων ψηφιακών κινητών δικτύων. Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο μη διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών εφαρμόζεται ο Ν. 2472/97.

3. Τα άρθρα 6 και 7 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στις γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με ψηφιακά κέντρα και όταν αυτό είναι τεχνικώς εφικτό σε γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με αναλογικά κέντρα και δεν συνεπάγεται δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση. Η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) κατόπιν γνωστοποίησης των ενδιαφερόμενων οργανισμών κοινοποιεί στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις περιπτώσεις όπου είναι τεχνικώς αδύνατο ή επιφέρουν δυσανάλογη επένδυση.

Άρθρο 4

Γενικές αρχές

1. Οποιαδήποτε χρήση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών όπως ορίζονται στο νόμο αυτό προστατεύεται από τις ρυθμίσεις για το απόρρητο των επικοινωνιών. Η άρση του απορρήτου σε δημόσιες αρχές είναι επιτρεπτή μόνο για τους λόγους και υπό τους όρους και διαδικασίες που ορίζει ο Ν. 2225/94 (ΦΕΚ 121 Α' /20.7.1994), όπως ισχύει.

2. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο εάν:

α) ο συνδρομητής ή ο χρήστης έχει δώσει τη συγκατάθεσή του μετά από ενημέρωση για το είδος των δεδομένων, τον σκοπό και την έκταση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών ή

β) η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία ο συνδρομητής ή ο χρήστης είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για τη λήψη μέτρων κατά το προσυμβατικό στάδιο μετά από αίτηση του συνδρομητή.

3. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο για την

εξυπηρέτηση των σκοπών της.

4. Ο φορέας παροχής δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή να τα διαβιβάζει σε τρίτους για άλλους σκοπούς και ιδίως για σκοπούς διαφήμισης ή εμπορικής έρευνας αγοράς προϊόντων και υπηρεσιών εκτός εάν ο συνδρομητής ή ο χρήστης έχει ρητά και ειδικά δώσει τη συγκατάθεσή του. Η συγκατάθεση απαιτείται να είναι έγγραφη εφόσον τα δεδομένα διαβιβάζονται σε τρίτους. Η συγκατάθεση μπορεί σε κάθε περίπτωση να αρθεί οποτεδήποτε χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα. Σε περίπτωση άρσης της συγκατάθεσης και εφόσον τα δεδομένα έχουν στο μεταξύ ανακοινωθεί σε τρίτους η ανάκληση ανακοινώνεται σε αυτούς με φροντίδα του υπεύθυνου επεξεργασίας. Ο φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας απαγορεύεται να εξαρτά την παροχή των υπηρεσιών αυτών από τη συγκατάθεση του συνδρομητή/ χρήστη για την επεξεργασία των δεδομένων αυτών για άλλους σκοπούς εκτός από αυτούς που εξυπηρετούν άμεσα την παροχή των υπηρεσιών τις οποίες αφορά ο νόμος αυτός.

5. Ο σχεδιασμός και η επιλογή των τεχνικών μέσων καθώς και ο εξοπλισμός για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών πρέπει να γίνεται με κριτήριο και σκοπό την επεξεργασία όσο το δυνατόν λιγότερων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

6. Ο παρέχων διαθέσιμες στο κοινό τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες οφείλει να καθιστά δυνατή την χρήση και πληρωμή των υπηρεσιών αυτών ανωνύμως ή με ψευδώνυμο, στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά εφικτό. Σε περίπτωση αμφισβήτησης για την τεχνική δυνατότητα της ανωνυμίας και ψευδώνυμης χρήσης και πληρωμής των υπηρεσιών αυτών γνωμοδοτεί η Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 5

Δεδομένα κίνησης και χρέωσης - Αναλυτική χρέωση

1. Τα δεδομένα κίνησης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες, τα οποία υποβάλλονται σε επεξεργασία για την πραγματοποίηση κλήσεων και αποθηκεύονται από το φορέα παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας πρέπει να απαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα κατά τη λήξη της κλήσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2, 3 και 4 του παρόντος άρθρου.

2. Για τη χρέωση των συνδρομητών και την πληρωμή των διασυνδέσεων, εφόσον είναι αναγκαίο επιτρέπεται να υποβάλλονται σε επεξεργασία τα δεδομένα που αφορούν τον αριθμό ή την ταυτότητα της συσκευής του συνδρομητή, τη διεύθυνση του συνδρομητή και τον τύπο της συσκευής, τον συνολικό αριθμό των προς χρέωση μονάδων για τη λογιστική περίοδο, τον αριθμό του καλούμενου συνδρομητή, τον τύπο, το χρόνο έναρξης και τη διάρκεια των κλήσεων που πραγματοποιήθηκαν ή/και τον όγκο των διαβιβασθέντων δεδομένων, την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα η κλήση/ υπηρεσία, άλλες πληροφορίες που αφορούν τον τρόπο και τη διαδικασία πληρωμής όπως προκαταβολές, πληρωμές με δόσεις, αποσύνδεση, υπομνηστική επιστολή. Η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται μόνο έως το τέλος της περιόδου εντός της οποίας μπορεί να αμφισβητηθεί νομίμως ο λογαριασμός ή να επιδιωχθεί

η πληρωμή του.

3. Εφόσον το ζητήσει ο συνδρομητής ή ο χρήστης, ο φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας οφείλει να διαγράψει τα τρία τελευταία ψηφία των κληθέντων αριθμών. Εφόσον το ζητήσει ο συνδρομητής ή ο χρήστης, ο φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας υποχρεούται σε πλήρη διαγραφή των κληθέντων αριθμών, αμέσως μετά την αποστολή του λογαριασμού. Στην περίπτωση αυτή δεν θα υφίσταται για την εταιρία υποχρέωση απόδειξης της ορθότητας των στοιχείων των λογαριασμών.

4. Η επεξεργασία των δεδομένων κίνησης και χρέωσης πρέπει να ανατίθεται σε πρόσωπα τα οποία ενεργούν υπό την εποπτεία των φορέων παροχής των δημοσίων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και τα οποία ασχολούνται με τη διαχείριση των χρεώσεων ή της κίνησης, τις απαντήσεις σε ερωτήσεις πελατών, την ανίχνευση της απάτης και με την εμπορική προώθηση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών του φορέα.

5. Οι συνδρομητές έχουν το δικαίωμα να ζητούν την έκδοση και λήψη μη αναλυτικών λογαριασμών. Σε περίπτωση συσκευής σε χώρο με πολλούς κατοίκους ή διαμένοντες ή σε επαγγελματική εγκατάσταση με πολλούς χρήστες για την αποστολή αναλυτικού λογαριασμού χρειάζεται έγγραφη βεβαίωση του συνδρομητή ότι οι χρήστες έχουν ενημερωθεί ή θα ενημερωθούν με τον κατά περίπτωση πρόσφορο τρόπο για την αποστολή αναλυτικών λογαριασμών στον συνδρομητή.

6. Οι παράγραφοι 1,2,3,4 του παρόντος άρθρου ισχύουν με την επιφύλαξη ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. ενημερώνεται από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα για τα δεδομένα που αφορούν τη χρέωση ή την κίνηση με σκοπό την επίλυση διαφορών, που σχετίζονται ιδίως με τη διασύνδεση ή τη χρέωση, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 6

Ένδειξη της ταυτότητας και περιορισμός αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής

1. Σε περίπτωση που παρέχεται η ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής, ο καλών χρήστης πρέπει να έχει τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς, να εμποδίζει αυτή τη λειτουργία ανά κλήση. Ο καλών συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα αυτή ανά γραμμή.

2. Σε περίπτωση που παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής, ο καλούμενος συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς να μην επιτρέπει την ένδειξη της ταυτότητας της καλούσας γραμμής για τις εισερχόμενες κλήσεις.

3. Σε περίπτωση που παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής και η ένδειξη αυτή γίνεται πριν γίνει οριστικά η κλήση ο καλούμενος συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα με απλά μέσα, να μη δέχεται την εισερχόμενη κλήση όταν ο καλών χρήστης ή συνδρομητής δεν έχει επιτρέψει την ένδειξη της ταυτότητας της καλούσας γραμμής.

4. Σε περίπτωση που παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας της συνδεδεμένης γραμμής, ο καλούμενος συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα να απαλείφει, με απλά μέσα και ατελώς, την ένδειξη της ταυτότητας της συνδεδεμένης γραμμής στον καλούντα χρήστη.

5. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν επίσης όσον

αφορά κλήσεις προς χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 ισχύουν επίσης και για τις εισερχόμενες κλήσεις που προέρχονται από τρίτες χώρες.

6. Σε περίπτωση που παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας ή και συνδεδεμένης γραμμής, οι φορείς παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ενημερώνουν με κάθε πρόσφορο τρόπο ή μέσο το κοινό και τους συνδρομητές σχετικά, όπως επίσης και για τις δυνατότητες που ορίζονται στις παραγράφους 1-4.

7. Ο φορέας παροχής δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας οφείλει να διαθέτει μέσα εξουδετέρωσης της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής:

α) για περιορισμένο χρονικό διάστημα, μετά από αίτηση του συνδρομητή που ζητεί τον εντοπισμό κακοβούλων ή ενοχλητικών κλήσεων. Τα δεδομένα που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή αποθηκεύονται και είναι διαθέσιμα από το φορέα παροχής δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας μόνο έναντι του συνδρομητή/χρήστη που ζητεί τον εντοπισμό και κατόπιν διαγράφονται.

β) Επί τη βάσει της ανά γραμμή απάλειψης για δημόσιες υπηρεσίες που ασχολούνται με τις κλήσεις άμεσης επέμβασης ή ιδιωτικούς φορείς άμεσης επέμβασης αναγνωρισμένους από το κράτος σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις ώστε να δίδεται απάντηση στις κλήσεις αυτές. Τα δεδομένα που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή αποθηκεύονται και είναι διαθέσιμα από την υπηρεσία ή τον ιδιωτικό φορέα άμεσης επέμβασης μόνο για το σκοπό της άμεσης απάντησης και επέμβασης και για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την ολοκλήρωση του σκοπού και κατόπιν διαγράφονται.

Άρθρο 7

Αυτόματη προώθηση κλήσεων

Ο συνδρομητής έχει το δικαίωμα να εμποδίζει τις αυτόματα προωθούμενες κλήσεις από τρίτους στην τερματική του συσκευή. Ο φορέας παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας οφείλει να παρέχει ατελώς την αντίστοιχη τεχνική δυνατότητα. Σε περίπτωση αμφισβήτησης αυτής της τεχνικής δυνατότητας γνωμοδοτεί η Ε.Ε.Τ.Τ. σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 8

Κατάλογοι συνδρομητών

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στους έντυπους ή ηλεκτρονικούς καταλόγους συνδρομητών, τα οποία βρίσκονται στη διάθεση του κοινού ή μπορούν να ληφθούν μέσω των υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου, πρέπει να περιορίζονται στα απαραίτητα για την αναγνώριση της ταυτότητας συγκεκριμένου συνδρομητή (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση) εκτός εάν ο συνδρομητής έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του για τη δημοσίευση συμπληρωματικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Ο συνδρομητής δικαιούται, εφόσον το ζητεί, να μην συμπεριλαμβάνεται σε έντυπο ή ηλεκτρονικό κατάλογο, να δηλώνει ότι δεν επιτρέπει τη χρησιμοποίηση των προσωπικών του στοιχείων για απευθείας εμπορική προώ-

θηση, να ζητά να παραλείπεται η διεύθυνσή του εν μέρει και να μην επιτρέπει να υπάρχει αναφορά που να αποκαλύπτει το φύλο του, εφόσον τούτο είναι γλωσσικά επικτό. Ο φορέας παροχής της υπηρεσίας μπορεί να χρεώνει τον συνδρομητή που επιθυμεί να μην αναφέρονται τα στοιχεία του στον κατάλογο, υπό τον όρο ότι η χρέωση, περιορίζεται στο πραγματικό κόστος του φορέα παροχής της υπηρεσίας για την προσαρμογή και ενημέρωση της καταστάσεως των συνδρομητών των οποίων τα στοιχεία δεν θα εγγραφούν στο δημόσιο κατάλογο. Το ύψος και ο τρόπος καταβολής του ποσού καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται με απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ.

3. Τα δικαιώματα που παρέχονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 ισχύουν για τους συνδρομητές που είναι φυσικά πρόσωπα. Όταν οι συνδρομητές είναι νομικά πρόσωπα τα στοιχεία που δημοσιεύονται σε τηλεφωνικούς καταλόγους περιορίζονται στα απαραίτητα για την αναγνώριση της ταυτότητας του νομικού προσώπου (επωνυμία ή διακριτικός τίτλος, έδρα, νομική μορφή, κύριο αντικείμενο δραστηριότητας, διεύθυνση) εκτός εάν ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του για τη δημοσίευση συμπληρωματικών στοιχείων.

Άρθρο 9

Μη ζητηθείσες κλήσεις

1. Η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση ιδίως με χρήση αυτόματων συσκευών κλήσεως ή συσκευών τηλεομοιοτυπίας ή η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών κλήσεων γενικώς με οποιοδήποτε τηλεπικοινωνιακό μέσο με ή χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, για σκοπούς απ' ευθείας εμπορικής προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών ή για κάθε είδους διαφημιστικούς σκοπούς επιτρέπεται μόνον στην περίπτωση συνδρομητών, οι οποίοι έχουν δώσει εκ των προτέρων τη ρητή συγκατάθεσή τους.

2. Δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση μη ζητηθεισών κλήσεων για τους παραπάνω σκοπούς, εφόσον ο συνδρομητής έχει δηλώσει ότι δεν επιθυμεί γενικώς να δέχεται τέτοιες κλήσεις. Ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, υποχρεούται να καταχωρεί τις δηλώσεις αυτές σε ειδικό κατάλογο συνδρομητών, ο οποίος είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.

3. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις δεν ισχύουν για τους συνδρομητές που είναι νομικά πρόσωπα εκτός εάν ο νόμιμος εκπρόσωπος δηλώσει ότι δεν επιθυμεί τη λήψη μη ζητηθεισών κλήσεων που γίνονται για τους παραπάνω σκοπούς.

4. Οι δηλώσεις των προηγούμενων παραγράφων γίνονται χωρίς επιβάρυνση και απευθύνονται στο φορέα παροχής δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας

Άρθρο 10

Ασφάλεια

1. Ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών οφείλει να λαμβάνει τα ενδεδειγμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να προστατεύεται η ασφάλεια των υπηρεσιών του, και εφόσον χρειάζεται από κοινού με το φορέα παροχής του δημοσίου δικτύου τηλεπικοινωνιών και η ασφάλεια του δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου. Λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων τεχνικών δυνατοτήτων και του κό-

στους εφαρμογής τους, τα μέτρα αυτά εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τον υπάρχοντα κίνδυνο.

2. Σε περίπτωση που υπάρχει ιδιαίτερος κίνδυνος παραβίασης της ασφάλειας του δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου, ο φορέας που παρέχει διαθέσιμη στο κοινό τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία οφείλει να ενημερώσει τους συνδρομητές για τον κίνδυνο αυτό και για όλες τις τυχόν δυνατότητες αποτροπής του κινδύνου, συμπεριλαμβανομένου και του σχετικού κόστους. Η ενημέρωση αυτή δεν απαλλάσσει τον φορέα από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 11

Αρμοδιότητες της Αρχής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Εκτός των αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί από το ν.2472/97 και άλλες ρυθμίσεις που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με τις διατάξεις του παρόντος η Αρχή:

α) καταγγέλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου στις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές και

β) εκδίδει κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων στα οποία αναφέρεται ο παρόν νόμος.

Στις περιπτώσεις όπου απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση της Ε.Ε.Τ.Τ. η πράξη της Αρχής εκδίδεται μετά από κοινοποίηση της σχετικής από φάσης της Ε.Ε.Τ.Τ.

Άρθρο 12

Αστική ευθύνη

1. Φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο, που κατά παράβαση του νόμου αυτού προκαλεί περιουσιακή βλάβη, υποχρεούνται σε πλήρη αποζημίωση. Αν προκαλέσε ηθική βλάβη, υποχρεούται σε χρηματική ικανοποίηση. Ο υπόχρεος απαλλάσσεται από την ευθύνη αν αποδείξει ότι δεν γνώριζε ούτε όφειλε να γνωρίζει την πιθανότητα να επέλθει βλάβη σε άλλον.

2. Η κατά το άρθρο 932 Α.Κ. χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για παράβαση του παρόντος νόμου ορίζεται κατ' ελάχιστο στο ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών, εκτός αν ζητήθηκε από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό. Η χρηματική αυτή ικανοποίηση επιδικάζεται ανεξαρτήτως από την αιτούμενη αποζημίωση για περιουσιακή βλάβη.

3. Οι απαιτήσεις του παρόντος άρθρου εκδικάζονται κατά τα άρθρα 664-676 του Κώδικα πολιτικής Δικονομίας, ανεξάρτητα από την τυχόν έκδοση ή μη απόφασης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ή την τυχόν άσκηση ποινικής δίωξης. Η απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται το αργότερο μέσα σε δύο (2) μήνες από την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο.

Άρθρο 13

Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος κατά παράβαση του παρόντος νόμου χρησιμοποιεί, επεξεργάζεται, μεταδίδει, ανακοινώνει, δημοσιοποιεί δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συνδρομητών ή χρηστών τα καθιστά προσिता σε μη δικαιούμενα πρόσωπα ή επιτρέπει στα πρόσωπα αυτά να λαβουν γνώση των εν λόγω δεδομένων, ή τα εκμεταλλεύεται με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1)

έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλες διατάξεις.

2. Υπεύθυνος επεξεργασίας που δεν συμμορφώνεται με τις πράξεις της Αρχής που επιβάλλουν τις διοικητικές κυρώσεις των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παρ.1 του άρθρου 21 του ν.2472/97, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 6 έως και 14 του άρθρου 22 του ν. 2472/97 εφαρμόζονται και επί των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων.

Άρθρο 14 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει μετά την πάροδο τριών μηνών από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως Νόμου του Κράτους.

2. Οδηγίες**2.1 Οδηγία 95/46/ΕΚ**

Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 100 Α, την πρόταση της Επιτροπής (1), τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (2),

Αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 189 Β της συνθήκης (3),

Εκτιμώντας:

1) ότι οι στόχοι της Κοινότητας που διατυπώνονται στη συνθήκη, όπως τροποποιήθηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, συνίστανται στην επίτευξη όλο και μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των ευρωπαϊκών λαών, στην ανάπτυξη στενότερων σχέσεων μεταξύ των χωρών της Κοινότητας, στην εξασφάλιση, μέσω κοινής προσπάθειας, της οικονομικής και κοινωνικής προόδου, με την κατάργηση των φραγμών που χωρίζουν την Ευρώπη, στην προώθηση της συνεχούς βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των λαών, στη διατήρηση και την εδραίωση της ειρήνης και της ελευθερίας και στην προώθηση της δημοκρατίας με βάση τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τα συντάγματα και τους νόμους των κρατών μελών καθώς και την ευρωπαϊκή σύμβαση περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών-

2) ότι τα συστήματα επεξεργασίας δεδομένων υπηρετούν τον άνθρωπο- ότι πρέπει, ανεξαρτήτως ιθαγένειας ή κατοικίας των φυσικών προσώπων, να σέβονται τις θεμελιώδεις ελευθερίες και τα δικαιώματά τους, και ιδίως την ιδιωτική ζωή, και να συμβάλλουν στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο, στην ανάπτυξη των εμπορικών συναλλαγών καθώς και στην ευημερία του ατόμου-

3) ότι για την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στην οποία, σύμφωνα με το άρθρο 7 Α της συνθήκης, εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, απαιτείται όχι μόνο η δυνατότητα κυκλοφορίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ κρατών μελών αλλά και η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου-

4) ότι στην Κοινότητα γίνεται όλο και συχνότερη προσφυγή στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στους διάφορους τομείς των οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων- ότι η πρόοδος της πληροφορικής διευκολύνει σημαντικά την επεξεργασία και την ανταλλαγή αυτών των δεδομένων-

5) ότι η οικονομική και κοινωνική ολοκλήρωση που απορρέει από την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 7 Α της συνθήκης συνεπάγονται κατ' ανάγκη αισθητή αύξηση της διασυννοριακής ροής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ όλων των πρωταγωνιστών της οικονομικής και

κοινωνικής ζωής των κρατών μελών, ιδίως η Δημόσιο-ότι η ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στα διάφορα κράτη μέλη βρίσκεται σε ανέλιξη- ότι οι διοικήσεις των διαφόρων κρατών μελών καλούνται, κατ' εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα προκειμένου να εκπληρώνουν την αποστολή τους ή να ασκούν καθήκοντα για λογαριασμό διοικητικής αρχής άλλου κράτους- μέλους, στο πλαίσιο του χώρου δίχως σύνορα τον οποίο περιλαμβάνει η εσωτερική αγορά-

6) ότι, εξάλλου, η ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας, καθώς και η συντονισμένη εισαγωγή νέων δικτύων τηλεπικοινωνιών στην Κοινότητα απαιτούν και διευκολύνουν τη διασυννοριακή κυκλοφορία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα-

7) ότι οι διαφορές που υπάρχουν στα κράτη μέλη ως προς το επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι δυνατόν να εμποδίζουν τη διαβίβαση των δεδομένων αυτών από το έδαφος ενός στο έδαφος άλλου κράτους- ότι οι διαφορές αυτές ενδέχεται συνεπώς να φέρουν εμπόδια στην άσκηση πολλών οικονομικών δραστηριοτήτων σε κοινοτικό επίπεδο, να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και να δυσχεράνουν το έργο των διοικητικών αρχών στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου- ότι αυτές οι διαφορές προστασίας οφείλονται στις αποκλίσεις των εθνικών νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων-

8) ότι για την εξάλειψη των εμποδίων στην κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να υπάρχει ίσος βαθμός προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών του ατόμου έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων αυτών σε όλα τα κράτη μέλη- ότι η υλοποίηση αυτού του στόχου που είναι ζωτικός για την εσωτερική αγορά, δεν μπορεί να επιτευχθεί μόνον μέσω των ενεργειών των κρατών μελών, λαμβανομένων ιδίως υπόψη της έκτασης των υφιστάμενων αποκλίσεων μεταξύ των οικείων εθνικών νομοθεσιών καθώς και της ανάγκης συντονισμού των νομοθεσιών των κρατών μελών, προκειμένου η διασυννοριακή ροή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να ρυθμίζεται με συνέπεια και σύμφωνα με τον στόχο της εσωτερικής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 7Α της συνθήκης- ότι είναι, ως εκ τούτου, απαραίτητη η παρέμβαση της Κοινότητας ώστε να υπάρξει προσέγγιση των νομοθεσιών-

9) ότι, λόγω της ισοδύναμης προστασίας που θα προκύψει από την προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών, τα κράτη μέλη δεν θα μπορούν πλέον να εμποδίζουν την μεταξύ τους ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για λόγους προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων, και κυρίως της ιδιωτικής ζωής- ότι τα κράτη μέλη θα διαθέτουν περιθώριο χειρισμού το οποίο, στα πλαίσια της εφαρμογής της οδηγίας, θα μπορεί να χρησιμοποιείται επίσης από τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους- ότι θα μπορούν συνεπώς να προσδιορίζουν, στην εθνική τους νομοθεσία, τους γενικούς όρους θεμιτής επεξεργασίας των δεδομένων- ότι πράττοντας τούτο τα κράτη μέλη θα προσπαθήσουν να βελτιώσουν την προστασία που παρέχει η ισχύουσα νομοθεσία τους- ότι, εντός των ορίων του περιθωρίου και σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, ενδέχεται να

προκύψουν διαφορές όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας, που θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις στην κυκλοφορία των δεδομένων τόσο στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους όσο και στην Κοινότητα-

10) ότι στόχος των εθνικών νομοθεσιών όσον αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι η διασφάλιση της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, όπως επίσης αναγνωρίζεται στο άρθρο 8 της ευρωπαϊκής σύμβασης περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών καθώς και στις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου- ότι, για το λόγο αυτό, η προσέγγιση των εν λόγω νομοθεσιών δεν πρέπει να οδηγήσει στην εξασθένηση της προστασίας που εξασφαλίζουν αλλά, αντιθέτως, πρέπει να έχει ως στόχο την κατοχύρωση υψηλού επιπέδου προστασίας στην Κοινότητα-

11) ότι οι αρχές περί προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του ατόμου, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, που περιέχονται στην παρούσα οδηγία, διευκρινίζουν και επεκτείνουν τις αρχές που περιλαμβάνονται στη σύμβαση της 28ης Ιανουαρίου 1991 του Συμβουλίου της Ευρώπης περί προστασίας των προσώπων έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα-

12) ότι οι αρχές περί προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εφόσον οι δραστηριότητες του υπευθύνου της επεξεργασίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου- ότι πρέπει να εξαιρούνται οι επεξεργασίες που εκτελούνται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων, όπως οι επεξεργασίες οι σχετικές με την αλληλογραφία και την τήρηση καταλόγων διευθύνσεων-

13) ότι οι δραστηριότητες που αναφέρονται στους τίτλους V και VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την άμυνα, την ασφάλεια του κράτους ή οι δραστηριότητες του κράτους στον ποινικό τομέα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που βαρύνουν τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 56 παράγραφος 2 και του άρθρων 57 και 100 Α της συνθήκης- ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αναγκαία για την οικονομική ευημερία του κράτους, δεν εμπίπτει στην παρούσα οδηγία όταν αφορά ζητήματα κρατικής ασφάλειας-

14) ότι, λόγω της σημασίας που έχει λάβει στα πλαίσια της κοινωνίας της πληροφορίας η ανάπτυξη τεχνικών για τη συλλογή, τη διαβίβαση, το χειρισμό, την καταχώρηση, την αποθήκευση ή την ανακοίνωση δεδομένων ήχου και εικόνας που αφορούν φυσικά πρόσωπα, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στις επεξεργασίες των σχετικών δεδομένων-

15) ότι οι επεξεργασίες των δεδομένων αυτών καλύπτονται από την παρούσα οδηγία μόνον εφόσον είναι αυτοματοποιημένες ή εφόσον τα δεδομένα περιλαμβάνονται ή προορίζονται να περιληφθούν σε αρχείο διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά, όσον αφορά τα πρόσωπα, κριτήρια, ώστε να είναι ευχερής η πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα-

16) ότι οι επεξεργασίες δεδομένων ήχου και εικόνας, όπως και της επιτήρησης μέσω βίντεο, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εφόσον εκτελούνται για λόγους δημόσιας ασφάλειας, άμυνας, ασφα-

λείας του κράτους ή για την άσκηση ποινικών αρμοδιοτήτων ή άλλων δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου-

17) ότι όσον αφορά την επεξεργασία ήχου και εικόνας στα πλαίσια δημοσιογραφίας ή λογοτεχνικής ή καλλιτεχνικής έκφρασης, και ιδίως στον οπτικοακουστικό τομέα, οι αρχές της οδηγίας εφαρμόζονται περιοριστικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9-

18) ότι, προκειμένου να αποφευχθεί ο αποκλεισμός ενός προσώπου από την δυνάμει της παρούσας οδηγίας προστασία, είναι απαραίτητο κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στην Κοινότητα να τηρεί τη νομοθεσία ενός από τα κράτη μέλη- ότι είναι σκόπιμο οι επεξεργασίες που εκτελούνται από πρόσωπα ενεργούντα υπό τον έλεγχο του υπευθύνου της επεξεργασίας ο οποίος είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος να υπόκεινται στη νομοθεσία του κράτους αυτού-

19) ότι η εγκατάσταση στο έδαφος κράτους μέλους περιλαμβάνει την πραγματική άσκηση δραστηριότητας βάσει μονίμου καταστήματος- ότι η νομική μορφή ενός τέτοιου καταστήματος, είτε πρόκειται για απλό υποκατάστημα είτε για θυγατρική με νομική προσωπικότητα, δεν συνιστά καθοριστικό παράγοντα εν προκειμένω- ότι, όταν ένας μόνον υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εγκατεστημένος στο έδαφος πλειόνων κρατών μελών, ιδίως μέσω θυγατρικής, πρέπει να εξασφαλίζει, κυρίως για να αποφεύγονται οι καταστρατηγήσεις, ότι κάθε κατάστημά του πληροί τις απαιτήσεις τις οποίες προβλέπει η οικεία εθνική νομοθεσία-

20) ότι η εγκατάσταση σε τρίτη χώρα του υπευθύνου της επεξεργασίας δεν πρέπει να αποτελεί εμπόδιο στην προστασία των προσώπων που προβλέπεται από την παρούσα οδηγία- ότι, στην περίπτωση αυτή, ενδείκνυται οι εκτελούμενες επεξεργασίες να υπάγονται στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκονται τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία και να παρέχονται εγγυήσεις ώστε τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία να γίνονται πράγματι σεβαστά-

21) ότι η παρούσα οδηγία δεν θίγει τους κανόνες της εδαφικότητας που ισχύουν στον τομέα του ποινικού δικαίου-

22) ότι, ιδίως, τα κράτη μέλη θα προσδιορίσουν επακριβέστερα στη νομοθεσία τους ή κατά την έναρξη ισχύος των διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογήν της παρούσας οδηγίας, τις γενικές προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες είναι θεμιτή η επεξεργασία- ότι ιδίως το άρθρο 5, σε συνδυασμό με τα άρθρα 7 και 8, επιτρέπει στα κράτη μέλη να προβλέπουν, πέραν των γενικών κανόνων, ειδικές προϋποθέσεις για την επεξεργασία δεδομένων σε συγκεκριμένους τομείς και για τις διάφορες κατηγορίες δεδομένων που αναφέρονται στο άρθρο 8-

23) ότι τα κράτη μέλη δύνανται να διασφαλίσουν την πραγμάτωση της προστασίας των προσώπων τόσο με γενικό νόμο περί προστασίας των προσώπων κατά της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όσο και με τομεακούς νόμους, όπως π.χ. οι νόμοι περί στατιστικής υπηρεσίας-

24) ότι οι νομοθεσίες περί προστασίας των νομικών προσώπων κατά της επεξεργασίας δεδομένων που τα αφορούν δεν θίγονται από την παρούσα οδηγία-

25) ότι οι αρχές της προστασίας δέον να εκφράζονται, αφενός, στις υποχρεώσεις τις οποίες υπέχουν πρόσωπα,

δημόσιες αρχές, επιχειρήσεις ή άλλοι φορείς υπεύθυνοι για την επεξεργασία, όσον αφορά ιδίως την ποιότητα των δεδομένων, την ασφάλεια της τεχνικής, την κοινοποίηση στην αρχή ελέγχου, τις συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί να εκτελεσθεί η επεξεργασία και, αφετέρου, με τα δικαιώματα που παρέχονται στα πρόσωπα, τα δεδομένα των οποίων αποτελούν αντικείμενο της επεξεργασίας, προκειμένου να ενημερώνονται επί των δεδομένων, να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αυτά, να ζητούν τη διόρθωσή τους ή ακόμη να αντιτάσσονται στην επεξεργασία τους-

26) ότι οι αρχές της προστασίας πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε πληροφορία του αφορά πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί- ότι, για να διαπιστωθεί αν η ταυτότητα ενός προσώπου μπορεί να εξακριβωθεί, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των μέσων που μπορούν ευλόγως να χρησιμοποιηθούν, είτε από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας, είτε από τρίτο, για να εξακριβωθεί η ταυτότητα του εν λόγω προσώπου- ότι οι αρχές της προστασίας δεν εφαρμόζονται σε δεδομένα που έχουν καταστεί ανώνυμα, κατά τρόπο ώστε να μην μπορεί να εξακριβωθεί πλέον η ταυτότητα του προσώπου στο οποίο αναφέρονται- ότι οι κώδικες δεοντολογίας κατά την έννοια του άρθρου 27 μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμο μέσο για την παροχή στοιχείων ως προς τον τρόπο κατά τον οποίο τα δεδομένα μπορούν να καταστούν ανώνυμα και να φυλάσσονται με μορφή που δεν επιτρέπει πλέον να εξακριβωθεί η ταυτότητα του προσώπου στο οποίο αναφέρονται-

27) ότι η προστασία του ατόμου πρέπει να ισχύει τόσο για την αυτοματοποιημένη όσο και για την διά της χειρός επεξεργασία δεδομένων- ότι το πεδίο εφαρμογής της προστασίας αυτής δεν πρέπει πράγματι να εξαρτάται από τις χρησιμοποιούμενες τεχνικές, δεδομένου ότι αυτό θα δημιουργούσε σοβαρούς κινδύνους καταστρατήγησης- ότι, ωστόσο, όσον αφορά την διά χειρός επεξεργασία, καλύπτονται από την οδηγία μόνον τα αρχεία και όχι οι μη διαρθρωμένοι φάκελοι- ότι, ιδίως, το περιεχόμενο ενός αρχείου πρέπει να είναι διαρθρωμένο σύμφωνα με ειδικά κριτήρια ώστε να επιτρέπεται η ευχερής πρόσβαση των ατόμων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα- ότι, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 στοιχείο γ), τα διάφορα κριτήρια για τον καθορισμό των στοιχείων ενός διαρθρωμένου συνόλου δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τα διάφορα κριτήρια που διέπουν την πρόσβαση στο σύνολο αυτό, μπορούν να θεσπίζονται από κάθε κράτος μέλος- ότι συνεπώς ένας φάκελος ή σύνολο φακέλων, καθώς και το εξώφυλλό τους, εφόσον δεν είναι διαρθρωμένοι σύμφωνα με ειδικά κριτήρια, δεν εμπίπτουν σε καμία περίπτωση στην παρούσα οδηγία-

28) ότι οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να εκτελείται κατά τρόπο θεμιτό και σύννομο έναντι των ενδιαφερομένων προσώπων- ότι πρέπει ιδίως να αφορά δεδομένα κατάλληλα και συναφή προς τους επιδιωκόμενους στόχους και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται- ότι οι στόχοι αυτοί πρέπει να είναι σαφείς και νόμιμοι και να καθορίζονται κατά τη συλλογή των δεδομένων- ότι οι στόχοι των επεξεργασιών που έπονται της συλλογής δεν πρέπει να είναι ασυμβίβαστοι προς τους αρχικούς στόχους-

29) ότι η περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημο-

νικούς σκοπούς δεν πρέπει γενικά να θεωρείται ασυμβίβαστη με τους σκοπούς για τους οποίους έχουν προηγουμένως συλλεχθεί τα δεδομένα, εφόσον τα κράτη μέλη παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις- ότι οι εγγυήσεις αυτές πρέπει ιδίως να αποκλείουν τη χρήση των δεδομένων για τη λήψη μέτρων ή αποφάσεων που αφορούν συγκεκριμένο πρόσωπο-

30) ότι, για να είναι νόμιμη η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει επιπλέον να διενεργείται με τη συναίνεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή να είναι αναγκαία για τη σύναψη ή την εκτέλεση σύμβασης που δεσμεύει το εν λόγω πρόσωπο ή την εκπλήρωση υποχρέωσης εκ του νόμου ή την εκτέλεση αποστολής δημοσίου συμφέροντος ή έργου εμπύπτοντος στην άσκηση δημόσιας εξουσίας ή ακόμη την πραγμάτωση εννόμου συμφέροντος φυσικού ή νομικού προσώπου, υπό τον όρο ότι δεν προέχουν το συμφέρον ή τα δικαιώματα και οι ελευθερίες του εν λόγω προσώπου- ότι, ειδικότερα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισορροπία των εν λόγω συμφερόντων παράλληλα με τη διασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να χρησιμοποιούνται και να ανακοινώνονται σε τρίτους στα πλαίσια νόμιμης συνήθους δραστηριότητας στις επιχειρήσεις ή άλλους οργανισμούς - ότι επίσης μπορούν να προσδιορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να ανακοινώνονται σε τρίτους τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για εμπορικούς ή διαφημιστικούς σκοπούς που επιδιώκονται είτε από εμπορικούς φορείς είτε από φιλανθρωπικά σωματεία ή άλλες οργανώσεις ή ενώσεις, λ.χ. πολιτικού χαρακτήρα, με την επιφύλαξη των διατάξεων που επιτρέπουν στα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα να αντιταχθούν χωρίς αιτιολόγηση και άνευ διαπάνης στην επεξεργασία των δεδομένων που τα αφορούν-

31) ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να θεωρείται ως σύννομη όταν πραγματοποιείται με σκοπό την προστασία ουσιώδους βιοτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα-

32) ότι εναπόκειται στις εθνικές νομοθεσίες να καθορίσουν εάν ο υπεύθυνος της επεξεργασίας στον οποίο έχει ανατεθεί αποστολή δημοσίου συμφέροντος ή εμπίπτουσα στην άσκηση δημόσιας εξουσίας πρέπει να είναι δημόσια διοικητική αρχή ή άλλο πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, όπως μια επαγγελματική ένωση-

33) ότι, εξάλλου, τα δεδομένα που εκ φύσεως ενδέχεται να θίξουν τις θεμελιώδεις ελευθερίες ή την ιδιωτική ζωή δεν πρέπει να καθίστανται αντικείμενο επεξεργασίας, εκτός αν υπάρχει ρητή συναίνεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται- ότι, ωστόσο, πρέπει να προβλέπεται ρητά η δυνατότητα παρέκκλισης από αυτήν την απαγόρευση λόγω ειδικών αναγκών, ιδίως όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται για ορισμένους λόγους υγείας από άτομα υπέχοντα υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου ή για νόμιμες δραστηριότητες από ορισμένα σωματεία ή ιδρύματα, σκοπός των οποίων είναι να επιτρέπουν την άσκηση θεμελιωδών ελευθεριών-

34) ότι, για λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να παρεκκλίνουν από την απαγόρευση επεξεργασίας ευαίσθητων κατηγοριών δεδομένων σε τομείς όπως η δημόσια υγεία, η κοινωνική προστασία -ιδίως όσον αφορά τη διασφάλιση

της ποιότητας και της οικονομικής αποτελεσματικότητας καθώς και των διαδικασιών που ακολουθούνται για να εξετάζονται οι αιτήσεις παροχών και υπηρεσιών στα πλαίσια του καθεστώτος ιατροφαρμακευτικής ασφάλισης- η επιστημονική έρευνα καθώς και η δημόσια στατιστική- ότι εναπόκειται, ωστόσο, στα κράτη μέλη να προβλέψουν ειδικές και πρόσφορες εγγυήσεις ώστε να προστατεύονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και η ιδιωτική ζωή των προσώπων-

35) ότι, επιπλέον, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιες αρχές για σκοπούς που καθορίζονται στο συνταγματικό ή το δημόσιο διεθνές δίκαιο, επίσημα αναγνωρισμένων θρησκευτικών οργανώσεων εκτελείται για λόγους μείζονος δημοσίου συμφέροντος-

36) ότι εφόσον, προκειμένου περί εκλογών, η λειτουργία του δημοκρατικού συστήματος απαιτεί από τα πολιτικά κόμματα να συλλέγουν δεδομένα σχετικά με τα πολιτικά φρονήματα διαφόρων προσώπων, η επεξεργασία τέτοιων δεδομένων δύναται να επιτραπεί για λόγους μείζονος δημοσίου συμφέροντος, υπό την προϋπόθεση ότι θεσπίζονται οι προσήκουσες εγγυήσεις-

37) ότι ως προς την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για δημοσιογραφικούς σκοπούς καθώς και για καλλιτεχνική ή λογοτεχνική έκφραση, ιδίως στον οπτικοακουστικό τομέα, πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις και περιορισμοί από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας οι οποίοι είναι αναγκαίοι για το συμβιβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων του προσώπου με την ελευθερία της έκφρασης, και ιδίως την ελευθερία να λαμβάνει κανείς ή να παρέχει πληροφορίες, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 10 της ευρωπαϊκής σύμβασης περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών. Κατά συνέπεια, εναπόκειται στα κράτη μέλη να θεσπίσουν, για την ιεράρχηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τις αναγκαίες εξαιρέσεις και περιορισμούς όσον αφορά τους εν γένει κανόνες νομιμότητας της επεξεργασίας των δεδομένων, τα μέτρα διαβίβασης των δεδομένων σε τρίτες χώρες, καθώς και τις αρμοδιότητες των υπηρεσιών ελέγχου. Αυτό δεν θα πρέπει εντούτοις να παράσχει στα κράτη μέλη αφορμή για να προβλέπουν εξαιρέσεις από τα μέτρα που εγγυώνται την ασφάλεια της επεξεργασίας. Θα πρέπει ωσαύτως να μεταβιβαστούν εκ των υστέρων ορισμένες αρμοδιότητες τουλάχιστον στην αρμόδια επί του τομέα αρχή ελέγχου, όπως φερ' ειπείν η δημοσίευση εκθέσεων σε τακτά διαστήματα ή η προσφυγή στις δικαστικές αρχές-

38) ότι η σύννομη επεξεργασία των δεδομένων προϋποθέτει ότι τα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα είναι σε θέση να πληροφορούνται την ύπαρξη της επεξεργασίας και, εφόσον τα δεδομένα συλλέγονται από αυτά, να έχουν πραγματική και ολοκληρωμένη ενημέρωση σχετικά με τις συνθήκες της συλλογής-

39) ότι ορισμένες επεξεργασίες αφορούν δεδομένα τα οποία ο υπεύθυνος δεν συνέλεξε απευθείας από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται- ότι, εξάλλου, τα δεδομένα μπορούν να ανακοινωθούν νομίμως σε τρίτο, ακόμη και όταν η ανακοίνωση αυτή δεν είχε προβλεφθεί κατά τη συλλογή τους από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται- ότι, σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η ενημέρωση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα πρέπει να πραγματοποιείται κατά την καταγραφή των δεδομένων ή, το αργότερο, κατά την πρώτη ανακοίνωσή τους σε τρίτο-

40) ότι, ωστόσο, δεν είναι ανάγκη να επιβληθεί η υποχρέωση αυτή εφόσον το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει ήδη ενημερωθεί- ότι η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται όταν η καταγραφή ή η ανακοίνωση προβλέπεται ρητώς από το νόμο όταν η ενημέρωση του εν λόγω προσώπου αποδεικνύεται αδύνατη ή συνεπάγεται δυσανάλογες προσπάθειες, όπως μπορεί να συμβεί με τις επεξεργασίες για ιστορικούς, στατιστικούς, ή επιστημονικούς σκοπούς- εν προκειμένω είναι δυνατόν να εξετάζονται ο αριθμός των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, η ηλικία των δεδομένων καθώς και τα αντισταθμιστικά μέτρα που μπορούν να ληφθούν-

41) ότι κάθε πρόσωπο πρέπει να έχει δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα που το αφορούν και τα οποία αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας, προκειμένου να βελτιώνεται, ιδίως, για την ακρίβειά τους και τον σύννομο χαρακτήρα της επεξεργασίας τους- ότι, για τους ίδιους λόγους, κάθε πρόσωπο πρέπει να έχει επί πλέον το δικαίωμα να γνωρίζει τη λογική η οποία υπαγορεύει την αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων που το αφορούν, τουλάχιστον στην περίπτωση των αυτοματοποιημένων αποφάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 - ότι το δικαίωμα αυτό δεν πρέπει να θίγει το επιχειρηματικό απόρρητο ούτε την πνευματική ιδιοκτησία, ιδίως το δικαίωμα του δημιουργού που προστατεύει το λογισμικό- ότι αυτό δεν πρέπει, ωστόσο, να καταλήγει στην άρνηση κάθε ενημέρωσης του ενδιαφερομένου προσώπου-

42) ότι τα κράτη μέλη μπορούν, προς το συμφέρον του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή προκειμένου να προστατευθούν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες τρίτων, να περιορίζουν τα δικαιώματα πρόσβασης και πληροφόρησης- ότι μπορούν, για παράδειγμα, να διευκρινίζουν ότι η πρόσβαση σε δεδομένα ιατρικής φύσεως μπορεί να γίνεται μόνο μέσω επαγγελματικού στελέχους του κλάδου της υγείας-

43) ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν περιορισμούς των δικαιωμάτων πρόσβασης και ενημέρωσης καθώς και ορισμένων υποχρεώσεων του υπευθύνου της επεξεργασίας εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της άμυνας, της δημόσιας ασφάλειας, σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους της Ένωσης καθώς και για την έρευνα και δίωξη ποινικών παραβάσεων και παραβάσεων δεοντολογίας των νομικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών- ότι πρέπει να απαριθμηθούν, ως εξαιρέσεις και περιορισμοί, οι αποστολές ελέγχου, επιθεώρησης ή ρύθμισης που είναι αναγκαίες στους τελευταίους τρεις προαναφερθέντες τομείς όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια, τα οικονομικά ή χρηματοοικονομικά συμφέροντα και την πρόληψη ποινικών αδικημάτων- ότι η απαρίθμηση έργων που αφορούν τους τρεις αυτούς τομείς δεν θίγει τη νομιμότητα εξαιρέσεων και περιορισμών για λόγους κρατικής ασφάλειας ή άμυνας-

44) ότι τα κράτη μέλη ενδέχεται να υποχρεωθούν, βάσει κοινοτικής νομοθεσίας, να παρεκκλίνουν της παρούσας οδηγίας σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης, την ενημέρωση και την ποιότητα των δεδομένων, προκειμένου να επιτύχουν ορισμένους από τους ανωτέρω στόχους-

45) ότι, στην περίπτωση που τα δεδομένα θα μπορούσαν να υποστούν σύννομη επεξεργασία λόγω δημοσίου συμφέροντος, της άσκησης δημόσιας εξουσίας ή έννομων συμφερόντων φυσικών ή νομικών προσώπων, κάθε

πρόσωπο θα πρέπει να δικαιούται να αντιτάσσεται για υπέρτερους νόμιμους λόγους που ανάγονται στην ειδική του κατάσταση και να αποκλείει από την επεξεργασία τα δεδομένα που το αφορούν- ότι τα κράτη μέλη έχουν πάντως την ευχέρεια να θεσπίζουν αντίθετες εθνικές διατάξεις-

46) ότι η προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα απαιτεί τη λήψη κατάλληλων τεχνικών μέτρων και οργάνωση κατά τη στιγμή τόσο του σχεδιασμού των τεχνικών επεξεργασίας όσο και της εκτέλεσης της επεξεργασίας, προκειμένου ιδίως να υπάρξουν εγγυήσεις για την ασφάλειά τους και να εμποδίζεται έτσι κάθε ανεπιτρεπτή επεξεργασία- ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να μεριμνούν για την τήρηση των μέτρων αυτών εκ μέρους των υπευθύνων της επεξεργασίας- ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν ενδεχόμενο επίπεδο ασφάλειας, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της τεχνικής και το κόστος της εφαρμογής τους έναντι των κινδύνων που εμφανίζουν οι επεξεργασίες και της φύσης των προς προστασία δεδομένων-

47) ότι όταν ένα μήνυμα που περιέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μεταβιβάζεται μέσω υπηρεσίας τηλεπικοινωνιών ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μοναδικός στόχος των οποίων είναι η μεταβίβαση μηνυμάτων αυτού του τύπου, ως υπεύθυνος για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στο μήνυμα θα θεωρείται το πρόσωπο από το οποίο προέρχεται το μήνυμα και όχι το πρόσωπο που παρέχει την υπηρεσία μεταβίβασης- ότι, πάντως, τα πρόσωπα που παρέχουν αυτές τις υπηρεσίες θα θεωρούνται κατά κανόνα ως υπεύθυνοι για την επεξεργασία πρόσθετων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της υπηρεσίας-

48) ότι η κοινοποίηση στην αρχή ελέγχου αποβλέπει στη διασφάλιση της δημοσιότητας των σκοπών της επεξεργασίας καθώς και των κύριων χαρακτηριστικών της, με στόχο την εξακρίβωση εάν η επεξεργασία είναι σύμφωνη με τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας-

49) ότι, προς αποφυγή απρόσφορων διοικητικών διατυπώσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέψουν εξαιρέσεις ή απλουστεύσεις κατά την κοινοποίηση των επεξεργασιών που δεν είναι ικανές να θίξουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, εφόσον οι επεξεργασίες αυτές είναι σύμφωνες με πράξη που έχει θεσπιστεί από κράτος μέλος ορίζουσα τα όριά τους- ότι εξαιρέσεις ή απλουστεύσεις μπορούν επίσης να προβλέπονται από τα κράτη μέλη όταν πρόσωπο που ορίζεται από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας βεβαιώνεται ότι οι πραγματοποιούμενες επεξεργασίες δεν είναι ικανές να θίξουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα- ότι το πρόσωπο που είναι επιφορτισμένο με την προστασία δεδομένων, είτε είναι υπάλληλος του υπευθύνου της επεξεργασίας είτε εξωτερικός συνεργάτης, πρέπει να ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη ανεξαρτησία-

50) ότι η εξαίρεση ή η απλούστευση μπορούν να προβλέπονται ειδικότερα για τις επεξεργασίες μοναδικό αντικείμενο των οποίων είναι η τήρηση μητρώων τα οποία προορίζονται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, για την ενημέρωση του κοινού και είναι προσιτά στο κοινό ή σε οποι-

οδήποτε πρόσωπο που μπορεί να επικαλεσθεί έννομο συμφέρον-

51) ότι, ωστόσο, η απλούστευση της υποχρέωσης κοινοποίησης ή η εξαίρεση από αυτήν δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο της επεξεργασίας από καμία άλλη υποχρέωση που απορρέει από την παρούσα οδηγία-

52) ότι ο εκ των υστέρων έλεγχος εκ μέρους των αρμοδίων αρχών πρέπει γενικά να θεωρείται ως επαρκές μέτρο-

53) ότι, πάντως, ορισμένες επεξεργασίες ενδέχεται να παρουσιάζουν ιδιαίτερους κινδύνους όσον αφορά τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, λόγω της φύσεως, της έκτασης ή του σκοπού τους, που μπορεί να είναι, π.χ. ο αποκλεισμός προσώπων από την απόλαυση δικαιώματος, παροχής ή συμβάσεως, ή λόγω της ιδιαίτερης χρήσης νέας τεχνολογίας- ότι τα κράτη μέλη, εάν το επιθυμούν, μπορούν να προσδιορίζουν στη νομοθεσία τους κινδύνους αυτούς-

54) ότι, σε σχέση με το σύνολο των εκτελούμενων επεξεργασιών, ο αριθμός των επεξεργασιών που παρουσιάζουν ιδιαίτερους κινδύνους θα πρέπει να είναι πολύ περιορισμένος- ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν για τις επεξεργασίες αυτές έλεγχο από την αρχή ελέγχου ή από το πρόσωπο που είναι επιφορτισμένο με την προστασία των δεδομένων, σε συνεργασία με την αρχή ελέγχου, έλεγχο ο οποίος θα προηγείται της επεξεργασίας- ότι, μετά τον έλεγχο, η αρχή ελέγχου μπορεί, σύμφωνα με την εθνική της νομοθεσία, να εκφέρει γνώμη ή να εγκρίνει την επεξεργασία των δεδομένων- ότι αυτή η εξέταση μπορεί επίσης να διενεργηθεί στα πλαίσια της προπαρασκευής νομοθετικού μέτρου θεσπιζόμενου από το εθνικό κοινοβούλιο ή βάσει τέτοιου μέτρου, το οποίο καθορίζει τη φύση της επεξεργασίας και τις κατάλληλες εγγυήσεις-

55) ότι, στην περίπτωση κατά την οποία ο υπεύθυνος της επεξεργασίας δεν σέβεται τα δικαιώματα των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, οι εθνικές νομοθεσίες πρέπει να προβλέπουν τη δυνατότητα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου- ότι οι ζημιές τις οποίες ενδέχεται να υποστούν τα πρόσωπα από αθέμιτη επεξεργασία πρέπει να αποκαθίστανται από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας, ο οποίος μπορεί να απαλλαγεί από την ευθύνη του μόνον αν αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για το ζημιογόνο γεγονός, ιδίως λόγω πταίσματος του ενδιαφερομένου ή ανωτέρας βίας- ότι πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις έναντι κάθε προσώπου, είτε ιδιωτικού είτε δημοσίου δικαίου, το οποίο δεν τηρεί τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπιστεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας-

56) ότι η διασυννοιακή ροή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη των διεθνών εμπορικών συναλλαγών- ότι η προστασία των προσώπων την οποία εγγυάται στην Κοινότητα η παρούσα οδηγία δεν αντιτίθεται στη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτες χώρες που παρέχουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας- ότι το ικανοποιητικό επίπεδο της προστασίας που παρέχεται από τρίτη χώρα πρέπει να κρίνεται υπό το φως όλων των περιστάσεων των σχετικών με μια διαβίβαση ή μια κατηγορία διαβιβάσεων-

57) ότι, αντίθετα, όταν μια τρίτη χώρα δεν παρέχει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, η διαβίβαση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς την εν λόγω χώρα πρέπει να απαγορεύεται-

58) ότι πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις από την απαγόρευση αυτή σε ορισμένες περιπτώσεις όταν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του ή όταν η διαβίβαση είναι απαραίτητη στο πλαίσιο σύμβασης ή δικαστικής υπόθεσης ή για την προστασία δημοσίου συμφέροντος, π.χ. σε διεθνείς διαβιβάσεις δεδομένων μεταξύ φορολογικών ή τελωνειακών αρχών ή των αρμόδιων για θέματα κοινωνικής ασφάλειας υπηρεσιών, ή όταν η διαβίβαση γίνεται από μητρώο που έχει συσταθεί διά νόμου και προορίζεται για την παροχή πληροφοριών στο κοινό ή τα πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον- ότι η διαβίβαση αυτή δεν πρέπει να αφορά το σύνολο ή κατηγορίες των δεδομένων του σχετικού μητρώου- ότι, εφόσον ένα μητρώο προορίζεται για να παρέχει στοιχεία για έρευνες που διενεργούνται από πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον, η διαβίβαση πρέπει να είναι δυνατή μόνο κατ' αίτηση των προσώπων αυτών ή όταν παραλήπτες είναι τα εν λόγω πρόσωπα-

59) ότι μπορούν να ληφθούν ειδικά μέτρα προκειμένου να καλυφθεί η ανεπάρκεια της προστασίας σε τρίτη χώρα, όταν ο υπεύθυνος της επεξεργασίας παρέχει τις κατάλληλες εγγυήσεις- ότι πρέπει, εξάλλου, να προβλέπονται διαδικασίες διαπραγματεύσεων μεταξύ Κοινότητας και των εν λόγω τρίτων χωρών-

60) ότι, σε κάθε περίπτωση, οι διαβιβάσεις προς τρίτες χώρες μπορούν να πραγματοποιούνται μόνον εφόσον τηρούνται απολύτως οι διατάξεις που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και ιδίως του άρθρου 8-

61) ότι τα κράτη μέλη και η Επιτροπή πρέπει, στους τομείς της αρμοδιότητάς τους, να ενθαρρύνουν τους επαγγελματικούς κύκλους να καταρτίσουν κοινοτικούς κώδικες δεοντολογίας, ώστε να διευκολυνθεί, λαμβανομένων υπόψη των ιδιομορφιών της επεξεργασίας σε ορισμένους τομείς, η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται προς το σκοπό αυτό-

62) ότι η σύσταση σε κάθε κράτος μέλος ανεξαρτήτων αρχών ελέγχου αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα-

63) ότι οι αρχές αυτές πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα μέσα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, μεταξύ των οποίων και εξουσίες διεξαγωγής έρευνας ή παρέμβασης, ειδικότερα σε περίπτωση ατομικών προσφυγών, καθώς και την ικανότητα του παρίστασι ενώπιον του δικαστηρίου- ότι οι εν λόγω αρχές πρέπει να συμβάλλουν στη διαφάνεια των επεξεργασιών που εκτελούνται στο κράτος μέλος στο οποίο υπάγονται-

64) ότι οι αρχές των διαφόρων κρατών μελών καλούνται να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ώστε οι κανόνες προστασίας να τηρούνται πλήρως στην Ευρωπαϊκή Ένωση-

65) ότι, σε κοινοτικό επίπεδο, πρέπει να συσταθεί ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία θα πρέπει να ασκεί τα καθήκοντά της με πλήρη ανεξαρτησία- ότι, λαμβανομένου υπόψη του ειδικού της χαρακτήρα, η ομάδα πρέπει να συμβουλευεί την Επιτροπή και να συμβάλλει κυρίως στην ομοιογενή εφαρμογή των εθνικών κανόνων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας-

66) ότι, για τη διαβίβαση δεδομένων προς τρίτες χώρες, η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας προϋποθέτει την

ανάθεση εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή και τη θέσπιση διαδικασίας σύμφωνα με τις διατυπώσεις που ορίζονται στην απόφαση 87/373/ΕΟΚ του Συμβουλίου (1)-

67) ότι στις 20 Δεκεμβρίου 1994 επήλθε συμφωνία για το *modus vivendi*, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τα εκτελεστικά μέτρα των πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 189 Β της συνθήκης ΕΚ-

68) ότι ο αρχές της παρούσας οδηγίας περί προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των προσώπων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να συμπληρώνονται ή να διευκρινίζονται, ιδίως για ορισμένους τομείς, με ειδικούς κανόνες που θα είναι σύμφωνοι προς τις αρχές αυτές-

69) ότι είναι σκόπιμο να δοθεί στα κράτη μέλη προθεσμία, μη δυνάμενη να υπερβεί τα τρία έτη από της έναρξης ισχύος των εθνικών μέτρων για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να μπορέσουν να εφαρμόσουν σταδιακά, στο σύνολο των ήδη εκτελούμενων επεξεργασιών, τις εν λόγω νέες εθνικές διατάξεις- ότι, για να επιτευχθεί αποτελεσματική ως προς το κόστος εφαρμογή των διατάξεων αυτών, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν συμπληρωματική περίοδο, που θα λήγει δώδεκα έτη μετά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να συμμορφωθούν προς ορισμένες διατάξεις της οδηγίας τα χειρόγραφα αρχεία τα οποία θα υπάρχουν ήδη κατά την ημερομηνία αυτή- ότι, όταν τα δεδομένα που περιέχονται στα αρχεία αυτά αποτελούν αντικείμενο διά χειρός επεξεργασίας εντός της συμπληρωματικής μεταβατικής περιόδου, η συμμόρφωση προς τις προαναφερόμενες διατάξεις πρέπει να πραγματοποιείται κατά την εκτέλεση της επεξεργασίας-

70) ότι δεν απαιτείται νέα συγκατάθεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα για να μπορεί ο υπεύθυνος να συνεχίσει, μετά την έναρξη ισχύος των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων που απαιτείται για την εκτέλεση συμβάσεως η οποία έχει συναφθεί με την ελεύθερη και εν γνώσει συναίνεση του εν λόγω προσώπου πριν από τη έναρξη ισχύος των εν λόγω διατάξεων-

71) ότι η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει ένα κράτος μέλος να ρυθμίζει τις δραστηριότητες εμπορικής ή διαφημιστικής έρευνας που έχουν για προορισμό τους καταναλωτές οι οποίοι κατοικούν στο έδαφός του, εφόσον αυτή η ρύθμιση δεν αφορά την προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα-

72) ότι η οδηγία επιτρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή των κανόνων της η αρχή της πρόσβασης του κοινού σε επίσημα έγγραφα,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Στόχος της οδηγίας

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, την προστασία των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώ-

πων, και ιδίως της ιδιωτικής ζωής, έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

2. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των κρατών μελών για λόγους συναφείς με την προστασία που εξασφαλίζεται δυνάμει της παραγράφου 1.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί «το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα»- ως πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί λογίζεται το πρόσωπο εκείνο που μπορεί να προσδιοριστεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από φυσική, βιολογική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική άποψη-

β) «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» «επεξεργασία», κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιούνται με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων διαδικασιών και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώρηση, η οργάνωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η τροποποίηση, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η ανακοίνωση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η εναρμόνιση ή ο συνδυασμός, καθώς και το κλείδωμα, η διαγραφή ή η καταστροφή-

γ) «αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» «αρχείο», κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προστιών με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια, είτε το σύνολο αυτό είναι συγκεντρωμένο είτε αποκεντρωμένο είτε κατανεμημένο σε λειτουργική ή γεωγραφική βάση-

δ) «υπεύθυνος της επεξεργασίας», το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας που μόνος ή από κοινού με άλλους καθορίζει τους στόχους και τον τρόπο της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όταν οι στόχοι και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται από νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις, εθνικές ή κοινοτικές, ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον ορισμό του μπορούν να καθορίζονται από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο-

ε) «εκτελών την επεξεργασία», το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας που επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπευθύνου της επεξεργασίας-

στ) «τρίτοι», το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας, εκτός από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, ο εκτελών την επεξεργασία καθώς και τα πρόσωπα τα οποία, υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπευθύνου της επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα-

ζ) «αποδέκτης», το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος φορέας στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα, είτε πρόκειται

για τρίτο είτε όχι. Ωστόσο, οι αρχές στις οποίες ενδέχεται να ανακοινωθούν δεδομένα στα πλαίσια ειδικής ερευνητικής αποστολής δεν θεωρούνται ως αποδέκτες-

η) «συγκατάθεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα», κάθε δήλωση βουλήσεως, ελευθέρως, ρητής και εν πλήρη επίγνωση, με την οποία το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται στην αυτοματοποιημένη, εν όλω ή εν μέρει, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων που περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

- η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, όπως οι δραστηριότητες που προβλέπονται στις διατάξεις των τίτλων V και VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και, εν πάση περιπτώσει, στην επεξεργασία δεδομένων που αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την εθνική άμυνα, την ασφάλεια του κράτους (συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής ευημερίας του, εφόσον η επεξεργασία αυτή συνδέεται με θέματα ασφάλειας του κράτους) και τις δραστηριότητες του κράτους σε τομείς του ποινικού δικαίου,

- η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών δραστηριοτήτων.

Άρθρο 4 Εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο

1. Κάθε κράτος μέλος εφαρμόζει τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζει δυνάμει της παρούσας οδηγίας σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον:

α) η επεξεργασία εκτελείται στα πλαίσια των δραστηριοτήτων υπευθύνου εγκατεστημένου στο έδαφος του κράτους μέλους. Όταν ο ίδιος υπεύθυνος είναι εγκατεστημένος στο έδαφος περισσότερων του ενός κρατών μελών, πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι κάθε εγκατάστασή του πληροί τις απαιτήσεις που προβλέπει η εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία-

β) ο υπεύθυνος δεν είναι εγκατεστημένος στο έδαφος του κράτους μέλους, αλλά σε τόπο όπου εφαρμόζεται η εθνική του νομοθεσία δυνάμει του δημοσίου διεθνούς δικαίου-

γ) ο υπεύθυνος της επεξεργασίας δεν είναι εγκατεστημένος στο έδαφος της Κοινότητας και για τους σκοπούς της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσφεύγει σε μέσα, αυτοματοποιημένα ή όχι, ευρισκόμενα στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, εκτός εάν τα μέσα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο με σκοπό τη διέλευση από το έδαφος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

2. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ), ο υπεύθυνος της επεξεργασίας πρέπει να υποδείξει έναν αντιπρόσωπο εγκατεστημένο στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους. Δεν θίγεται η τυχόν ανάληψη νομικών ενεργειών κατά του ιδίου του υπευθύνου της επεξεργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΜΙΤΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**Άρθρο 5**

Τα κράτη μέλη καθορίζουν, εντός των ορίων του παρόντος κεφαλαίου, τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύνομη.

ΤΜΗΜΑ Ι**ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ****Άρθρο 6**

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει:

- α) να υφίστανται σύνομη και θεμιτή επεξεργασία-
  - β) να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους να συμβιβάζεται με τους σκοπούς αυτούς. Η μεταγενέστερη επεξεργασία για ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασυμβίβαστη εφόσον τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες εγγυήσεις-
  - γ) να είναι κατάλληλα, συναφή προς το θέμα και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία-
  - δ) να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να ενημερώνονται- πρέπει να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα ώστε δεδομένα ανακριβή ή ελλιπή σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους έχουν συλλεγεί ή υφίστανται κατόπιν επεξεργασία, να διαγράφονται ή να διορθώνονται-
  - ε) να διατηρούνται με μορφή που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των προσώπων στα οποία αναφέρονται μόνο κατά τη διάρκεια περιόδου που δεν υπερβαίνει την απαιτούμενη για την επίτευξη των σκοπών για τους οποίους έχουν συλλεγεί ή για τους οποίους αργότερα υφίστανται επεξεργασία. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες εγγυήσεις για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διατηρούνται πέραν της περιόδου αυτής για σκοπούς ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς.
2. Εναπόκειται στον υπεύθυνο της επεξεργασίας να εξασφαλίσει την τήρηση της παραγράφου 1.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ**ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ****Άρθρο 7**

Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να γίνεται μόνον εάν:

- α) το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του ή
- β) είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης της οποίας το ενδιαφερόμενο πρόσωπο είναι συμβαλλόμενο μέρος ή για την εκτέλεση προσυμβατικών μέτρων ληφθέντων αιτήσεως του ή
- γ) είναι απαραίτητη για την τήρηση εκ του νόμου υποχρεώσεως του υπευθύνου της επεξεργασίας ή
- δ) είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή
- ε) είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση έργου δημοσίου

συμφέροντος ή εμπίπτοντος στην άσκηση δημοσίας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο της επεξεργασίας ή στον τρίτο στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα ή

στ) είναι απαραίτητη για την επίτευξη του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα, υπό τον όρο ότι δεν προέχει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα που χρήζουν προστασίας δυνάμει του άρθρου 1 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ**ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ****Άρθρο 8**

Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρέχουν πληροφορίες για τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και την υγεία και τη σεξουαλική ζωή.

2. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει εφόσον:

- α) το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει δώσει ρητά τη συγκατάθεσή του για την επεξεργασία, εκτός αν η νομοθεσία του κράτους μέλους ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση της παραγράφου 1 ή
- β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη προκειμένου να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις και τα ειδικά δικαιώματα του υπευθύνου της επεξεργασίας στον τομέα του εργατικού δικαίου, στο βαθμό που το επιτρέπει η εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει επαρκείς εγγυήσεις ή
- γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση ζωτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή άλλου προσώπου, αν ο ενδιαφερόμενος τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του ή

δ) η επεξεργασία πραγματοποιείται από ίδρυμα, σωματείο ή οποιονδήποτε άλλο μη κερδοσκοπικό φορέα ο οποίος επιδιώκει πολιτικούς, φιλοσοφικούς, θρησκευτικούς ή συνδικαλιστικούς σκοπούς, υπό τον όρο ότι η επεξεργασία αφορά μόνον τα μέλη του ή πρόσωπα με τα οποία το ίδρυμα, το σωματείο ή ο φορέας διατηρεί, ως εκ του σκοπού του, τακτικές επαφές, και τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους μόνον με τη συγκατάθεση των προσώπων στα οποία αναφέρονται ή

ε) η επεξεργασία αφορά δεδομένα τα οποία προδήλως δημοσιοποιούνται από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου.

3. Η παράγραφος 1 δεν ισχύει εφόσον η επεξεργασία των δεδομένων είναι αναγκαία για την ιατρική πρόληψη ή διάγνωση, την παροχή ιατροφαρμακευτικής αγωγής ή τη διαχείριση των ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών, η δε επεξεργασία των δεδομένων αυτών εκτελείται από κατ' επάγγελμα θεράποντα της υγείας υποκείμενο στο επαγγελματικό απόρρητο το οποίο προβλέπει το εθνικό δίκαιο ή από άλλο πρόσωπο το οποίο ομοίως υπέχει αντίστοιχη υποχρέωση.

4. Εφόσον παρέχονται οι δέουσες εγγυήσεις, τα κράτη

μέλη δύνανται, όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος, να θεσπίσουν και άλλες παρεκκλίσεις εκτός από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 2, είτε με εθνική νομοθετική διάταξη είτε με απόφαση της αρχής ελέγχου.

5. Η επεξεργασία δεδομένων σχετικών με παραβάσεις, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας επιτρέπεται μόνον υπό τον έλεγχο της δημόσιας αρχής, ή εάν το εθνικό δικαιο προβλέπει επαρκείς και ειδικές εγγυήσεις, με την επιφύλαξη ενδεχομένων παρεκκλίσεων τις οποίες ορίζει το κράτος μέλος επί τη βάσει εθνικών διατάξεων που παρέχουν τις ενδεδειγμένες και ειδικές προς τούτο εγγυήσεις. Πάντως, η τήρηση πλήρους ποινικού μητρώου επιτρέπεται μόνον υπό τον έλεγχο της δημόσιας αρχής.

Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν ότι οι επεξεργασίες δεδομένων συναφών με διοικητικές ή δικαστικές αποφάσεις πρέπει ομοίως να εκτελούνται υπό τον έλεγχο της δημόσιας αρχής.

6. Οι παρεκκλίσεις από την παράγραφο 1 που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 κοινοποιούνται στην Επιτροπή.

7. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους όρους υπό τους οποίους επιτρέπεται η επεξεργασία του εθνικού αναγνωριστικού αριθμού ταυτότητας ή άλλων γενικότερων αναγνωριστικών της ταυτότητας στοιχείων.

Άρθρο 9

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ελευθερία έκφρασης

Για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται αποκλειστικώς για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης, τα κράτη μέλη προβλέπουν τις εξαιρέσεις ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, του κεφαλαίου IV και του κεφαλαίου VI μόνο στο βαθμό που είναι αναγκαίες ώστε το δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής να συμβιβάζεται με τους κανόνες που διέπουν την ελευθερία έκφρασης.

ΤΜΗΜΑ IV

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Άρθρο 10

Ενημέρωση σε περίπτωση συλλογής δεδομένων από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται

Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο εκπρόσωπός του πρέπει να παρέχει στο πρόσωπο από το οποίο συλλέγονται δεδομένα που το αφορούν τουλάχιστον τις πληροφορίες που απαριθμούνται κατωτέρω, εκτός εάν το πρόσωπο αυτό έχει ήδη ενημερωθεί σχετικά:

- α) την ταυτότητα του υπευθύνου της επεξεργασίας και, ενδεχομένως, του εκπροσώπου του-
- β) τους σκοπούς της επεξεργασίας για την οποία προορίζονται τα δεδομένα-
- γ) οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία, όπως:
  - τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων,
  - το κατά πόσον η παροχή των δεδομένων είναι υποχρεωτική ή όχι, καθώς και τις ενδεχόμενες συνέπειες της άρνησης παροχής τους,
  - την ύπαρξη δικαιώματος πρόσβασης στα συγκεκριμένα δεδομένα και δικαιώματος διόρθωσής τους,

εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι αναγκαίες, λόγω των ειδικών συνθηκών υπό τις οποίες συλλέγονται τα δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται θεμιτή επεξεργασία έναντι του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

Άρθρο 11

Ενημέρωση σε περίπτωση συλλογής δεδομένων όχι από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται

1. Όταν τα δεδομένα δεν έχουν συλλεγεί από το πρόσωπο το οποίο αφορούν, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι, ευθύς ως καταχωρηθούν τα δεδομένα ή, εάν προβλέπεται ανακοίνωσή τους σε τρίτους, το αργότερο κατά την πρώτη ανακοίνωσή τους, ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή ο εκπρόσωπός του πρέπει να παρέχει στο πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα τις εξής πληροφορίες, εκτός εάν το πρόσωπο αυτό έχει ήδη ενημερωθεί:

- α) την ταυτότητα του υπευθύνου της επεξεργασίας και, ενδεχομένως, του εκπροσώπου του-
- β) τους σκοπούς της επεξεργασίας-
- γ) οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία, όπως:
  - τις κατηγορίες των σχετικών δεδομένων,
  - τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών,
  - την ύπαρξη δικαιώματος πρόσβασης στα δεδομένα που το αφορούν και δικαιώματος διόρθωσής τους, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι αναγκαίες, λόγω των ειδικών συνθηκών υπό τις οποίες συλλέγονται τα δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται θεμιτή επεξεργασία, έναντι του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται όταν, ιδίως όσον αφορά την επεξεργασία για σκοπούς στατιστικούς ή ιστορικής ή επιστημονικής έρευνας, η ενημέρωση του ενδιαφερομένου αποδεικνύεται αδύνατη ή προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες ή εάν η καταχώρηση ή η ανακοίνωση επιβάλλεται ρητώς από το νόμο. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες εγγυήσεις.

ΤΜΗΜΑ V

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Άρθρο 12

Δικαίωμα πρόσβασης

Τα κράτη μέλη εγγυώνται στα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα δικαίωμα να λαμβάνουν από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας:

- α) ελεύθερα και απεριόριστα, σε εύλογα διαστήματα και χωρίς υπερβολική καθυστέρηση ή δαπάνη:
  - την επιβεβαίωση ότι υπάρχει ή όχι επεξεργασία δεδομένων που τα αφορούν καθώς και πληροφορίες, σχετικά τουλάχιστον με τους σκοπούς της επεξεργασίας, τις κατηγορίες δεδομένων υπό επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στις οποίες ανακοινώνονται τα δεδομένα αυτά,
  - τη γνωστοποίηση, με εύληπτο τρόπο, των δεδομένων υπό επεξεργασία καθώς και των διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με την προέλευσή των,
  - την ενημέρωση σχετικά με τη λογική στην οποία στηρίζεται κάθε αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων τα οποία αναφέρονται στα πρόσωπα αυτά, τουλάχιστον στην περίπτωση των αυτοματοποιημένων αποφάσεων του άρθρου 15 παράγραφος 1-
- β) κατά περίπτωση, τη διόρθωση, τη διαγραφή ή το κλεί-

δωμά των δεδομένων των οποίων η επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, ιδίως λόγω ελλειπών ή ανακριβών χαρακτήρα των δεδομένων-

γ) την κοινοποίηση σε τρίτους, στους οποίους έχουν ανακοινωθεί τα δεδομένα, κάθε διόρθωσης, διαγραφής ή κλειδώματος που διενεργείται σύμφωνα με το στοιχείο β), εφόσον τούτο δεν είναι αδύνατον ή δεν προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες.

ΤΜΗΜΑ VI

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 13

Εξαιρέσεις και περιορισμοί

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν με νομοθετικά μέτρα την εμβέλεια των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1, του άρθρου 10, του άρθρου 11 παράγραφος 1 και των άρθρων 12 και 21, όταν ο περιορισμός αυτός απαιτείται για τη διαφύλαξη:

- α) της ασφάλειας του κράτους-
- β) της άμυνας-
- γ) της δημόσιας ασφάλειας-
- δ) της πρόληψης, διερεύνησης, διαπίστωσης και δίωξης παραβάσεων του ποινικού νόμου ή της δεοντολογίας των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών-
- ε) σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων-
- στ) αποστολής ελέγχου, επιθεώρησης ή ρυθμιστικών καθηκόντων που συνδέονται, έστω και ευκαιριακά, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία γ), δ) και ε)-ζ) της προστασίας του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων προσώπων.

2. Υπό την επιφύλαξη των προσφών νομικών εγγυήσεων, και ιδίως εκείνων που ορίζουν ότι τα δεδομένα δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για μέτρα ή αποφάσεις που ανάγονται σε συγκεκριμένα πρόσωπα, τα κράτη μέλη μπορούν, ιδίως στην περίπτωση που σαφώς ελλείπει κάθε κίνδυνος να θιγεί η ιδιωτική ζωή του προσώπου που αφορούν, να περιορίζουν νομοθετικώς τα δικαιώματα εκ του άρθρου 12 όταν η επεξεργασία δεδομένων γίνεται αποκλειστικά για επιστημονική έρευνα ή όταν αποθηκεύονται υπό μορφή στοιχείων προσωπικού χαρακτήρα επί διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο προς κατάρτιση στατιστικών και μόνο.

ΤΜΗΜΑ VII

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΝΤΙΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Άρθρο 14

Δικαίωμα αντίταξης του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν στο πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα το δικαίωμα:

- α) τουλάχιστον στις περιπτώσεις του άρθρου 7 στοιχεία ε) και στ), να αντιτάσσεται ανά πάσα στιγμή, για επιτακτικούς και νόμιμους λόγους σχετικούς με την προσωπική

του κατάσταση, στην επεξεργασία των δεδομένων που το αφορούν, εκτός εάν στην εθνική νομοθεσία ορίζεται άλλως. Σε περίπτωση αιτιολογημένης αντίταξης, η επεξεργασία δεν μπορεί πλέον να αφορά τα δεδομένα αυτά-

β) να αντιτάσσεται, κατ' αίτησή του και δωρεάν, στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα την οποία προτίθεται να πραγματοποιήσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας με δραστηριότητες για την προώθηση προϊόντων- ή να ενημερώνεται πριν από την πρώτη ανακοίνωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτους ή τη χρησιμοποίησή τους για λογαριασμό τρίτων με σκοπό τη διεξαγωγή έρευνας μέσω του ταχυδρομείου και να του παρέχεται ρητά το δικαίωμα να αντιταχθεί δωρεάν πριν από την ανακοίνωση ή τη χρησιμοποίησή.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ενδιαφερόμενοι θα γνωρίζουν την ύπαρξη του δικαιώματος που αναφέρεται στο πρώτο τμήμα του παρόντος στοιχείου β).

Άρθρο 15

Αυτοματοποιημένες ατομικές αποφάσεις

1. Τα κράτη μέλη παρέχουν σε κάθε πρόσωπο το δικαίωμα να μη συμμορφωθεί με απόφαση που παράγει νομικά αποτελέσματα έναντι αυτού ή το θίγει σημαντικά εφόσον η εν λόγω απόφαση βασίζεται αποκλειστικώς σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία που αξιολογεί ορισμένες πτυχές της προσωπικότητάς του, όπως η απόδοσή του στην εργασία, η φερεγγυότητά, η αξιοπιστία, η διαγωγή του κ.λπ.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν, με την επιφύλαξη άλλων άρθρων της παρούσας οδηγίας, ότι ένα πρόσωπο μπορεί να υποχρεωθεί να συμμορφωθεί με μία από τις αποφάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εάν η εν λόγω απόφαση:

- α) έχει ληφθεί στο πλαίσιο της σύναψης ή της εκτέλεσης σύμβασης, εφόσον το αίτημα σύναψης ή εκτέλεσης της σύμβασης του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει ικανοποιηθεί ή πρόσφορα μέτρα, στα οποία περιλαμβάνεται η δυνατότητα να προβάλει την άποψή του, κατοχυρώνουν το έννομο συμφέρον του ή
- β) επιτρέπεται από νομοθετική διάταξη που καθορίζει τα μέτρα τα οποία κατοχυρώνουν το έννομο συμφέρον του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.

ΤΜΗΜΑ VIII

ΑΠΟΡΡΗΤΟ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 16

Απόρρητο της επεξεργασίας

Κάθε πρόσωπο που ενεργεί υπό την εποπτεία του υπευθύνου της επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία, περιλαμβανομένου του ιδίου του εκτελούντος την επεξεργασία, και έχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, μπορεί να τα επεξεργασθεί μόνο κατ' εντολή του υπευθύνου της επεξεργασίας, εκτός εάν υποχρεούται προς τούτο από το νόμο.

Άρθρο 17

Ασφάλεια της επεξεργασίας

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία από τυχαία ή παράνομη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγο-

ρευμένη διάδοση ή πρόσβαση, ιδίως εάν η επεξεργασία συμπεριλαμβάνει και διαβίβαση των δεδομένων μέσω δικτύου, και από κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Τα μέτρα αυτά πρέπει να εξασφαλίζουν, λαμβανομένης υπόψη της τεχνολογικής εξέλιξης και του κόστους εφαρμογής τους, επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τους κινδύνους που απορρέουν από την επεξεργασία και τη φύση των δεδομένων που απολαύουν προστασίας.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας οφείλει, σε περίπτωση επεξεργασίας για λογαριασμό του, να επιλέγει προς εκτέλεση της επεξεργασίας πρόσωπο το οποίο παρέχει επαρκείς εγγυήσεις όσον αφορά τα μέτρα τεχνικής ασφαλείας και οργάνωσης της επεξεργασίας και να εξασφαλίζει την τήρηση των μέτρων αυτών.

3. Η εκτέλεση επεξεργασίας μέσω άλλου προσώπου πρέπει να διέπεται από σύμβαση ή δικαιοπραξία που συνδέει τον εκτελούντα με τον υπεύθυνο της επεξεργασίας και προβλέπει ιδίως:

- ότι ο εκτελών την επεξεργασία ενεργεί μόνον κατ'ενητολήν του υπευθύνου της επεξεργασίας,

- ότι οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1, όπως ορίζονται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο εκτελών την επεξεργασία, βαρύνουν και τον εκτελούντα την επεξεργασία.

ΚΕΙΜΕΝΟ2: 4. Για αποδεικτικούς λόγους, τα τμήματα της σύμβασης ή δικαιοπραξίας που αφορούν την προστασία των δεδομένων και τις απαιτήσεις σχετικά με τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 καταρτίζονται εγγράφως ή σε άλλη ανάλογη μορφή.

ΤΜΗΜΑ ΙΧ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Άρθρο 18

Η υποχρέωση κοινοποίησης προς την αρχή ελέγχου
ΚΕΙΜΕΝΟ3: 1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η κοινοποίηση πραγματοποιείται από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας ή από τον τυχόν εκπρόσωπό του προς την αρχή ελέγχου του άρθρου 28, πριν από την εκτέλεση μιας επεξεργασίας ή συνόλου επεξεργασιών, αυτοματοποιημένων εν όλω ή εν μέρει, με στόχο την επίτευξη ενός ή περισσότερων συναφών σκοπών.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η κοινοποίηση απλουστεύεται ή αποτελεί αντικείμενο εξαιρέσεως μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις και υπό τους ακόλουθους όρους:

- εφόσον, για κατηγορίες επεξεργασιών οι οποίες, λαμβανομένων υπόψη των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία, δεν δύνανται να θίξουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, καθορίζουν τους σκοπούς της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες των δεδομένων υπό επεξεργασία, την ή τις κατηγορίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, τον αποδέκτη ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους πρόκειται να ανακοινωθούν τα δεδομένα και τη διάρκεια αποθήκευσης των δεδομένων ή/και

- εφόσον ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ορίζει, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο στο οποίο υπόκειται, έναν υπεύθυνο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο οποίος έχει κυρίως ως αποστολή:

- να διασφαλίζει, κατ' ανεξάρτητο τρόπο, την εσωτερική εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας,

- να τηρεί μητρώο των επεξεργασιών που εκτελούνται από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας, όπου περιλαμβάνονται οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2,

ώστε να εξασφαλίζεται κατ' αυτόν τον τρόπο ότι η επεξεργασία δεν δύνανται να θίξει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία με μοναδικό αντικείμενο την τήρηση μητρώου το οποίο προορίζεται βάσει νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για την παροχή πληροφοριών στο κοινό και είναι προσπτό για έρευνες είτε στο κοινό γενικά είτε σε οποιοδήποτε πρόσωπο που μπορεί να αποδείξει έννομο συμφέρον.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από την υποχρέωση κοινοποίησης ή να απλουστεύουν την κοινοποίηση όταν πρόκειται για τις επεξεργασίες που προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 στοιχείο δ).

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι για τις μη αυτοματοποιημένες επεξεργασίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ή ορισμένες εξ αυτών, ισχύει ενδεχομένως η απλουστευμένη κοινοποίηση.

Άρθρο 19

Περιεχόμενο της κοινοποίησης

1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στην κοινοποίηση. Αυτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

- α) το όνομα και τη διεύθυνση του υπευθύνου της επεξεργασίας και, ενδεχομένως, του εκπροσώπου του-

- β) το σκοπό ή τους σκοπούς της επεξεργασίας-

- γ) περιγραφή της κατηγορίας ή των κατηγοριών των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και των δεδομένων ή των κατηγοριών δεδομένων που αφορούν τα πρόσωπα αυτά-

- δ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών στους οποίους ενδέχεται να ανακοινωθούν τα δεδομένα-

- ε) την προβλεπόμενη διαβίβαση δεδομένων προς τρίτες χώρες-

- στ) γενική περιγραφή που επιτρέπει να εκτιμηθεί προκαταρκτικά η σκοπιμότητα των μέτρων που έχουν ληφθεί ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια της επεξεργασίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 17.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τις διαδικασίες με τις οποίες κοινοποιούνται στην αρχή ελέγχου οι μεταβολές που επηρεάζουν τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 πληροφορίες.

Άρθρο 20

Προηγούμενοι έλεγχοι

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις επεξεργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ενδιαφερομένων και μεριμνούν ώστε οι επεξεργασίες να ελέγχονται πριν από την εφαρμογή τους.

2. Οι προηγούμενοι αυτοί έλεγχοι διενεργούνται από την ελέγχουσα αρχή μετά την παραλαβή της σχετικής κοινοποίησης του υπευθύνου της επεξεργασίας ή του υπευθύνου για την προστασία των δεδομένων, οι οποίοι, σε πε-

ρίπτωση αμφιβολίας, πρέπει να συμβουλευούνται την αρχή αυτή.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να διενεργούν τον έλεγχο αυτό στα πλαίσια της προπαρασκευής νομοθετικού μέτρου του Κοινοβουλίου ή μέτρου βασιζομένου επ' αυτού, το οποίο καθορίζει τη φύση της επεξεργασίας και τις κατάλληλες εγγυήσεις.

Άρθρο 21

Δημοσιότητα των επεξεργασιών

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα που διασφαλίζουν τη δημοσιότητα των επεξεργασιών.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η αρχή ελέγχου τηρεί το μητρώο των επεξεργασιών που κοινοποιούνται δυνάμει του άρθρου 18.

Το μητρώο περιλαμβάνει τουλάχιστον τις πληροφορίες που απαριθμούνται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε).

Οποιοσδήποτε μπορεί να συμβουλευέται το μητρώο.

3. Τα κράτη μέλη προβλέπουν, όσον αφορά τις επεξεργασίες που δεν υπόκεινται σε κοινοποίηση, ότι ο υπεύθυνος της επεξεργασίας ή άλλος φορέας οριζόμενος από τα κράτη μέλη κοινοποιεί καταλλήλως τουλάχιστον τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως ε), σε όποιο πρόσωπο το ζητήσει.

Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται στις επεξεργασίες που έχουν ως μοναδικό αντικείμενο την τήρηση μητρώου το οποίο προορίζεται βάσει νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για

την παροχή πληροφοριών στο κοινό και είναι προσιτό είτε στο κοινό γενικά είτε σε οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να αποδείξει έννομο συμφέρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ, ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 22

Προσφυγή

Με την επιφύλαξη ενδεχόμενης άσκησης διοικητικής, ιδίως ενώπιον της αρχής ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 28, προτού επιληφθεί δικαστική αρχή, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να προσφύγει ενώπιον δικαστηρίου σε περίπτωση παραβίασεως δικαιωμάτων κατοχυρωμένων από την εθνική νομοθεσία που εφαρμόζεται στη σχετική επεξεργασία.

Άρθρο 23

Ευθύνη

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι κάθε πρόσωπο θιγόμενο από αθέμιτη επεξεργασία ή κάθε άλλη ενέργεια που δεν συμβιβάζεται με τις εθνικές διατάξεις εφαρμογής της παρούσας οδηγίας έχει δικαίωμα αποκατάστασης της επελευθερωμένης ζημίας από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας.

2. Ο υπεύθυνος της επεξεργασίας μπορεί να απαλλαγεί της ευθύνης αυτής, εν μέρει ή εν όλω, εάν αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για το ζημιολόγο γεγονός.

Άρθρο 24

Κυρώσεις

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και απροβλέπων ιδίως κυρώσεις για παράβαση των διατάξεων εφαρμογής της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο 25

Βασικές αρχές

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η διαβίβαση προς τρίτη χώρα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που έχουν υποστεί επεξεργασία ή πρόκειται να υποστούν επεξεργασία μετά τη διαβίβασή τους, επιτρέπεται μόνον εάν, τηρουμένων των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις της παρούσας οδηγίας, η εν λόγω τρίτη χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας.

2. Η επάρκεια της προστασίας που παρέχεται από τρίτη χώρα σταθμίζεται λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων που επηρεάζουν μια διαβίβαση ή κατηγορία διαβίβασεων δεδομένων- ειδικότερα, εξετάζονται η φύση των δεδομένων, οι σκοποί και η διάρκεια της ή των προβλεπόμενων επεξεργασιών, η χώρα προέλευσης και τελικού προορισμού, οι γενικοί ή τομεακοί κανόνες δικαίου, οι επαγγελματικοί κανόνες και τα μέτρα ασφαλείας που ισχύουν στην εν λόγω Τρίτη χώρα.

3. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή ενημερώνονται αμοιβαία οσάκις θεωρούν ότι μια τρίτη χώρα δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια της παραγράφου 2.

4. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2, ότι μια τρίτη χώρα δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε διαβίβαση τέτοιου είδους δεδομένων προς την εν λόγω τρίτη χώρα.

5. Η Επιτροπή αρχίζει την κατάλληλη στιγμή διαπραγματεύσεις ώστε να επανρθωθεί η κατάσταση που προκύπτει από τη διαπίστωση που έχει γίνει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4.

6. Η Επιτροπή μπορεί να αποφανθεί, με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2, ότι μια τρίτη χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, λόγω της εσωτερικής της νομοθεσίας ή των διεθνών δεσμεύσεων που έχει αναλάβει, ιδίως κατόπιν των διαπραγματεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 5, ώστε να εξασφαλίζει την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των προσώπων.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την απόφαση της Επιτροπής.

Άρθρο 26

Παρεκκλίσεις

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 25, και με την επιφύλαξη αντιθέτων διατάξεων της εθνικής νομοθεσίας που διέπουν κατ' ιδίαν περιπτώσεις, τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτη χώρα που δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 25 παράγραφος 2, μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον:

α) το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα έχει συναινέσει ρητώς στη διαβίβαση ή

β) η διαβίβαση είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβα-

σης μεταξύ του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του υπευθύνου επεξεργασίας ή για την εκτέλεση προσυμβατικών μέτρων ληφθέντων κατ' αίτηση του προσώπου αυτού ή

γ) η διαβίβαση είναι αναγκαία για τη συνομολόγηση ή την εκτέλεση σύμβασης που έχει συναφθεί ή πρόκειται να συναφθεί μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας και τρίτου προς το συμφέρον του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή

δ) η διαβίβαση είναι αναγκαία ή απαιτείται εκ του νόμου για τη διασφάλιση σημαντικού δημοσίου συμφέροντος ή για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση ενός δικαιώματος ενώπιον του δικαστηρίου ή

ε) η διαβίβαση είναι αναγκαία για τη διασφάλιση ζωτικού συμφέροντος του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή

στ) η διαβίβαση πραγματοποιείται από δημόσιο μητρώο το οποίο προορίζεται βάσει νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για την παροχή πληροφοριών στο κοινό και είναι προσιτό είτε στο κοινό γενικά είτε σε οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να αποδείξει έννομο συμφέρον, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση πληρούνται οι σχετικές νόμιμες προϋποθέσεις.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, ένα κράτος μέλος μπορεί να επιτρέπεται μία ή πλείονες διαβιβάσεις δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτη χώρα η οποία δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας κατά την έννοια του άρθρου 25 παράγραφος 2 εφόσον ο υπεύθυνος της επεξεργασίας παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των προσώπων καθώς και την άσκηση των σχετικών δικαιωμάτων- οι εγγυήσεις μπορούν ιδίως να απορρέουν από κατάλληλες συμβατικές ρήτρες.

3. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τις άδειες που χορηγεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 2.

Εάν διατυπωθεί από άλλο κράτος μέλος ή την Επιτροπή ένσταση δεόντως αιτιολογημένη όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των προσώπων, η Επιτροπή θεσπίζει τα κατάλληλα μέτρα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την απόφαση της Επιτροπής.

4. Εάν η Επιτροπή αποφανθεί, με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 31 παράγραφος 2, ότι ορισμένες τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες παρέχουν τις επαρκείς εγγυήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν προς την απόφαση της Επιτροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V ΚΩΔΙΚΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 27

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή ενθαρρύνουν την εκπόνηση κωδίκων δεοντολογίας που αποσκοπούν να συμβάλουν, ανάλογα με τις τομεακές ιδιομορφίες, στην ορθή εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που θεσπίζουν τα κράτη μέλη κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα επαγγελματικά σωματεία και οι λοιπές οργανώσεις, οι οποίες εκπροσωπούν

άλλες κατηγορίες υπευθύνων επεξεργασίας που έχουν εκπονήσει σχέδια εθνικών κωδίκων ή προτίθενται να τροποποιήσουν ή να παρατείνουν ισχύοντες εθνικούς κώδικες, μπορούν να τους υποβάλουν προς εξέταση στην εθνική αρχή.

Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η αρχή αυτή ελέγχει, μεταξύ άλλων, εάν τα υποβαλλόμενα σχέδια είναι σύμφωνα προς τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Εφόσον το κρίνει σκόπιμο, η εν λόγω αρχή συγκεντρώνει τις παρατηρήσεις προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, ή των εκπροσώπων τους.

3. Τα σχέδια κοινοτικών κωδίκων καθώς και οι τροποποιήσεις ή παρατάσεις ισχυόντων κοινοτικών κωδίκων μπορούν να υποβάλλονται στην ομάδα που αναφέρεται στο άρθρο 29. Η ομάδα αυτή αποφασίζει, μεταξύ άλλων, κατά πόσον τα υποβαλλόμενα σχέδια είναι σύμφωνα προς τις εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Εφόσον το κρίνει σκόπιμο, συγκεντρώνει τις παρατηρήσεις των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, ή των εκπροσώπων τους. Η Επιτροπή μπορεί να εξασφαλίσει τη δέουσα δημοσιότητα

στους κώδικες που έχουν εγκριθεί από την ομάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI ΑΡΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 28

Αρχή ελέγχου

1. Κάθε κράτος μέλος προβλέπει ότι μία ή περισσότερες δημόσιες αρχές επιφορτίζονται με τον έλεγχο της εφαρμογής, στο έδαφός του, των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί από τα κράτη μέλη, κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Οι εν λόγω αρχές ασκούν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται με πλήρη ανεξαρτησία.

2. Κάθε κράτος μέλος προβλέπει ότι ζητείται η γνώμη των αρχών ελέγχου κατά την εκπόνηση των διοικητικών ή κανονιστικών μέτρων που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Κάθε αρχή ελέγχου διαθέτει συγκεκριμένα:

- μέσα για τη διεξαγωγή έρευνας, όπως το δικαίωμα να έχει πρόσβαση στα δεδομένα που αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας και το δικαίωμα να συλλέγει κάθε αναγκαία πληροφορία για την εκπλήρωση της αποστολής ελέγχου,

- αποτελεσματικές εξουσίες παρέμβασης, όπως για παράδειγμα την εξουσία να διατυπώνει γνώμες πριν από την εκτέλεση των επεξεργασιών, σύμφωνα με το άρθρο 20, και να διασφαλίζει την κατάλληλη δημοσιότητα των γνώμων αυτών, την εξουσία να επιτάσσει τη δέσμευση, διαγραφή ή την καταστροφή δεδομένων, να απαγορεύει επίσης προσωρινά ή οριστικά την επεξεργασία, να απευθύνει προειδοποίηση ή επίπληξη προς τον υπεύθυνο για την επεξεργασία ή να προσφεύγει στα εθνικά κοινοβούλια ή άλλα εθνικά πολιτικά όργανα,

- την εξουσία να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου σε περίπτωση παράβασης των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ή να επισημαίνει τις παραβάσεις αυτές στις δικαστικές αρχές.

Κατά των αποφάσεων της αρχής ελέγχου μπορούν να

ασκηθούν ένδικο μέσα.

4. Κάθε πρόσωπο ή κάθε ένωση που το εκπροσωπεί μπορεί να υποβάλει σε κάθε αρχή ελέγχου αίτηση σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών του έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο αιτών ενημερώνεται σχετικά με τη συνέχεια που δίδεται στην αίτησή του.

Κάθε πρόσωπο μπορεί ιδίως να υποβάλει σε κάθε αρχή ελέγχου αίτηση εξακρίβωσης της νομιμότητας μιας επεξεργασίας, εφόσον εφαρμόζονται οι εθνικές διατάξεις που έχουν θεσπισθεί δυνάμει του άρθρου 13 της παρούσας οδηγίας. Ο αιτών ενημερώνεται εν πάση περιπτώσει για τη διενέργεια ελέγχου.

5. Κάθε αρχή ελέγχου υποβάλλει σε τακτά διαστήματα έκθεση δραστηριοτήτων η οποία δημοσιεύεται.

6. Κάθε αρχή ελέγχου είναι αρμόδια, ανεξάρτητα από την εθνική νομοθεσία που εφαρμόζεται στη συγκεκριμένη επεξεργασία, για την άσκηση, στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο υπάγεται, των εξουσιών που διαθέτει σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου. Κάθε αρχή μπορεί να κληθεί να ασκήσει τις εξουσίες της από αρχή άλλου κράτους μέλους.

Οι αρχές ελέγχου διατηρούν μεταξύ τους την αναγκαία συνεργασία για την εκπλήρωση της αποστολής τους, ιδίως με την ανταλλαγή όλων των χρήσιμων πληροφοριών.

7. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα μέλη και οι υπάλληλοι των αρχών ελέγχου δεσμεύονται ακόμα και μετά την παύση των δραστηριοτήτων τους από το επαγγελματικό απόρρητο, όσον αφορά τις εμπιστευτικές πληροφορίες στις οποίες έχουν πρόσβαση.

Άρθρο 29

Ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Συνιστάται ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ονομαζόμενη εφεξής «η ομάδα».

Η ομάδα αυτή έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα και είναι ανεξάρτητη.

2. Η ομάδα απαρτίζεται από έναν αντιπρόσωπο της αρχής ή των αρχών ελέγχου που έχει ορίσει κάθε κράτος μέλος, έναν αντιπρόσωπο της αρχής ή των αρχών που έχουν συσταθεί για τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας καθώς και έναν αντιπρόσωπο της Επιτροπής.

Κάθε μέλος της ομάδας ορίζεται από το θεσμικό όργανο, την αρχή ή τις αρχές που εκπροσωπεί. Όταν ένα κράτος μέλος ορίζει πλείονες αρχές ελέγχου, αυτές διορίζουν κοινό αντιπρόσωπο. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά τις αρχές που

έχουν συσταθεί για τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας.

3. Η ομάδα λαμβάνει τις αποφάσεις της με απλή πλειοψηφία των αντιπροσώπων των αρχών ελέγχου.

4. Η ομάδα εκλέγει τον πρόεδρό της. Η διάρκεια της θητείας του προέδρου είναι διετής. Η θητεία είναι ανανεώσιμη.

5. Τη γραμματεία της ομάδας αναλαμβάνει η Επιτροπή.

6. Η ομάδα καταρτίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

7. Η ομάδα εξετάζει τα θέματα που εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη από τον πρόεδρό της, είτε κατόπιν πρωτοβουλίας του είτε κατόπιν αιτήσεως αντιπροσώπου των αρχών ελέγχου ή της Επιτροπής.

Άρθρο 30

1. Η ομάδα έχει ως αποστολή:

α) να εξετάζει οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί κατ'εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, ώστε να συμβάλλει στην ομοιόμορφη εφαρμογή τους-

β) να παρέχει στην Επιτροπή τη γνώμη της σχετικά με το επίπεδο προστασίας στην Κοινότητα και στις τρίτες χώρες-

γ) να συμβουλεύει την Επιτροπή για κάθε σχέδιο τροποποίησης της παρούσας οδηγίας, κάθε σχέδιο συμπληρωματικών ή ειδικών μέτρων που πρέπει να ληφθούν για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και για κάθε άλλο σχέδιο κοινοτικών μέτρων που έχουν επιπτώσεις επί αυτών των δικαιωμάτων και ελευθεριών-

δ) να γνωμοδοτεί επί των κωδίκων δεοντολογίας που εκπονούνται σε κοινοτικό επίπεδο.

2. Αν η ομάδα διαπιστώσει αποκλίσεις μεταξύ της νομοθεσίας ή της πρακτικής των κρατών μελών, οι οποίες μπορεί ενδεχομένως να αποβούν επιζήμιες για την ισοδύναμη προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Κοινότητα, ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

3. Η ομάδα μπορεί να εκδίδει με δική της πρωτοβουλία συστάσεις για κάθε θέμα που αφορά την προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Κοινότητα.

4. Οι γνώμες και οι συστάσεις της ομάδας διαβιβάζονται στην Επιτροπή και στη συμβουλευτική επιτροπή του άρθρου 31.

5. Η Επιτροπή ενημερώνει την ομάδα σχετικά με τη συνέχεια που δίδεται στις γνώμες και συστάσεις. Συντάσσει για το σκοπό αυτό έκθεση που διαβιβάζεται επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η έκθεση αυτή δημοσιεύεται.

6. Η ομάδα συντάσσει ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση όσον αφορά τη προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Κοινότητα και στις τρίτες χώρες, την οποία κοινοποιεί στην Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η έκθεση αυτή δημοσιεύεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Άρθρο 31

Η επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και προεδρεύεται από τον αντιπρόσωπο της Επιτροπής.

2. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην επιτροπή σχέδιο των ληπτέων μέτρων. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με το επείγον του θέματος.

Η γνώμη εγκρίνεται με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης. Κατά τις ψηφοφορίες στα πλαίσια της επιτροπής, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται όπως ορίζεται στο προαναφερόμενο άρθρο. Ο πρόεδρος δεν συμμετέχει στην ψηφοφορία.

Η Επιτροπή θεσπίζει μέτρα τα οποία εφαρμόζονται αμέ-

σως. Ωστόσο, εάν τα μέτρα αυτά δεν συμφωνούν με τη γνώμη της επιτροπής, ανακοινώνονται πάραυτα από την Επιτροπή στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή:

- η Επιτροπή αναβάλλει την εφαρμογή των μέτρων που αποφάσισε για μια περίοδο τριών μηνών από την ημερομηνία της ανακοίνωσης,

- το Συμβούλιο μπορεί, με ειδική πλειοψηφία, να λάβει διαφορετική απόφαση μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 32

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο εντός τριών ετών από την έκδοσή της.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από σχετική αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομέρειες της αναφοράς αυτής καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι επεξεργασίες που είχαν αρχίσει ήδη κατά την ημερομηνία της έναρξης ισχύος των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα συμμορφωθούν προς τις διατάξεις αυτές εντός τριών ετών από την ημερομηνία αυτή.

Κατά παρέκκλιση από το προηγούμενο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι οι επεξεργασίες δεδομένων που περιέχονται ήδη σε χειρόγραφα αρχεία κατά την ημερομηνία της έναρξης ισχύος των εθνικών διατάξεων που έχουν θεσπισθεί κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πρέπει να συμμορφωθούν προς τα άρθρα 6, 7 και 8 της παρούσας οδηγίας εντός δώδεκα ετών από την ημερομηνία έκδοσής της. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν εν πάση περιπτώσει στο πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα να επιτυγχάνει, κατόπιν αιτήσεώς του, τη διόρθωση, τη διαγραφή ή το κλείδωμα των ελλিপών ή ανακριβών δεδομένων ή των δεδομένων που έχουν αποθηκευθεί κατά τρόπο ασυμβίβαστο προς τους νόμιμους σκοπούς τους οποίους επιδιώκει ο υπεύθυνος της επεξεργασίας.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν, με την επιφύλαξη κατάλλη-

λων εγγυήσεων, ότι τα δεδομένα που αποθηκεύονται αποκλειστικά προς το σκοπό της ιστορικής έρευνας δεν χρειάζεται να εναρμονισθούν σύμφωνα με τα άρθρα 6, 7 και 8 της παρούσας οδηγίας.

4. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα κείμενα των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 33

Περιοδικώς και για πρώτη φορά τρία το πολύ χρόνια μετά το χρονικό σημείο που ορίζει το άρθρο 32 παράγραφος 1, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, η οποία συνοδεύεται, κατά περίπτωση, από τις δέουσες προτάσεις τροποποιήσεων. Η έκθεση αυτή δημοσιεύεται.

Η Επιτροπή εξετάζει ιδίως την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στις επεξεργασίες δεδομένων ήχου και εικόνas που αφορούν φυσικά πρόσωπα και θα υποβάλλει ενδεχομένως της δέουσες προτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη της τις εξελίξεις της πληροφορικής και το στάδιο των εργασιών για την πραγμάτωση της κοινωνίας των πληροφοριών.

Άρθρο 34

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 24 Οκτωβρίου 1995.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

K. HÄNSCH

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

L. ATIENZA SERNA

(1) ΕΕ αριθ. C 277 της 5. 11. 1990, σ. 3 και ΕΕ αριθ. C 311 της 27. 11. 1992, σ. 30.

(3) ΕΕ αριθ. C 159 της 17. 6. 1991, σ. 38.

(3) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Μαρτίου 1992 (ΕΕ αριθ. C 94 της 13. 4. 1992, σ. 198), που επιβεβαιώθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 1993 (ΕΕ αριθ. C 342 της 20. 12. 1993, σ. 30). Κοινή θέση του Συμβουλίου της 20ής Φεβρουαρίου 1995 (ΕΕ αριθ. C 93 της 13. 4. 1995, σ. 1) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Ιουνίου 1995 (ΕΕ αριθ. C 166 της 3. 7. 1995).

(1) ΕΕ αριθ. L 197 της 18. 7. 1987, σ. 33.

2.2 Οδηγία 97/66

Οδηγία 97/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1997 περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και προστασίας της ιδιωτικής ζωής στον τηλεπικοινωνιακό τομέα

Κείμενο:

ΟΔΗΓΙΑ 97/66/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 15ης Δεκεμβρίου 1997 περί επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και προστασίας της ιδιωτικής ζωής στον τηλεπικοινωνιακό τομέα

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Έχοντας υπόψη: τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 100 Α, την πρόταση της Επιτροπής (1), τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (2), Αποφασίζοντας σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 189 Β της συνθήκης (3), υπό το πρίσμα του κοινού σχεδίου το οποίο ενέκρινε η επιτροπή συνδιαλλαγής στις 6 Νοεμβρίου 1997,

Εκτιμώντας:

(1) ότι η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (4), επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να διασφαλίζουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και ιδίως το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής τους ζωής, προκειμένου να διασφαλίζεται η ελεύθερη ροή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Κοινότητα,

(2) ότι το απόρρητο των επικοινωνιών κατοχυρώνεται σύμφωνα με τις διεθνείς διατάξεις σε ό,τι αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα (ιδίως την ευρωπαϊκή σύμβαση για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών) και με τα συντάγματα των κρατών μελών,

(3) ότι ήδη εισάγονται στην Κοινότητα νέες προηγμένες ψηφιακές τεχνολογίες στα δημόσια τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, οι οποίες δημιουργούν ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής του χρήστη, ότι η ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών χαρακτηρίζεται από την καθιέρωση νέων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, ότι η επιτυχής διασυννοριακή ανάπτυξη των υπηρεσιών αυτών, όπως το "βίντεο κατά βούληση" και η διαλογική τηλεόραση εξαρτώνται εν μέρει από την πεποίθηση των χρηστών ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η ιδιωτική τους ζωή,

(4) ότι αυτό συμβαίνει ειδικότερα με την εγκατάσταση του ψηφιακού δικτύου ενοποιημένων υπηρεσιών (ISDN) και των ψηφιακών κινητών δικτύων,

(5) ότι το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του, της 30ής Ιουνίου 1988, σχετικά με την ανάπτυξη της κοινής αγοράς των υπηρεσιών και του εξοπλισμού στον τομέα των τηλεπικοινωνιών έως το 1992 (5), ζήτησε να ληφθούν μέτρα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να δημιουργηθεί κατάλληλο περιβάλλον για τη μελλοντική ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών στην Κοινότητα,

τα, ότι το Συμβούλιο τόνισε εκ νέου τη σημασία που ενέχει η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στο ψήφισμά του, της 18ης Ιουλίου 1989, σχετικά με την ενίσχυση του συντονισμού για την εγκατάσταση στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα του ψηφιακού δικτύου ενοποιημένων υπηρεσιών (ISDN) έως το 1992 (6),

(6) ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει υπογράμμισει τη σημασία που ενέχει η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στα δίκτυα τηλεπικοινωνιών, όσον αφορά ιδίως την εγκατάσταση του ψηφιακού δικτύου ενοποιημένων υπηρεσιών (ISDN),

(7) ότι, στην περίπτωση των δημόσιων τηλεπικοινωνιακών δικτύων, πρέπει να θεσπισθούν ειδικές νομοθετικές, κανονιστικές και τεχνικές διατάξεις προκειμένου να προστατευθούν τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες των φυσικών προσώπων, καθώς και τα έννομα συμφέροντα των νομικών προσώπων, ιδίως έναντι των αυξανόμενων κινδύνων που απορρέουν από την αυτόματη αποθήκευση και επεξεργασία δεδομένων που αφορούν συνδρομητές και χρήστες,

(8) ότι οι νομοθετικές, κανονιστικές και τεχνικές διατάξεις που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη όσον αφορά την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της ιδιωτικής ζωής και των εννόμων συμφερόντων των νομικών προσώπων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, πρέπει να εναρμονιστούν ώστε να αποφεύγονται τα εμπόδια στην εσωτερική αγορά για τις τηλεπικοινωνίες σύμφωνα με το στόχο που εκτίθεται στο άρθρο 7 Α της συνθήκης, ότι η εναρμόνιση περιορίζεται στις απαραίτητες απαιτήσεις που αποβλέπουν στο να μην εμποδίζεται η παραγωγή και η ανάπτυξη νέων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και δικτύων μεταξύ των κρατών μελών,

(9) ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές και χρήστες, καθώς και οι αρμόδιοι κοινοτικοί οργανισμοί, θα πρέπει να συνεργάζονται για την εγκατάσταση και την ανάπτυξη των σχετικών τεχνολογικών μέσων, όπου αυτό είναι απαραίτητο, για την εφαρμογή των εγγυήσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας,

(10) ότι οι νέες υπηρεσίες περιλαμβάνουν τη διαλογική τηλεόραση και το "βίντεο κατά βούληση",

(11) ότι, στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, ιδίως για όλα τα ζητήματα που αφορούν την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που δεν καλύπτονται ρητά από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων του υπεύθυνου επεξεργασίας και των ατομικών δικαιωμάτων, εφαρμόζεται η οδηγία 95/46/ΕΚ, ότι η οδηγία 95/46/ΕΚ εφαρμόζεται για τις μη διαθέσιμες στο κοινό τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες,

(12) ότι η παρούσα οδηγία, όπως προβλέπεται και στο άρθρο 3 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, δεν υπεισέρχεται σε θέματα προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που συνδέονται με δραστηριότητες οι οποίες δεν διέπονται από το κοινοτικό δίκαιο, ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να λάβουν τέτοια μέτρα, εφόσον κρίνουν ότι απαιτούνται για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας, της εθνικής άμυνας, της ασφάλειας του κράτους (περιλαμβανομένης της οικονομικής ευημερίας του κράτους εφόσον οι δραστηριότητες συνδέονται με θέματα ασφαλείας του κράτους) και την εφαρμογή του ποινικού δικαίου, ότι η παρούσα οδηγία δεν πρέπει να θίγει τη δυνατό-

τητα των κρατών μελών να προβαίνουν σε νόμιμη παρακολούθηση των τηλεπικοινωνιών, για οποιονδήποτε από αυτούς τους σκοπούς,

(13) ότι οι συνδρομητές των διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ότι οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας αποβλέπουν, συμπληρώνοντας την οδηγία 95/46/EK, στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων και ειδικότερα του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή, καθώς επίσης και των έννομων συμφερόντων των νομικών προσώπων, ότι οι διατάξεις αυτές δεν συνεπάγονται επ' ουδενί υποχρέωση των κρατών μελών να επεκτείνουν την εφαρμογή της οδηγίας 95/46/EK στην προστασία των εννόμων συμφερόντων των νομικών προσώπων, ότι η εν λόγω προστασία εξασφαλίζεται με την ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία,

(14) ότι η εφαρμογή ορισμένων απαιτήσεων σχετικά με την ένδειξη της ταυτότητας και τον περιορισμό αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής, και σχετικά με τις αυτόματα προωθούμενες κλήσεις στις γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με αναλογικά κέντρα δεν πρέπει να είναι υποχρεωτικές σε ειδικές περιπτώσεις όπου μια τέτοια εφαρμογή θα ήταν τεχνικά αδύνατη ή θα απαιτούσε δυσανάλογα οικονομική επιβάρυνση, ότι επειδή είναι σημαντικό για τα ενδιαφερόμενα μέρη να ενημερώνονται γι' αυτές τις περιπτώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τις κοινοποιούν στην Επιτροπή,

(15) ότι οι φορείς παροχής υπηρεσιών πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να κατοχυρώνεται η ασφάλεια των υπηρεσιών τους, ενδεχομένως από κοινού με τον φορέα παροχής του δικτύου και να πληροφορούν τους συνδρομητές για τυχόν ιδιαίτερους κινδύνους παραβίασης της ασφάλειας του δικτύου, ότι η ασφάλεια εκτιμάται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 της οδηγίας 95/46/EK,

(16) ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για την παρεμπόδιση της άνευ αδείας πρόσβασης στις επικοινωνίες, προκειμένου να προστατευθεί το απόρρητο των επικοινωνιών μέσω του δημοσίου τηλεπικοινωνιακού δικτύου και των διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, ότι η εθνική νομοθεσία σε ορισμένα κράτη μέλη απαγορεύει μόνον την ηθελημένη και άνευ αδείας πρόσβαση στις επικοινωνίες,

(17) ότι τα δεδομένα που αφορούν συνδρομητές και υφίστανται επεξεργασία για την πραγματοποίηση κλήσεων περιέχουν πληροφορίες για την ιδιωτική ζωή των φυσικών προσώπων και αφορούν το σεβασμό του απορρήτου της αλληλογραφίας τους ή τα έννομα συμφέροντα νομικών προσώπων, ότι τα δεδομένα αυτά επιτρέπεται να αποθηκεύονται μόνο στο βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο για την παροχή υπηρεσιών για τη χρέωση και την πληρωμή διασυνδέσεων, για περιορισμένο δε χρόνο, ότι κάθε άλλη επεξεργασία την οποία επιθυμεί να διενεργήσει ο φορέας παροχής της διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας για την εμπορική προώθηση των ιδίων του τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών επιτρέπεται μόνον εφόσον συμφωνεί με αυτήν ο συνδρομητής, βάσει ακριβών και πλήρων πληροφοριών που παρέχει ο φορέας παροχής της διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας σχετικά με τα ειδη περαιτέρω επεξεργασίας που σκοπεύει να διενεργήσει,

(18) ότι η καθιέρωση αναλυτικών λογαριασμών βελτίω-

σε τις δυνατότητες του συνδρομητή να επαληθεύει την ορθότητα των τελών που του χρεώνει ο φορέας παροχής της υπηρεσίας, ότι ταυτόχρονα ενδέχεται να παραβλάπτει την ιδιωτική ζωή των χρηστών των διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, ότι, συνεπώς, για να διαφυλαχθεί η ιδιωτική ζωή του χρήστη, τα κράτη μέλη οφείλουν να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη δυνατοτήτων επιλογής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, όπως οι εναλλακτικές δυνατότητες πληρωμής οι οποίες επιτρέπουν ανώνυμη ή αυστηρά εμπιστευτική πρόσβαση στις διαθέσιμες στο κοινό τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, π.χ. τηλεκάρτες και διευκολύνσεις πληρωμής με πιστωτικές κάρτες, ότι, ως εναλλακτική λύση, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν την διαγραφή ορισμένων ψηφίων από τους καλούμενους αριθμούς των αναλυτικών λογαριασμών,

(19) ότι, όσον αφορά την αναγνώριση καλούσας γραμμής, είναι ανάγκη να προστατεύεται το δικαίωμα του καλούντος να μην επιτρέψει την ένδειξη της ταυτότητας της γραμμής από την οποία πραγματοποιείται η κλήση καθώς και το δικαίωμα του καλούμενου να αρνείται κλήσεις από γραμμές χωρίς προσδιορισμένη ταυτότητα, ότι, σε ειδικές περιπτώσεις, δικαιολογείται να εμποδίζεται η απάλειψη της ένδειξης της ταυτότητας της καλούσας γραμμής, ότι ορισμένοι συνδρομητές και ιδίως οι γραμμές των υπηρεσιών άμεσης επέμβασης ή άλλων αναλόγων οργανισμών ενδιαφέρονται να κατοχυρώνεται η ανωνυμία του καλούντος, ότι, όσον αφορά την αναγνώριση καλούσας γραμμής, είναι ανάγκη να προστατεύεται το δικαίωμα και το έννομο συμφέρον του καλουμένου να μην επιτρέψει την ένδειξη της ταυτότητας της γραμμής με την οποία είναι εκάστοτε συνδεδεμένος ο καλών, ιδίως στην περίπτωση των προωθούμενων κλήσεων, ότι οι φορείς παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών οφείλουν να ενημερώνουν τους συνδρομητές τους για την ύπαρξη υπηρεσιών αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής στο δίκτυο, καθώς και για όλες τις υπηρεσίες που προσφέρονται επί τη βάση της αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής καθώς και για τις δυνατότητες που προσφέρονται για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, ότι αυτό θα επιτρέπει στους συνδρομητές να προβαίνουν εν γνώσει στην επιλογή των δυνατοτήτων απορρήτου που επιθυμούν να χρησιμοποιούν, ότι οι επιλογές για την προστασία της ιδιωτικής ζωής που προσφέρονται για κάθε μία γραμμή δεν διατίθενται κατ' ανάγκη ως αυτόματη υπηρεσία δικτύου, αλλά μπορούν να αποκτηθούν με απλή αίτηση προς το φορέα παροχής των διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών,

(20) ότι πρέπει να διασφαλίζονται οι συνδρομητές από την ενόχληση που μπορεί να προκαλεί η αυτόματη προώθηση κλήσεων από άλλους, ότι, σε αυτές τις περιπτώσεις, πρέπει να είναι σε θέση ο συνδρομητής να ανακόπτει την προώθηση κλήσεων προς την τερματική του συσκευή με απλή αίτηση προς το φορέα παροχής των διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών,

(21) ότι οι τηλεφωνικοί κατάλογοι διανέμονται ευρέως και διατίθενται στο κοινό, ότι, για να προστατευθεί η ιδιωτική ζωή των φυσικών προσώπων και τα έννομα συμφέροντα των νομικών προσώπων, πρέπει ο συνδρομητής να είναι σε θέση να καθορίσει ο ίδιος τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που μπορούν να δημοσιευθούν στον κατάλογο, ότι τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν αυτή τη δυνατότητα στους συνδρομητές που είναι φυσικά πρό-

σώπα,

(22) ότι πρέπει να προστατεύονται οι συνδρομητές από την αυθαίρετη διείσδυση στην ιδιωτική τους ζωή μέσω τηλεφωνημάτων και φαξ που δεν έχουν ζητηθεί, ότι τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν αυτή την προστασία στους συνδρομητές που είναι φυσικά πρόσωπα,

(23) ότι είναι ανάγκη να εξασφαλιστεί η εναρμονισμένη καθιέρωση τεχνικών χαρακτηριστικών του τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού με σκοπό την προστασία των δεδομένων, ώστε να συμβιβάζεται με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,

(24) ότι ειδικότερα, όπως προβλέπεται και στο άρθρο 13 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, τα κράτη μέλη μπορούν σε ορισμένες περιστάσεις να περιορίζουν την εμβέλεια των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων των συνδρομητών, διασφαλίζοντας π.χ. ότι ένας φορέας παροχής διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας μπορεί να εμποδίσει την απάλειψη της ένδειξης της ταυτότητας της καλούσας γραμμής, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και με σκοπό την πρόληψη ή τη διαπίστωση ποινικών παραβάσεων ή για την ασφάλεια του κράτους,

(25) ότι, στην περίπτωση που δεν γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των χρηστών και των συνδρομητών, η εθνική νομοθεσία πρέπει να προβλέπει ένδικο μέσο, ότι πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις σε κάθε πρόσωπο που δεν συμμορφώνεται με τα εθνικά μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας, είτε είναι πρόσωπο ιδιωτικού είτε δημοσίου δικαίου,

(26) ότι, στα πλαίσια της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, είναι σκόπιμο να αξιοποιηθεί η πείρα της ομάδας προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους των αρχών ελέγχου των κρατών μελών και έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ,

(27) ότι, δεδομένων των τεχνολογικών εξελίξεων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και της συνακόλουθης εξέλιξης των προσφερόμενων υπηρεσιών, είναι αναγκαίο να προσδιορισθούν από τεχνική άποψη οι κατηγορίες δεδομένων, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της παρούσας οδηγίας για την εφαρμογή του άρθρου 6 της παρούσας οδηγίας, με τη βοήθεια της επιτροπής της απαρτιζόμενης από αντιπροσώπους των κρατών μελών η οποία έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 31 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτική εφαρμογή των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας ανεξαρτήτως των τεχνολογικών αλλαγών, ότι η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται μόνο σε χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα για την προσαρμογή του παραρτήματος σε νέες τεχνολογικές εξελίξεις, λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές που παρατηρούνται στις απαιτήσεις της αγοράς και στη ζήτηση από πλευράς καταναλωτών, ότι η Επιτροπή οφείλει να ενημερώνει δεόντως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την πρόθεσή του να εφαρμόσει την εν λόγω διαδικασία και ότι, άλλως, εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 100 Α της συνθήκης,

(28) ότι, για να διευκολυνθεί η τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, πρέπει να προβλεφθεί ειδική ρύθμιση για την επεξεργασία δεδομένων που έχει ήδη αρχίσει την ημερομηνία έναρξης ισχύος των εθνικών νομοθετικών διατάξεων οι οποίες θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1 Στόχος και πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία αποσκοπεί στην εναρμόνιση των διατάξεων των κρατών μελών οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να διασφαλίζεται ισοδύναμο επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ιδίως δε το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή, όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα, καθώς και στην ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και των τηλεπικοινωνιακών εξοπλισμών και υπηρεσιών στην Κοινότητα.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εξειδικεύουν και συμπληρώνουν την οδηγία 95/46/ΕΚ για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Επιπλέον, οι εν λόγω διατάξεις παρέχουν προστασία των εννόμων συμφερόντων των συνδρομητών που είναι νομικά πρόσωπα.

3. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται στις δραστηριότητες οι οποίες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας, όπως οι δραστηριότητες που αναφέρονται στους τίτλους V και VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και σε καμία περίπτωση στις δραστηριότητες που αφορούν τη δημόσια ασφάλεια, την εθνική άμυνα, την ασφάλεια του κράτους (συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής ευημερίας του κράτους εφόσον οι δραστηριότητες συνδέονται με θέματα ασφάλειας του κράτους) και στις δραστηριότητες του κράτους σε τομείς του ποινικού δικαίου.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Εκτός των ορισμών που περιλαμβάνονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ, για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

α) “συνδρομητής”, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει συνάψει σύμβαση με φορέα παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών για την παροχή των υπηρεσιών αυτών,

β) “χρήστης”, κάθε φυσικό πρόσωπο που χρησιμοποιεί διαθέσιμη στο κοινό τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία για προσωπικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς, χωρίς να είναι απαραίτητα συνδρομητής της εν λόγω υπηρεσίας,

γ) “δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο”, τα συστήματα μετάδοσης και, όπου δει, ο εξοπλισμός μεταγωγής και τα λοιπά μέσα που επιτρέπουν την μεταφορά σημάτων μεταξύ συγκεκριμένων τερματικών σημείων με τη χρήση καλωδίου, ραδιοκυμάτων, οπτικών ή άλλων ηλεκτρομαγνητικών μέσων, τα οποία χρησιμοποιούνται, εν μέρει ή εν όλω, για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών,

δ) “τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες”, οι υπηρεσίες των οποίων η παροχή συνίσταται εν όλω ή εν μέρει στη μετάδοση και περαιτέρω διαβίβαση σημάτων σε τηλεπικοινωνιακά δίκτυα, εξαιρουμένων των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών.

Άρθρο 3 Υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στα πλαίσια της παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε δημόσια τηλεπικοινωνιακά δίκτυα στην Κοινότητα, ιδίως μέσω του ψηφιακού δικτύου ενοποιημένων υπηρεσιών (ISDN) και των δημοσίων ψηφιακών κινητών

δικτύων.

2. Τα άρθρα 8, 9 και 10 εφαρμόζονται στις γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με ψηφιακά κέντρα και, όταν αυτό είναι τεχνικώς εφικτό και δεν συνεπάγεται δυσανάλογη οικονομική επιβάρυνση, σε γραμμές συνδρομητών που συνδέονται με αναλογικά κέντρα.

3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις περιπτώσεις όπου είναι τεχνικώς ανέφικτο ή όπου απαιτείται δυσανάλογη επένδυση για να υπάρξουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 8, 9 και 10.

Άρθρο 4 Ασφάλεια

1. Ο φορέας παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών οφείλει να λαμβάνει τα ενδεδειγμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να προστατεύεται η ασφάλεια των υπηρεσιών του, και εφόσον χρειάζεται, από κοινού με το φορέα παροχής του δημοσίου δικτύου τηλεπικοινωνιών, όσον αφορά την ασφάλεια του δικτύου. Λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων τεχνικών δυνατοτήτων και του κόστους εφαρμογής τους, τα μέτρα αυτά εξασφαλίζουν επίπεδο ασφαλείας ανάλογο προς τον υπάρχοντα κίνδυνο.

2. Σε περίπτωση που υπάρχει ιδιαίτερος κίνδυνος παραβίασης της ασφαλείας του δικτύου, ο φορέας που παρέχει διαθέσιμη στο κοινό τηλεπικοινωνιακή υπηρεσία οφείλει να ενημερώσει τους συνδρομητές για τον κίνδυνο αυτό και για όλες τις τυχόν δυνατότητες αποτροπής του, συμπεριλαμβανομένου και του σχετικού κόστους.

Άρθρο 5 Απόρρητο των επικοινωνιών

1. Τα κράτη μέλη κατοχυρώνουν, με εθνικούς κανόνες, το απόρρητο των επικοινωνιών που διενεργούνται μέσω του δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου και των διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Ειδικότερα, απαγορεύουν την ακρόαση, υποκλοπή, αποθήκευση ή άλλο είδος παρακολούθησης των επικοινωνιών από πρόσωπα πλην των χρηστών χωρίς τη συγκατάθεση των χρηστών στους οποίους αναφέρονται, εκτός αν υπάρχει σχετική νόμιμη άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1.

2. Η παράγραφος 1 δεν επηρεάζει οποιαδήποτε επιτρεπόμενη από το νόμο μαγνητοφώνηση συνδιαλέξεων κατά τη διάρκεια νόμιμης επαγγελματικής πρακτικής με σκοπό την παροχή αποδεικτικών στοιχείων μιας εμπορικής συναλλαγής ή οποιασδήποτε άλλης συνδιαλέξεως στο πλαίσιο εμπορικών συναλλαγών.

Άρθρο 6 Δεδομένα κίνησης και χρέωσης

1. Τα δεδομένα κίνησης που αφορούν συνδρομητές και χρήστες, τα οποία υποβάλλονται σε επεξεργασία για την πραγματοποίηση κλήσεων και αποθηκεύονται από το φορέα παροχής τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή/και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας πρέπει να απαλείφονται ή να καθίστανται ανώνυμα κατά τη λήξη της κλήσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2, 3 και 4.

2. Για τη χρέωση των συνδρομητών και την πληρωμή των διασυνδέσεων, επιτρέπεται να υποβάλλονται σε επεξεργασία τα δεδομένα που αναφέρονται στο παράρτημα. Η επεξεργασία αυτή επιτρέπεται μόνο έως το τέλος της περιόδου εντός της οποίας μπορεί να αμφισβητηθεί νομίμως ο λογαριασμός ή να επιδιωχθεί η πληρωμή.

3. Για την εμπορική προώθηση των τηλεπικοινωνιακών

υπηρεσιών του, ο φορέας παροχής διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας μπορεί να επεξεργασθεί τα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 2, εφόσον ο συνδρομητής δώσει τη συγκατάθεσή του.

4. Η επεξεργασία των δεδομένων κίνησης και χρέωσης πρέπει να περιορίζεται στα πρόσωπα τα οποία ενεργούν υπό την εποπτεία των φορέων παροχής των δημοσίων τηλεπικοινωνιακών δικτύων ή / και των διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών τα οποία ασχολούνται με τη διαχείριση των χρεώσεων ή της κίνησης, τις απαντήσεις σε ερωτήσεις πελατών, την ανίχνευση της απάτης και την εμπορική προώθηση των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών του φορέα 7 αυτή η επεξεργασία πρέπει να περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο για την εξυπηρέτησή των σκοπών αυτών.

5. Οι παράγραφοι 1, 2, 3 και 4 ισχύουν με την επιφύλαξη της δυνατότητας των αρμοδίων αρχών να ενημερώνονται για τα δεδομένα τα σχετικά με τη χρέωση ή την κίνηση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με σκοπό την επίλυση διαφορών, ιδίως σχετικά με τη διασύνδεση ή τη χρέωση.

Άρθρο 7 Αναλυτική χρέωση

1. Οι συνδρομητές έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν μη αναλυτικούς λογαριασμούς.

2. Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν εθνικές διατάξεις προκειμένου να συμβιβάσουν τα δικαιώματα των συνδρομητών που λαμβάνουν αναλυτικούς λογαριασμούς με την προστασία της ιδιωτικής ζωής των καλούντων χρηστών και των καλούμενων συνδρομητών, διασφαλίζοντας επί παραδείγματι ότι βρίσκονται στη διάθεση των χρηστών και των συνδρομητών αυτών επαρκείς εναλλακτικοί τρόποι επικοινωνίας ή πληρωμής.

Άρθρο 8 Ένδειξη της ταυτότητας και περιορισμός αναγνώρισης καλούσας και συνδεδεμένης γραμμής

1. Όταν παρέχεται η ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής, ο καλών χρήστης πρέπει να έχει τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς, να εμποδίζει αυτή τη λειτουργία ανά κλήση. Ο καλών συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα αυτή ανά γραμμή.

2. Όταν παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής, ο καλούμενος συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα, με απλά μέσα και ατελώς εφόσον κάνει λογισμένη χρήση αυτής της λειτουργίας, να μην επιτρέψει την ένδειξη της ταυτότητας της καλούσας γραμμής για τις εισερχόμενες κλήσεις.

3. Όταν παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας γραμμής και η ένδειξη αυτή γίνεται πριν γίνει οριστικά η κλήση, ο καλούμενος συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα, με απλά μέσα, να μη δέχεται την εισερχόμενη κλήση όταν ο καλών χρήστης ή συνδρομητής δεν έχει επιτρέψει την ένδειξη της ταυτότητας της καλούσας γραμμής.

4. Όταν παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας της συνδεδεμένης γραμμής, ο καλούμενος συνδρομητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα να απαλείφει, με απλά μέσα και ατελώς, την ένδειξη της ταυτότητας της συνδεδεμένης γραμμής στον καλούντα χρήστη. 5. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν επίσης όσον αφορά κλήσεις από την Κοινότητα προς τρίτες χώρες, οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 ισχύουν επίσης και για τις εισερχόμενες κλήσεις που προέρχονται από τρίτες χώρες.

6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όταν παρέχεται ένδειξη της ταυτότητας καλούσας ή/και συνδεδεμένης γραμμής, οι φορείς παροχής διαθέσιμων στο κοινό τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ενημερώνουν το κοινό σχετικά, όπως επίσης και για τις δυνατότητες που ορίζονται στις παραγράφους 1, 2, 3 και 4.

Άρθρο 9 Εξαιρέσεις

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι υπάρχουν διαφανείς διαδικασίες που διέπουν τον τρόπο με τον οποίο ο φορέας παροχής δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή/και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας μπορεί να εξουδετερώνει τη δυνατότητα της μη αναγραφής της καλούσας γραμμής:

α) για περιορισμένο χρονικό διάστημα, τη αιτήσει συνδρομητή που ζητεί τον εντοπισμό κακοβούλων ή ενοχλητικών κλήσεων, στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιοτα δεδομένα που περιέχουν την αναγνώριση της ταυτότητας του καλούντος συνδρομητή αποθηκεύονται και είναι διαθέσιμα από το φορέα παροχής δημόσιου τηλεπικοινωνιακού δικτύου ή/και διαθέσιμης στο κοινό τηλεπικοινωνιακής υπηρεσίας,

β) επί τη βάσει της ανά γραμμή απάλειψης για οργανισμούς που ασχολούνται με τις κλήσεις άμεσης επέμβασης και είναι αναγνωρισμένα από τα κράτη μέλη, όπως οι δικαστικές αρχές, οι υπηρεσίες πρώτων βοηθειών και οι πυροσβεστικές υπηρεσίες, ώστε να δίδεται απάντηση στις κλήσεις αυτές.

Άρθρο 10 Αυτόματη προώθηση κλήσεων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε συνδρομητής έχει, ατελώς και μέσω απλού τεχνικού μέσου, τη δυνατότητα να σταματά τις αυτόματα προωθούμενες κλήσεις στην τερματική συσκευή του από τρίτους.

Άρθρο 11 Τηλεφωνικοί κατάλογοι συνδρομητών

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στους έντυπους ή ηλεκτρονικούς καταλόγους συνδρομητών, τα οποία βρίσκονται στη διάθεση του κοινού ή μπορούν να ληφθούν μέσω των υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου, πρέπει να περιορίζονται στα απαραίτητα για την αναγνώριση της ταυτότητας συγκεκριμένου συνδρομητή, εκτός εάν ο συνδρομητής έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του για τη δημοσίευση συμπληρωματικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ο συνδρομητής δικαιούται, άνευ επιβαρύνσεως και εφόσον το ζητεί, να μην συμπεριλαμβάνεται σε έντυπο ή ηλεκτρονικό κατάλογο, να δηλώνει ότι δεν επιτρέπει τη χρησιμοποίηση των προσωπικών του στοιχείων για απευθείας εμπορική προώθηση, να ζητά να παραλείπεται η διεύθυνσή του εν μέρει και να μην επιτρέπει να υπάρχει αναφορά που να αποκαλύπτει το φύλο του, εφόσον τούτο είναι γλωσσικά εφικτό.

2. Παρά την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη δύναται να επιτρέψουν στο φορέα παροχής της υπηρεσίας να χρεώνει το συνδρομητή που επιθυμεί να μην αναφέρονται τα στοιχεία του στον κατάλογο, υπό τον όρο ότι η χρέωση δεν αποτελεί αντικίνητρο για την άσκηση αυτού του δικαιώματος, και ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις για την ποιότητα του δημοσίου καταλόγου υπό το πρίσμα της καθολικής υπηρεσίας, περιορίζεται στο πραγματικό κόστος του φορέα παροχής της υπηρεσίας για την προσαρμογή και ενημέρωση της καταστάσεως των συνδρομητών των οποίων τα στοιχεία δεν θα εγγραφούν στο δη-

μόσιο κατάλογο.

3. Τα δικαιώματα που παρέχονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 ισχύουν για τους συνδρομητές που είναι φυσικά πρόσωπα. Τα κράτη μέλη οφείλουν επίσης να εξασφαλίζουν, στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου και των εφαρμοστέων εθνικών νομοθεσιών, ότι τα έννομα συμφέροντα των συνδρομητών που δεν είναι φυσικά πρόσωπα σε ό,τι αφορά την αναγραφή των στοιχείων τους σε δημόσιους καταλόγους προστατεύονται επαρκώς.

Άρθρο 12 Μη ζητηθείσες κλήσεις

1. Η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση (αυτομάτων συσκευών κλήσεως) ή συσκευών τηλεομοιοτυπίας (φαξ) για σκοπούς απ' ευθείας εμπορικής προώθησης επιτρέπεται μόνον στην περίπτωση συνδρομητών οι οποίοι έχουν δώσει εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή τους.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζεται ατελώς ότι οι μη ζητηθείσες κλήσεις με σκοπό την απ' ευθείας εμπορική προώθηση με μέσα εκτός των προβλεπόμενων στην παράγραφο 1, δεν επιτρέπονται χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων συνδρομητών ή όταν πρόκειται για συνδρομητές οι οποίοι δεν επιθυμούν να λαμβάνουν αυτές τις κλήσεις 7 η σχετική επιλογή καθορίζεται από την εθνική νομοθεσία.

3. Τα δικαιώματα που παρέχονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 ισχύουν για τους συνδρομητές που είναι φυσικά πρόσωπα. Τα κράτη μέλη οφείλουν επίσης να εξασφαλίζουν, στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου και των εφαρμοστέων εθνικών νομοθεσιών, ότι τα έννομα συμφέροντα των συνδρομητών που δεν είναι φυσικά πρόσωπα σε ό,τι αφορά τις μη ζητηθείσες κλήσεις προστατεύονται επαρκώς.

Άρθρο 13 Τεχνικά χαρακτηριστικά και τυποποίηση

1. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3, ότι καμία υποχρεωτική απαίτηση σχετικά με ειδικά τεχνικά χαρακτηριστικά δεν επιβάλλεται στις τερματικές συσκευές ή στον άλλο τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό, η οποία θα μπορούσε να παρακωλύσει τη διάθεση εξοπλισμού στην αγορά ή την ελεύθερη κυκλοφορία του εξοπλισμού αυτού στα κράτη μέλη ή μεταξύ των κρατών μελών.

2. Όταν η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της παρούσας οδηγίας μπορεί να επιτευχθεί μόνο βάσει ειδικών τεχνικών χαρακτηριστικών, τα κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στην οδηγία 83/189/ΕΟΚ (7), η οποία προβλέπει διαδικασία πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών.

3. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή διασφαλίζει την εκπόνηση κοινών ευρωπαϊκών προτύπων για την εφαρμογή των ειδικών τεχνικών χαρακτηριστικών, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία που αφορά την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τον τηλεπικοινωνιακό τερματικό εξοπλισμό, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβαίας αναγνώρισης της συμμόρφωσης του εξοπλισμού αυτού, και με την απόφαση 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για την τυποποίηση στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών και των τηλεπικοινωνιών (8).

Άρθρο 14 Επέκταση του πεδίου εφαρμογής ορισμένων διατάξεων της οδηγίας 95/46/ΕΚ

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν νομοθετικά μέτρα για να περιορίσουν την εμβέλεια των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 6 και στο άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2, 3 και 4, εφόσον ο περιορισμός αυτός αποτελεί αναγκαίο μέτρο για τη διαφύλαξη της ασφάλειας του κράτους, της εθνικής άμυνας, της δημόσιας ασφάλειας, καθώς και για την πρόληψη, διερεύνηση, διαπίστωση και δίωξη ποινικών παραβάσεων ή της άνευ αδείας χρησιμοποίησης του τηλεπικοινωνιακού συστήματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 της οδηγίας 95/46/ΕΚ.

2. Οι διατάξεις του κεφαλαίου ΙΙΙ της οδηγίας 95/46/ΕΚ περί ενδίκων μέσων, ευθύνης και κυρώσεων ισχύουν όσον αφορά τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και όσον αφορά τα ατομικά δικαιώματα που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.

3. Η ομάδα προστασίας των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 29 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στο άρθρο 30 της προαναφερθείσας οδηγίας, όσον αφορά επίσης την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και των εννόμων συμφερόντων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας οδηγίας.

4. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από την επιτροπή που έχει συσταθεί με το άρθρο 31 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, καθορίζει τις τεχνικές λεπτομέρειες του παραρτήματος σύμφωνα με την οριζόμενη στο εν λόγω άρθρο διαδικασία. Η επιτροπή αυτή συγκαλείται ειδικά για τα θέματα που καλύπτει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 15 Εφαρμογή της οδηγίας

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία όχι αργότερα από τις 24 Οκτωβρίου 1998. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με το άρθρο 5 της παρούσας οδηγίας όχι αργότερα από τις 24 Οκτωβρίου 2000. Τα μέτρα αυτά όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομέρειες της αναφοράς αυτής καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 6 παράγραφος 3, δεν απαιτείται συγκατάθεση όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων που έχει ήδη αρχίσει κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας. Στις περιπτώσεις αυτές, οι συνδρομητές ενημερώνονται για την επεξεργασία αυτή και, εφόσον δεν εκφράσουν την αντίθεσή τους εντός χρονικού διαστήματος που θα οριστεί από τα κράτη μέλη, θεωρείται ότι έδωσαν τη συγκατάθεσή τους.

3. Το άρθρο 11 δεν ισχύει για εκδόσεις καταλόγων που

έχουν κυκλοφορήσει πριν από την έναρξη ισχύος των εθνικών διατάξεων οι οποίες θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας.

4. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τα κείμενα των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 16 Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 15 Δεκεμβρίου 1997.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. M. GIL-ROBLES

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J.-C. JUNKER

(1) ΕΕ C 200 της 22.7.1994, σ. 4.

(2) ΕΕ C 159 της 17.6.1991, σ. 38.

(3) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Μαρτίου 1992 (ΕΕ C 94 της 13.4.1992, σ. 198) κοινή θέση του Συμβουλίου της 12ης Σεπτεμβρίου 1996 (ΕΕ C 315 της 24.10.1996, σ. 30) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Ιανουαρίου 1997 (ΕΕ C 33 της 3.2.1997, σ. 78). Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 1997 (ΕΕ C 371 της 8.12.1997). Απόφαση του Συμβουλίου της 1ης Δεκεμβρίου 1997.

(4) ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

(5) ΕΕ C 257 της 4.10.1988, σ. 1.

(6) ΕΕ C 196 της 1.8.1989, σ. 4.

(7) ΕΕ L 109 της 26.4.1983, σ. 8, οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 94/10/ΕΚ, (ΕΕ L 100 της 19.4.1994, σ. 30).

(8) ΕΕ L 36 της 7.2.1987, σ. 31, απόφαση όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης του 1994.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**Κατάλογος δεδομένων**

Για το σκοπό που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, μπορεί να γίνεται επεξεργασία των ακόλουθων δεδομένων: Δεδομένα που περιλαμβάνουν:

- τον αριθμό ή την ταυτότητα της συσκευής του συνδρομητή,
- τη διεύθυνση του συνδρομητή και τον τύπο της συσκευής,
- το συνολικό αριθμό των προς χρέωση μονάδων για τη λογιστική περίοδο,
- τον αριθμό του καλούμενου συνδρομητή,
- τον τύπο, το χρόνο έναρξης και τη διάρκεια των κλήσεων που πραγματοποιήθηκαν ή/και τον όγκο των διαβιβασθέντων δεδομένων,
- την ημερομηνία της κλήσης/υπηρεσίας,
- διάφορες άλλες πληροφορίες όσον αφορά την πληρωμή, όπως προκαταβολές, πληρωμές με δόσεις, αποσύνδεση και υπομνηστικές επιστολές.

3. Κανονιστικές Πράξεις**3.1 Κανονιστική Πράξη 1/99**

Ενημέρωση υποκειμένου των δεδομένων κατ' άρθρο 11 Ν. 2472/1997

Ημερομηνία: 6 Μαΐου 1999 **Αριθμός φύλλου (ΦΕΚ):** 555

Έχοντας υπόψη:

Τα άρθρα 2 (περ.ια') 5, 11, 19 παρ. 1 (περ. ι') και 24 παρ. 3 Ν. 2472/1997 "Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" (ΦΕΚ Α' 50),

Το άρθρο 11 παρ. 2 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου "Για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών",

Το άρθρο 29Α Ν. 1558/1985, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 Ν.2469/1997, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι από τον παρόντα κανονισμό δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων της 5.4.1999, της 19.4.1999 και της 26.4.1999 της Αρχής, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Υποχρέωση και περιεχόμενο ενημέρωσης

Η ενημέρωση του υποκειμένου από τον υπεύθυνο επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 11 Ν.2472/97 γίνεται είτε το υποκείμενο παρέχει την συγκατάθεσή ή τη συνδρομή του για την συλλογή των δεδομένων είτε όχι.

Η ενημέρωση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τα εξής στοιχεία:

(α) Το ονοματεπώνυμο, την ακριβή διεύθυνση και τον αριθμό τηλεφώνου του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του, προς τον οποίο το υποκείμενο οφείλει να απευθυνθεί προκειμένου να ασκήσει τα κατά το άρθρο 12 και 13 Ν.2472/1997 δικαιώματά του.

(β) Τον σκοπό της επεξεργασίας κατά τρόπο εύληπτο και σαφή.

(γ) Τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες των αποδεκτών των δεδομένων.

(δ) Την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης.

(ε) Την ύπαρξη του δικαιώματος αντίρρησης για τα δεδομένα που αφορούν το υποκείμενο.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο και για κάθε μεταβολή των στοιχείων της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 2

Χρόνος ενημέρωσης

Όταν τα δεδομένα συλλέγονται απ' ευθείας από το υποκείμενο, η ενημέρωση γίνεται ταυτόχρονα με τη συλλογή. Όταν συλλέγονται από άλλες πηγές, η ενημέρωση γίνεται αμελλητί και πάντως πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω χρησιμοποίηση ή επεξεργασία των δεδομένων μετά την καταχώριση.

Σε περίπτωση επιλεγόμενης μεταβολής των στοιχείων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της παρούσης, η ενημέρωση του υποκειμένου για την μεταβολή γίνεται αμελλητί και πάντως πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων.

Οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας ή παροχής υπηρεσιών προς το κοινό οφείλουν να ενημερώνουν τους συναλλασσόμενους κατά τακτά χρονικά διαστήματα, με την αποστολή των λογαριασμών.

Άρθρο 3

Τρόπος Ενημέρωσης

Όταν το υποκείμενο παρέχει τη συγκατάθεσή ή τη συνδρομή του, η ενημέρωσή του γίνεται εγγράφως. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας χρησιμοποιεί διπλότυπο έντυπο, το ένα αντίτυπο του οποίου υπογράφεται από το υποκείμενο, παραδίδεται στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκπρόσωπό του και διατηρείται από αυτόν καθ' όλην την διάρκεια της επεξεργασίας

Όταν για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων δεν απαιτείται ούτε ζητείται συγκατάθεση του υποκειμένου, η ενημέρωση του γίνεται με τον πιο πρόσφορο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η όσο το δυνατόν απρόσκοπτη και επαρκής πληροφόρηση του υποκειμένου. Ενδεικτικά, η ενημέρωση μπορεί να γίνει:

(α) Με ανάρτηση ευδιάκριτης προειδοποιητικής πινακίδας στο χώρο συναλλαγής

(β) Με διάθεση έντυπου υλικού

(γ) Με αναγραφή σε λογαριασμούς, τιμολόγια ή άλλα παραστατικά, εφ' όσον προϋπάρχει συναλλακτική σχέση

(δ) Με ευδιάκριτη επισήμανση στο ερωτηματολόγιο, έντυπο αιτήσεως, δελτίο παροχής πληροφοριών κ.λ.π., εφ' όσον το υποκείμενο καλείται να το συμπληρώσει

(ε) Με ειδική, σαφή και ευδιάκριτη επισήμανση στην αρχική σελίδα της ιστοσελίδας (website), εφ' όσον η συλλογή γίνεται μέσω του διαδικτύου (internet)

Σε κάθε άλλη περίπτωση η ενημέρωση γίνεται εγγράφως και αποδεικνύεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Κατ' εξαίρεση και ύστερα από άδεια της Αρχής, η οποία παρέχεται είτε για επί μέρους κλάδους ή τομείς δραστηριότητας ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, είτε για συγκεκριμένο κάθε φορά αρχείο ύστερα από αίτηση του υπευθύνου επεξεργασίας, όταν η ενημέρωση αφορά μεγάλο αριθμό υποκειμένων, επιτρέπεται η ενημέρωση τους δια του τύπου, είτε με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο και σαφή τρόπο, σύμφωνα με τους κώδικες δεοντολογίας του οικείου κλάδου ή τομέα εφ' όσον υπάρχουν.

Άρθρο 4

Απαλλαγή από την υποχρέωση ενημέρωσης

Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων της παρ. 4 του άρθρου 11 Ν. 2472/1997, η Αρχή μπορεί να απαλλάσσει εν όλω ή εν μέρει τον υπεύθυνο επεξεργασίας από την υποχρέωσή του να ενημερώνει τα υποκείμενα, εάν η καταχώριση, ο σκοπός της επεξεργασίας, οι αποδέκτες και το δικαίωμα πρόσβασης αποτελούν κοινή γνώση του επιμελούς πολίτη. Η απαλλαγή μπορεί να είναι συλλογική, όταν αφορά τους υπεύθυνους επεξεργασίας ορισμένων κλάδου ή τομέα δραστηριότητας για επεξεργασία με τον αυτό κάθε φορά σκοπό. Με δαπάνη του υπευθύνου επεξεργασίας ή του συλλογικού φορέα του οικείου κάθε φορά κλάδου ή τομέα δραστηριότητας, η Αρχή μπορεί να δώσει ευρύτερη δημοσιότητα στην απόφαση περί απαλλαγής.

Άρθρο 5

Ενημέρωση για ανακοίνωση σε τρίτους

Εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους (νέους αποδέκτες), ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώσει γι' αυτό τα υποκείμενα πριν από αυτούς.

Η ενημέρωση γίνεται εγγράφως και αποδεικνύεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Κατ' εξαίρεση και ύστερα από άδεια της Αρχής, η οποία παρέχεται είτε για επιμέ-

ρους κλάδους ή τομείς δραστηριότητας ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων, είτε για συγκεκριμένο κάθε φορά αρχείο ύστερα από αίτηση του υπευθύνου επεξεργασίας, επιτρέπεται η ενημέρωση των υποκειμένων, είτε δια του τύπου, είτε με οποιονδήποτε άλλον πρόσφορο και σαφή τρόπο, σύμφωνα με τους κώδικες δεοντολογίας του οικείου κλάδου ή τομέα εφ' όσον υπάρχουν.

Η παρούσα να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 29 Απριλίου 1999. **2 “Συνήθεις κατηγορίες επεξεργασιών και αρχείων για υπαγωγή σε ειδικούς / απλουστευμένους κανόνες”**

Κύρωση κανονισμού της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Αριθμός 2 – “Συνήθεις κατηγορίες επεξεργασιών και αρχείων για υπαγωγή σε ειδικούς / απλουστευμένους κανόνες”

Έχοντας υπόψη:

Τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν.2472/1997 (ΦΕΚ 50 Α')

Το πρακτικό της συνεδριάσεως της 5ης Ιουλίου 1999 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Την αριθ.66/17 Φεβρουαρίου 2000 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

Αποφασίζουμε

Άρθρο 1

Οι κατηγορίες αρχείων και επεξεργασιών για τις οποίες επιτρέπεται η έκδοση ειδικών/απλουστευμένων κανόνων

επεξεργασίας από την Αρχή είναι οι ακόλουθες:

Αρχεία ιατρών και φαρμακοποιών (φυσικών προσώπων) που περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για την υγεία και την κοινωνική ασφάλιση των πελατών τους.

Αρχεία δικηγόρων (φυσικών προσώπων) και συμβολαιογράφων που περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των πελατών τους.

Πελατολόγια πάσης φύσεως ιδιωτών και επιχειρήσεων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που δεν περιέχουν ευαίσθητα δεδομένα.

Αρχεία προσωπικού επιχειρήσεων, οργανισμών και νομικών προσώπων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

Δημοτολόγια, αρχεία ληξιαρχείου και λοιπά δημόσια βιβλία.

Αρχεία αναγνωρισμένων σωματείων και ενώσεων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα για τα μέλη τους.

Αρχεία εκπαιδευτικών, εκπαιδευτηρίων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημόσιων και ιδιωτικών, κάθε βαθμίδας για τους φοιτούντες σε αυτά.

Άρθρο 2

Η ισχύς του παρόντος κανονισμού αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Στον Υπουργό Δικαιοσύνης, αναθέτουμε τη δημοσίευση του παρόντος Διατάγματος.

Αθήνα, 9 Μαρτίου 2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

4. Συστάσεις

4.1 Σύσταση Συμβουλίου της Ευρώπης για το Διαδίκτυο

Σύσταση Αρ. R (99) 5

ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΟΔΗΓΙΕΣ

για την προστασία των προσώπων όσον αφορά στη συλλογή και επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων στις λεωφόρους πληροφοριών

(υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών στις 23 Φεβρουαρίου 1999 κατά την 660η συνάντηση των Αναπληρωτών Υπουργών)

Προοίμιο

Η Επιτροπή των Υπουργών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 15 παρ.β του Καταστατικού Χάρτη του Συμβουλίου της Ευρώπης,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι στόχος του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι η επίτευξη μεγαλύτερης ενότητας μεταξύ των μελών του,

Λαμβάνοντας υπόψη τις εξελίξεις στις νέες τεχνολογίες, επικοινωνίες και on-line υπηρεσίες πληροφοριών,

Γνωρίζοντας ότι αυτές οι εξελίξεις θα επηρεάσουν, γενικά, τη λειτουργία της κοινωνίας, καθώς και τις σχέσεις μεταξύ των προσώπων, και συγκεκριμένα προσφέροντας αυξημένες δυνατότητες επικοινωνίας και ανταλλαγής πληροφοριών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,

Γνωρίζοντας τα πλεονεκτήματα που μπορούν να αποκομίσουν οι χρήστες νέων τεχνολογιών από αυτές τις εξελίξεις,

Λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι η τεχνολογική ανάπτυξη και η γενίκευση της συλλογής και επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων στις λεωφόρους επικοινωνίας φέρει κινδύνους για την ιδιωτικότητα των φυσικών προσώπων,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η τεχνολογική εξέλιξη μπορεί επίσης να συμβάλλει στο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και συγκεκριμένα στο δικαίωμα στην ιδιωτικότητα, όταν πραγματοποιείται επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που αφορούν φυσικά πρόσωπα,

Γνωρίζοντας την ανάγκη ανάπτυξης μεθόδων οι οποίες επιτρέπουν την ανωνυμία των υποκειμένων και την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που ανταλλάσσονται μέσω των λεωφόρων πληροφοριών και, παράλληλα, σέβονται τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των άλλων προσώπων και τις αξίες που διέπουν μια δημοκρατική κοινωνία,

Γνωρίζοντας ότι οι επικοινωνίες που πραγματοποιούνται με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών πληροφοριών οφείλουν, επίσης, να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες και, συγκεκριμένα, το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα και το απόρρητο της αλληλογραφίας, σύμφωνα με τις εγγυήσεις του Άρθρου 8 της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα,

Αναγνωρίζοντας ότι η συλλογή, η επεξεργασία και, ιδιαίτερα, η διαβίβαση ή κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων μέσω των νέων τεχνολογιών πληροφοριών, και, συγκεκριμένα των λεωφόρων πληροφοριών, διέπονται από τις διατάξεις της Συνθήκης για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτόματη Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων (Στρασβούργο 1981, Σειρά Ευρωπαϊκών Συνθηκών

Αρ. 108) και από επιμέρους συστάσεις για την προστασία δεδομένων και κυρίως τη Σύσταση Αρ. R (90) 19 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην εξόφληση λογαριασμών και άλλες συναφείς εργασίες, τη Σύσταση Αρ. R (91) 10 για τη διαβίβαση ή κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων που τηρούνται από δημόσιους φορείς σε τρίτους, καθώς και τη Σύσταση Αρ. R (95) 4 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, με συγκεκριμένη αναφορά στις υπηρεσίες τηλεφωνίας,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι θεωρείται απαραίτητη η ενημέρωση των χρηστών και των παροχών υπηρεσιών Διαδικτύου σχετικά με τις γενικές διατάξεις της ως άνω αναφερομένης συνθήκης περί συλλογής και επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων στις λεωφόρους πληροφοριών,

Συστήνει την ευρεία διασπορά των κατευθυντήριων γραμμών που περιέχονται στο παράρτημα της παρούσας σύστασης από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών και ειδικά σε χρήστες και παροχείς υπηρεσιών στο Διαδίκτυο, καθώς και σε κάθε εθνική αρχή αρμόδια για την τήρηση των διατάξεων περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Παράρτημα της

Σύστασης Αρ. R (99) 5 της Επιτροπής Υπουργών των κρατών μελών για την προστασία της ιδιωτικότητας στο Διαδίκτυο

Κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία των ατόμων όσον αφορά στη

συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στις λεωφόρους πληροφοριών οι οποίες μπορούν να ενσωματωθούν ή να προσαρτηθούν σε κώδικες συμπεριφοράς

I. Εισαγωγή

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές περιγράφουν τις αρχές της ορθής πρακτικής σε ό,τι αφορά την ιδιωτικότητα για χρήστες και παροχείς υπηρεσιών Διαδικτύου (ISP)¹. Οι παρούσες αρχές μπορούν να συμπεριληφθούν σε κώδικες συμπεριφοράς.

Οι χρήστες οφείλουν να γνωρίζουν τις ευθύνες των Παροχών Υπηρεσιών Διαδικτύου και αντιστρόφως. Συνεπώς, συστήνεται στους χρήστες και στους Παροχείς Υπηρεσιών Διαδικτύου να διαβάζουν ολόκληρο το κείμενο, παρόλο που για λόγους ευχρηστίας το κείμενο χωρίζεται σε αρκετά μέρη. Μπορεί ένα ή περισσότερα μέρη των κατευθυντήριων γραμμών να σας αφορούν.

Χρησιμοποιώντας το Διαδίκτυο επιφορτίζεστε με ευθύνες όσον αφορά στη δράση σας και θέτετε σε κίνδυνο την ιδιωτικότητα. Είναι σημαντικό να συμπεριφέρεστε με τρόπο που να σας παρέχει προστασία και να προάγει τις αγαθές σχέσεις με τα άλλα πρόσωπα. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές προτείνουν ορισμένους πρακτικούς τρόπους για τη διασφάλιση της ιδιωτικότητας, αλλά πρέπει επίσης να γνωρίζετε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σας που απορρέουν από τον νόμο.

Να θυμάστε ότι ο σεβασμός της ιδιωτικότητας αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα για κάθε άτομο και τυγχάνει προστασίας από αντίστοιχη νομοθεσία. Έτσι, θα ήταν σκόπιμο να ελέγξετε τη θέση σας σύμφωνα με τον νόμο.

II. Προς χρήστες

Να θυμάστε ότι το Διαδίκτυο δεν είναι ασφαλές. Ωστόσο, υπάρχουν, και διαρκώς αναπτύσσονται, διαφορετικά μέσα τα οποία σας επιτρέπουν να βελτιώσετε την προ-

στασία των δεδομένων σας². Συνεπώς, να χρησιμοποιείτε όλα τα διαθέσιμα μέσα για την προστασία των δεδομένων και των επικοινωνιών σας, όπως τη νόμιμη κρυπτογράφηση για τα εμπιστευτικού χαρακτήρα ηλεκτρονικά μηνύματα και τους κωδικούς πρόσβασης ακόμη και για τον προσωπικό σας υπολογιστή³.

Να θυμάστε ότι κάθε συναλλαγή σας, κάθε επίσκεψή σας στο Διαδίκτυο αφήνει ίχνη. Αυτά τα “ηλεκτρονικά ίχνη” μπορούν να χρησιμοποιηθούν, εν αγνοία σας, για να διαμορφωθεί ένα προφίλ για το άτομό σας και τα ενδιαφέροντά σας. Αν δεν επιθυμείτε να συμβεί αυτό, σας παροτρύνουμε να χρησιμοποιείτε τα τελευταία τεχνικά μέσα τα οποία περιλαμβάνουν τη δυνατότητα ενημέρωσής σας κάθε φορά που αφήνετε ίχνη, ώστε να τα σβήνετε. Μπορείτε επίσης να ζητάτε να ενημερώνετε για την πολιτική ιδιωτικότητας που ακολουθούν διαφορετικά προγράμματα και ηλεκτρονικοί τόποι και να προτιμάτε εκείνα που καταγράφουν τα λιγότερα δεδομένα ή εκείνα που προσφέρουν πρόσβαση με ταυτόχρονη διατήρηση της ανωνυμίας.

Η ανώνυμη πρόσβαση και χρήση υπηρεσιών, καθώς και τα ανώνυμα μέσα εξόφλησης λογαριασμών, αποτελούν την καλύτερη προστασία της ιδιωτικότητας. Αναζητήστε τα τεχνικά μέσα που διασφαλίζουν την ανωνυμία σας όπου χρειάζεται⁴.

Η πλήρης ανωνυμία ίσως να μην επιτρέπεται λόγω νομικών περιορισμών. Σε αυτές τις περιπτώσεις και εφόσον επιτρέπεται από τον νόμο, μπορείτε να χρησιμοποιείτε ψευδώνυμο ώστε μόνο ο Παροχέας Υπηρεσιών Διαδικτύου να γνωρίζει την ταυτότητά σας.

Να δίνετε στον Παροχέα Υπηρεσιών Διαδικτύου, ή κάθε άλλο πρόσωπο, μόνο τα δεδομένα που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση συγκεκριμένου σκοπού για τον οποίο έχετε ενημερωθεί. Δίνετε ιδιαίτερη προσοχή στους αριθμούς των πιστωτικών καρτών και των τραπεζικών λογαριασμών σας, επειδή η χρήση και η κατάχρηση αυτών στο χώρο του Διαδικτύου γίνεται πολύ εύκολα.

Να θυμάστε ότι η ηλεκτρονική σας διεύθυνση αποτελεί προσωπικό σας δεδομένο και ότι άλλα πρόσωπα μπορεί να επιθυμούν να το χρησιμοποιήσουν για διαφορετικούς σκοπούς, όπως είναι η εισαγωγή της σε καταλόγους ή σε λίστες χρηστών. Μη διστάζετε να ρωτάτε για το σκοπό του καταλόγου ή άλλης χρήσης. Μπορείτε να ζητήσετε την παράλειψη των στοιχείων σας εφόσον δεν επιθυμείτε να εγγραφείτε στη λίστα.

Να είστε επιφυλακτικοί με τόπους όπου ζητούνται περισσότερα στοιχεία από όσα είναι απαραίτητα για την πρόσβαση ή την ολοκλήρωση μιας συναλλαγής, ή όταν δεν σας εξηγούν το λόγο για τον οποίο σας ζητούν τόσες πληροφορίες.

Να θυμάστε ότι φέρετε πλήρη νομική ευθύνη για την επεξεργασία των δεδομένων, για παράδειγμα, αν φορτώνετε παράνομα στοιχεία από το διαδίκτυο στον υπολογιστή σας ή αντίστροφα, και ότι τα ίχνη σας μπορούν να βρεθούν ακόμα και στην περίπτωση που χρησιμοποιείτε ψευδώνυμο.

Μην αποστέλλετε κακόβουλη αλληλογραφία. Μπορεί να στραφεί εναντίον σας και να υποστείτε τις συνέπειες του νόμου.

Ο Παροχέας Υπηρεσιών Διαδικτύου που χρησιμοποιείτε είναι υπεύθυνος για την ορθή χρήση των δεδομένων. Ρωτήστε τον/την τι είδους δεδομένα συλλέγει, επεξεργά-

ζεται και αποθηκεύει, με ποιον τρόπο και για ποιο σκοπό. Να επαναλαμβάνετε την ερώτηση αυτή κατά διαστήματα. Να επιμένετε για την αλλαγή τους αν είναι λανθασμένα ή για τη διαγραφή τους αν είναι υπερβολικά, “ξεπερασμένα” ή περιττά. Να ζητάτε από τον Παροχέα σας να ενημερώνει τρίτους στους οποίους έχει διαβιβάσει ή κοινοποιήσει τα δεδομένα σας για τυχόν τροποποιήσεις⁵.

Αν δεν είστε ικανοποιημένος/η με τον τρόπο με τον οποίο ο Παροχέας σας συλλέγει, χρησιμοποιεί, αποθηκεύει, διαβιβάζει ή κοινοποιεί δεδομένα και αρνείται να αλλάξει τη συμπεριφορά του/της, τότε εξετάστε ενδεχόμενη αλλαγή Παροχέα. Αν πιστεύετε ότι ο Παροχέας σας δεν συμμορφώνεται με τους κανόνες προστασίας δεδομένων, μπορείτε να ενημερώσετε τις αρμόδιες αρχές ή να προβείτε στις νόμιμες ενέργειες.

Να ενημερώνετε για τους κινδύνους που σχετίζονται με την ασφάλεια και την ιδιωτικότητα στο Διαδίκτυο, καθώς και για τις διαθέσιμες μεθόδους για τη μείωση αυτών των κινδύνων.

Αν σκοπεύετε να στείλετε δεδομένα σε άλλη χώρα, πρέπει να γνωρίζετε ότι ενδέχεται να παρέχεται μικρότερη προστασία εκεί. Αν τα εν λόγω δεδομένα αφορούν εσάς, είστε σαφώς ελεύθερος να τα διαβιβάσετε/κοινοποιήσετε. Ωστόσο, οφείλετε να συμβουλευτείτε, για παράδειγμα, την αρμόδια αρχή στη χώρα σας προκειμένου να βεβαιωθείτε ότι επιτρέπεται η διαβίβαση δεδομένων⁶ πριν αποστείλετε δεδομένα άλλων προσώπων στο εξωτερικό. Μπορεί να χρειαστεί να ζητήσετε από τον αποδέκτη να παράσχει τις απαραίτητες εγγυήσεις⁷ για την προστασία των δεδομένων.

III. Προς παροχείς υπηρεσιών Διαδικτύου

Να ακολουθείτε τις κατάλληλες διαδικασίες και να χρησιμοποιείτε τις διαθέσιμες τεχνολογίες, κατά προτίμηση όσες συνοδεύονται από πιστοποίηση, προκειμένου να προστατεύσετε την ιδιωτικότητα των ενδιαφερομένων ακόμα και στην περίπτωση που δεν είναι χρήστες του Διαδικτύου) και, ιδιαίτερα, με τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των δεδομένων, καθώς και της φυσικής και λογικής ασφάλειας του δικτύου και των αντιστοίχων παρεχομένων υπηρεσιών.

Να πληροφορείτε τους χρήστες για τους κινδύνους σχετικά με την ιδιωτικότητα που παρουσιάζονται λόγω χρήσης του Διαδικτύου προτού ολοκληρώσουν την εγγραφή τους ή αρχίσουν να χρησιμοποιούν τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Οι κίνδυνοι αυτού του είδους μπορεί να αφορούν στην ακεραιότητα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων, στην ασφάλεια του δικτύου ή σε άλλους κινδύνους σχετικά με την ιδιωτικότητα όπως η κρυφή συλλογή ή καταγραφή δεδομένων.

Να πληροφορείτε τους χρήστες για τα τεχνικά μέσα τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν νόμιμα προκειμένου να μειώνουν τους κινδύνους ασφαλείας των δεδομένων και των επικοινωνιών, όπως είναι η νόμιμη διαθέσιμη κρυπτογράφηση και οι ψηφιακές υπογραφές. Να προσφέρετε τέτοιου είδους τεχνικά μέσα σε τιμή κόστους, όχι σε απαγορευτική τιμή.

Προτού αποδεχθείτε την εγγραφή και τη σύνδεση των χρηστών στο Διαδίκτυο, να τους πληροφορείτε για τις δυνατότητες ανώνυμης πρόσβασης, καθώς και για τις δυνατότητες χρήσης και εξόφλησης υπηρεσιών οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα διατήρησης της ανωνυμίας, όπως οι προπληρωμένες κάρτες πρόσβασης. Η πλήρης ανωνυ-

μία ίσως να μην επιτρέπεται λόγω νομικών περιορισμών. Σε εκείνες τις περιπτώσεις και εφόσον το επιτρέπει ο νόμος, μπορείτε να τους προσφέρετε τη δυνατότητα χρήσης ψευδωνύμων. Να πληροφορείτε τους χρήστες για την ύπαρξη προγραμμάτων τα οποία τους επιτρέπουν την ανώνυμη έρευνα και φυλλομέτρηση ιστοσελίδων στο Διαδίκτυο. Σχεδιάστε το σύστημά σας κατά τέτοιον τρόπο ώστε να παρακάμπτεται ή να ελαχιστοποιείται η χρήση προσωπικών δεδομένων.

Μη διαβάζετε, τροποποιείτε ή διαγράφετε μηνύματα που έχουν αποσταλεί σε άλλα πρόσωπα.

Μην επιτρέπετε οποιαδήποτε παρεμβολή που αφορά στο περιεχόμενο της επικοινωνίας, εκτός εάν η εν λόγω παρεμβολή προβλέπεται από τον νόμο και εκτελείται από δημόσια αρχή.

Η συλλογή, η επεξεργασία και η αποθήκευση δεδομένων των χρηστών είναι θεμιτή μόνο όταν κρίνεται απαραίτητη για σαφείς, συγκεκριμένους και νόμιμους σκοπούς.

Μη διαβιβάζετε ή κοινοποιείτε δεδομένα εκτός εάν η επικοινωνία προβλέπεται από τον νόμο⁸.

Μην αποθηκεύετε δεδομένα για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από αυτό που είναι απαραίτητο για να επιτευχθεί ο σκοπός της επεξεργασίας⁹.

Μην χρησιμοποιείτε δεδομένα για ιδιοτελείς σκοπούς προώθησης/πώλησης υπηρεσιών ή και αγαθών εκτός εάν το υποκείμενο έχει ενημερωθεί και δεν έχει εκφράσει αντίρρηση ή, στην περίπτωση της επεξεργασίας δεδομένων κίνησης ή ευαισθητών δεδομένων, το υποκείμενο έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του.

Φέρετε την ευθύνη για την ορθή χρήση των δεδομένων. Στην εισαγωγική σας σελίδα τονίστε με σαφήνεια τη φράση “πολιτική ιδιωτικότητας”. Η φράση, αντίστοιχα, πρέπει να παραπέμπει σε ιστοσελίδα με αναλυτική επεξήγηση της πρακτικής ιδιωτικότητας που τηρείτε. Να ενημερώστε τους χρήστες για την ταυτότητά σας, το είδος των δεδομένων που συλλέγετε, επεξεργάζεστε και αποθηκεύετε, τον τρόπο, τον σκοπό και το χρονικό διάστημα τήρησης των δεδομένων προτού αρχίσουν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής τους στον τόπο σας και οποτεδήποτε ρωτηθείτε. Εάν είναι απαραίτητο, να ζητάτε τη συγκατάθεσή τους. Να διορθώνετε άμεσα ανακριβή δεδομένα κατόπιν αιτήσεως των χρηστών. Να διαγράφετε δεδομένα εάν αυτά είναι υπερβολικά, “ξεπερασμένα” ή περιττά και να σταματάτε την εκτέλεση της επεξεργασίας εάν υπάρχουν αντιρρήσεις εκ μέρους των χρηστών. Να ειδοποιείτε τα τρίτα πρόσωπα προς τα οποία έχουν διαβιβαστεί ή κοινοποιηθεί τα δεδομένα για τυχόν τροποποιήσεις. Αποφύγετε την κρυφή συλλογή δεδομένων.

Οι πληροφορίες που δίνονται στους χρήστες πρέπει να είναι ακριβείς και ενημερωμένες.

Σκεφτείτε το καλά προτού δημοσιεύσετε δεδομένα στον τόπο σας! Η δημοσίευση μπορεί να καταπατά την ιδιωτικότητα άλλων προσώπων και ενδέχεται να απαγορεύεται από τον νόμο.

Να συμβουλευέστε, για παράδειγμα, τις αρμόδιες αρχές στη χώρα σας πριν από την εξαγωγή δεδομένων για το επιτρεπτό της συναλλαγής¹⁰.

IV. Διευκρινίσεις και Νομική Αποκατάσταση

Όπου χρησιμοποιείται ο όρος “Παροχέας Υπηρεσιών Διαδικτύου”, να θεωρείται ότι ισχύει το αυτό, όπου ταιριάζει, σε άλλα άτομα ή υπηρεσίες που δραστηριοποιούνται στο Διαδίκτυο, όπως οι παροχείς πρόσβασης, περιεχομένου, υπηρεσιών δικτύου, οι σχεδιαστές λογισμικού πλοήγησης, οι χειριστές πινάκων ανακοινώσεων κ.τ.ό.

Είναι σημαντικό να διασφαλίζετε το σεβασμό των προσωπικών σας δεδομένων. Μηχανισμοί ανακύκλωσης πληροφοριών που προσφέρονται από ομάδες χρηστών στο Διαδίκτυο, ενώσεις παροχέων υπηρεσιών Διαδικτύου, αρχές προστασίας δεδομένων ή άλλοι φορείς είναι αρωγοί σας στην προσπάθεια να εξασφαλίσετε την τήρηση των παραπάνω κατευθυντήριων γραμμών. Επικοινωνήστε μαζί τους αν χρειάζεστε διευκρινίσεις ή αποκατάσταση μέσω δικαστικής οδού.

Οι παραπάνω κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν για όλα τα είδη των λεωφόρων πληροφοριών.

Βλ. μέρος IV, παρ. 1.

Η λέξη “δεδομένα” αναφέρεται στα “προσωπικά δεδομένα” τα οποία αφορούν εσάς ή άλλα πρόσωπα.

Για παράδειγμα, χρησιμοποιείτε κωδικούς πρόσβασης και αλλάζετε τους σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Για παράδειγμα, με τη χρήση κοινόχρηστων περιπτέρων με σύνδεση στο Διαδίκτυο ή προπληρωμένων καρτών πρόσβασης για εξόφληση λογαριασμών.

Οι νόμοι περί προστασίας δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συνθήκης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτόματη Επεξεργασία Προσωπικών Δεδομένων (ETS Αρ. 108) θεωρούν τον/την εκτελούντα την επεξεργασία υπεύθυνο/η για την ακρίβεια και την ενημέρωση των δεδομένων.

Σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, η νομοθεσία απαγορεύει μεταφορές δεδομένων σε κράτη τα οποία δεν διασφαλίζουν επίπεδο προστασίας επαρκές ή αντίστοιχο με το επίπεδο της δικής σας χώρας. Υπάρχει πρόβλεψη, ωστόσο, για εξαιρέσεις και, ιδιαίτερα, εάν το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για τη μεταφορά των δεδομένων του/της στις συγκεκριμένες χώρες.

Μπορείτε να καταγράψετε και/ή να παρουσιάσετε τις παραπάνω εγγυήσεις σε ιδιαίτερο χώρο σε συμβόλαιο που αφορά στα διασυνοριακά ρεύματα δεδομένων.

Οι νόμοι περί προστασίας προσωπικών δεδομένων επιτρέπουν γενικά τη διαβίβαση ή κοινοποίηση δεδομένων σε τρίτα πρόσωπα υπό ορισμένους όρους και, συγκεκριμένα, στην περίπτωση που υπάρχουν:

-ευαίσθητα δεδομένα και δεδομένα κίνησης υπό τον όρο ότι το υποκείμενο έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του.

-άλλα δεδομένα, όπου η επικοινωνία είναι απαραίτητη προκειμένου να εκπληρωθεί ο νόμιμος σκοπός ή όπου το υποκείμενο, μετά την κατάλληλη ενημέρωση, δεν προβάλλει αντιρρήσεις.

Για παράδειγμα, μην αποθηκεύετε δεδομένα τιμολόγησής, εκτός εάν το ορίζει ο νόμος.

Βλ. υποσημείωση αρ. 6.

Βλ. υποσημείωση αρ. 7.

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr>e-mail: webmaster@et.gr**ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ**

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Σολωμού 51	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.
Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε. 5225 761 - 5230 841	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227 - Τ.Κ. 54100 (031) 423 956
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ. 5225 713 - 5249 547	ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31 4135 228
Πώληση Φ.Ε.Κ. 5239 762	ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327 - Τ.Κ. 262 23 (061) 6381 100
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ. 5248 141	
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ. 5248 188	ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο Τ.Κ. 450 44 (0651) 87215
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε. 5248 785	ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00 (0531) 22 858
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και αποστολή Φ.Ε.Κ. 5248 320	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο Τ.Κ. 411 10 (041) 597449
	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13 Τ.Κ. 491 00 (0661) 89 127 / 89 120
	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πλ. Ελευθερίας 1, Τ.Κ. 711 10 (081) 396 223
	ΛΕΣΒΟΣ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως Τ.Κ. 811 00 Μυτιλήνη (0251) 46 888 / 47 533

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 8 σελίδες 200 δρχ.
- Για τα ΦΕΚ από 8 σελίδες και πάνω η τιμή πώλησης κάθε φύλλου (8σέλιδου ή μέρους αυτού) προσαυξάνεται κατά 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα ΦΕΚ του Τεύχους Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π. ανεξαρτήτως αριθμού σελίδων δρχ. 100. (Σε περίπτωση Πανελλήνιου Διαγωνισμού η τιμή θα προσαυξάνεται κατά δρχ. 100 ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού).

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.λπ.)	60.000 δρχ.	3.000 δρχ.
Β' (Υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Γ' (Διορισμοί, απολύσεις κ.λπ. Δημ. Υπαλλήλων)	15.000 »	750 »
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	30.000 »	1.500 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.λπ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	15.000 »	750 »
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κ.τ.λ.)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
Ανώνυμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	300.000 »	15.000 »
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	50.000 »	2.500 »
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	300.000 »	15.000 »

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.

* Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται με το διπλάσιο των ανωτέρω τιμών.

* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται από τα Δημόσια Ταμεία.

* Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.

* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.

* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου.

Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.

* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.

* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ